

PPSC PYQs

2023 TO 2026

**TARGET
SENIOR ASSISTANT**

2026

RAR Civils - Punjab

PCS GS- 07/12/2025

1. Consider the following statements on ancient history based on archaeological and literary sources :

1. It is quite likely that the Indus Valley people recognized the importance of cow for its milk/dairy products and horse for its agility in warfare.
2. The Vajapeya sacrifice was performed by the kings in the later Vedic period to bestow divinity on the king.

Which of the above statements is/are correct ?

- (a) 1 only (b) 2 only
(c) Both 1 and 2 (d) Neither 1 nor 2

2. Match the following texts with their authors :

<i>Text</i>	<i>Author</i>
A. Buddhacharita	1. Nagasena
B. Sutralankara	2. Ashvaghosha
C. Milinda Panho	3. Nagarjuna
D. Madhyamika Karika	4. Asanga

Choose the correct code -

	A	B	C	D
(a)	2	3	1	4
(b)	1	4	3	2
(c)	4	1	3	2
(d)	2	4	1	3

3. The decline of the Nanda dynasty at the hands of Chandragupta Maurya and Kautilya has been vividly portrayed in which of the following Sanskrit plays ?

- (a) Devichandraguptam (b) Malavikagnimitram
(c) Mrichhakatika (d) Mudrarakshasa

4. Which foreign traveller stated that — Harshavardhana could *not* subdue Badami Chalukya's Pulakeshin II ?

- (a) Fa-Hien (b) Hiuen Tsang
(c) Yijing (d) Al-Biruni

5. Consider the following statements in the context of medieval historians :
1. ‘Raziya was endowed with all qualities befitting a king, but she was not born of the right sex...’ was written by Ziauddin Barani.
 2. “The king was freed from his people and they from their king” was written by Badauni to describe the death of Balban.

Which of the above statements is/are correct ?

(a) 1 only	(b) 2 only
(c) Both 1 and 2	(d) Neither 1 nor 2

6. Which edict was issued by Akbar to assert his spiritual authority over ulemas ?

(a) Fatwa-i-Alamgiri	(b) Sulh-i-Kul
(c) Din-i-Ilahi Proclamation	(d) Mahzar Nama

7. Consider the following statements about Chhatrapati Shivaji Maharaj :

1. He was coronated at Purandar Fort.
2. He introduced Sindhudurg naval base to safeguard Maratha coasts.
3. He employed Ganimi Kava strategy against the Mughals.

Which of the above statements is/are correct ?

(a) 1 only	(b) 2 only
(c) 1 and 3 only	(d) 2 and 3 only

8. Which of the following statements is true regarding the appointment of Indians to public offices under the British rule ?

- (a) The Charter Act of 1833 completely eliminated the restrictions on Indians holding high public office.
- (b) The system of open competitive examination for public office appointments was introduced in 1853 and reaffirmed in 1858.
- (c) The maximum age for admission to competitive examinations remained at twenty-three throughout the period.
- (d) Indians could only hold high public offices if they were appointed by the Secretary of State after 1858, with no competitive examination required.

9. Indigo cultivation in India declined by the beginning of the 20th century because of :
- (a) Peasant resistance to the oppressive conduct of planters
 - (b) Its unprofitability in the world market because of new inventions and discoveries
 - (c) National leaders' opposition to the cultivation of indigo
 - (d) Government control over the planters
10. What was the significant political move made by Wavell on the instructions by Churchill in June 1945 in anticipation of the British elections ?
- (a) He announced complete independence for India.
 - (b) He permitted Indian leaders to draft a new constitution.
 - (c) He proposed talks for forming a new Executive Council with an Indian majority.
 - (d) He dissolved the Congress Working Committee.
11. What was the primary purpose of the Babington-Smith Committee, appointed in 1919 ?
- (a) To investigate British excesses done under the Rowlatt Act
 - (b) To study the impact of the war on Indian exchange, currency system, and note issue practices
 - (c) To draft a new education policy
 - (d) To look into the causes of famine, formulate general principles and suggest measures of preventive and protective character
12. For the Assertion (A) and Reason (R) given below, choose the correct alternative from the following :
- Assertion (A) :** The Quit India Movement of 1942 was the final call for independence by the Indian National Congress during the British rule.
- Reason (R) :** The movement failed to gain support from the masses, and the British quickly suppressed it with arrests and force, leading to its immediate collapse.
- (a) Both A and R are correct and R is the correct explanation of A.
 - (b) Both A and R are correct, but R is not the correct explanation of A.
 - (c) A is correct, but R is incorrect.
 - (d) A is incorrect, but R is correct.

13. Match the following leaders with their journals :

A. Bipin Chandra Pal	1. Bande Mataram
B. Aurobindo Ghosh	2. New India
C. Satish Chandra Mukherjee	3. Bharat Sramajibi
D. Sasipada Banerji	4. Dawn

Choose the correct code from the following :

	A	B	C	D
(a)	2	1	4	3
(b)	2	1	3	4
(c)	1	2	4	3
(d)	4	3	2	1

14. Consider the following pairs :

<i>Diseases</i>	<i>Causative agent</i>
1. Diphtheria	Bacteria
2. Measles	Fungus
3. Cholera	Virus
4. Kala-azar	Protozoan

Which of the above pairs are correctly matched ?

(a) 2 and 3 only	(b) 1 and 3 only
(c) 1 and 4 only	(d) 2 and 4 only

15. Consider the following statements regarding soaps :

1. A soap molecule has a hydrophobic head and a hydrophilic tail.
2. Aqueous solution of soap above critical micelle concentration will show the Tyndall effect.

Which of the above statements is/are correct ?

(a) 1 only	(b) 2 only
(c) Both 1 and 2	(d) Neither 1 nor 2

16. For the Assertion (A) and Reason (R) given below, choose the correct alternative from the following :

Assertion (A) : Stainless steel is considered a highly corrosion-resistant material.

Reason (R) : It contains chromium, which reacts with oxygen in the air to form a protective oxide layer.

- (a) Both A and R are true and R is the correct explanation of A.
- (b) Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A.
- (c) A is true, but R is false.
- (d) A is false, but R is true.

17. Consider the following statements about enzymes :

- 1. Enzymes increase the activation energy of a reaction.
- 2. Enzymes work at their optimum temperature and pH.
- 3. The activity of enzymes cannot be affected by other compounds.
- 4. Enzymes need to be used in excess compared to the reagent to catalyse the reaction.

How many of the above statements is/are correct ?

- (a) Only one
- (b) Only two
- (c) Only three
- (d) All four

18. Consider the following statements :

Statement I : Cooking food takes more time in Shimla as compared to Delhi.

Statement II : As altitude increases and atmospheric pressure decreases, the boiling point of water decreases.

Which one of the following is correct in respect of the above statements ?

- (a) Both Statement I and Statement II are correct and Statement II is the correct explanation for Statement I.
- (b) Both Statement I and Statement II are correct, but Statement II is not the correct explanation for Statement I.
- (c) Statement I is correct, but Statement II is incorrect.
- (d) Both Statement I and Statement II are incorrect.

19. Two types of measuring devices — the beam balance and the spring balance — are commonly used in shops. If we take them to the Moon, which of the following will give the same reading for a given object as it does on the Earth ?
- (a) Only the beam balance
 - (b) Only the spring balance
 - (c) Both the balances
 - (d) Neither of the two balances

20. Consider the following :

- 1. Torches
- 2. Vehicle headlights
- 3. Rear-view wing mirrors in vehicles
- 4. Shaving mirrors

In which of the above are concave mirrors used ?

- (a) 1, 2 and 3 only
- (b) 1 and 2 only
- (c) 1, 2 and 4 only
- (d) 3 and 4 only

21. Which of the following products are obtained by anaerobic respiration in plants ?

- 1. Lactic acid
- 2. Carbon dioxide
- 3. Water
- 4. Ethanol

Choose the correct option :

- (a) 1, 2 and 3 only
- (b) 2 and 4 only
- (c) 2, 3 and 4 only
- (d) 1 and 2 only

22. All the following vaccines are examples of attenuated or inactivated whole pathogen vaccines, except :

- (a) Rabies vaccine
- (b) Tetanus vaccine
- (c) Oral polio vaccine (OPV)
- (d) Hepatitis A vaccine

23. When a wave passes from one medium to another, which of the following change ?

1. Velocity
2. Amplitude
3. Frequency
4. Wavelength

Choose the correct option :

(a) 1 and 4 only	(b) 1, 2, 3 and 4
(c) 1 and 3 only	(d) 1, 2 and 4 only

24. Consider the following types of solids :

1. Molecular solids
2. Ionic solids
3. Covalent network solids
4. Metallic solids

How many of the above types of solids exhibit electrical conductivity, malleability and ductility ?

(a) Only one	(b) Only two
(c) Only three	(d) All four

25. Consider the following statements :

1. A URL is a web address and its full form is Universal Resource Locator.
2. A cookie stores information about the user's web activities such as login sessions, preferences and passwords.

Which of the statements given above is/are correct ?

(a) 1 only	(b) 2 only
(c) Both 1 and 2	(d) Neither 1 nor 2

26. Which one of the following statements is correct regarding lithium and alkaline batteries ?

- (a) Lithium and alkaline batteries are both generally rechargeable.
- (b) Alkaline batteries exhibit a gradual decrease in voltage output over time.
- (c) Lithium batteries have a lower energy density compared to alkaline batteries.
- (d) Lithium batteries do not maintain a consistent voltage output over time.

27. In the Indian context, consider the following statements regarding marriage :
1. Under the Uniform Civil Code implemented in Uttarakhand, the minimum age of marriage for girls has been raised from 18 to 21 years.
 2. The subject of marriage is included in the State List of the Seventh Schedule to the Constitution of India.
- Which of the statements given above is/are correct ?
- (a) 1 only (b) 2 only
(c) Both 1 and 2 (d) Neither 1 nor 2
28. Consider the following statements regarding the Chandrayaan-4 Mission :
1. The mission aims to demonstrate major technologies required not only for docking, undocking, and landing on the Moon, but also for safely returning to Earth and for collecting and analysing lunar samples.
 2. It is a crucial step towards establishing India's capabilities for a human mission to the Moon, targeted for the year 2045.
 3. The total fund requirement for the technology demonstration under the mission is approximately ₹ 10,000 crore.
- How many of the statements given above is/are correct ?
- (a) Only one (b) Only two
(c) All three (d) None of the above
29. Which of the following statements best describes the 'Dragon Drones' recently seen in news ?
- (a) They are autonomous drones designed for precision cargo delivery.
 - (b) They are surveillance drones developed for monitoring nuclear facilities.
 - (c) They are combat drones capable of dispensing molten thermite, an incendiary mixture of aluminium and iron oxide, onto enemy targets.
 - (d) They are lightweight drones used for aerial cinematography, including filming of social ceremonies.
30. Consider the following statements :
1. Kozhikode is the first city in India to be designated a 'City of Literature' by UNESCO under its Creative Cities Network.
 2. The UNESCO Creative Cities Network supports the Sustainable Development Goal 11.
- Which of the above statements is/are *incorrect* ?
- (a) 1 only (b) 2 only
(c) Both 1 and 2 (d) Neither 1 nor 2

31. Consider the following statements :

1. Nafithromycin is India's first indigenously developed antibiotic aimed at tackling Antimicrobial Resistance (AMR).
2. It has been developed by Wockhardt with support from BIRAC and is marketed under the trade name "Miqnaf".
3. It is intended for the treatment of Community-Acquired Bacterial Pneumonia (CABP).

How many of the statements given above is/are correct ?

(a) Only one	(b) Only two
(c) All three	(d) None of the above

32. Consider the following languages :

1. Assamese
2. Pali
3. Gujarati
4. Marathi
5. Odia

How many of the above languages have been declared as 'Classical Languages' by the Government of India ?

(a) Only two	(b) Only three
(c) Only four	(d) All five

33. Consider the following statements regarding the Union Budget Estimates for 2025-26 :

1. The fiscal deficit is estimated to be 4.9% of the GDP.
2. The total expenditure is estimated at ₹ 50.65 lakh crore.
3. An allocation of about ₹ 2 lakh crore has been made for the Pradhan Mantri Garib Kalyan Anna Yojana (PMGKAY).

Which of the statements given above are correct ?

(a) 1 and 2 only	(b) 1 and 3 only
(c) 2 and 3 only	(d) 1, 2 and 3

34. Which of the following apps has been launched by the Reserve Bank of India (RBI) to enable retail investors to directly participate in the Government Securities (G-Sec) market ?

(a) RBIDATA	(b) RBI DigiSec
(c) RBI MANI	(d) RBI Retail Direct

39. Consider the following statements regarding the Similipal Tiger Reserve :
1. It was recently notified as Odisha's third national park, after Bhitarkanika and Satkosia.
 2. It is a part of the UNESCO World Network of Biosphere Reserves.
 3. It is the world's only known habitat of wild melanistic tigers.
 4. It is the first reserve in India where the TrailGuard AI system has shown success as an anti-poaching tool.

Which of the statements given above are correct ?

(a) 1, 2 and 3 only	(b) 1, 3 and 4 only
(c) 2, 3 and 4 only	(d) 1, 2 and 4 only

40. Consider the following statements regarding chess titles and recent developments :

1. The winner of the World Chess Championship is accorded the title of Grandmaster.
2. Once awarded, the title of Grandmaster is generally held for life.
3. Gukesh Dommaraju became the youngest World Chess Champion by defeating Ding Liren of China in the 2024 FIDE World Chess Championship.

How many of the statements given above is/are correct ?

(a) Only one	(b) Only two
(c) All three	(d) None of the above

41. With reference to the concept of microfinance in India, consider the following statements :

1. Microfinance focuses exclusively on the provision of microcredit facilities to low-income groups, and excludes insurance and savings.
2. The thrust of the microfinance initiative is to channelize production and consumption credit in multiple doses based on the absorption capacity of the prospective borrower.
3. It has evolved from 'charity-based' to 'thrift-based' and finally to 'trust and creditworthiness model'.
4. India has adopted the concept of microfinance from Bangladesh.

How many of the statements given above is/are correct ?

(a) Only one	(b) Only two
(c) Only three	(d) All four

42. With reference to the India's Five-Year Plans, how many of the following statements given below are correct ?
1. The Second Five-Year Plan focused on rapid industrialization through heavy and basic industries.
 2. The largest contributor to investment in independent India's early growth experience (i.e., during the first three Five-Year Plans) was 'Domestic Savings'.
 3. The main objectives of the Fourth Five-Year Plan were the removal of poverty and the attainment of self-reliance.
 4. The Eighth Five-Year Plan was implemented after the economic liberalisation in India.
 5. The Tenth Five-Year Plan marked a shift in the planning paradigm by stating in its preface that "The Plan is indicative in nature".

Select the correct answer using the options given below :

(a) Only two	(b) Only three
(c) Only four	(d) All five

43. Several Finance Commissions have recommended the establishment of an independent Fiscal Council in India. In this context, which of the following are the potential benefits of setting up such a council ?

1. Assessing and monitoring fiscal policy
2. Effective implementation of fiscal rules and strengthening of fiscal performance
3. Better coordination between the centre and the states, and the consistency of the fiscal targets across levels of government
4. Enhanced accountability to the Legislatures and the public at large in calibrating fiscal policies

Select the correct answer using the options given below :

(a) 1 and 4 only	(b) 2 and 3 only
(c) 1, 2 and 4 only	(d) 1, 2, 3 and 4

44. With reference to the Goods and Services Tax (GST) Council, consider the following statements :

1. The GST Council is a constitutional body constituted under Article 279A of the Indian Constitution.
2. It is chaired by the Prime Minister.
3. The Revenue Secretary acts as the ex-officio Secretary to the GST Council.
4. The recommendations of the GST Council are binding on the union and state governments.

Which of the statements given above are correct ?

(a) 1 and 3 only	(b) 2 and 4 only
(c) 1, 2 and 3 only	(d) 1, 3 and 4 only

45. Consider the following statements as per NITI Aayog's 'Multidimensional Poverty in India since 2005-06' report :

1. Multidimensional poverty in India declined significantly between 2013-14 and 2022-23, with more than 24 crore people escaping poverty during this period.
2. All 12 indicators of Multidimensional Poverty Index showed a remarkable improvement during this period.
3. Bihar registered the largest decline in the number of multidimensional poor followed by Odisha.

Which of the statements given above are correct ?

(a) 1 and 2 only	(b) 1 and 3 only
(c) 2 and 3 only	(d) 1, 2 and 3

46. With reference to the National Food Security Act, 2013, which of the following statements is/are correct ?

1. The Central Government is responsible for the procurement of food grains, identification of beneficiaries and issuance of ration cards.
2. In Chandigarh, Puducherry and Madhya Pradesh, the Act is implemented in the cash transfer mode, under which food subsidy is transferred directly into the bank accounts of beneficiaries.
3. The eldest woman of the household, aged 18 years or above, is mandated to be the head of the household for the purpose of issuing ration cards under the Act.

Select the correct answer using the codes given below :

(a) 1 only	(b) 2 and 3 only
(c) 3 only	(d) 1, 2 and 3

47. Consider the following statements regarding the eligibility criteria for recognition as a startup under the Startup India Initiative :

1. An entity shall be considered as a startup up to a period of 10 years from the date of its incorporation.
2. The entity's turnover should not have exceeded ₹ 1000 crores in any financial year since its incorporation.
3. An entity formed by splitting up or reconstruction of an existing business is eligible to be considered as a startup.

Which of the statements given above is/are correct ?

(a) 1 only	(b) 1 and 3 only
(c) 2 and 3 only	(d) 1, 2 and 3

48. What is the primary objective of the Employment Linked Incentive (ELI) Scheme, introduced in the Union Budget 2024-25 ?
- (a) Enhancing direct wage subsidies in rural entrepreneurship to promote employment
 - (b) Increasing employability by facilitating skill development through financial support to industrial training institutes and apprenticeships
 - (c) Providing incentives for employers hiring first-time formal sector workers and supporting their EPFO contributions
 - (d) Extending concessional credit to MSMEs to boost employment in manufacturing sector
49. How many of the following measures are likely to lead to an increase in the money supply in India ?
- 1. Expansion of credit operations by commercial banks
 - 2. Borrowing by the Government of India from the RBI
 - 3. Sale of government securities to the public by the RBI
 - 4. Increase in the repo rate by the RBI
 - 5. Increase in the Marginal Standing Facility (MSF) rate by the RBI
- Select the correct answer from the options given below:
- (a) Only two
 - (b) Only three
 - (c) Only four
 - (d) All five
50. Which of the following best defines the concept of "Challenger Banks" ?
- (a) Systemically important banks that are subject to enhanced regulatory scrutiny due to their size and interconnectedness
 - (b) Digitally-driven small banking institutions that aim to disrupt traditional banking models through technology and innovation
 - (c) Large sized Non-Banking Financial Companies which compete with traditional banks to provide financial services like loans, investments, etc.
 - (d) Traditional commercial banks that undergo restructuring to reduce non-performing assets and improve efficiency
51. Which of the following is *not* a government initiative related to school education ?
- (a) PM-SHRI
 - (b) Vidya Pravesh
 - (c) Vidya Guru
 - (d) Vidyanjali

52. Consider the following statements :

Statement I : According to Bergmann's Rule, birds and mammals in colder regions tend to be significantly larger in body size than their conspecifics inhabiting warmer regions.

Statement II : A smaller surface area-to-volume ratio enables them to lose less heat to their environment compared to smaller animals, which have a larger surface area-to-volume ratio.

Which one of the following is correct in respect of the above statements ?

- (a) Both Statement I and Statement II are correct and Statement II is the correct explanation for Statement I.
- (b) Both Statement I and Statement II are correct, but Statement II is not the correct explanation for Statement I.
- (c) Statement I is correct, but Statement II is incorrect.
- (d) Statement I is incorrect, but Statement II is correct.

53. Which of the following chemicals is used in cloud seeding to enhance rainfall ?

- (a) Silver iodide
- (b) Magnesium nitrate
- (c) Potassium permanganate
- (d) Diphenyl carbazide

RAR Civils - Punjab

54. Consider the following statements :

- 1. The Nagoya Protocol was adopted in 2010 with the objective of ensuring access to genetic resources and the fair and equitable sharing of benefits arising from their use.
- 2. After the ratification of the Nagoya Protocol, the National Biodiversity Authority (NBA) was established in India to fulfil the obligations of the Protocol.

Which of the statements given above is/are correct ?

- (a) 1 only
- (b) 2 only
- (c) Both 1 and 2
- (d) Neither 1 nor 2

55. Consider the following pairs of tiger reserves and the states where they are located :

- 1. Satpura Tiger Reserve - Maharashtra
- 2. Bandipur Tiger Reserve - Karnataka
- 3. Bandhavgarh Tiger Reserve - Madhya Pradesh
- 4. Sathyamangalam Tiger Reserve - Tamil Nadu

How many of the above pairs is/are correctly matched ?

- (a) Only one pair
- (b) Only two pairs
- (c) Only three pairs
- (d) All four pairs

56. Match the following layers of the atmosphere with their characteristics :

<i>Layers</i>	<i>Characteristics</i>
A. Stratosphere	1. Characterized by high temperatures as a result of absorption of high energy solar radiation by gases
B. Mesosphere	2. A region where photoionization primarily occurs
C. Thermosphere	3. Characterised by temperature increases with altitude, leading to a layer in which vertical mixing is limited
D. Ionosphere	4. Characterised by temperature decreases with altitude, leading to the coldest place within the Earth system

Choose the correct code :

	A	B	C	D
(a)	1	2	3	4
(b)	3	4	1	2
(c)	1	4	3	2
(d)	3	1	4	2

57. Consider the following greenhouses gases :

1. Methane (CH_4)	2. Carbon dioxide (CO_2)
3. Nitric oxide (NO)	4. Hydrochlorofluorocarbons (HCFCs)
5. Perfluorocarbons (PFCs)	6. Sulphur hexafluoride (SF_6)

Which of these are covered under the Kyoto Protocol ?

(a) 1, 2, 5 and 6	(b) 1, 2, 3, 4 and 5
(c) 1, 2, 4, 5 and 6	(d) 1, 2, 3, 4, 5 and 6

58. Match the following biosphere reserves with the key fauna found there :

<i>Biosphere Reserve</i>	<i>Fauna</i>
A. Nilgiris	1. Golden Gecko
B. Nanda Devi	2. Golden Langoor
C. Manas	3. Musk Deer
D. Seshachalam Hills	4. Lion-tailed Macaque

Choose the correct code :

	A	B	C	D
(a)	2	3	4	1
(b)	1	2	3	4
(c)	4	3	2	1
(d)	4	1	2	3

59. Which of the following states is the leading producer of diamonds in India ?
(a) Madhya Pradesh (b) Chhattisgarh (c) Gujarat (d) Karnataka

60. Consider the following statements about microplastics :

1. They are small pieces of plastic less than 5 mm in length.
2. They consist of carbon and hydrogen atoms bound together in polymer chains.
3. They can adsorb persistent organic pollutants (POPs), potentially increasing the toxicity of the particles.
4. They can be inhaled from the air and absorbed through the skin.

How many of the above statements is/are correct ?

- (a) Only one (b) Only two (c) Only three (d) All four

61. Consider the following statements about carbon credits :

1. It is a generic term used for any tradable certificate or permit representing the right to emit a certain amount of carbon dioxide or other greenhouse gases.
2. One carbon credit represents the reduction or removal of one metric ton of carbon dioxide or an equivalent amount of another greenhouse gas.
3. The Clean Development Mechanism (CDM) under the Kyoto Protocol allows developed countries to earn carbon credits by investing in emission-reduction projects in other developed as well as developing countries.
4. There are dedicated markets for trading in carbon credits such as the EU Emissions Trading System (EU ETS).

Which of the above statements are correct ?

- (a) 1, 2, and 3 only (b) 1, 2, and 4 only
(c) 2, 3, and 4 only (d) All of the above

62. Given below are two statements :

Statement I : Biological communities increase in diversity as they proceed through seral stages to a climax.

Statement II : In most of the landscapes we see around us, successions are often arrested naturally or by human activities.

In the light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below :

- (a) Both Statement I and Statement II are correct.
(b) Both Statement I and Statement II are incorrect.
(c) Statement I is correct, but Statement II is incorrect.
(d) Statement I is incorrect, but Statement II is correct.

63. Consider the following statements regarding atmospheric circulation :

1. In the Ferrel cell, surface winds move poleward and are deflected westward due to the Coriolis force, forming the prevailing westerlies in the mid-latitudes.
2. In the Hadley cell, surface winds move equatorward and are deflected eastward due to the Coriolis force, forming the prevailing trade winds in the low latitudes.

Which of the statements given above is/are correct ?

- (a) 1 only (b) 2 only
(c) Both 1 and 2 (d) Neither 1 nor 2

64. Which of the following statements is *incorrect* ?

- (a) Geothermal energy from heated areas of the Earth's crust is extracted by drilling wells to bring steam or hot water to the surface.
- (b) In fission, the mass of the end products is less than the mass at the beginning, but in fusion, this is not the case.
- (c) Biomass is an example of indirect solar energy because it includes organic materials produced by photosynthesis.
- (d) Harnessing wind energy is profitable on islands and in mountain passes.

65. Consider the following statements about ground water and identify the *incorrect* option :

- (a) Normally, fresh groundwater overlies salty ground water.
- (b) Aquifer depletion refers to the removal of more groundwater by humans than that can be recharged by precipitation or melting snow.
- (c) Ground water depletion may even result in sinking of land.
- (d) Confined aquifer is a groundwater storage area located above a layer of impermeable rock.

66. Consider the following statements about the sex ratio in India :

1. Sex ratio in India is calculated as the number of females per thousand males.
2. Child sex ratio in India is calculated for 0-14 age population.
3. While child sex ratio in India is adverse, the sex ratio for the elderly population (60+) is favourable.
4. Overall sex ratio as per Census 2011 was highest in Tamil Nadu.

Which of the above statements are correct ?

- (a) 1 and 2 only (b) 1 and 3 only
(c) 1, 2 and 4 only (d) 1, 3 and 4 only

67. What is the correct descending order of Total Fertility Rate (TFR) of selected states of India as per National Family Health Survey-5, 2019-2021 (NFHS-5, 2019-2021) ?
- i-Sikkim, ii-Meghalaya, iii-Punjab, iv-Gujarat
 - i-Meghalaya, ii-Gujarat, iii-Punjab, iv-Sikkim
 - i-Gujarat, ii-Punjab, iii-Meghalaya, iv-Sikkim
 - i-Punjab, ii-Gujarat, iii-Sikkim, iv-Meghalaya
68. For the Assertion (A) and Reason (R) given below, choose the correct alternative from the following :
- Assertion (A) :** The rural-to-rural migration stream has a low volume in India.
- Reason (R) :** Large number of people from rural India migrate to foreign countries.
- Both A and R are true and R is the correct explanation of A.
 - Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A.
 - A is true, but R is false.
 - A is false, but R is true.
69. Consider the following statements about rice cultivation in India :
- Cultivation of rice generally requires high temperatures above 25°C and annual rainfall above 100 cm.
 - Loamy and clayey soils are ideal for rice cultivation.
 - Tar-wattar technique of rice cultivation uses less water than the traditional puddling method, but the crop also takes more time to mature.
- Which of the above statement are correct ?
- 1 and 2 only
 - 1 and 3 only
 - 2 and 3 only
 - 1, 2 and 3
70. Consider the following statements about census town :
- It should have a minimum population of 5000 persons.
 - At least 75% of the total population should be engaged in non-agricultural activities.
 - It should have a population density of at least 300 persons per sq. km.
- How many of the above statements hold/holds true as per the Census of India definition ?
- Only one
 - Only two
 - All three
 - None of the above
71. Which of the following countries/regions practise Mediterranean type of agriculture ?
- Turkey
 - California in USA
 - Chile
 - Australia
 - South Africa
- Select the correct answer from the options given below :
- 1 and 2 only
 - 1, 2 and 5 only
 - 1, 4 and 5 only
 - 1, 2, 3, 4 and 5

72. Which of the following is **not** a breed of cow ?

- (a) Gir (b) Mewati
(c) Surti (d) Tharparkar

73. What is the correct East-to-West order of the following rivers of India ?

- (a) Baitarni, Damodar, Mahanadi, Pennar
(b) Damodar, Mahanadi, Pennar, Baitarni
(c) Damodar, Mahanadi, Baitarni, Pennar
(d) Damodar, Baitarni, Mahanadi, Pennar

74. Which of the following is/are **not** a type of mica ?

1. Argentine 2. Biotite
3. Proustite 4. Muscovite

Choose the correct option :

- (a) 1 only (b) 1 and 3 only
(c) 2 and 4 only (d) 1, 2 and 3 only

75. Consider the following statements about the Indian Railways :

1. Kavach is an Automatic Train Protection (ATP) system introduced by the Indian Railways to avoid accidents.
2. The Diamond Quadrilateral project of the Indian Railways is related to high-speed rail network.
3. India's first under-construction bullet train project, spanning 508 km, is between Sabarmati and Mumbai.
4. The Indian Railways has set a target of becoming a Net Zero Carbon Emitter by 2030.

How many of the above statements is/are true ?

- (a) Only one (b) Only two (c) Only three (d) All four

76. Match the following volcanoes with the places where they are located :

<i>Name of Volcano</i>	<i>Place</i>
A. Mount Merapi	1. Antarctica
B. Taal	2. Philippines
C. Kilauea	3. Indonesia
D. Mount Erebus	4. United States of America

Choose the correct code :

	A	B	C	D
(a)	3	2	4	1
(b)	3	1	2	4
(c)	2	3	4	1
(d)	1	2	3	4

77. Match the following terms related to mountain formation with their examples :

<i>Process of formation of mountain</i>	<i>Example of mountain</i>
A. Collision of two continental plates	1. Himalayas
B. Convergence of oceanic and continental plate	2. Black Forest
C. Upward or downward movement of blocks	3. Andes
D. Residual mountain	4. Scottish Highlands

Choose the correct code :

	A	B	C	D
(a)	1	3	4	2
(b)	1	3	2	4
(c)	2	1	3	4
(d)	3	1	4	2

78. In context of elections, consider the following statements regarding VVPAT :

1. It stands for Visible Voting Paper for Adding Transparency.
2. When a vote is cast, a slip is printed and remains exposed through a transparent window for seven seconds, showing the serial number, name and symbol for the candidate.
3. VVPATs were first used in a bye-election in Nagaland in 2013.

Which of the above statements is/are correct ?

- (a) 1 and 2 only (b) 2 only (c) 2 and 3 Only (d) 1 and 3 only

79. Consider the following Constitutional Provisions :

1. No demand for a grant shall be made except on the recommendation of the President.
2. No tax shall be levied or collected except by the authority of law.
3. Parliament can reduce or abolish a tax but cannot increase it.

How many of the above statements is/are correct ?

- (a) Only one (b) Only two
(c) All three (d) None of the above

80. In reference to Money Bill, consider the following statements :

1. The Constitution defines the money bill.
2. It can be introduced only by a minister and that too, only on the recommendation of the President.
3. There shall be endorsed on every Money Bill when it is transmitted to the Rajya Sabha, and when it is presented to the President for assent, the certificate of the Speaker of the Lok Sabha signed by him that it is a Money Bill.

Which of the above statements is/are correct ?

- (a) 3 only (b) 1 and 2 only (c) 2 and 3 only (d) 1, 2 and 3

81. In connection with the procedure for amendment to the Constitution, consider the following statements :
1. An amendment to the Constitution can be initiated only by the introduction of a bill for the purpose in either House of Parliament but not in the state legislatures.
 2. The bill can be introduced only by a minister and does not require prior permission of the President.
 3. Each House must pass the bill separately and in case of a disagreement between the two Houses, there is a provision for holding a joint sitting of the two Houses for the purpose of deliberation and passage of the bill.

How many of the above statements is/are correct ?

- (a) Only one (b) Only two
(c) All three (d) None of the above

82. Match List-I with List-II and select the correct answer from the codes given below :

<i>List-I</i> (Acts)	<i>List-II</i> (Provisions)
A. Government of India Act, 1858	1. Introduction of bi-cameral legislature for the first time
B. Indian Councils Act, 1861	2. Complete imperial control by Secretary of State for India
C. Indian Councils Act, 1909	3. Inclusion of non-official members in the Executive Council of Governor General for the first time
D. Government of India Act, 1919	4. Separate representation of the Muslim community

Choose the correct option :

	A	B	C	D
(a)	2	3	4	1
(b)	3	2	1	4
(c)	2	4	3	1
(d)	3	4	1	2

83. Consider the following statements in connection with the Vice-President of India :
1. The electoral college of the Vice-President consists of both elected and nominated members of the Parliament, but not of the state legislative assemblies.
 2. He can only be removed from office through impeachment on the grounds mentioned in the Constitution for his removal.
 3. Before entering upon his office, he makes an oath as mentioned in Schedule III of the Constitution.
 4. He appoints the Deputy Chairperson of the Upper House to act in his absence.
 5. He has a casting vote in case of a tie.

Which of the above statements are correct ?

- (a) 1, 3 and 5 only (b) 1 and 5 only
(c) 2, 3 and 4 only (d) 1, 2, 3 and 4 only

84. In reference to Fundamental Right under Article 20, consider the following statements :
1. Protection under this right is available only to the citizens of India.
 2. While criminal laws can be imposed retrospectively, civil laws cannot.
 3. The protection against self-incrimination extends to both civil and criminal proceedings.
- How many of the above statements is/are *incorrect* ?
- (a) Only one (b) Only two
(c) All three (d) None of the above
85. In connection with the Preamble to the Indian Constitution, which of the following statements is correct ?
- (a) The Preamble is justiciable.
(b) The Preamble has been amended only twice so far.
(c) The Preamble is not a part of the Constitution, as held by the Supreme Court.
(d) The Preamble embodies the objective of economic justice but not of economic liberty.
86. In connection with the 73rd Amendment Act of 1992, consider the following statements :
1. The act provides for a three-tier system of Panchayati raj, however, a state having a population not exceeding 20 lakhs may not constitute panchayats at the intermediate level.
 2. All members of panchayats, including the chairpersons of panchayats at the intermediate and district levels, shall be elected directly by the people.
 3. A panchayat constituted upon the dissolution of a panchayat before the expiration of its duration shall continue for a full five-year term of office.
- Which of the statement/statements given above is/are correct ?
- (a) 1 only (b) 2 only
(c) 1 and 2 only (d) 1, 2 and 3
87. Consider the following statements regarding G20 :
1. The G20 was founded in 2008 after the global economic and financial crisis of 2007.
 2. The G20 does not have a permanent secretariat or staff.
 3. India has hosted the G20 summit twice.
- Which of the above statements is/are correct ?
- (a) 1 and 3 only (b) 2 and 3 only
(c) 2 only (d) 1, 2 and 3

88. Match List-I with List-II and select the correct answer from the codes given below :

<i>List-I</i>		<i>List-II</i>	
A.	102 nd Amendment Act, 2019	1.	A maximum of 10% reservation for Economically Weaker Sections (EWS)
B.	103 rd Amendment Act, 2019	2.	Restored the power of the State Governments to identify Other Backward Classes (OBCs) that are socially and educationally backward
C.	104 th Amendment Act, 2020	3.	Constitutional status to National Commission for backward classes
D.	105 th Amendment Act, 2021	4.	Extended the reservation of seats for Scheduled Castes and Scheduled Tribes in the Lok Sabha and State Assemblies for another 10 years up to 2030

Choose the correct code :

	A	B	C	D
(a)	3	1	2	4
(b)	3	1	4	2
(c)	1	3	4	2
(d)	1	3	2	4

89. Consider the following statements regarding the writ jurisdiction of the Courts :

Statement I : The writ jurisdiction of the Supreme Court is narrower than that of the High Court.

Statement II : The Supreme Court can issue writs only for the enforcement of the Fundamental Rights.

Which one of the following is correct in respect of the above statements ?

- (a) Both Statement I and Statement II are correct and Statement II is the correct explanation for Statement I.
- (b) Both Statement I and Statement II are correct, but Statement II is not the correct explanation for Statement I.
- (c) Statement I is correct, but Statement II is incorrect.
- (d) Statement I is incorrect, but Statement II is correct.

90. Consider the following statements with reference to the constitutional/statutory provisions on the citizenship of India :

- 1. Part II of the Indian Constitution deals with citizenship.
- 2. The Constitution provides for only a single citizenship with exceptions to certain bordering states.
- 3. The latest amendment to The Citizenship Act, 1955 has relaxed the qualifications for naturalisation for the persons belonging to the religious minorities of all the countries bordering India.

Which of the above statements is/are correct ?

- (a) 1 only
- (b) 1 and 2 only
- (c) 3 only
- (d) 1 and 3 only

91. Consider the following statements :

1. The constitution does not specify the strength of a High Court.
2. The constitution leaves it to the discretion of the respective state legislatures to specify the strength of a High Court.
3. The judges of a High Court are appointed by the President.

Which of the statements given above is/are *incorrect* ?

- (a) 1 only (b) 2 only (c) 1 and 2 only (d) 3 only

92. "The Naked Triangle" is an Autobiography of :

- (a) Balraj Sahni (b) Balwant Gargi
(c) Jaswant Singh Kanwal (d) Kartar Singh Duggal

93. Match the following :

List-I

- A. Sunehade
B. Dil Tarang
C. Loona
D. Kafian

List-II

1. Bulleh Shah
2. Shiv Kumar Batalvi
3. Bhai Vir Singh
4. Amrita Pritam

Choose the correct code :

	A	B	C	D
(a)	4	1	2	3
(b)	2	3	4	1
(c)	4	3	2	1
(d)	2	4	1	3

RAR Civils - Punjab

94. In which magazine did the Noble Peace Prize awardee Rabindranath Tagore write several stories and poems on the lives of Sikh Gurus ?

- (a) Gitanjali (b) Jibansmriti (c) Balak (d) Sadhana

95. Consider the following statements :

1. U.N. Mukherji and Lal Chand founded Punjab Hindu Sabha in 1909.
2. Mangu Ram started the Ad-Dharm Movement in Punjab.
3. Pandita Ramabai started Arya Mahila Samaj in 1882 with the help of the leaders M.G. Ranade and R.G. Bhandarkar.

Which of the above statements are correct ?

- (a) 1 and 2 only (b) 2 and 3 only (c) 1 and 3 only (d) 1, 2 and 3

96. Which committee was named Disorders Inquiry Committee ?
 (a) Moti Lal Nehru Committee (b) Hunter Committee
 (c) Muddiman Committee (d) Sargent Committee
97. The Sahitya Akademi Award, 2024 in Punjabi was given to Pal Kaur for which of the following book ?
 (a) Mann Di Chip
 (b) Bhukh Eon Sah Laindi Hai
 (c) Morpankhi Khamb
 (d) Sun Guvanta Sun Budhivanta : Itihaasnama Punjab
98. Who was the first President of All India Trade Union Congress ?
 (a) N.M. Joshi (b) Ajit Singh
 (c) Deewan Chaman Lal (d) Lala Lajpat Rai
99. Which of the following Sultanate/Mughal rulers were the contemporaries of Guru Nanak Dev ji ?
 1. Ala-ud-Din Alam Shah 2. Ibrahim Lodi
 3. Sikandar Lodi 4. Bahlol Lodi
 5. Humayun 6. Babur
 7. Akbar
- Choose the correct option :
 (a) 1, 2, 3, 4 and 6 only (b) 2, 3, 4, 5 and 6 only
 (c) 2, 4, 5 and 6 only (d) 3, 5, 6 and 7 only

RAR Civils - Punjab

100. Match List-I with List-II and choose the answer from the codes given below :

<i>List-I</i>	<i>List-II</i>
A. Sir Henry Lawrence	1. British resident at Ludhiana before the First Anglo-Sikh War
B. Sir John Lawrence	2. British resident at after First Anglo-Sikh War
C. Lord Hugh Gough	3. British Commander-in-Chief during the Second Anglo-Sikh War
D. Major Broadfoot	4. The first Chief Commissioner of Punjab

Choose the correct code :

	A	B	C	D
(a)	3	2	1	4
(b)	1	3	4	2
(c)	4	2	3	1
(d)	2	4	3	1

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THREE HUNDRED THIRTY ONE (331) POSTS TO BE FILLED THROUGH
PUNJAB STATE CIVIL SERVICES COMBINED COMPETITIVE PRELIMINARY EXAMINATION-2025,
GOVT. OF PUNJAB

GENERAL STUDIES

ADVT. NO.- 20251

EXAM DATE: 07-12-2025

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	D	25	*	49	A	73	D	97	D
2	D	26	B	50	B	74	B	98	D
3	D	27	D	51	C	75	D	99	B
4	B	28	A	52	A	76	A	100	D
5	D	29	C	53	A	77	B		
6	D	30	D	54	A	78	C		
7	D	31	C	55	C	79	C		
8	B	32	C	56	B	80	*		
9	B	33	C	57	A	81	A		
10	C	34	D	58	C	82	A		
11	B	35	B	59	A	83	B		
12	C	36	D	60	D	84	C		
13	A	37	D	61	B	85	D		
14	C	38	D	62	A	86	A		
15	B	39	C	63	D	87	C		
16	A	40	B	64	B	88	B		
17	A	41	B	65	*	89	A		
18	A	42	B	66	B	90	A		
19	A	43	D	67	B	91	B		
20	C	44	A	68	D	92	B		
21	B	45	A	69	A	93	C		
22	B	46	C	70	A	94	C		
23	D	47	A	71	D	95	*		
24	A	48	C	72	C	96	B		

DATE : 06-Jan-2026

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

Naib Tehsildar - 18/06/2023

1. In which of the following place of Mesopotamia the textual reference for Indus Trade in the form of Dilmun, Magana and Meluhha was reported ?
(a) Halaf (b) Naisuna (c) Uruk (d) Akkad
2. Which of the following ruler of Kashmir constructed the channels for irrigation on Jhelum river ?
(a) Lalitaditya (b) Vinayaditya
(c) Avantivarman (d) Sankaravarman
3. Match List I with List II and select the correct answer using the code given below the lists :

<i>List I</i>	<i>List II</i>
<i>(Name of the Jina)</i>	<i>(Cognisance)</i>
A. Adinath	1. Snake
B. Shantinath	2. Conch shell
C. Neminath	3. Deer
D. Parshvnath	4. Bull

Codes :

	A	B	C	D
(a)	3	2	4	1
(b)	4	3	2	1
(c)	1	4	3	2
(d)	2	3	4	1

RAR Civils - Punjab

4. Which of the following Minor rock Edict of Ashoka engraved the numerical number both in words and figures ?
(a) Maski (b) Gujarra (c) Ahraura (d) Panguraria
5. Arrange the following in a chronological order and select the correct answer from the codes given below :
I. Tahmas Namah by Tahmas Khan
II. Dabistan-E-Mazahib by Mohsin Fani
III. Ibaratnamah Mirza by Mohammad Harsi
IV. Jangnamah by Qazi Nur Mohammad
(a) IV, II, III, I (b) II, III, IV, I
(c) II, III, I, IV (d) I, IV, III, II
6. A reconciliation of Vedanta and Shaivite beliefs was developed by which of the following ?
(a) Appaya Dikshita (b) Narayan Bhatt
(c) Raghunanadana (d) Madhavacharya

7. Which facts are true about Vijayanagar empire ?
- Women were employed as wrestlers, astrologers and soothsayers.
 - The city of Vijaynagara had seven citadels.
 - Amuktamalyada, said to have been composed by Krishnadevaraya, commends Brahmans as Provincial Governors.
 - Devaraya II had appointed Muslims in his army.
- (a) II, III and IV only (b) I, II and IV only
(c) I, II and III only (d) I, II, III and IV
8. Which of the following changes in the Iqtadari system was not introduced by Firoz Shah Tughlaq ?
- He restored the system of payment of salaries to soldiers by land assignments now called wajaf.
 - The wajafdars, holders of such assignment, were another group of Iqtadars.
 - The system of sub-assignment of land by muqtas to their soldiers was also started.
 - He rigidly enforced the non-transfer of assignments.
9. Arrange the following events in chronological order :
- The First Anglo-Sikh war
 - The Second Carnatic war
 - The First Anglo-Mysore war
 - Battle of St. Thome
- (a) I, II, III, IV (b) II, I, III, IV
(c) IV, III, I, II (d) IV, II, III, I
10. Morley-Minto reforms aimed at
- Increasing number of members in Legislative Council at Centre
 - Separate electorates for Muslims
 - Reserved seats in Provincial Assembly for Dalits
 - Promotion of education
- Select the correct answer from the codes given below :
- (a) I and II only (b) III and IV only
(c) I, II and III only (d) I, II, III and IV

11. Match the following :

<i>List I</i>	<i>List II</i>
<i>(Salt March Place)</i>	<i>(Leader)</i>
A. Malabar	1. Gopabandhu Chaudhary
B. Orissa	2. C. Rajagopalachari
C. Tamilnadu	3. K.Kelappan
D. Bihar	4. Mahadev Lal Saraf

Choose your answer with the help of the given options :

	A	B	C	D
(a)	1	2	3	4
(b)	2	3	4	1
(c)	4	3	2	1
(d)	3	1	2	4

12. Which of the following statements about Awadh are correct ?

- I. The Subsidiary Alliance was imposed on Awadh in 1801.
- II. “A cherry that will drop into our mouth one day” was stated by Lord Dalhousie in 1851 about Awadh.
- III. Awadh was formally annexed to the British Empire in 1876.
- IV. “The life was gone out of the body” was lamented for Nawab Wajid Ali Shah who was dethroned and exiled to Calcutta on the pretext of misgovernance .

Choose the correct answer using the code given below.

(a) I, II and IV are correct	(b) I, II and III are correct
(c) II, III and IV are correct	(d) I, II, III and IV are correct

13. What are true about the Cabinet Mission Plan ?

- I. It recommended a three-tier confederation with a weak Central Govt. controlling foreign affairs, defence and communication.
- II. Provincial Assemblies while electing Constituent Assembly be grouped into three sections : A (Hindu majority provinces), B (Muslim majority provinces of North-West) and C (Muslim majority provinces of North-East).
- III. Grouping to be compulsory at first but provinces have the right to opt out after new constitution and elections.
- IV. On this basis the Congress in March 1947 divided Punjab into two — Muslim majority West and Hindu/Sikh majority East and asked similar application in Bengal.

Choose the correct answer :

(a) I and II only	(b) I, II and III only
(c) II, III and IV only	(d) I, II, III and IV

14. The place where Jhelum, Beas, Ravi and Chenab join together into Indus River is :
- Mithankot in Pakistan
 - Sialkot in Pakistan
 - Kalakot in India
 - Srinagar in India

15. Match List I with List II and choose the correct option :

<i>List I</i> (Tomb)	<i>List II</i> (Place)
A. Shamsheer Khan's Tomb	1. Shahdara Bagh, near Lahore
B. Humayun's Tomb	2. Batala
C. Tomb of Jahangir	3. Nakodar in Jalandhar
D. Tomb of Mohammed Momin and Haji Jamal	4. Delhi

Codes :

	A	B	C	D
(a)	2	1	3	4
(b)	2	3	1	4
(c)	4	3	2	1
(d)	2	4	1	3

RAR Civils - Punjab

16. Read the following statements about Chishti Silsila carefully :

- Data Ganj Baksh and Shaikh Farid Shakar Ganj were Sufi saints of Chishti Silsila in 15th century.
- Saint Moinuddin of Ajmer and Nizamuddin Auliya of Delhi, who spread Islam in central India and Rajasthan, also belonged to Chishti Silsila.
- The Sultan of Delhi offered the post of Shaikh al Islam to Khwaja Qutub-ud din Bakhtiar Kaki, but he denied to accept it owing to the restrictions laid on political involvement by the Chishti tradition.
- Shaikh Nizamuddin Auliya, lived and worked arduously to make Delhi as the nerve centre of Chishtis.

Which of the above statements are correct ?

- II, III and IV only
- I, II and IV only
- I, II and III only
- I, III and IV only

17. Match List I with List II and choose the correct option.

<i>List I</i> (Book)		<i>List II</i> (Author)	
A.	Gagan Mai Thal	1.	Gurdit Singh
B.	Mera Pind	2.	Amrita Pritam
C.	Rasidi Ticket	3.	Dalip Kaur Tiwana
D.	Nange Pairan da Safar	4.	Balwant Gargi

Codes :

	A	B	C	D
(a)	1	4	3	2
(b)	4	2	1	3
(c)	4	1	2	3
(d)	1	4	2	3

18. Who is popularly known as “Punjabi Natak di Nakkad Dadi” ?

(a) Norah Richards	(b) Amrita Pritam
(c) Daleep Kaur Tiwana	(d) Amrita Shergil

19. Lanak La Pass is located near the border between which of the following countries ?

(a) India and Pakistan	(b) India and China
(c) India and Afghanistan	(d) India and Nepal

20. Match List I with List II and select the correct answer from the code given below the lists.

<i>List I</i> (Thermal Power Station)		<i>List II</i> (Location)	
A.	Sikka	1.	Gujarat
B.	Korba	2.	Chhattisgarh
C.	Parli	3.	Maharashtra
D.	Ennore	4.	Tamil Nadu

Codes :

	A	B	C	D
(a)	3	2	1	4
(b)	1	2	4	3
(c)	1	2	3	4
(d)	4	3	2	1

21. Match List I with List II and select the correct answer from the code given below the lists.

<i>List I</i> (Tribal Group)	<i>List II</i> (Location)
A. Semangs	1. Malaysia
B. Boros	2. East Africa
C. Masais	3. Western Amazon Basin
D. Kirghizs	4. Central Asia

Codes :

	A	B	C	D
(a)	1	2	3	4
(b)	1	3	2	4
(c)	3	2	1	4
(d)	4	3	2	1

22. Arrange the following largest fresh water lakes of the world in descending order of their volume of water.

- I. Superior
- II. Malawi
- III. Baikal
- IV. Tanganyika

RAR Civils - Punjab

- (a) Tanganyika - Malawi - Superior - Baikal
- (b) Malawi - Tanganyika - Superior - Baikal
- (c) Baikal - Superior - Tanganyika - Malawi
- (d) Baikal - Tanganyika - Superior - Malawi

23. Arrange the coal in increasing order of the stage of formation and carbon content and choose the correct option.

- I. Peat
- II. Graphite
- III. Coking coal
- IV. Lignite
- (a) I, II, III, IV
- (b) I, IV, III, II
- (c) IV, III, II, I
- (d) III, II, IV, I

24. Match List I with List II and choose the correct option from the code given below the lists.

<i>List I</i> (Bridges)		<i>List II</i> (Rivers / Water bodies)	
A.	Bogibeel	1.	Brahmaputra
B.	Pamban	2.	Lohit
C.	Vidyasagar Setu	3.	Palk Strait
D.	Bhupen Hazarika Setu	4.	Hooghli

Codes :

	A	B	C	D
(a)	4	3	2	1
(b)	1	3	4	2
(c)	2	3	1	4
(d)	2	1	3	4

25. The Asiatic Lion Reintroduction Project is an initiative of the Indian Government to provide safeguards to the Asiatic lion from extinction in the wild by means of reintroduction. As part of this project which of the following sites is considered as potential habitat for the lion population ?

- (a) Ranthambore National Park (b) Sariska Tiger Reserve
(c) Kuno Wildlife Sanctuary (d) Dandeli Wildlife Sanctuary

26. In making the saffron spice, which one of the following parts of the plant is used ?

- (a) Leaf (b) Petal (c) Sepal (d) Stigma

27. Match List I with List II and select the correct answer from the code given below the lists.

<i>List I</i> (Biosphere Reserve)		<i>List II</i> (Location)	
A.	Simlipal	1.	Meghalaya
B.	Manas	2.	Arunachal Pradesh
C.	Dihang Dibang	3.	Assam
D.	Nokrek	4.	Odisha

Codes :

	A	B	C	D
(a)	4	3	2	1
(b)	2	1	3	4
(c)	2	3	4	1
(d)	1	2	3	4

28. Which among the following are true about Sagarmala project ?

- I. To enhance the performance of logistic sector
- II. To optimally utilize the country's waterways and coastline for cheap transportation
- III. To develop SEZ in the coastal areas for export
- IV. To develop 5 new ports to increase trade
- (a) II and IV only (b) I, II and IV only
- (c) I, III and IV only (d) I, II, III and IV

29. Identify which do not truly describe the major differences between 4G and 5G communication :

- I. Speed in 4G is up to 100 Mbps while it is up to 20 Gbps in 5G.
- II. Latency in 4G is 50 milliseconds while in 5G it is 1 millisecond.
- III. Bandwidth in 4G is 200 MHz to 500 MHz while in 5G it is 600 MHz to 2·5 GHz.
- IV. Presently geographic coverage is more in 4G than 5G network.
- (a) I only
- (b) II and III only
- (c) III only
- (d) III and IV only

30. Regarding acid rain, which of the following statements are correct ?

- I. English scientist Robert Angus Smith coined the term *acid rain* in his studies of air chemistry in Manchester, England, in the 1850s.
- II. The eggs and young of many fish species are killed when the pH drops to about 5.0.
- III. Trout, salmon, and other game fish are usually the most resistant to pH levels below 5.0.
- IV. Carp, gar, suckers, and other less desirable fish are more sensitive to pH levels below 5.0.

Choose the most appropriate answer from the options given below :

- (a) Only I, II and III
(b) Only I and II
(c) Only I and III
(d) Only I, III and IV

31. Arrange the following in the correct sequence of events in El Niño–Southern Oscillation (ENSO) :

- I. Warm water flows eastward to South America.
- II. Upwelling blocked by warm water.
- III. Warm air rises, causing low pressure and heavy rainfall.
- IV. Descending air causes high pressure and warm, dry weather.

Choose the correct answer from the options given below :

- (a) I, IV, III, II
- (b) I, II, III, IV
- (c) I, III, II, IV
- (d) I, IV, II, III

32. Which of the following statements of aerosols are true with respect to its effects on the Earth's energy balance ?

- I. Their scattering of solar radiation may decreases the albedo, and that decreases the Earth's surface temperature.
- II. Their absorption of radiation may locally increase the atmospheric temperatures and thus both increases the radiant energy directed towards the Earth and decreases the convective transfer of energy from the earth to warmer atmosphere.
- III. Their scattering of solar radiation may increase the albedo, and that decreases the Earth's surface temperature.
- IV. Their absorption of radiation may locally decrease the atmospheric temperatures and thus both decreases the radiant energy directed towards the Earth and increases the convective transfer of energy from the Earth to warmer atmosphere.

Which of the above statements are correct ?

- (a) I and III only
- (b) I and II only
- (c) II and III only
- (d) II and IV only

33. The current/stream that carries warm tropical water from Caribbean to the cold waters of North Atlantic region is called :

- (a) California current
- (b) Kuroshio current
- (c) Circumpolar stream
- (d) Gulf stream

34. Consider the following Terms of Reference for Fifteenth Finance Commission.

- I. The distribution between the Union and the States of the net proceeds of taxes which are to be divided between them and the allocation between the States of the respective shares of such proceeds.
- II. The principles which should govern the grants-in-aid of the revenues of the States out of the Consolidated Fund of India and the sums to be paid to the States by way of grants-in-aid of their revenues under Article 270 of the Constitution.
- III. The measures needed to augment the Consolidated Fund of a State to supplement the resources of the Panchayats and Municipalities in the State on the basis of the recommendations made by the Finance Commission of the State.

Select the correct answer from the code given below :

- (a) I and II
- (b) II and III
- (c) I and III
- (d) I, II and III

35. Consider the following statements about E-Shram Portal for registration of unorganized workers :

- I. It was launched by the labour ministry.
- II. All registered workers shall be issued an e-Shram card with Universal Account Number (UAN) to avail benefits of various social security schemes of the government (like PM Shram Yogi Maan-Dhan Yojana).
- III. Provision of accidental cover of ₹ 5 lakh in case of death or permanent disability and ₹ 2 lakh in case of partial disability.

Select the correct answer from the code given below :

- (a) I and II only
- (b) II and III only
- (c) I and III only
- (d) I, II and III

36. Which of the following policy measures does a government usually take to boost demand and support the economy in deflationary situations ?

- I. Lowering interest rates together with cutting direct taxes
- II. Emphasizing savings and enhancing salaries
- III. Increasing government expenditure
- IV. Going for tapering of fiscal stimulus

Select the correct answer :

- (a) I and II
- (b) III and IV
- (c) I and III
- (d) I and IV

37. Consider the following statements about 'Corporate Social Responsibility'.

- I. The United Nations Industrial Development Organisation defines it as a management concept whereby countries integrate social and environmental concerns in their business operations and interactions with their stakeholders.
- II. It is essentially a way of giving back to the society in which the company is doing business and making profit for shareholders.
- III. Companies Act 2013 made the CSR mandatory.
- IV. Section 135 of the Company Act mentions every company having net worth of ₹ 1000 crores or more or turnover of ₹ 2,000 crore or more or a net profit of ₹ 5 crore or more during any financial year will have to spend in every financial year at least 2 percent of the average net profits of the company made during three immediately preceding years on activities defined under CSR.

Select the correct answer from the code given below :

- (a) I, II and III only
- (b) II, III and IV only
- (c) I, III and IV only
- (d) I, II, III and IV

38. Darvaza Gas Crater, Gateway to Hell is situated in which of the following countries ?

- (a) Tajikistan
- (b) Kazakhstan
- (c) Turkmenistan
- (d) Uzbekistan

39. Which of the following is better known home of golden langur ?

- (a) Pakke Tiger Reserve
- (b) Kakoiijana Reserve Forest
- (c) Rajaji National Park
- (d) Desert National Park

40. How can Balance of Payments (BoP) deficit be reduced ?

- I. Depreciation of domestic currency
- II. Increasing import duty
- III. Providing export subsidies to domestic producers
- IV. Borrowing from abroad

Select the correct answer using the codes given below :

- (a) I and II only
- (b) I and III only
- (c) II and IV only
- (d) I, II and III

41. According to the Union Budget 2023-24 which among the following is the biggest source of the government ?
- (a) Goods and service tax
 - (b) Union excise duty
 - (c) Corporation tax
 - (d) Borrowings and other liabilities
42. With reference to the Extra Budgetary Resources (EBR), consider the following statements.
- I. EBRs are those financial liabilities that are raised by public sector undertakings for which repayment of the entire principal and interest is done from the Central Government Budget.
 - II. EBRs are not taken into account while calculating the Fiscal Deficit.
 - III. This method of raising capital has been discontinued since 2016.
- Which of the statements given above is/are correct ?
- (a) I only
 - (b) I and II only
 - (c) III only
 - (d) I, II and III
43. Which of the following statement(s) is/are correct for “*Hortinet*” ?
- I. It has been developed by APEDA.
 - II. It is an integrated traceability system that provides internet-based services to the stakeholders for exporting.
 - III. It captures the geo location of the farms through the mobile app.
 - IV. Samples are collected by private lab agencies and the reports are sent to the authorities.
- (a) III and IV only
 - (b) I, II and III only
 - (c) II, III and IV only
 - (d) I, II, III and IV
44. Consider the following statements regarding “*Cyber Swachhta Kendra*”.
- I. It comes under the Ministry of Information and Broadcasting.
 - II. It comes under the Ministry of Electronics and Information Technology (MeitY).
 - III. It is Botnet Cleaning and Malware Analysis Centre.
 - IV. It is operated by C-DAC.
- Which of the above statements are correct ?
- (a) I and IV only
 - (b) II and III only
 - (c) I, III and IV only
 - (d) II, III and IV only

45. Which of the following statements are correct for “*MeghRaj*” ?

- I. A set of distributed cloud computing environments following a set of common standards.
 - II. It is a data analytics software to record and analyze rainfall across the country.
 - III. It was launched by the Ministry of Information and Broadcasting.
 - IV. It was launched by the Ministry of Electronics and Information Technology (MeitY).
- (a) II and III only (b) II and IV only
- (c) I and IV only (d) I, II and IV only

46. Which of the following is most elastic ?

- (a) Rubber (b) Steel (c) Wet clay (d) Plastic

47. India has realised development of all types of missile systems including ballistic, cruise, anti-ship, air-defence, air-to-air and anti-missile systems. Which of the following is a cruise missile ?

- (a) Agni (b) Pralay (c) Prithvi (d) Nirbhay

48. Aditya-L1 mission of ISRO will enable a comprehensive understanding of the dynamical processes of the sun and address some of the outstanding problems in solar physics. Which instrument will help understand the composition of solar wind and its energy distribution ?

- (a) PAPA (b) SUIT
(c) VELC (d) ASPEX

49. A few years from now, LIGO-India will join the network of US, Europe and Japan (LIGO-VIRGO-KAGRA) gravitation wave (GW) detectors. The Indian detectors will help in enhancing which aspect of the gravitation wave detection ?

- (a) Source localization
- (b) Detection at much lower frequencies
- (c) Detecting signatures of GW from Cosmic Microwave Background
- (d) All of the above

50. Which of the following is true about the average volume of total body water of human body (70 kg) ?

- (a) 42 Litres (b) 45 Litres (c) 50 Litres (d) 30 Litres

- 51.** MH-60R Seahawk belongs to which of the following country ?
- (a) Russia (b) Israel
(c) China (d) United States
- 52.** Which Section/Sections of the IPC prohibit(s) sale, letting on hire or otherwise disposing of a child or, as the case may be, buying, hiring or otherwise obtaining possession of, such child ?
- (a) Section 370 and 370A (b) Section 67
(c) Section 362A (d) Section 372 and 373
- 53.** Which of the following are included as being part of the “Right against Exploitation” in the Constitution of India ?
- I. Protection of the interest of minorities
II. Prohibition of employment of children in factories and mines
III. Abolition of untouchability
IV. Prohibition of traffic in human beings and forced labour
- Choose the correct answer using the code given below :
- (a) I, II and IV only (b) II and IV only
(c) III and IV only (d) I, II, III and IV
- 54.** Who can establish additional courts for better administration of any existing law with respect to a matter enumerated in the Union List ?
- (a) Supreme Court of India
(b) Union Government by resolution
(c) Parliament with the consent of states
(d) Parliament by law
- 55.** Which of the following pair is not correctly matched ?
- (a) Absolute veto – Withholding of assent to the bill
(b) Qualified Veto – Can be overridden by the legislature with a higher majority
(c) Suspensive Veto – Taking no action on the bill passed by the legislature
(d) Pocket Veto – Neither ratifies nor rejects nor returns the bill for an indefinite period

56. Which of the following are the features of a notified area committee ?

- I. It is set up by an act of a state legislature.
 - II. It is constituted for a newly developing town.
 - III. Its powers are similar to the powers of the Municipal Council.
 - IV. It is entirely a nominated body.
 - V. Its Chairman is elected by the members of the committee.
- (a) III, IV and V only (b) II, III and IV only
- (c) II, IV and V only (d) I, III and IV only

57. Consider the following statements about Finance Commission of India :

- I. It consists of a Chairman and three other members.
- II. Qualification of the members of the Commission is determined by the President.
- III. It is to act as the balancing wheel of Indian fiscal federalism.

Which of the above statement/statements is/are correct?

- (a) I and III only (b) II and III only
(c) III only (d) I, II and III

58. Match List I with List II and select correct answer from the code given below the lists.

RAR Civils - Punjab	
<i>List I</i> (Initiative)	<i>List II</i> (Aims)
A. E – Resource centers ‘Nyay Kaushal’	1. It is an artificial intelligence based portal aimed at assisting judges with legal research.
B. SUPACE	2. It is an artificial intelligence based software that can assist in translation of judgments into regional languages.
C. SUVAS	3. It will facilitate e-Filing of cases in the Supreme Court, High Court and District Court across the country.
D. E-Committee	4. It aims to interlink all the courts across the country and make Indian Judicial System ICT enabled.

Codes :

	A	B	C	D
(a)	3	1	2	4
(b)	3	2	4	1
(c)	4	1	2	3
(d)	3	1	4	2

59. Find out the incorrect match from the following :

- (a) BhuNaksha – A solution for Digital Cadastral Mapping.
- (b) Bhoomi – Initiative by Govt. of Kerala to digitize paper land records and create a software mechanism
- (c) Dharani – Initiative by Govt. of Telangana to integrate RoR data with individual land map.
- (d) SVAMITVA – Scheme to demarcate inhabited (*Abadi*) land and provide Record of Rights/Property Cards in rural areas through the latest surveying drone technology.

60. Consider the following statements regarding E-Governance Survey 2022 and choose the correct option.

- I. 'E-Government Survey 2022 : The Future of Digital Government' was released by UN Department of Economic and Social Affairs.
- II. India ranked 105 in the E-Government Development Index and 61 in E-Participation Index, down from the 2020 rank of 100 and 29 respectively.
- III. Japan ranked 1st in the E-Government Development Index while Denmark ranked 1 in E-Participation Index.

- (a) II and III only
- (b) I and III only
- (c) I and II only
- (d) I, II and III

61. Which of the following pension scheme(s) is/are run by the Pension Fund Regulatory & Development Authority (PFRDA)?

- I. National Pension System (NPS)
- II. Atal Pension Yojana
- III. Pradhan Mantri Shram Yogi Maandhan (PM-SYM)

Select the correct answer using the code given below :

- (a) I only
- (b) I and II only
- (c) I and III only
- (d) I, II and III

62. Which of the following organization has designed and developed India's first Indigenously Flying and Trainer Aircraft 'HANSA-NG' ?

- (a) National Research Development Corporation (NRDC)
- (b) Council of Scientific and Industrial Research (CSIR)
- (c) Hindustan Aeronautics Ltd. (HAL)
- (d) Defence Research and Development Corporation (DRDO)

- 63.** The Indo Tibetan Border Police (ITBP) has established its Mountain – Warfare Training Centre in which of the following State/UT in July 2022 ?
- (a) Himachal Pradesh (b) Jammu and Kashmir
(c) Ladakh (d) Sikkim
- 64.** Indian Embassy in which of the following has organized its much sought after annual flagship cultural programme ‘SARANG’ in October 2022 ?
- (a) Germany (b) South Korea
(c) Japan (d) Russia
- 65.** With reference to BRICS, which of the following statements is/are correct ?
- I. BRICS is an acronym of five emerging economies
II. It was formed in 2001
III. South Africa was added in 2010
IV. 15th BRICS Summit will be hosted by South Africa
- Select the correct answer using the code below :
- (a) I and II only (b) I, III and IV only
(c) I, II and IV only (d) I, II, III and IV
- 66.** Monkeypox Vaccine has been approved by the European Medicines Agency (EMA) for protecting adults from the virus recently. What is the name of this Vaccine ?
- (a) MMVANEX (b) MPVANEY
(c) MVANEX (d) IMVANEX
- 67.** With reference to the Digital Payments Awareness Week, organized in March, 2023, which of the following statements are correct ?
- I. The theme was “Digital Payment Apnao, Auron Ko Bhi Sikhao”
II. It was organized by Ministry of Finance
III. The Mission was “Har Payment Digital”
- Select the correct answer using the code given below :
- (a) I and II only (b) II and III only
(c) I and III only (d) I, II and III
- 68.** Which of the following space agencies has launched ‘CAPSTONE’ satellite ?
- (a) NASA (b) ISRO (c) SPACE X (d) Roscosmos

69. With reference to the India Infrastructure Project Development Fund Scheme, which of the following statements is/are correct ?

- I. It was launched on 14th November, 2022
- II. It was launched by the Department of Commerce
- III. It's objective is to aid development of quality PPP projects by providing necessary funding support

Select the correct answer using the code given below :

- (a) I only
- (b) I and II only
- (c) III only
- (d) I, II and III

70. With reference to the country's first underwater transport tunnel and the corridor for metro train, which of the following statements is/are correct ?

- I. Its test run was conducted in Calcutta
- II. Its length under the river is 520 meters
- III. Tunnel is approximately 40 meters below surface of the river

Select the correct answer using the code given below :

- (a) I and III only
- (b) I and II only
- (c) Only I
- (d) I, II and III

71. By defeating which of the following countries, did the India's Men's badminton team win the Thomas Cup title for the first time ?

- (a) South Korea
- (b) Japan
- (c) Vietnam
- (d) Indonesia

72. Match List I with List II and select the correct answer from the code given below the lists :

<i>List I</i>		<i>List II</i>	
<i>(Padma Shri Awardees in 2023)</i>		<i>(Area / Field)</i>	
A.	Munishwar Chandawar	1.	Sports
B.	Hemant Chauhan	2.	Social Work
C.	Mool Chand Lodha	3.	Art
D.	S.R.D. Prasad	4.	Medicine

Codes :

	A	B	C	D
(a)	1	2	3	4
(b)	4	3	2	1
(c)	4	3	1	2
(d)	2	3	1	4

- 73.** With reference to the GST (Goods and Services Tax) Council, which of the following is/are correct ?
- Its Chairman is Union Finance Commissioner
 - As per article 279(A), it is a Joint Forum of the Centre and the States
 - Its main function is making recommendations to the Union and States on issues relating to Goods and Services Taxes.

Select the correct answer using the code given below :

(a) I and II only	(b) II and III only
(c) I and III only	(d) I, II and III

- 74.** Match List I with List II and select the correct answer from the code given below the lists.

<i>List I</i>		<i>List II</i>	
<i>(Noble Prize Winner-2022)</i>		<i>(Field)</i>	
A.	Annie Ernaux	1.	Economics
B.	Ales Bialiatski	2.	Chemistry
C.	Ben Bernanke, Douglas Diamond and Philip Dybvig	3.	Literature
D.	Carolyn Bertozzi, Morten Meldal and K. Barry Sharpless	4.	Peace

Codes :

RAR Civils - Punjab

	A	B	C	D
(a)	2	1	4	3
(b)	1	2	4	3
(c)	3	4	1	2
(d)	3	4	2	1

- 75.** Consider the following statements regarding Mahila Samman Savings Certificate Scheme :

- The Mahila Samman Savings Certificate Scheme is a one time scheme available for two years from April 2023-March 2025.
- The minimum deposit under the scheme is ₹ 1000/- in multiples of rupees one hundred and the maximum deposit amount is ₹ 2.00 lacs.
- The account holder can withdraw up to 50% of the account balance after one year from the account opening date.
- This scheme has a fixed interest rate of 7.5% p.a.

Which of the above statements are correct? Choose the correct option :

(a) I and II only	(b) I, II and III only
(c) I, III and IV only	(d) I, II and IV only

76. Consider the following statements regarding the G20 Alliance for the Empowerment and Progression of women's Economic Representation (G20 EMPOWER).
- The G20 EMPOWER is to accelerate women's leadership and empowerment in the private sector.
 - The Inception meeting of G20 EMPOWER 2023 was held at Bhopal and the second G20 EMPOWER meeting was held at Thiruvanthapuram.
 - The theme of the G20 EMPOWER 2nd meeting was, "Women's Empowerment: A Win Win for Equity and Economy."

Which of the above statement/statements are correct ? Choose the correct option :

- (a) I and II only (b) II and III only
(c) I and III only (d) I, II and III

77. Regarding money bill which of the following statements is **not** correct ?

- A bill shall be deemed to be a money bill if it contains only provisions related to imposition, abolition, remission, alteration or regulation of any tax.
- A money bill has provisions for the custody of the Consolidated Fund of India or the Contingency Fund of India.
- A money bill is concerned with the appropriation of money out of the Contingency Fund of India.
- A money bill deals with the regulation of borrowing of money or giving of any guarantee by the Government of India.

RAR Civils - Punjab

78. Match the following aspects of streams.

A. Point bar	1. The cut off meander part bends to form this structure
B. Oxbow lake	2. They are found in short segments where the underlying topography and bed rock structure force them to form this structure
C. Braided channel	3. Sediment deposition takes place along the inside bank of meander bend
D. Straight channel	4. Formed when a stream contains more sediment than it can readily transport and splits it into multiple channels

Codes :

	A	B	C	D
(a)	1	2	4	3
(b)	4	1	3	2
(c)	3	4	1	2
(d)	3	1	4	2

79. Alternative Investment Fund (AIF) is any fund established or incorporated in India which is a privately pooled investment vehicle collecting funds from sophisticated investors, whether Indian or foreign, for investing it in accordance with a defined investment policy for the benefit of its investors. In how many categories is the AIF divided ?
- (a) 2 (b) 3 (c) 4 (d) 5
80. In context of Inter-State River Water Disputes (Amendment) Bill, 2019, which of the following statements are correct ?
- I. The Bill proposes to set up a permanent tribunal to adjudicate on all inter-state disputes over sharing of river waters.
- II. The dispute resolution committee will seek to resolve the dispute through negotiations, within two years which can be extended by 6 months.
- III. The current system of dispute resolution would give way to a new two-tier approach with DRC and the tribunal.
- (a) II only (b) II and III only
(c) I and III only (d) I and II only
81. You are shown a simple analog clock with an hour hand and a minute hand. If the time shown in the clock is exactly 12:15, what is the angle between the hour hand and the minute hand ?
- (a) 90° (b) 75° (c) 84° (d) 82.5°
82. Ayesha invests ₹ x for a year in a Fixed Deposit (F.D.) that gives simple interest at the rate of 6% per annum (p.a.). She invests half the amount she gets at the end of the first year, for another year, in an F.D. that gives 5% p.a. simple interest, spends half of the remaining amount and lets the rest of the amount be in her Savings Bank account which gives a simple interest of 3% p.a. With no other income or expenditure, if she has ₹ 99,534 at the end of the second year, then x is equal to :
- (a) 1,00,000 (b) 90,000
(c) 1,20,000 (d) None of the above
83. Water flowing from a tap at a constant rate of r litres/minute can fill a cylindrical tank in 6 minutes. A hole is made at the bottom of the tank so that water flows out of the tank at a constant rate = one-third the rate of flow of water from the tap. When the tank gets full, the hole gets sealed automatically. If the tank (with the hole) is empty to begin with and water starts flowing from the tap at rate r litres/minute, how long will it take for the tank to become full ?
- (a) 8 minutes (b) 9 minutes (c) 12 minutes (d) 18 minutes

84. C is a circle with radius $r > 0$. Then
- (a) the circumference of C can never be equal to its area
 - (b) the area of C is definitely greater than its circumference
 - (c) the area of C is definitely greater than its circumference except if $r < 1$
 - (d) the area of C is definitely greater than its circumference except if $r \leq 2$
85. A company uses rosewood for making chairs. Making chairs involves cutting, finishing and polishing. Cutting leads to 10% wastage of wood, finishing leads to a 5% wastage of wood and a subsequent 1% increase in the weight due to nails. Polishing leads to a 2% increase in weight of the finished product. If the total weight of the polished chairs is 528.5 kg, what is the total weight of rosewood used for making these chairs ?
- (a) Approximately 600 kg
 - (b) Approximately 612.5 kg
 - (c) Approximately 596 kg
 - (d) Approximately 592.5 kg
86. The expenses of a boarding house are partly fixed and partly vary with the number of boarders. The charge is ₹ 70 per head when there are 25 boarders and ₹ 60 per head when there are 50 boarders. What is the charge per head when there are 100 boarders ?
- RAR Civils - Punjab**
- (a) ₹ 45
 - (b) ₹ 50
 - (c) ₹ 55
 - (d) None of the above
87. Suresh, a daily wage worker, was paid ₹ 1700 during a period of 30 days. During this time period he was absent for 4 days and was fined ₹ 15 per day for absence. Suresh was paid the full salary only for 18 days as he came late on the other days. Those who came late were given only half the salary for that day. What was the total salary paid per month to a worker who came on time every day and was never absent ?
- (a) ₹ 2400
 - (b) ₹ 3000
 - (c) ₹ 2700
 - (d) ₹ 2250
88. To reproduce an old photograph, a photographer charges ₹ x to make a negative, three-fifths of ₹ x for each of the first 10 prints, and one-fifth of ₹ x for each print in excess of 10 prints. If ₹ 45 is the total charge to make a negative and 20 prints from an old photograph, what is the value of x ?
- (a) 3
 - (b) 3.5
 - (c) 4.5
 - (d) 5

89. "All quiet people are harmless". "No harmless people are easily identified". The premises above lead to which of the following conclusions ?
- (a) Quiet people are not easily identified
 - (b) Most people who are easily identified are harmless
 - (c) All harmless people are quiet
 - (d) Some easily identified people are quiet

Directions : (Question Nos. 90 to 93)

P, Q, R, S, T, U, V and W are sitting around a square table in such a way that four of them sit at four corners of the square while four sit in the middle of each of the four sides. The ones who sit at the four corners face the centre while those who sit in the middle of the sides face outside. Each of them have a different profession viz. Professor, Architect, Businessman, Doctor, Chartered accountant, Trainer, Banker and Coder. (None of the information given is necessarily in the same order).

- The one who is a Coder does not face inside. Only two persons sit between R and W.
 - The one who is a Professor sits on the immediate right of W. The one who is Chartered accountant sits second to the right of V. V is an immediate neighbour of neither W nor R. V does not sit third to the right of R.
 - R and U does not sit diagonally. Only one person sits between P and the one who is Chartered accountant. R sits third to the left of the one who is a Coder.
 - The one who is a Chartered accountant is not an immediate neighbour of the one who is Coder. S sits on the immediate left of the one who is a Trainer. V is not a Trainer.
 - T is a Banker. T is not an immediate neighbour of P.
 - Architect is an immediate neighbour of T.
 - Doctor is an immediate neighbour of U.
90. Who amongst the following sits diagonally opposite to Professor ?
- (a) Architect (b) S (c) P (d) Trainer
91. Who among the following represent the immediate neighbours of the Chartered accountant ?
- (a) Q, U (b) R, T (c) Q, S (d) S, U
92. Who among the following sits exactly between W and P ?
- (a) R (b) Architect (c) Businessman (d) Q
93. Which of the following is true regarding Q ?
- (a) Q is one of the immediate neighbours of S
 - (b) Coder is an immediate neighbour of Q
 - (c) Q sits second to the left of W
 - (d) Q is an immediate neighbour of the Professor

Use the relations defined below to solve Question No. 94.

$S * T$ means S is the sister of T.

$S + T$ means S is the brother of T.

$S - T$ means S is the son of T.

S / T means S is the daughter of T.

$S = T$ means S is the father of T.

$S \times T$ means S is the mother of T.

94. Which of the following means P is the sister of Q ?

(a) $Q + R - P$

(b) $Q * R - P$

(c) $P = Q + R$

(d) $P * R + Q$

RAR Civils - Punjab

95. P can do a piece of work in 27 days. Q can do the same piece of work in 18 days. Q started the work alone and P joined him later. The work was completed in 12 days. How many days did Q work more than P ?

(a) 3

(b) 5

(c) 7

(d) 6

96. Aman runs at a speed of 50 m/min. Mohit follows him after an interval of 5 min and runs at a speed of 60 m/min. Mohit's dog runs at a speed of 70 m/min and starts along with Mohit. The dog reaches Aman and then comes back to Mohit and continues to do so till Mohit reaches Aman. What is the total distance covered by the dog in metres ?

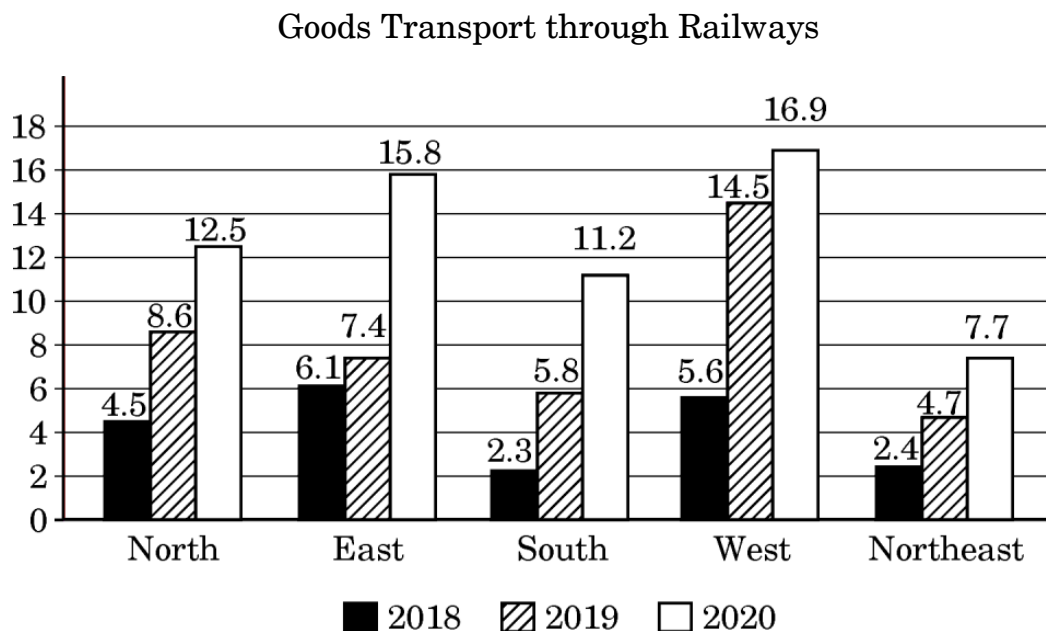
(a) 288

(b) 770

(c) 1400

(d) 1750

Directions : (Question Nos. 97 to 99): Railways analyzed the goods transported using its services across five different regions of a country. The total goods transported (in lakhs of tonnes) during 2018, 2019 and 2020 are shown in the following bar graph.

- 97.** During the period 2018 – 2020, for which region was the rate of increase in goods transported second highest ?
- (a) East (b) South (c) Northeast (d) North
- 98.** What is the approximate goods transported in North in 2018 to the goods transported in Northeast in 2020 ?
- (a) 31.16% (b) 36.02%
(c) 58.44% (d) None of the above
- 99.** What is the ratio of average goods transported in South in given three years to the average goods transported in West in the same period ?
- (a) 41.76% (b) 52.16%
(c) 57.86% (d) 65.87%
- 100.** A skating champion moves along the circumference of a circle of radius 21 meters in 44 seconds. How many seconds will it take her to move along the perimeter of a hexagon of side 42 meters ?
- (a) 56 (b) 84
(c) 64 (d) 58

- 102.** Which are the two icecreams that are less in quantity with P than that with Q ?
- (a) Butterscotch, Chocolate (b) Vanilla, Strawberry
(c) Vanilla, Raspberry (d) Chocolate, Tutti frutti
- 103.** What is the absolute difference in quantity in kg of Raspberry and Strawberry together at parlor P and parlor Q ?
- (a) 22 (b) 28 (c) 23 (d) 35
- 104.** If all cats are dogs and some dogs are rabbits, which of the following statements must be true ?
- (a) All rabbits are cats
(b) All dogs are cats
(c) All cats are rabbits
(d) Some rabbits are dogs
- 105.** A, B, C, D, E, F, G, H and I are nine houses. C is 3 km East of B. A is 2 km North of B and H is 4 km South of A. G is 2 km West of H while D is 4 km East of G. F is 4 km North of G, I is situated just in the middle of B and C, while E is just in the middle of H and D. Find the distance between E and G.
- (a) 5 km (b) 4 km
(c) 3 km (d) 2 km
- 106.** In a certain code language UNIVERSITY is written as YUJTSFWJOU. How will STRAWBERRY be written in that code language ?
- (a) YSSFCXBSUS (b) YSSEBWASUS
(c) YUSBXCFSSY (d) SUSWABESSY
- 107.** The number 311311311311311311311 is :
- (a) Divisible by 3 but not by 11
(b) Divisible by 11 but not by 3
(c) Divisible by both 3 and 11
(d) Divisible neither by 3 nor by 11

108. What was the day of the week on 15th August 1947 ?

- (a) Tuesday
- (b) Wednesday
- (c) Friday
- (d) Thursday

109. On your travels you meet an old man on the side of the road holding three cards from a standard deck face down. Trying to make conversation you ask him what the three cards are. He tells you, “To the left of the queen, are one or two jacks. To the right of the jack, are one or two jacks. To the right of the club, are one or two diamonds. To the left of the diamond, are one or two diamonds.” What are the three cards ?

- (a) The jack of clubs, jack of diamonds, and queen of diamonds.
- (b) Jack of diamonds, jack of clubs, queen of diamonds
- (c) Both (a) and (b)
- (d) None of the above

110. In the following series which element comes seventh to the left of number 7 ?

A, 26, B, 25, C, 24, D, 23, **RAR Civils - Punjab**

- (a) P
- (b) Q
- (c) R
- (d) S

111. Three partners N, M and O distribute the earnings they got after doing a particular assignment. They got an amount of ₹ 1240. N gets $\frac{3}{5}$ th of M's share and M gets $\frac{2}{3}$ rd of O's share. What is N's share ?

- (a) 240
- (b) 324
- (c) 254
- (d) 468

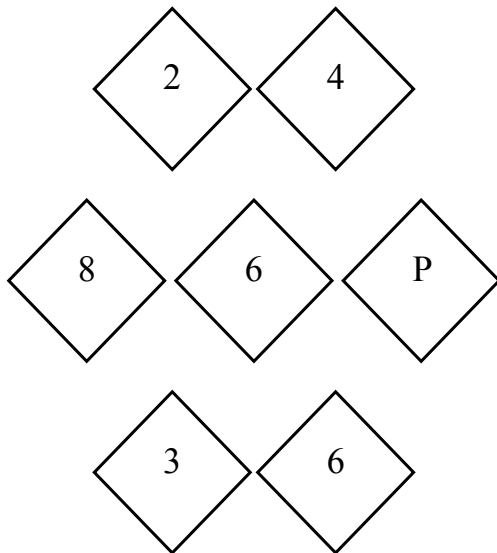
112. X and Y play shooting in the bulls eye. X plays 7 turns to Y's every 5 turns, but hits bulls eye only once in 3 turns whereas Y hits bulls eye every alternate turn. When Y has missed 75 times, X has hit bulls eye for how many times ?

- (a) 60
- (b) 70
- (c) 96
- (d) 120

- 113.** How many natural numbers having at most five digits have a sum of their digits as at most six ?
- (a) 461 (b) 457
(c) 462 (d) 125
- 114.** I sold two scooters at same price, one of them at 10% profit. I incurred total loss of 12% in overall transaction. What was the approximate profit/loss incurred on the other scooter ?
- (a) 13% loss (b) 27% loss
(c) 13% profit (d) 22% loss
- 115.** Out of 8 students in Section Alpha, 10 students in Section Beta and 12 students in Section Gamma, a teacher wants to create a team of three to represent the school in inter-school quiz competition. In how many ways the team can be formed such that all the members of the team are not from the same section ?
- (a) 3664 (b) 396
(c) 4060 (d) 8120

RAR Civils - Punjab

- 116.** Find P in the following figure :

- (a) 2 (b) 4
(c) 6 (d) 8

Directions : (Question Nos. 117 to 120) : In a school, results of 12th class mid-semester exam were declared. All were disappointed with the results. The summary of the results was 52% passed in Geography, 49% passed in History and 38% passed in Biology. Only 9% students passed in all the three. 17% passed in Geography and History and 16% passed in Geography and Biology and 15% passed in History and Biology. Number of students who took the exam is 300.

117. How many students passed in Geography only ?

- (a) 63
- (b) 84
- (c) 96
- (d) 114

118. Find the ratio of students passing in Geography only to the students passing in Biology only.

- (a) 5 : 6
- (b) 4 : 5
- (c) 8 : 7
- (d) 7 : 4

RAR Civils - Punjab

119. A student is declared pass in the exam only if he/she clears at least two subjects. What was the number of students who were declared passed in this exam ?

- (a) 30
- (b) 90
- (c) 64
- (d) 82

120. What is the ratio of students who passed in exactly one and exactly two subjects ?

- (a) 9 : 4
- (b) 12 : 5
- (c) 10 : 3
- (d) 11 : 4

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

COMPETITIVE EXAMINATION (RECONDUCT) FOR 78 POSTS OF NAIB
TEHSILDAR IN THE DEPARTMENT OF REVENUE AND REHABILITATION,
GOVERNMENT OF PUNJAB

COMPETITIVE EXAM DATE: 18-JUNE-2023

REVISED ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	D	25	C	49	A	73	B	97	C
2	C	26	D	50	A	74	C	98	C
3	B	27	A	51	D	75	D	99	B
4	C	28	D	52	D	76	C	100	B
5	B	29	C	53	B	77	C	101	C
6	A	30	B	54	D	78	D	102	A
7	B	31	A	55	C	79	B	103	A
8	D	32	C	56	B	80	C	104	D
9	D	33	D	57	C	81	D	105	C
10	A	34	C	58	A	82	C	106	A
11	D	35	A	59	B	83	B	107	D
12	A	36	C	60	C	84	D	108	C
13	B	37	*	61	B	85	A	109	C
14	A	38	C	62	B	86	C	110	B
15	D	39	B	63	D	87	A	111	A
16	A	40	D	64	B	88	D	112	B
17	C	41	*	65	B	89	A	113	A
18	A	42	B	66	D	90	D	114	B
19	B	43	B	67	C	91	B	115	A
20	C	44	B	68	A	92	C	116	B
21	B	45	C	69	C	93	B	117	B
22	D	46	B	70	B	94	D	118	D
23	B	47	D	71	D	95	A	119	B
24	B	48	A	72	B	96	D	120	C

DATE : 09-Aug-2023

Sd/-

SECRETARY (EXAMINATIONS)

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

Accountant Grade 2 - 11/07/2026

91	The 2030 Agenda for Sustainable Development, adopted by all United Nations Member States in 2015, provides a shared blueprint for peace and prosperity for people and the planet, now and into the future. How many sustainable development goals have been devised for an urgent call of action by all the countries in a global partnership? a) 10 goals b) 17 goals c) 21 goals d) 42 goals
92	In which state is the Chicken's neck corridor located? a) Manipur b) Assam c) West Bengal d) Mizoram
93	Which one of the following is associated with Birsa Munda? a) Tebhaga Movement b) Ulgulan Movement c) Champran Satyagraha d) Arcot revolt
94	Which wildlife is to be developed in Kaimur Wildlife Sanctuary in Bihar? a) Elephant b) Tiger c) Red panda d) Cheetah
95	The name 'jiu-jitsu' or 'jujutsu' is a type of a) Japanese administration b) Martial Arts c) Cluster of Villages in Japan d) Computer language
96	Compare the following pairs: 1. Lakshmi Bai Begum of Awadh 2. Hazrat Mahal Rani of Jhansi 3. Zeenat Mahal Wife of Bahadur Shah Jafar 4. Jhalkari Bai A woman soldier in the Army- Camp of Bahadur Shah Jafar Which of the pairs given above are correctly matched? a) 1 only b) 1 and 2 only c) 3 only d) 3 and 4 only
97	The correct chronology of the Delhi Sultanate? a) Slave, Tughluq, Khilji, Sayyid and Lodhi b) Slave, Khilji, Sayyid, Tughluq, and Lodhi c) Slave, Sayyid, Khilji, Lodhi and Tughluq d) Slave, Khilji, Tughluq, Sayyid and Lodhi
98	Guru Gobind Singh Ji wrote Zafarnama to whom? a) Shahjahan b) Jahangir c) Aurangzeb d) Akbar
99	Which of the following Italian served under Maharaja Ranjit Singh? a) Marco Polo b) Jean Bapiste Ventura c) Barbosa d) Francois Bernier
100	Administratively, Punjab is divided into how many divisions? a) 4 b) 5 c) 6 d) 8
101	Sand and cement were mixed in the ratio 3:1 to make 100 tonnes. How much sand must be added to make ratio 6:1? a) 75 tonnes b) 82 tonnes c) 70 tonnes d) 90 tonnes
102	Two important characteristics of a hypothesis are that it should be testable and that it should be stated in a manner that it can be refuted. Which one of the following hypotheses fulfils these characteristics? a) Intelligent persons have good memory b) some birds are animals c) Some businessmen are dishonest d) All men are mortal
103	Pointing to Amrita, Bhavani said your mother is the elder sister of my mother. How is Amrita related to Bhavani? a) Mother b) Sister-in-law c) Cousin d) Aunt
104	Four children are sitting in a row. A is occupying the seat next to B but not next to C. If C is not sitting next to D, who is/are occupying seat/seats adjacent to D? a) B b) A c) B & A d) Impossible to tell

105	In a certain code language BREAK is written as 51342 and KITE is written as 2793. How will RIB be written in that code language? a) 175 b) 179 c) 185 d) 135
106	In a school, there are five teachers A, B, C, D and E. A & B teach Hindi and English. C and B English and Geography. D and A teach Mathematics and Hindi. E and B teach History and French. Who teaches maximum number of subjects? a) A b) B c) D d) E
107	If $ABC \times DEED = ABCABC$; where A, B, C, D and E are different digits, what are the values of D and E? a) D=2, E=0 b) D=0, E=1 c) D=1, E=0 d) D=1, E=2
108	Usha runs faster than Kamala, Priti runs slower than Swati, Swati runs slower than Kamala. Who is the slowest runner? a) Kamla b) Priti c) Swati d) Usha
109	You have a standard weighing balance, but no weights. You are given 8 balls and told that 7 of them have the same weight, but one is a fake and thus is the wrong weight. However, you do not know whether it is lighter or heavier. You have to identify the faulty one by using the balance as few times as possible. How many operations will be required? a) 2 b) 3 c) 4 d) 5
110	What is the cost of 3 pens and 4 pencils? Statement 1: The cost of 2 pens and 3 pencils is \$10. Statement 2: The cost of 1 pen and 2 pencils is \$5. a) Statement 1 alone is sufficient to answer the question, but statement 2 alone is not sufficient. b) Statement 2 alone is sufficient to answer the question, but statement 1 alone is not sufficient. c) Both statements together are sufficient to answer the question, but neither statement alone is sufficient. d) Each statement alone is sufficient.
111	'Crossing the railway track is prohibited' ਵਾਕ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ: a) ਰੇਲ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। b) ਰੇਲ ਦੀ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਲੰਘਣਾ ਮਨ੍ਹਾਂ ਹੈ। c) ਰੇਲ ਦੀ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਲੰਘਣ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਾ ਕਰੋ। d) ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਲੰਘਣਾ ਘੇਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।
112	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ 'ਅਹੋਈ' ਦਾ ਸਬੰਧ ਕਿਸ ਪੂਜਾ ਨਾਲ ਹੈ? a) ਵੈਸ਼ਨੋ ਦੇਵੀ ਜੀ b) ਸੀਤਲਾ ਮਾਤਾ ਜੀ c) ਕਾਲੀ ਮਾਤਾ ਜੀ d) ਗਣਪਤੀ ਦੇਵ ਜੀ
113	ਸੂਈ ਦੇ ਸਿਰੇ ਤੇ ਬਣੇ ਧਾਗਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਛੇਕ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? a) ਨੱਕਾ b) ਧੋਲ c) ਛੇਕ d) ਤੱਕਲਾ

114	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚ ਅਸ਼ੁੱਧ ਵਾਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ: a) ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਿਸੇ ਲਿਖੇ ਹਨ। b) ਉਹ ਸਕੂਟਰ ਤੋਂ ਉਤਰ ਕੇ ਤੁਰਨ ਲੱਗਾ। c) ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਿੱਤੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੈ। d) ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਨਾਲ ਕਦਰ ਵੱਧਦੀ ਹੈ।
115	‘ਕਿਤਾਬ’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪੁਲਿੰਗ ਕੀ ਹੈ? a) ਪੁਸਤਕ b) ਗ੍ਰੰਥ c) ਕਿਤਾਬੀ d) ਕਿਤਾਬਚਾ
116	‘ਪਿੱਠ ਠੇਕਣੀ’ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? a) ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਧਾਉਣਾ b) ਆਦਰ ਸਤਿਕਾਰ c) ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਣਾ d) ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਣਾ
117	‘ਵਿਕਾਊ’ ਦਾ ਪਿਛੇਤਰ ਕੀ ਹੈ? a) ਕਾਊ b) ਆਊ c) ਊ d) ਦੁਲੈਕੜ
118	“ਨਹੀਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਨਾਂ ਖਾਧੇ ਪੀਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ” ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਕੇ ਸ਼ੁੱਧ ਵਾਕ ਲਿਖੋ: a) ਨਹੀਂ ਤੁਸੀਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਨਾਂ ਖਾਧੇ ਪੀਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। b) ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਨਾਂ ਖਾਧੇ ਪੀਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ? c) ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਨਾਂ ਖਾਧੇ-ਪੀਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। d) ਨਹੀਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਿਨਾਂ ਖਾਧੇ ਪੀਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ।
119	ਦੇਸੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ? a) 11 b) 10 c) 13 d) 12
120	ਇਕਵਚਨ, ਉੱਤਮ ਪੁਰਖ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਪੜਨਾਂਵ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? a) ਮੈਂ b) ਤੂੰ c) ਅਸੀਂ d) ਆਪਾਂ

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO THE POSTS OF ACCOUNTANT GRADE-II GROUP B IN
THE DEPARTMENT OF LOCAL GOVERNMENT MUNICIPAL CORPORATION AND MUNICIPAL
COUNCIL NAGAR PANCHAYATS, GOVT. OF PUNJAB

(ADVT. NO.-202226 & 202227)

EXAM DATE: 11-07-2026

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	D	25	C	49	D	73	A	97	D
2	C	26	A	50	B	74	A	98	C
3	A	27	B	51	B	75	A	99	B
4	C	28	B	52	D	76	A	100	B
5	D	29	A	53	A	77	C	101	A
6	C	30	C	54	C	78	B	102	A
7	D	31	C	55	C	79	C	103	C
8	B	32	A	56	D	80	C	104	B
9	C	33	B	57	A	81	C	105	A
10	C	34	C	58	B	82	C	106	B
11	D	35	A	59	C	83	B	107	C
12	A	36	A	60	B	84	A	108	B
13	C	37	D	61	A	85	C	109	B
14	C	38	A	62	C	86	C	110	C
15	C	39	C	63	B	87	B	111	B
16	D	40	C	64	B	88	A	112	C
17	A	41	A	65	B	89	D	113	A
18	B	42	B	66	B	90	B	114	A
19	C	43	C	67	B	91	B	115	D
20	A	44	A	68	B	92	C	116	A
21	B	45	D	69	B	93	B	117	C
22	C	46	A	70	B	94	B	118	C
23	B	47	C	71	B	95	B	119	D
24	A	48	B	72	C	96	C	120	A

DATE : 11-Jul-2026

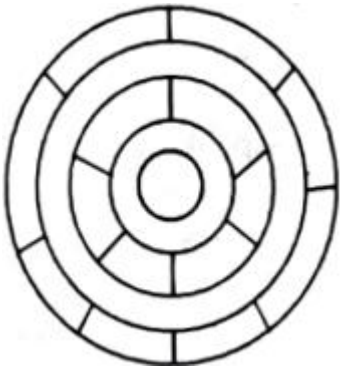
Sd/-

SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , TT)

Accounts Officer - 13/06/2026

91	With reference to the Constitutional Amendment procedure, consider the following statements: 1) No part of the Constitution can be amended outside the scope of Article 368. 2) A private member cannot introduce a constitution amendment bill without prior permission of the President. Which of the statement(s) given above is/are correct? a) 1 only b) 2 only c) Both 1 and 2 d) Neither 1 nor 2
92	Which of the following are NOT necessarily the consequences of the proclamation of President's rule in state? 1. Dissolution of the state legislative assembly 2. Removal of the council of ministers in the state 3. Dissolution of the local bodies 4. Dissolution of parliament Select the correct answers using the codes given below a) 1 and 4 only b) 1, 3 and 4 only c) 1 and 3 only d) 1, 2 and 3 only
93	Which one of the following is a nuclear-powered ballistic missile submarine in India? a) INS Arighatt b) INS Virat c) INS Saryu d) INS Shivalik
94	In which country is the Great Barrier Reef found? a) Fiji Islands b) Tasmania c) New Zealand d) Australia
95	What is the name of the first indigenous antibiotic developed by India? a) Amoxillin b) Nafithromycin c) Azithromycin d) Cefpoloxime
96	Where is the headquarters of BRICS New Development Bank located? a) Moscow b) New Delhi c) Johannesburg d) Shanghai
97	Consider the following statements about the Constituent Assembly: I. It was not elected on the basis of Universal Franchise. II. It was dominated by the member of the congress. III. The Muslim League boycotted it for its demands of Pakistan and a separate constitution. Select the correct answer from the codes given below: a) I, II & III b) II & III only c) I & III only d) II only
98	The province NOT covered under the Doctrine of Lapse was _____. a) Satara b) Nagpur c) Awadh d) Jhansi
99	Which Sikh Guru helped the rebel prince Khusrau? a) Guru Gobind Singh Ji b) Guru Tegh Bahadur Ji c) Guru Hargobind Ji d) Guru Arjan Dev Ji
100	Banda Bahadur killed a Mughal commander who was responsible for the deaths of a Sikh Guru's sons. Who was this Mughal? a) Diler Khan b) Afzal Khan c) Abdus Samad Khan d) Wazir Khan

101	In an accurate clock, in a period of 2 hours 20 minutes (140 minutes), the minute hand will move over _____. a) 520° b) 320° c) 840° d) 140°
102	What is the missing number 'X' of the series 7, X, 21, 31, 43? a) 11 b) 12 c) 13 d) 14
103	Consider the following figure and answer the item that follows: What is the minimum number of different colours required to paint the figure given above such that no two adjacent regions have the same colour? a) 3 b) 4 c) 5 d) 6
104	P is the father of Q. Q is the sister of R. R is the mother of S. T is the husband of R. How is T related to Q? a) Brother b) Brother-in-law c) Cousin d) Father
105	In a queue of girls, P is 15 th from the front and Q is 19 th from the back. If there are 35 girls in the queue, how many girls are between P and Q? a) 1 b) 2 c) 3 d) 4
106	A boy walks 10 m in the north, turns right and walks 10 m, turns right again and walks 10 m. Which direction is he facing? a) East b) West c) South d) North
107	All apples are fruits. All fruits are food. Therefore, all apples are food. This argument is: a) Logically correct b) Logically incorrect c) Partially correct d) Cannot be evaluated
108	In a code language, COMPUTER is written as RFUVQNPC. How is MEDICINE written in the same code? a) MFEJDJOE b) EOJBIEFM c) EOJDJEFN d) EOJDJEFM
109	'A' can complete a work in 8 days. 'B' can complete it in 10 days. With the help of 'C', they finish the work in 4 days. How many days will 'C' alone take to do the work? a) 20 days b) 15 days c) 18 days d) 12 days
110	Which of the following will be the mirror image of 'PQRS' if a mirror is placed vertically on the left side? a) SQPR b) SQRP c) SRPQ d) SRQP

111	'ਬੱਚਾ ਚੂਰੀ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।' ਵਾਕ ਦਾ ਨੇਮ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀ ਹੈ? a) ਕਰਤਾ+ਕਰਮ+ਕਿਰਿਆ b) ਕਰਮ+ਕਿਰਿਆ+ਕਰਤਾ c) ਕਰਮ+ਕਰਤਾ+ਕਿਰਿਆ d) ਕਿਰਿਆ+ਕਰਤਾ+ਕਰਮ
112	Discretionary ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ: a) ਅਗਿਆਵਾਚਕ b) ਅਖਤਿਆਰੀ c) ਅਪੂਰਨ d) ਡੂੰਘਾ ਲਹਿ ਜਾਣਾ
113	ਅਠਾਹਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਆਉਂਦੀ ਹੈ? a) 67 b) 69 c) 77 d) 89
114	Thursday ਤੋਂ ਅਗਲਾ ਕਿਹੜਾ ਦਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? a) ਬੁੱਧਵਾਰ b) ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ c) ਮੰਗਲਵਾਰ d) ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ
115	ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਆਗਰਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਕਬਰ ਨੇ ਕਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ? a) ਅੰਬਾਲਾ b) ਲਾਹੌਰ c) ਲਖਨਊ d) ਕਾਬਲ
116	'ਛਪਾਰ' ਦੇ ਮੇਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਕਿਸ ਦੇਵੀ ਨਾਲ ਹੈ? a) ਦੁਰਗਾ ਦੇਵੀ b) ਸਰਸਵਤੀ ਦੇਵੀ c) ਲਕਸ਼ਮੀ ਦੇਵੀ d) ਸੀਤਲਾ ਦੇਵੀ
117	'ਆਭਾਪੂਰਨ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਹੀ ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ:- a) ਚਮਕੀਲਾ b) ਖੁਸ਼ਹਾਲ c) ਉਜਲਾ d) ਧੁੰਦਲਾ
118	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚ ਕਿਹੜਾ ਵਿਕਲਪ 'ਖੰਡ-ਖੀਰ ਹੋਣਾ' ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ? a) ਘਿਓ-ਖਿਚੜੀ ਹੋਣਾ b) ਘਿਓ-ਸ਼ੱਕਰ ਹੋਣਾ c) ਗੁੱਸੇ ਹੋਣਾ d) ਘੁਲ-ਮਿਲ ਜਾਣਾ
119	ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸਾਦਾ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣਾ ਹੀ ਬੇਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? a) ਖਾਈਏ ਦਾਲ ਜਿਹੜੀ ਨਿਭੇ ਨਾਲ b) ਚਮੜੀ ਜਾਏ ਦਮੜੀ ਨਾ ਜਾਏ c) ਜਦ ਤੱਕ ਸਵਾਸ ਤਦ ਤੱਕ ਰਾਸ d) ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਚਾਨਣੀ ਫਿਰ ਅੰਧੇਰੀ ਰਾਤ
120	_____ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਵਾਕ ਵਿਚ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਭਰਨ ਲਈ ਸੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਵਾਲਾ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ: a) ਪ੍ਰਵਰਤਨ b) ਪਰਿਵਰਤਨ c) ਪ੍ਰਿਵਰਤਨ d) ਪਰਿਵ੍ਰਤਨ

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO RECRUITMENT TO 08 POSTS OF ACCOUNTS OFFICER
(GROUP-B) IN THE DEPARTMENT OF LOCAL GOVERNMENT (MUNICIPAL CORPORATION),
GOVERNMENT OF PUNJAB

ADVT. NO.- 202223

EXAM DATE: 13-06-2026

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	D	25	A	49	D	73	B	97	A
2	D	26	A	50	A	74	B	98	C
3	C	27	C	51	B	75	B	99	D
4	B	28	D	52	A	76	C	100	D
5	C	29	A	53	A	77	B	101	C
6	A	30	C	54	A	78	B	102	C
7	C	31	D	55	B	79	A	103	A
8	C	32	C	56	D	80	A	104	B
9	D	33	A	57	D	81	B	105	B
10	D	34	C	58	C	82	D	106	C
11	A	35	A	59	A	83	B	107	A
12	A	36	C	60	B	84	A	108	D
13	B	37	D	61	C	85	B	109	A
14	B	38	A	62	B	86	C	110	D
15	A	39	B	63	A	87	D	111	A
16	A	40	A	64	A	88	B	112	B
17	B	41	B	65	B	89	B	113	B
18	C	42	A	66	A	90	C	114	D
19	C	43	D	67	A	91	D	115	B
20	A	44	C	68	C	92	B	116	D
21	D	45	B	69	B	93	A	117	D
22	A	46	B	70	C	94	D	118	C
23	A	47	C	71	B	95	B	119	A
24	A	48	C	72	B	96	D	120	B

DATE : 13-Jun-2026

Sd/-

SECRETARY [EXAMINATIONS]

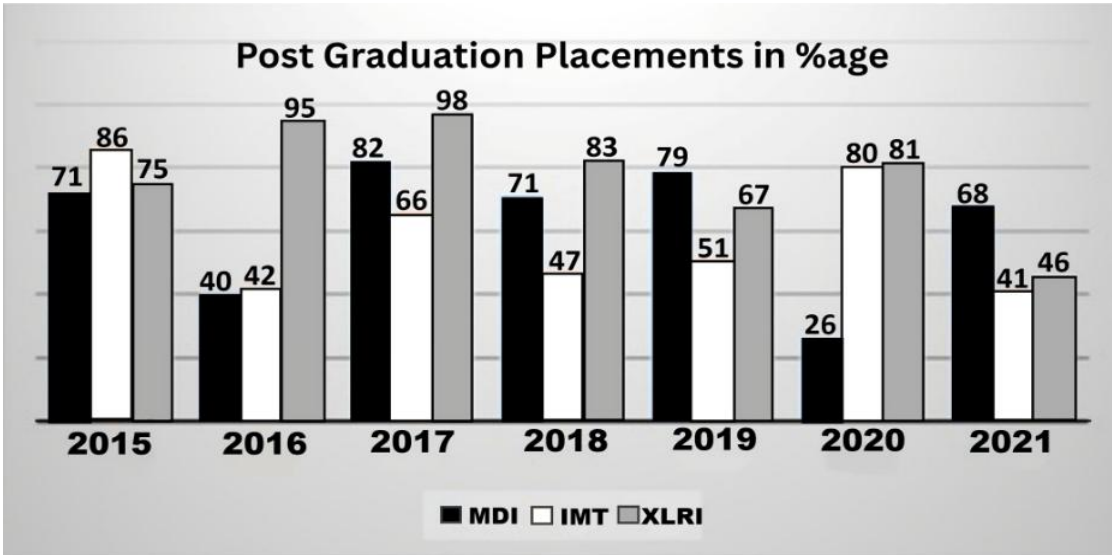
Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

Horticulture DO - 14/03/2026

86	Consider the following statements: Statement (I): The plants that produce apomictic embryos are known as facultative apomicts. Statement (II): Adventitious embryony occurs in citrus and certain varieties of mango. In light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below. a) Statement (I) is true but Statement (II) is false b) Statement (I) is false but Statement (II) is true c) Both Statement (I) and Statement (II) are true d) Both Statement (I) and Statement (II) are false
87	Consider the following statements: Statement (I): In cross protection, virus is exploited to offer protection to plants against viral diseases. Statement (II): Cross protection is a special production technique in case of citrus In light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below. a) Statement (I) is true but Statement (II) is false b) Statement (I) is false but Statement (II) is true c) Both Statement (I) and Statement (II) are true d) Both Statement (I) and Statement (II) are false
88	Assertion (A) : Carrot is a long day crop and produces seeds with the advent of spring. Reason (R) : Carrot shows very high inbreeding depression on selfing. In light of the above statements, choose the correct answer from the options given below. a) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A) b) Both (A) and (R) are true but (R) is NOT the correct explanation of (A) c) (A) is true but (R) is false. d) (A) is false but (R) is true.
89	Assertion (A) : NAA has an indirect role in flowering through production of ethylene. Reason (R) : It is used to induce flowering in pineapple. In light of the above statements, choose the correct answer from the options given below. a) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A). b) Both (A) and (R) are true but (R) is NOT the correct explanation of (A). c) (A) is true but (R) is false. d) (A) is false but (R) is true.
90	Assertion (A): In loquat many varieties are self-incompatible Reason (R): Therefore, variety California Advance is used as polliniser for Improved Golden Yellow In light of the above statements, choose the correct answer from the options given below. a) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A). b) Both (A) and (R) are true but (R) is NOT the correct explanation of (A). c) (A) is true but (R) is false. d) (A) is false but (R) is true.
91	Dhar Committee, JVP Committee, Fazl Ali Commission were related to: a) Review of the Constitution b) Organisation of Linguistic Provinces c) Centre- State Relations d) Provisions of Citizenship

92	What is the primary tool of fiscal policy used by the government? a) Government spending and taxes b) Exchange rates c) Interest rates d) Open Market Operations
93	The "Ice Stupa" project in Ladakh was started by _____. a) Ngawang Phuntsok b) Madhukar Dhas c) Sonam Wangchuk d) Tsering Yama
94	Rotavirus vaccine is given to prevent _____. a) Malaria b) Diarrhea c) Tuberculosis d) HIV/AIDS
95	Which fundamental force is responsible for keeping planets in orbit around the Sun? a) Electromagnetic force b) Gravitational force c) Nuclear force d) Frictional force
96	The Sikhs introduced a system called Rakhi in 18 th Century, which offered protection to cultivators in exchange for a tax of ____% of the produce. a) 15% b) 20% c) 30% d) 25%
97	The other name of Gurmat Sangeet is _____. a) Shabad Kirtan b) Mahiya Sangeet c) Teeyan Song d) None of these
98	What is incorrect about Rowlatt Satyagraha? a) It started on 6 April 1919. b) Satyagraha Sabhas were setup to launch the movement. c) It showed communal unity d) It was not supported by M. A. Jinnah.
99	Which one of the following is correct about Project NAMAN? a) It is a missile launching platform b) It is to provide support and services to Defence pensioners and veterans c) It is a project to deliver missiles through drones d) it is a project to develop an indigenous anti-aircraft missile
100	The famous Majuli Island is located in _____. a) Kerala b) Odisha c) Assam d) Gujarat

RAR Civils - Punjab

101	If 3 cats catch 3 mice in 3 minutes, how many cats are required to catch 100 mice in 100 minutes? a) 3 b) 100 c) 9 d) 1
102	If $1=5$, $2=25$, $3=325$, $4=4325$, then $5=?$ a) 54325 b) 543 c) 5432 d) 5430
103	No fishes are birds. All birds are animals. So: a) No fishes are animals b) Some fishes are animals c) All fishes are animals d) Cannot be determined
104	Two men and 7 women can complete a work in 28 days, whereas 6 men and 16 women can do the same work in 11 days. In how many days will 5 men and 4 women, work together, complete the same work? a) 20 b) 18 c) 14 d) 22
105	If ROMANCE is written PMKYLAC, how can BREACH be written? a) ZPCYAF b) ZPBZBG c) DFSABYZ d) ZCPFAY
106	A sum of money is divided among A, B And C, in the ratio 3:2:5, respectively. If the share of C is Rs. 300 more than that of B. then how much more money will A get than B? a) Rs. 150 b) Rs. 75 c) Rs. 100 d) Rs. 125
Directions (Question Nos.107 to 110): Read the graph given below and answer the questions. The following graph represents percentage of post-graduated students placed from the three management institutes MDI, IMT and XLRI over the period of time. 	
107	What is the difference in average placement percentage of MDI and IMT institutes? a) 2.92% b) 3.42% c) 4.12% d) 4.32%

108	If in 2019, MDI, IMT and XLRI institutes had 200, 300 and 400 students graduated respectively. Then what is the total number of students that got placed? a) 356 b) 488 c) 522 d) 579
109	Overall which college has best average placement percentage? a) MDI b) IMT c) XLRI d) MDI and XLRI both.
110	If the college IMT, had 200, 200, 300, 400, 300, 200 and 400 students graduating in the years 2015 to 2021 respectively. Then what is the total number of students unplaced from IMT college in these 7 years? a) 708 b) 881 c) 646 d) 829
111	Prodigality ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ: - a) ਅਨੇਕੀ ਵਸਤੂ b) ਦੇਸ਼ ਧੋਹ c) ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ d) ਕਸ਼ਟ ਦੇਣਾ
112	Copy attached for ready reference. ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ:- a) ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਲਈ ਸੰਦਰਭ ਨੱਥੀ ਹੈ b) ਤੁਰੰਤ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਉਤਾਰਾ ਰੱਥੀ ਹੈ c) ਤੁਰੰਤ ਨਕਲ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਨੱਥੀ ਹੈ d) ਤੁਰੰਤ ਉਤਾਰੇ ਲਈ ਨਕਲ ਨੱਥੀ ਹੈ
113	ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਮੁਗਲ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਕਿਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬੰਦੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ? a) ਰਿਆੜਕੀ b) ਲੋਹਗੜ੍ਹ c) ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ d) ਮੁਖਲਿਸਪੁਰ
114	‘ਸੱਖਣਾ’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਹੀ ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ :- a) ਖਾਲੀ b) ਅੰਤਰਾ c) ਰੱਖਣਾ d) ਭਰਿਆ

115	‘ਨਾਨੀ ਖਸਮ ਕਰੇ ਦੇਹਤਾ ਭਰੇ’ ਅਖਾਣ ਵਿਚ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਭਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਹੈ:- a) ਘਰ b) ਚੱਟੀ c) ਝੁੱਗਾ d) ਘਾਟਾ
	ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ 116-120 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ। ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਵਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਪਰਵਾਸੀ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਗਏ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਭੂ-ਹੋਰਵਾ, ਪੀੜੀ ਪਾੜਾ, ਬੇਗਾਨਗੀ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ, ਬਰਤਾਨੀਆ, ਅਸਟਰੇਲੀਆ, ਨਿਊਜੀਲੈਂਡ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸੀ ਕਵੀ ਨਿਰੰਤਰ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੇਗਾਨੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ ਉਪਰ ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਦੀ ਲਖਾਇਕ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਸੰਚਾਰਿਤ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਜਿਹੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉਹਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸਮਾਜ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਗਿਣਤੀ ਯੋਗ ਵਸੋਂ ਸਦਕਾ ਓਥੇ ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਹੱਥਲੇ ਮਜ਼ਮੂਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕੁਝ ਚੁਣਵੇਂ ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਜਿਕਰ ਕਰਾਂਗੇ। ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਰੰਭ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਢਲੀ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਈਸ਼ਵਰ ਚਿੰਤਰਕਾਰ, ਗੋਪਾਲ ਪੁਰੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ, ਨਦੀਮ ਪਰਮਾਰ, ਇਕਬਾਲ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ, ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੱਧੂ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬੋਜ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਮ ਵਰਣਨ ਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕੈਸ਼ਾਲਪੁਰੀ (ਇੰਗਲੈਂਡ) ਬਿਬਨੀ, ਲਹੂ ਦਾ ਸਫਰ, ਨਾ ਸੀਮਾ ਨਾ ਸੰਮਤੀ, ਜਗਤਾਰ ਢਾਅ ਭਟਕਣ ਦਾ ਸਫਰ, ਗੁਆਚੇ ਘਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼, ਚਾਂਦੀ ਨਗਰ ਤੇ ਪਰਿੰਦੇ, ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਮਿਲ, ਦਰਸ਼ਨ ਬੁਲੰਦਵੀ ਲਕੀਰਾਂ ਵਾਹੁੰਦੀ ਪੀੜ, ਪਾਰ ਦੇ ਸਫਰ, ਸਮੁੰਦਰ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ, ਧੁੱਪ ਚ ਜਗਦਾ ਦੀਵਾ, ਨਵਤੇਜ ਭਾਰਤੀ (ਕੈਨੇਡਾ) ਸਿੰਬਲ ਦੇ ਫੁੱਲ, ਜੇ ਤੁਰਦੇ ਹਨ, ਲਾਲੀ, ਲੀਲਾ (ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ), ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ ਦੀ ਸੁਰਤੀ ਸੁਭ ਚਿੰਤਨ, ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਦੀਆਂ ਜੰਗਲ ਦੀ ਅੱਗ, ਰੂਪ ਅਰੂਪ, ਖਲੀਜ਼, ਅਪਣੇ ਸਨਮੁੱਖ, ਕਾਲਾ ਸੂਰਜ, ਅੱਗ ਦਾ ਸਫਰ, ਇਕਬਾਲ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ ਦੀਆਂ ਸੁਲਗਦੇ ਅਹਿਸਾਸ, ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਪਾਣੀ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ, ਕਵਿਤਾ ਮੈਨੂੰ ਲਿਖਦੀ ਹੈ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸੋਢੀ (ਜਾਪਾਨ) ਉਤਸਵ, ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਕ ਚਿੜੀ ਤੇ ਮਹਾਂਨਗਰ, ਝੀਲ ਵਾਂਗ ਰੁਕੇ, ਵਿਦਾਇਗੀ ਆਦਿ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਮਕਾਲ ਤੱਕ ਆਉਂਦਿਆਂ ਇਹ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਪਣੇ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਪਾਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ, ਪਾਰ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਬਹੁ-ਸਭਿਆਚਾਰਵਾਦੀ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਇਕ ਪਿੰਡ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਸਮੁੱਚੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

116	ਲੀਲਾ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਿਹ ਦੇ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹਨ? a) ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬੋਜ b) ਨਵਤੇਜ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ c) ਕੈਲਾਸਪੁਰੀ d) ਗੁਰੂਮੇਲ
117	ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਹੜੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? a) ਹੱਡੀ-ਹਢਾਏ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ, b) ਪਿਆਰ, ਯਾਦਾ, ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ c) ਬੇਗਾਨਗੀ, ਪੀੜੀ ਪਾੜਾ, ਭੂ-ਹੋਰਵਾ d) ਡਰ, ਖੌਫ ਅਤੇ ਸਦਮਿਆਂ ਨੂੰ
118	ਵਰਤਮਾਨ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹਨ? a) ਦੋ b) ਛੇ c) ਤਿੰਨ d) ਚਾਰ
119	ਮੁੱਢਲੇ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 'ਕਵਿਤਾ ਮੈਨੂੰ ਲਿਖਦੀ ਹੈ' ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਿਸ ਕਵੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ? a) ਇਕਬਾਲ ਰਾਮੁਵਾਲੀਆ b) ਈਸ਼ਵਰ ਚਿੱਤਰਕਾਰ c) ਨਦੀਮ ਪਰਮਾਰ d) ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੱਧੂ
120	ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਰਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ? a) ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਦਾ b) ਸਿਰਫ ਕਵੀਆਂ ਦਾ c) ਬੇਗਾਨੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ ਤੇ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ d) ਪਿਛੜੇ ਵਰਗ ਦਾ

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO 101 POSTS OF HORTICULTURE DEVELOPMENT

OFFICER IN THE DEPARTMENT OF HORTICULTURE, GOVERNMENT OF PUNJAB

(ADVT. NO. 20256)

EXAM DATE: 14-03-2026

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	B	25	B	49	A	73	B	97	A
2	C	26	B	50	C	74	B	98	D
3	C	27	C	51	B	75	A	99	B
4	C	28	A	52	D	76	A	100	C
5	C	29	D	53	C	77	C	101	A
6	A	30	B	54	B	78	A	102	A
7	C	31	A	55	A	79	A	103	D
8	C	32	C	56	*	80	A	104	D
9	B	33	A	57	C	81	B	105	A
10	A	34	B	58	C	82	*	106	C
11	A	35	C	59	C	83	A	107	B
12	*	36	A	60	D	84	C	108	D
13	D	37	B	61	*	85	A	109	C
14	D	38	A	62	A	86	B	110	B
15	B	39	A	63	C	87	C	111	C
16	D	40	C	64	C	88	B	112	*
17	B	41	C	65	C	89	A	113	C
18	A	42	C	66	A	90	A	114	D
19	D	43	B	67	A	91	B	115	B
20	A	44	C	68	A	92	A	116	B
21	D	45	*	69	C	93	C	117	C
22	D	46	*	70	C	94	B	118	C
23	C	47	B	71	A	95	B	119	A
24	A	48	C	72	C	96	B	120	C

Sd/-

SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram, YT)

District Defence Services WO - 18/02/2026

1	Which of the following best describes the labour force participation rate? a) It is defined as the number of persons employed per thousand persons of the total population b) It is defined as the labour force divided by the total working-age population c) It is defined as the number of persons in working age per thousand persons in labour force d) It is defined as the share of the working age population in total population	ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਿਕਲਪ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦਰ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ? a) ਇਸਨੂੰ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ b) ਇਸਨੂੰ ਲੇਬਰ ਫੋਰਸ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਉਮਰ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲ ਵੰਡਣ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ c) ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਲੇਬਰ ਫੋਰਸ ਵਿਚਲੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ d) ਇਸਨੂੰ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਉਮਰ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
2	Mid-day meal has been renamed as _____ a) PM Poshan b) PM Annadan yojana c) PM Annapurna yojana d) None of the above	ਮਿਡ-ਡੇਅ ਮੀਲ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ _____ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। a) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪੋਸ਼ਣ b) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅੰਨਦਾਨ ਯੋਜਨਾ c) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅੰਨਪੂਰਨਾ ਯੋਜਨਾ d) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।
3	"Trickle-down Theory of Development" holds that a) Development spreads downwards through greater demand for labour b) Rate of growth of an economy is inversely proportional to the rates of taxation c) Global prosperity spreads to domestic economy d) None of the above	"ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਟ੍ਰਿਕਲ-ਡਾਊਨ ਸਿਧਾਂਤ" ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ a) ਕਿਰਤ ਦੀ ਵੱਧ ਮੰਗ ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਾਸ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਫੈਲਦਾ ਹੈ b) ਕਿਸੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਟੈਕਸ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ c) ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਘਰੇਲੂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਫੈਲਦੀ ਹੈ d) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
4	If a person is ready to work at the prevailing wage rate in the market, but he is unable to find the work, then what type of unemployment would it be called? a) Voluntary unemployment b) Involuntary unemployment c) Seasonal unemployment d) None of the above	ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਉਜਰਤ ਦਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ? a) ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ b) ਅਣਇੱਛਤ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ c) ਮੌਸਮੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ d) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
5	Which of the following truly defines the 'Demographic Dividend'. a) Growth in an economy that is the result of a change in the age structure of the country's population b) Growth in an economy that is the result of increase in population c) Growth in an economy that is the result of increase in Total Fertility Rate (TFR) d) Growth in an economy that is the result of increase in Additional per capita income growth	ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਿਕਲਪ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 'ਜਨਸੰਖਿਆ ਲਾਭਅੰਸ਼' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ? a) ਕਿਸੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਜੋ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ b) ਕਿਸੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਜੋ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ c) ਕਿਸੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਜੋ ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਜਨਨ ਦਰ (TFR) ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ d) ਕਿਸੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਵਿਕਾਸ ਜਿਹੜਾ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ

6	Amalgamation of the public sector banks are aimed at multiple gains. In this context, select the correct gains using the codes given below: 1. Economies of scale 2. Improved access to capital 3. Covering larger geographical areas 4. Banks of global size a) 1 and 2 only b) 2 and 3 only c) 1, 2 and 4 only d) 1, 2, 3 and 4	ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੋਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ: 1. ਪੈਮਾਨੇ ਦੀਆਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 2. ਪੂੰਜੀ ਤੱਕ ਬਿਹਤਰ ਪਹੁੰਚ 3. ਵੱਡੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨਾ 4. ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਬੈਂਕ a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2 b) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 3 c) ਸਿਰਫ਼ 1, 2 ਅਤੇ 4 d) 1, 2, 3 ਅਤੇ 4
7	Which among the following is not an Indirect Tax? a) Corporation Tax b) Service Tax c) Custom Duty d) Excise Duty	ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਅਸਿੱਧਾ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਹੈ? a) ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਟੈਕਸ b) ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ c) ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ d) ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ
8	Which of the following are the functions of NABARD (National Bank For Agriculture And Rural Development)? 1. Co-ordinate the activities of all institutions involved in rural financing system 2. Refinance 3. Accepting deposits from public Select the correct answer from the codes given below: a) 1 and 3 only b) 1 and 2 only c) 1, 2 and 3 d) 3 only	ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਬਾਰਡ (ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਫਾਰ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਐਂਡ ਰੂਰਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ) ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? 1. ਪੇਂਡੂ ਵਿੱਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਨਾ 2. ਪੁਨਰਵਿੱਤ ਕਰਨਾ 3. ਜਨਤਾ ਤੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੋਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ: a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 3 b) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2 c) 1, 2 ਅਤੇ 3 d) ਸਿਰਫ਼ 3
9	What is key difference between economic growth and economic development? a) Economic growth focuses on qualitative factors, while economic development focuses on quantitative factors b) Economic growth involves an increase in output, while economic development includes improvements in living standards c) Economic growth includes healthcare provisions, while economic development includes food production d) There is no difference between the two terms	ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਉੱਨਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਅੰਤਰ ਕੀ ਹੈ? a) ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਗੁਣਾਤਮਕ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਉੱਨਤੀ ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ b) ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਉੱਨਤੀ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ c) ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਉੱਨਤੀ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ d) ਦੋਵੇਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

10	Which of the following government interventions was primarily aimed at improving maternal health in India? a) Ujjwala Yojna b) Pradhan Mantri Surakshit Matritva Abhiyan c) Swachh Bharat Mission d) Mission Poshan 2.0	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਰਕਾਰੀ ਉਪਰਾਲਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? a) ਉੱਜਵਲਾ ਯੋਜਨਾ b) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਕਸ਼ਿਤ ਮਾਤ੍ਰਿਤਵ ਅਭਿਆਨ c) ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਨ d) ਮਿਸ਼ਨ ਪੋਸ਼ਣ 2.0
11	For election to the Lok Sabha, a nomination paper can be filed by a) anyone residing in India b) a resident of the constituency from which the election is to be contested c) any citizen of India whose name appears in the electoral roll of a constituency d) any citizen of India	ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ, ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਕੌਣ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? a) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ b) ਉਸ ਹਲਕੇ ਦਾ ਨਿਵਾਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਚੋਣ ਲੜੀ ਜਾਣੀ ਹੈ c) ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਕਿਸੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ d) ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ
12	Which part of the Indian Constitution contains the Fundamental Rights? a) Part I b) Part II c) Part III d) Part IV	ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਰਜ ਹਨ? a) ਭਾਗ I b) ਭਾਗ II c) ਭਾਗ III d) ਭਾਗ IV
13	In Indian Constitution, the power to issue a writ of 'Habeas Corpus' is vested only in: a) The Supreme Court b) The High Courts c) The Subordinate Courts d) The Supreme Court and the High Courts	ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ, 'ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ' ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹੈ: a) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ b) ਹਾਈ ਕੋਰਟ c) ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ d) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ
14	In which case did the Supreme Court of India, for the first time, ruled that the Parliament cannot amend provisions forming the 'basic structure' of the Constitution? a) Golaknath case (1967) b) Kesavananda Bharati case (1973) c) Maneka Gandhi case (1978) d) Minerva Mills case (1980)	ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਸੰਸਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 'ਮੂਲ ਢਾਂਚੇ' ਵਾਲੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ? a) ਗੋਲਕਨਾਥ ਕੇਸ (1967) b) ਕੇਸਵਾਨੰਦ ਭਾਰਤੀ ਕੇਸ (1973) c) ਮੇਨਕਾ ਗਾਂਧੀ ਕੇਸ (1978) d) ਮਿਨਰਵਾ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੇਸ (1980)
15	On receipt of a Constitutional Amendment Bill, after passing by each House of Parliament, the President: a) Shall give his assent b) May give his assent c) May withhold his assent d) May return the Bill for reconsideration	ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਦਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ: a) ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣਗੇ b) ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ c) ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ d) ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ

16	Can a person who is not a member of either House of the state legislature be appointed as a minister? a) Yes, without any conditions b) Yes, but within six months, he/she must become a member of either House of the state legislature c) No, only members of the state legislative assembly can be appointed as ministers d) No, only members of the state legislative council can be appointed as ministers	ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਦਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? a) ਹਾਂ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਦੇ b) ਹਾਂ, ਪਰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਸਨੂੰ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸਦਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨਾ ਪਵੇਗਾ c) ਨਹੀਂ, ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮੰਤਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ d) ਨਹੀਂ, ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮੰਤਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
17	Article 368 of the Indian Constitution deals with: a) Amending Procedure b) Emergency Provisions c) Right to Information d) Fundamental duties	ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਸ਼ੇਦ 368 ਇਹਨਾਂ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ: a) ਸੋਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ b) ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਉਪਬੰਧ c) ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ d) ਮੌਲਿਕ ਕਰਤੱਵ
18	The fundamental duties of the Constitution were incorporated on the recommendations of: a) Swaran Singh Committee b) Govardhan Mehta Committee c) Ashok Mehta Committee d) Anoop Committee	ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: a) ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਕਮੇਟੀ b) ਗੋਵਰਧਨ ਮਹਿਤਾ ਕਮੇਟੀ c) ਅਸ਼ੋਕ ਮਹਿਤਾ ਕਮੇਟੀ d) ਅਨੂਪ ਕਮੇਟੀ
19	Who administers the oath of the office to the President of India? a) The Prime Minister of India b) The Vice President of India c) The Chief Justice of India d) The Speaker of Lok Sabha	ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਹੁੰ ਕੌਣ ਚੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ? a) ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ b) ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ c) ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ d) ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ
20	Dr. B.R. Ambedkar called which of the following as the heart and soul of the Constitution? a) Right to Constitutional Remedies b) Right to Freedom of Religion c) Right to Equality d) None of the above	ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਦਿਲ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਕਿਹਾ? a) ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ b) ਧਰਮ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ c) ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ d) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
21	Horst and graben are related to which one of the following relief features? a) Fold mountain b) Volcanic mountain c) Block mountain d) Residual mountain	ਹੋਰਸਟ ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਬਨ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਉੱਚਾਵਚ ਅਨਕ੍ਰਤੀਆਂ (ਰਿਲੀਫ ਫੀਚਰਜ਼) ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ? a) ਫੋਲਡ ਪਹਾੜ b) ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਪਹਾੜ c) ਬਲਾਕ ਪਹਾੜ d) ਰੈਜੀਡਿਊਲ ਪਹਾੜ
22	Graphite is considered as which one of the following type of rocks? a) Metamorphic rocks b) Sedimentary rocks c) Both 'a' and 'b' d) Neither 'a' nor 'b'	ਗ੍ਰੈਫਾਈਟ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਚੱਟਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਚੱਟਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? a) ਰੂਪਾਂਤਰਿਤ ਚੱਟਾਨਾਂ b) ਤਲਛਟ ਚੱਟਾਨਾਂ c) 'a' ਅਤੇ 'b' ਦੋਵੇਂ d) ਨਾ ਤਾਂ 'a' ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 'b'

23	Nathu-La pass is located in which one of the following states in India? a) Himachal Pradesh b) Uttarakhand c) Arunachal Pradesh d) Sikkim	ਨਾਥੂ-ਲਾ ਦੌਰਾ (ਪਾਸ) ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ? a) ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ b) ਉਤਰਾਖੰਡ c) ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ d) ਸਿੱਕਮ
24	Which one of the following options correctly represents the height of the major mountain peaks in India in descending order (from high to low)? a) K-2, Kanchenjunga, Nanga Parbat, Nanda Devi b) Kanchenjunga, K-2, Nanga Parbat, Nanda Devi c) K-2, Kanchenjunga, Nanda Devi, Nanga Parbat d) Kanchenjunga, K-2, Nanda Devi, Nanga Parbat	ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਹਾੜੀ ਚੋਟੀਆਂ ਦੀ ਉਚਾਈ ਨੂੰ ਘੱਟਦੇ ਕ੍ਰਮ (ਉੱਚ ਤੋਂ ਨੀਵੇਂ ਤੱਕ) ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ? a) ਕੇ-2, ਕੰਚਨਜੰਗਾ, ਨੰਗਾ ਪਰਬਤ, ਨੰਦਾ ਦੇਵੀ b) ਕੰਚਨਜੰਗਾ, ਕੇ-2, ਨੰਗਾ ਪਰਬਤ, ਨੰਦਾ ਦੇਵੀ c) ਕੇ-2, ਕੰਚਨਜੰਗਾ, ਨੰਦਾ ਦੇਵੀ, ਨੰਗਾ ਪਰਬਤ d) ਕੰਚਨਜੰਗਾ, ਕੇ-2, ਨੰਦਾ ਦੇਵੀ, ਨੰਗਾ ਪਰਬਤ
25	The Earth Summit (1992) took place in which one of the following cities? a) Brussels b) Rio de Janeiro c) Mexico City d) Buenos Aires	ਧਰਤੀ ਸੰਮੇਲਨ (1992) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ? a) ਬ੍ਰੂਸੇਲਜ਼ b) ਰੀਓ ਡੀ ਜਨੇਰੀਓ c) ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਿਟੀ d) ਬਿਊਨੋਸ ਆਇਰੇਸ
26	What is meant by 'endemic species'? a) Those species that are not found where they were known to occur b) Those species which are only found in some particular areas isolated by natural or geographical barriers c) Those species which are in the danger of extinction d) Those species whose numbers have declined and they are likely to become rare	ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? a) ਉਹ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਜੋ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ b) ਉਹ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਭੂਗੋਲਿਕ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਕੁਝ ਖਾਸ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ c) ਉਹ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਜੋ ਅਲੋਪ ਹੋਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹਨ d) ਉਹ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਰਲੱਭ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ
27	What is meant by 'temperature inversion'? a) Decrease in temperature with height b) Increase in temperature with height c) Temperature reaches freezing point d) Temperature reaches dew point	'ਤਾਪਮਾਨ ਇਨਵਰਜ਼ਨ' ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? a) ਉਚਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਪਮਾਨ ਦਾ ਘੱਟ ਹੋਣਾ b) ਉਚਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਪਮਾਨ ਦਾ ਵਧਣਾ c) ਤਾਪਮਾਨ ਜਮਾਊ ਬਿੰਦੂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ d) ਤਾਪਮਾਨ ਤੌਲ ਬਿੰਦੂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ
28	Which one of the following winds is characterized as hot, dry dusty wind that originates in Saharan desert? a) Mistral b) Sirocco c) Tramontana d) Bora	ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਇੱਕ ਗਰਮ, ਸੁੱਕੀ ਧੂੜ ਭਰੀ ਹਵਾ ਹੈ ਜੋ ਸਹਾਰਾ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚੋਂ ਚਲਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? a) ਮਿਸਟ੍ਰਾਲ b) ਸਿਰੋਕੋ c) ਟ੍ਰਾਮੋਂਟਾਨਾ d) ਬੋਰਾ

29	Which one of the following instruments is used to measure relative humidity? a) Barometer b) Thermogram c) Hygrometer d) Altimeter	ਸਾਪੇਖਿਕ ਨਮੀ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਯੰਤਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? a) ਬੈਰੋਮੀਟਰ b) ਥਰਮੋਗ੍ਰਾਮ c) ਹਾਈਗਰੋਮੀਟਰ d) ਅਲਟੀਮੀਟਰ
30	Which one of the following features is formed due to the irregularities of the ground which force the rivers to swing in the loops? a) Deltas b) Ox-bow lake c) Meanders d) Interlocking spurs	ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਦੀਆਂ ਨੂੰ ਲੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਝੁਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ? a) ਡੈਲਟਾ b) ਔਕਸ-ਬੋ ਝੀਲ c) ਮੀਐਂਡਰਜ਼ d) ਇੰਟਰਲਾਕਿੰਗ ਸਪਰਜ਼
31	Out of several missions launched or planned by Indian Space Research Organization, IRNSS is mainly regarding: a) Navigation b) Radar Imaging c) MARS Mission d) Moon Mission	ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਾੜ ਖੋਜ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਂਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਕਈ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, IRNSS ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸ ਬਾਰੇ ਹੈ: a) ਨੈਵੀਗੇਸ਼ਨ b) ਰਾਡਾਰ ਇਮੇਜਿੰਗ c) ਮੰਗਲ ਮਿਸ਼ਨ d) ਚੰਦਰਮਾ ਮਿਸ਼ਨ
32	What is the main international organization that deals with global rules of trade? a) International Monetary Fund (IMF) b) World Trade Organisation (WTO) c) European Union (EU) d) North Atlantic Treaty Organisation (NATO)	ਵਪਾਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਖ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਗਠਨ ਕਿਹੜਾ ਹੈ? a) ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਦਰਾ ਫੰਡ (IMF) b) ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਸੰਗਠਨ (WTO) c) ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ (EU) d) ਉੱਤਰੀ ਅਟਲਾਂਟਿਕ ਸੰਧੀ ਸੰਗਠਨ (NATO)
33	As the humidity of air increases, the speed of sound through it also _____ a) increases b) decreases c) neither increases nor decrease d) first increases and then decreases	ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਹਵਾ ਦੀ ਨਮੀ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਵਾਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਗਤੀ ਵੀ _____ a) ਵਧਦੀ ਹੈ b) ਘਟਦੀ ਹੈ c) ਨਾ ਤਾਂ ਵਧਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਘਟਦੀ ਹੈ d) ਪਹਿਲਾਂ ਵਧਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਘਟਦੀ ਹੈ।
34	A solid iron ball and a solid wooden ball of the same volume are submerged in water. Then which of the following statements is true? a) The iron ball experiences a greater buoyant force than the wooden ball b) The wooden ball experiences a greater buoyant force than the iron ball c) Both balls experience the same buoyant force d) The buoyant force depends on the weight of the balls	ਇੱਕ ਠੋਸ ਲੋਹੇ ਦਾ ਗੋਲਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਆਇਤਨ ਦਾ ਇੱਕ ਠੋਸ ਲੱਕੜ ਦਾ ਗੋਲਾ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁਬੋਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸੱਚ ਹੈ? a) ਲੋਹੇ ਦਾ ਗੋਲਾ ਲੱਕੜ ਦੇ ਗੋਲੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਉਛਾਲ ਬਲ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ ਹੈ b) ਲੱਕੜ ਦਾ ਗੋਲਾ ਲੋਹੇ ਦੇ ਗੋਲੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਉਛਾਲ ਬਲ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ ਹੈ c) ਦੋਵੇਂ ਗੋਲਾਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਉਛਾਲ ਬਲ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ d) ਉਛਾਲ ਬਲ ਗੋਲਾਂ ਦੇ ਭਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

35	The phenomenon of persistence of sound after the source has stopped is called: a) Reverberation b) Resonance c) Doppler effect d) Reflection	ਸਰੋਤ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧੁਨੀ ਦੇ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: a) ਬਹੁਗੂੰਜ b) ਰੈਜ਼ੋਨੈਂਸ c) ਡੋਪਲਰ ਪ੍ਰਭਾਵ d) ਪਰਿਵਰਤਨ
36	Which of the following is an example of a web browser? a) Google b) Microsoft Word c) Photoshop d) Excel	ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵੈੱਬ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ? a) ਗੂਗਲ b) ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ ਵਰਡ c) ਫੋਟੋਸ਼ਾਪ d) ਐਕਸਲ
37	Which of the following is a type of secondary storage device? a) CPU b) RAM c) USB flash drive d) Motherboard	ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਟੋਰੇਜ ਡਿਵਾਈਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਹੈ? a) CPU b) RAM c) USB ਫਲੈਸ਼ ਡਰਾਈਵ d) ਮਦਰਬੋਰਡ
38	Which is constant for a freely falling object? a) Displacement b) Velocity c) Acceleration d) Speed	ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਲਈ ਸਥਿਰਾੰਕ ਕਿਹੜਾ ਹੈ? a) ਵਿਸਥਾਪਨ b) ਵੇਗ c) ਪ੍ਰਵੇਗ d) ਗਤੀ
39	Which of the vitamins plays an important role in blood clotting? a) Vitamin C b) Vitamin D c) Vitamin B12 d) Vitamin K	ਕਿਹੜਾ ਵਿਟਾਮਿਨ ਖੂਨ ਦੇ ਜੰਮਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ? a) ਵਿਟਾਮਿਨ C b) ਵਿਟਾਮਿਨ D c) ਵਿਟਾਮਿਨ B12 d) ਵਿਟਾਮਿਨ K
40	Which of the following disease is not an example of an infectious disease? a) Tuberculosis b) Diabetes c) HIV/AIDS d) Influenza	ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਛੂਤ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ? a) ਤਪਦਿਕ b) ਸ਼ੂਗਰ c) HIV/AIDS d) ਇਨਫਲੂਐਂਜ਼ਾ
41	In which age both copper and stone were used for tools? a) Chalcolithic b) Paleolithic c) Mesolithic d) Neolithic	ਕਿਸ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਸੰਦ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਾਂਬਾ ਅਤੇ ਪੱਥਰ ਦੋਵੇਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ? a) ਚਾਲਕੋਲਿਥਿਕ b) ਪੈਲੀਓਲਿਥਿਕ c) ਮਿਸੋਲਿਥਿਕ d) ਨਵ-ਪਾਥਿਕ
42	The battle of Plassey was fought by whom? a) William Bentinck b) Cornwallis c) Wellesley d) Robert Clive	ਪਲਾਸੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਲੜੀ ਗਈ ਸੀ? a) ਵਿਲੀਅਮ ਬੈਂਟਿੰਕ b) ਕਾਰਨਵਾਲਿਸ c) ਵੈਲਸਲੀ d) ਰਾਬਰਟ ਕਲਾਈਵ

43	The Doctrine of Lapse was introduced by _____ a) William Bentinck b) Cornwallis c) Wellesley d) Dalhousie	ਲੈਪਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ _____ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ a) ਵਿਲੀਅਮ ਬੈਂਟਿੰਕ b) ਕਾਰਨਵਾਲਿਸ c) ਵੈਲਸਲੀ d) ਡਲਹੋਜੀ
44	_____ became the basis of independence act a) Mountbatten Plan b) Radcliffe Plan c) Marshall Plan d) Cripps Mission	_____ ਆਜ਼ਾਦੀ ਐਕਟ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਿਆ a) ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ ਯੋਜਨਾ b) ਰੈੱਡਕਲਿਫ ਯੋਜਨਾ c) ਮਾਰਸ਼ਲ ਯੋਜਨਾ d) ਕ੍ਰਿਪਸ ਮਿਸ਼ਨ
45	Which issue within the Congress had developed tussle soon before launching of the Non- Cooperation movement? a) Khilafat b) Council elections c) Boycott of schools/titles d) Boycott of goods/services	ਅਸਹਿਯੋਗ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਹੜੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ? a) ਖਿਲਾਫਤ b) ਕੌਂਸਲ ਚੋਣਾਂ c) ਸਕੂਲਾਂ/ਖਿਤਾਬਾਂ(ਉਪਾਧੀਆਂ) ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ d) ਵਸਤੂਆਂ/ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ
46	Poona Pact (1932) was signed between Mahatma Gandhi and Dr. Ambedkar over the issue of _____ a) Reservations in education and employment b) Separate electorate c) Social upliftment through constructive programmes d) None of the above	ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ (1932) ਤਹਿਤ _____ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਹੋਏ ਸਨ a) ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ b) ਵੱਖਰੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ c) ਉਸਾਰੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜਿਕ ਉੱਨਤੀ d) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
47	The Meerut Conspiracy case (1929- 33) was associated with _____. a) Indian Communists b) Nehru Report c) Ghadar Activist d) INA Trials	ਮੇਰਠ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੇਸ (1929-33) _____ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। a) ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ b) ਨਹਿਰੂ ਰਿਪੋਰਟ c) ਗਦਰ ਕਾਰਕੁਨ d) ਆਈ.ਐਨ.ਏ ਮੁਕੱਦਮੇ
48	In medieval India, State owned lands were known as _____ a) Raiyati b) Khalisa c) Jabti d) Hasil	ਮੱਧਯੁਗੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ _____ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। a) ਰਈਅਤੀ b) ਖਲੀਸਾ c) ਜਬਤੀ d) ਹਾਸਿਲ
49	The Adi Granth was compiled by whom? a) Guru Nanak Dev ji b) Guru Arjun Dev ji c) Guru Hargobind ji d) Guru Tegh Bahadur ji	ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕਲਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? a) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ b) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ c) ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ d) ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ

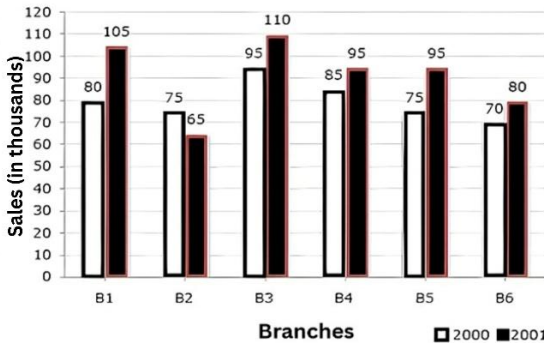
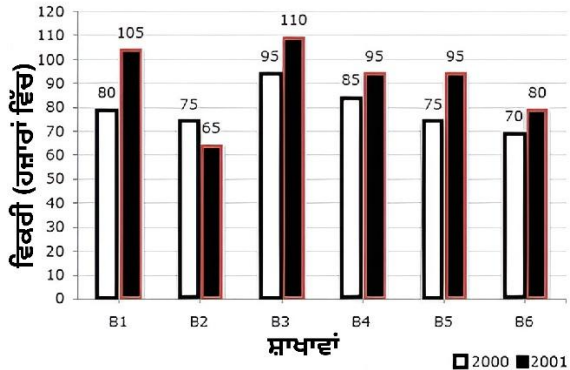
50	Who wrote <i>Hind Swaraj</i> ? a) Gopal Krishna Gokhale b) Bal Gangadhar Tilak c) Mohandas Karamchand Gandhi d) Jawaharlal Nehru	ਹਿੰਦ ਸਵਰਾਜ ਦਾ ਰਚਨਾਕਾਰ ਕੌਣ ਸੀ? a) ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੋਖਲੇ b) ਬਾਲ ਗੰਗਾਧਰ ਤਿਲਕ c) ਮੋਹਨਦਾਸ ਕਰਮਚੰਦ ਗਾਂਧੀ d) ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ
51	The area of the biosphere which is a strictly protected zone and contributes to the conservation of landscapes, ecosystems, species and genetic variation is known as: a) Transition zone b) Buffer zone c) Core zone d) Principal zone	ਬਾਇਓਸਫੀਅਰ ਦਾ ਉਹ ਖੇਤਰ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜ਼ੋਨ ਹੈ ਅਤੇ ਲੈਂਡਸਕੇਪ, ਈਕੋਸਿਸਟਮ, ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਵੰਸ਼ਿਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? a) ਟ੍ਰਾਂਜ਼ੀਸ਼ਨ ਜ਼ੋਨ b) ਬਫਰ ਜ਼ੋਨ c) ਕੋਰ ਜ਼ੋਨ d) ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜ਼ੋਨ
52	Vikramshila Gangetic Dolphin Sanctuary is located in the state of: a) West Bengal b) Bihar c) Assam d) Uttar Pradesh	ਵਿਕਰਮਸ਼ੀਲਾ ਗੰਗਾ ਡੌਲਫਿਨ ਸੈਂਕਚੂਰੀ _____ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। a) ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ b) ਬਿਹਾਰ c) ਅਸਾਮ d) ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
53	The phenomenon of Sun-avoiding leaf movement is referred to as: a) Heliotropism b) Paraheliotropism c) Neoheliotropism d) Phototropism	ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਾਲੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਗਤੀ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ _____ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। a) ਹੀਲੀਓਟ੍ਰੋਪਿਜ਼ਮ (Heliotropism) b) ਪੈਰਾਹੀਲੀਓਟ੍ਰੋਪਿਜ਼ਮ (Paraheliotropism) c) ਨੀਓਹੀਲੀਓਟ੍ਰੋਪਿਜ਼ਮ (Neoheliotropism) d) ਫੋਟੋਟ੍ਰੋਪਿਜ਼ਮ (Phototropism)
54	What are the important reasons for maintaining biodiversity? a) Direct and indirect economic benefits b) Ethical reasons c) Aesthetic reasons d) All of the above	ਜੈਵਿਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹਨ? a) ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਆਰਥਿਕ ਲਾਭ b) ਨੈਤਿਕ ਕਾਰਨ c) ਸੁਹਜ ਕਾਰਨ d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ
55	Which one of these is an example of in-situ conservation? a) National parks b) Botanic gardens c) Wildlife research facilities d) Zoological gardens	ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇਨ-ਸੀਟੂ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ? a) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਕ b) ਬਨਸਪਤੀ ਬਾਗ c) ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਖੋਜ ਸਹੂਲਤਾਂ d) ਚਿੜੀਆਖਰ ਬਾਗ
56	The practice of growing plants in a fertilized water solution on a completely artificial substrate in an artificial environment such as green house is called as _____ a) Hydroponics b) Liquidponics c) Flowponics d) Streamponics	ਗ੍ਰੀਨ ਹਾਊਸ ਵਰਗੇ ਨਕਲੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਲੀ ਸਬਸਟਰੇਟ 'ਤੇ ਉਪਜਾਊ ਪਾਣੀ ਦੇ ਘੋਲ ਵਿੱਚ ਪੌਦੇ ਉਗਾਉਣ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ _____ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। a) ਹਾਈਡ੍ਰੋਪੋਨਿਕਸ b) ਤਰਲਪੋਨਿਕਸ c) ਫਲੋਪੋਨਿਕਸ d) ਸਟ੍ਰੀਮਪੋਨਿਕਸ

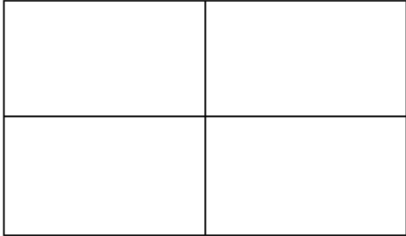
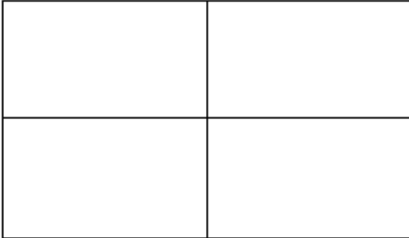
57	What kind of a relationship do corals and algae have? a) Ammensalism b) Commensalism c) Mutualism d) Parasitism	ਕੋਰਲ ਅਤੇ ਐਲਗੀ ਦਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ? a) ਅਮੇਨਸਲਿਜ਼ਮ b) ਕਮੈਂਸਲਿਜ਼ਮ c) ਆਪਸੀਵਾਦ d) ਪਰਜੀਵੀਵਾਦ
58	The 'Shola grasslands' occur commonly as patches on hill slopes of _____. a) the Rajasthan deserts b) the Aravalli ranges of Delhi c) the Western Ghats and the Anaimalai ranges d) the banks of the Ganga	'ਸ਼ੋਲਾ' ਘਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ _____ ਪਹਾੜੀ ਢਲਾਣਾਂ 'ਤੇ ਪੈਚਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। a) ਰਾਜਸਥਾਨੀ ਮਾਰੂਥਲ b) ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਅਰਾਵਲੀ ਪਹਾੜੀਆਂ c) ਪੱਛਮੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਅਨਾਮਲਾਈ ਪਹਾੜੀਆਂ d) ਗੰਗਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ
59	Who among the following was associated with Chipko movement? a) Sundarlal Bahuguna b) Rajendra Singh c) Aruna Devi d) Raja Ram Mohan Roy	ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੌਣ ਚਿਪਕੋ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ? a) ਸੁੰਦਰਲਾਲ ਬਹੁਗੁਣਾ b) ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ c) ਅਰੁਣਾ ਦੇਵੀ d) ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਰੌਏ
60	<i>Our Common Future</i> was published in 1987 by the United Nations through Oxford University Press. The publication is also known as _____. a) Copeland report b) Global Environment Outlook c) Wegman report d) Brundtland report	<i>ਸਾਡਾ ਸਾਂਝਾ ਭਵਿੱਖ</i> , 1987 ਵਿੱਚ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੁਆਰਾ ਆਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੂੰ _____ ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। a) ਕੋਪਲੈਂਡ ਰਿਪੋਰਟ b) ਗਲੋਬਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ c) ਵੇਗਮੈਨ ਰਿਪੋਰਟ d) ਬਰੰਟਲੈਂਡ ਰਿਪੋਰਟ
61	Guru Gobind Singh Ji named whom as Banda Bahadur? a) Bhai Jaita b) Deep Singh c) Madho Das d) Hari Singh	ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਿਸਨੂੰ ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਕਿਹਾ? a) ਭਾਈ ਜੈਤਾ b) ਦੀਪ ਸਿੰਘ c) ਮਾਧੋ ਦਾਸ d) ਹਰੀ ਸਿੰਘ
62	From whom among the following, Maharaja Ranjit Singh acquired the famous Koh-i-Noor diamond? a) Zaman Shah b) Shah Shuja c) Dost Mohammad d) Sher Ali	ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੋਹ-ਏ-ਨੂਰ ਹੀਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ? a) ਜ਼ਮਾਨ ਸ਼ਾਹ b) ਸ਼ਾਹ ਸ਼ੁਜਾ c) ਦੋਸਤ ਮੁਹੰਮਦ d) ਸ਼ੇਰ ਅਲੀ
63	The 'Bachitra Natak' is an autobiography of which of the following Gurus? a) Guru Tegh Bahadur Ji b) Guru Angad dev Ji c) Guru Arjan Dev Ji d) Guru Gobind Singh Ji	'ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ' ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਗੁਰੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਹੈ? a) ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ b) ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ c) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ d) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ

64	B.R. Dutt and Bhagat Singh threw a bomb in the Panjab Legislative Assembly in April 1929. Which, among the following was their primary objective? a) To Protest against the passage of the Public Safety Bill which would curb the civil liberties b) To protest against Jallianwala Bagh Massacre c) To destroy the Legislative Assembly d) Against the Rowlatt Act	ਬੀ.ਆਰ. ਦੱਤ ਅਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ 1929 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬੰਬ ਸੁੱਟਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ? a) ਜਨਤਕ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਿੱਲ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ। b) ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ c) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ d) ਰੋਲੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ
65	Where was the headquarter of the Ghadar movement? a) Amritsar b) Tokyo c) San Francisco d) Ferozepur	ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਕਿੱਥੇ ਸੀ? a) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ b) ਟੋਕੀਓ c) ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ d) ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ
66	Which of the following is not written by Khushwant Singh? a) The History of the Sikhs b) The Fall of the Kingdom of the Punjab c) The Wonder that was India d) Women and Men in My Life	ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਪੁਸਤਕ ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ ਗਈ? a) ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ b) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਪਤਨ c) ਉਹ ਅਜੂਬਾ ਜੋ ਭਾਰਤ ਸੀ d) ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਮਰਦ
67	Who Founded the English newspaper 'The Tribune'? a) Lala Hans Raj b) Dyal Singh Majithia c) Hari Narayan d) Lala Lajpat Rai	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ? a) ਲਾਲਾ ਹੰਸ ਰਾਜ b) ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ c) ਹਰੀ ਨਾਰਾਇਣ d) ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ
68	The Bhakhra Dam is located across which river? a) Beas b) Sutlej c) Ravi d) Jhelum	ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ ਕਿਸ ਨਦੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ? a) ਬਿਆਸ b) ਸਤਲੁਜ c) ਰਾਵੀ d) ਜੇਹਲਮ
69	Who were the two persons whose arrest caused gathering at Jallianwala Bagh in 1919? a) Lala Lajpat rai and Satyapal b) M.A.Ansari and Ajit Singh c) Saifudin Kitchlew and Satyapal d) Saifudin Kitchlew and M.A.Ansari	ਉਹ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਕੌਣ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕਾਰਨ 1919 ਵਿੱਚ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠ ਹੋਇਆ ਸੀ? a) ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਅਤੇ ਸੱਤਿਯਪਾਲ b) ਐਮ.ਏ. ਅੰਸਾਰੀ ਅਤੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ c) ਸੈਫੁੱਦੀਨ ਕਿਚਲੂ ਅਤੇ ਸੱਤਿਯਪਾਲ d) ਸੈਫੁੱਦੀਨ ਕਿਚਲੂ ਅਤੇ ਐਮ.ਏ. ਅੰਸਾਰੀ
70	Who led the Kuka revolt? a) Kirpal Singh b) Ajit Singh c) Baba Ram Singh d) Gurnam Singh	ਕੂਕਾ ਵਿਦਰੋਹ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤੀ? a) ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ b) ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ c) ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ d) ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ

71	Active volcano in Andaman & Nicobar Islands is found in _____. a) Barren Island b) Little Andamans c) Havelock Island d) Baratang Island	ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ _____ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। a) ਬੈਰਨ ਟਾਪੂ b) ਲਿਟਲ ਅੰਡੇਮਾਨ c) ਹੈਵਲੋਕ ਟਾਪੂ d) ਬਾਰਾਤੰਗ ਟਾਪੂ
72	Which one of the following was the capital city of the erstwhile PEPSU state? a) Kapurthala b) Amritsar c) Patiala d) Faridkot	ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਹਿਰ ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸੀ? a) ਕਪੂਰਥਲਾ b) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ c) ਪਟਿਆਲਾ d) ਫਰੀਦਕੋਟ
73	Who is Dr. Prabha Atre? a) Hindustani Classical Musician b) Kathak Dancer c) Cardiologist d) Journalist	ਡਾ. ਪ੍ਰਭਾ ਅਤਰੇ ਕੌਣ ਹਨ? a) ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤਕਾਰ b) ਕਥੱਕ ਡਾਂਸਰ c) ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਮਾਹਰ d) ਪੱਤਰਕਾਰ
74	Which one of the following is not correct about Dr. Arvind Panagariya? a) He is the Chairman of the 16th Finance Commission b) He was the first Chairperson of the NITI Aayog between 2015 and 2017 c) Chancellor of Nalanda University, Bihar d) He is a Padma Bhushan awardee	ਡਾ. ਅਰਵਿੰਦ ਪਨਾਗਰੀਆ ਬਾਰੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਿਕਲਪ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ? a) ਉਹ 16ਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਨ b) ਉਹ 2015 ਅਤੇ 2017 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਸਨ c) ਨਾਲੰਦਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਚਾਂਸਲਰ d) ਉਹ ਪਦਮ ਭੂਸ਼ਣ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਹਨ
75	In which State of India is the Chandubi Festival celebrated along the Chandubi Lake? a) Assam b) Manipur c) Sikkim d) Nagaland	ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਚੰਦੂਬੀ ਝੀਲ ਦੇ ਕੰਢੇ ਚੰਦੂਬੀ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? a) ਅਸਾਮ b) ਮਨੀਪੁਰ c) ਸਿੱਕਿਮ d) ਨਾਗਾਲੈਂਡ
76	In MUDRA yojana, what does MUDRA stand for? a) Micro Units Development and Refinance Agency b) Mini Units Development and Refinance Agency c) Micro Units Development and Redevelopment Agency d) Mini Units Development and Redevelopment Agency	ਮੁਦਰਾ (MUDRA) ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਰਾ (MUDRA) ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? a) ਸੂਖਮ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਿੱਤ ਏਜੰਸੀ b) ਮਿਨੀ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਿੱਤ ਏਜੰਸੀ c) ਸੂਖਮ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਿਕਾਸ ਏਜੰਸੀ d) ਮਿਨੀ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਿਕਾਸ ਏਜੰਸੀ
77	Which one of the following committees dealt with reforms in Railways? a) Bibek Debroy committee b) Rangarajan Committee c) Justice Lodha Committee d) Tendulkar Committee	ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਕਮੇਟੀ ਰੇਲਵੇ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ? a) ਬਿਬੇਕ ਦੇਬਰੋਏ ਕਮੇਟੀ b) ਰੰਗਰਾਜਨ ਕਮੇਟੀ c) ਜਸਟਿਸ ਲੋਢਾ ਕਮੇਟੀ d) ਤੇਂਦੁਲਕਰ ਕਮੇਟੀ

78	Which one of the following is correct about 'silicosis'? a) A lung disease b) A disease caused by a virus c) It is a silicone implant d) All of the above	'ਸਿਲੀਕੋਸਿਸ' ਬਾਰੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਿਕਲਪ ਸਹੀ ਹੈ? a) ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ b) ਵਾਇਰਸ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਿਮਾਰੀ c) ਇਹ ਇੱਕ ਸਿਲੀਕੋਨ ਇਮਪਲਾਂਟ ਹੈ d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ
79	In the honour of which educationist, the National Education Day is celebrated? a) A.P.J. Abdul Kalam b) Maulana Abul Kalam Azad c) Dr. Zakir Hussain d) Savitribai Phule	ਕਿਸ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? a) ਏ.ਪੀ.ਜੇ. ਅਬਦੁਲ ਕਲਾਮ b) ਮੌਲਾਨਾ ਅਬੁਲ ਕਲਾਮ ਆਜ਼ਾਦ c) ਡਾ. ਜ਼ਾਕਿਰ ਹੁਸੈਨ d) ਸਾਵਿਤਰੀਬਾਈ ਫੂਲੇ
80	Kamakhya temple, one of the Shaktipeeths, is in which state of India? a) West Bengal b) Tripura c) Odisha d) Assam	ਸ਼ਕਤੀਪੀਠਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਮਾਖਿਆ ਮੰਦਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੈ? a) ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ b) ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ c) ਓਡੀਸ਼ਾ d) ਅਸਾਮ
81	If ACRE is coded as 2563, CARDS is coded as 52614 and COARSE is coded as 572643, what will be the code for DECORS ? a) 137546 b) 467531 c) 135764 d) 157642	ਜੇਕਰ ACRE ਨੂੰ 2563, CARDS ਨੂੰ 52614 ਅਤੇ COARSE ਨੂੰ 572643 ਕੋਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ DECORS ਲਈ ਕੋਡ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? a) 137546 b) 467531 c) 135764 d) 157642
82	A batsman scored 150 runs which included 3 boundaries and 8 sixes. What percent of his total score did he make by running between the wickets? a) 55% b) 45% c) 60% d) 35%	ਇੱਕ ਬੱਲੇਬਾਜ਼ ਨੇ 150 ਦੌੜਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 3 ਚੌਕੇ ਅਤੇ 8 ਛਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਕੁੱਲ ਸਕੋਰ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੌੜਾਂ ਭੱਜ ਕੇ ਬਣਾਈਆਂ? a) 55% b) 45% c) 60% d) 35%
83	If the average of 30 numbers is zero, how many numbers may be greater than zero? a) 25 b) 39 c) 49 d) 29	ਜੇਕਰ 30 ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਔਸਤ ਜ਼ੀਰੋ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਜ਼ੀਰੋ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ? a) 25 b) 39 c) 49 d) 29
84	Introducing a man, Aman said, "His wife is the only daughter of my wife." How is Aman related to that man? a) Father-in-law b) Father c) Grandfather d) Son	ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਮਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮੇਰੀ ਘਰਵਾਲੀ ਦੀ ਇਕਲੋਤੀ ਪੁੱਤਰੀ ਹੈ।" ਅਮਨ ਦਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ? a) ਸਹੁਰਾ b) ਪਿਤਾ c) ਨਾਨਾ d) ਪੁੱਤਰ
85	Four pairs of words have been given below, out of which three are alike in a certain manner, while one is different. Which one is the different word? a) Kennel b) House c) Stable d) Cage	ਹੇਠਾਂ ਚਾਰ ਜੋੜੇ ਸ਼ਬਦ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਇੱਕ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਕਿਹੜਾ ਵੱਖਰਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ? a) ਕੇਨਲ b) ਘਰ c) ਤਬੇਲਾ d) ਪਿੰਜਰਾ

86	The compound interest on an amount for two years at 5% p.a. compounded annually is Rs. 205. The simple interest is _____. a) 240 b) 235 c) 225 d) 200	ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ 5% ਸਾਲਾਨਾ ਦਰ ਨਾਲ ਰਕਮ 'ਤੇ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਵਿਆਜ 205 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਸਧਾਰਨ ਵਿਆਜ _____ ਹੈ। a) 240 b) 235 c) 225 d) 200
87	Direction (87 to 91): The bar graph given below shows the sales of bikes (in thousands) from six branches of a manufacturing company during two consecutive years 2000 and 2001. What is the ratio of the total sales of branch B2 for both years to the total sales of branch B4 for both years? a) 3:5 b) 7:9 c) 2:3 d) 4:5	ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ (87 ਤੋਂ 91): ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਾਰ ਗ੍ਰਾਫ਼ 2000 ਅਤੇ 2001 ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਛੇ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ (ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ) ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੇਵਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸ਼ਾਖਾ B2 ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਦੇਵਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸ਼ਾਖਾ B4 ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੈ? a) 3:5 b) 7:9 c) 2:3 d) 4:5
88	Total sales of branch B6 for both the years is what percent of the total sales of branches B3 for both the years? a) 71.11% b) 68.54% c) 75.55% d) 73.17%	ਦੇਵਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸ਼ਾਖਾ B6 ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ ਦੇਵਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸ਼ਾਖਾ B3 ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ? a) 71.11% b) 68.54% c) 75.55% d) 73.17%
89	What percent of the average sales of branches B1, B2 and B3 in 2001 is the average sales of branches B1, B3 and B6 in 2000? a) 87.5% b) 82.5% c) 75% d) 77.5%	2001 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ B1, B2 ਅਤੇ B3 ਦੀ ਔਸਤ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 2000 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ B1, B3 ਅਤੇ B6 ਦੀ ਔਸਤ ਵਿਕਰੀ ਹੈ? a) 87.5% b) 82.5% c) 75% d) 77.5%
90	What is the average sales of all the branches (in thousands) for the year 2000? a) 88 b) 83 c) 80 d) 73	ਸਾਲ 2000 ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਵਿਕਰੀ (ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ) ਕਿੰਨੀ ਹੈ? a) 88 b) 83 c) 80 d) 73

91	Total sales of branches B1, B3 and B5 together for both the years (in thousands) is? a) 560 b) 435 c) 310 d) 250	ਦੇਵਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ B1, B3 ਅਤੇ B5 ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ (ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ) ਕਿੰਨੀ ਹੈ? a) 560 b) 435 c) 310 d) 250
92	$\sqrt{729} + \sqrt{72.9} + \sqrt{7.29} = ?$ a) 40.5 b) 45.6 c) 33.5 d) 38.23	$\sqrt{729} + \sqrt{72.9} + \sqrt{7.29} = ?$ a) 40.5 b) 45.6 c) 33.5 d) 38.23
93	What will be the quotient when 2143 is divided by 38? a) 56 b) 55 c) 57 d) 54	ਜਦੋਂ 2143 ਨੂੰ 38 ਨਾਲ ਭਾਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਗਫਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? a) 56 b) 55 c) 57 d) 54
94	Ram Purchased an item at Rs. 3200 after getting 2 successive discounts of 20%. How much more he would have saved had he got a flat discount of 40% ? a) 100 b) 200 c) 600 d) 500	ਰਾਮ ਨੇ 20% ਦੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ 2 ਛੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 3200 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਖਰੀਦੀ। ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ 40% ਦੀ ਫਲੈਟ ਛੋਟ ਮਿਲਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਹੋਰ ਕਿੰਨੀ ਬਚਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ? a) 100 b) 200 c) 600 d) 500
95	Two labourers A and B are paid a total of Rs. 1120 per day. If A is paid 180% of what B is paid, how much in Rs. is paid to B? a) 400 b) 720 c) 500 d) 620	ਦੋ ਮਜ਼ਦੂਰ A ਅਤੇ B ਨੂੰ ਕੁੱਲ 1120 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ A ਨੂੰ B ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ 180% ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ B ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? a) 400 b) 720 c) 500 d) 620
96	$28.314 - 31.427 + 113.928 = ? + 29.114$ a) 81.711 b) 80.701 c) 71.711 d) 81.701	$28.314 - 31.427 + 113.928 = ? + 29.114$ a) 81.711 b) 80.701 c) 71.711 d) 81.701
97	Consider the following figure: A B A person goes from A to B, always moving to the right or downwards along the lines. How many different routes can he adopt? a) 4 b) 5 c) 6 d) 7	ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਤਸਵੀਰ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰੋ: A B ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ A ਤੋਂ B ਤੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੱਜੇ ਜਾਂ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਸਤੇ ਅਪਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? a) 4 b) 5 c) 6 d) 7

98	In the series POQ, SRT, VUW, _____, the blank space refers to? a) XYZ b) XZY c) YXZ d) YZY	POQ, SRT, VUW, _____ ਲੜੀ ਵਿੱਚ, ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਕੀ ਹੈ? a) XYZ b) XZY c) YXZ d) YZY
99	On another planet, the local terminology for earth, water, light, air and sky are 'sky', 'light', 'air', 'water' and 'earth' respectively. If someone is thirsty there, what would he drink? a) Sky b) Water c) Air d) Light	ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ, ਧਰਤੀ, ਪਾਣੀ, ਰੌਸ਼ਨੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 'ਅਸਮਾਨ', 'ਰੌਸ਼ਨੀ', 'ਹਵਾ', 'ਪਾਣੀ' ਅਤੇ 'ਧਰਤੀ' ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉੱਥੇ ਪਿਆਸਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੀ ਪੀਵੇਗਾ? a) ਅਸਮਾਨ b) ਪਾਣੀ c) ਹਵਾ d) ਰੌਸ਼ਨੀ
100	If $A = \frac{4}{5}$ of B and $B = \frac{5}{2}$ of C, the ratio of A:C is _____ a) 1:2 b) 2:1 c) 2:3 d) 1:1	ਜੇਕਰ $A = \frac{4}{5}$ ਦਾ B ਅਤੇ $B = \frac{5}{2}$ ਦਾ C, ਤਾਂ A:C ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ _____ ਹੈ। a) 1:2 b) 2:1 c) 2:3 d) 1:1
101	A and B jointly started a business. The investment of A is equal to seven times of the investment of B. Find the share of A (in Rs) in the annual profit of Rs.2,75,000. a) 2,40,625 b) 2,45,625 c) 2,42,365 d) 2,41,225	A ਅਤੇ B ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। A ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ B ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਸੱਤ ਗੁਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। 2,75,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਲਾਭ ਵਿੱਚ A ਦਾ ਹਿੱਸਾ (ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ) ਪਤਾ ਕਰੋ। a) 2,40,625 b) 2,45,625 c) 2,42,365 d) 2,41,225
102	Five friends P, Q, R, S, and T are sitting in a row. P is to the immediate right of T and immediate left of Q. S is to the immediate right of Q and not at any end. Who is in the middle? a) Q b) P c) T d) R	ਪੰਜ ਦੋਸਤ P, Q, R, S, ਅਤੇ T ਇੱਕ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ। P, T ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਅਤੇ Q ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਹੈ। S, Q ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਚਕਾਰ ਕੌਣ ਹੈ? a) Q b) P c) T d) R
103	Six boxes A, B, C, D, E, and F are stacked one above the other. A is above B, C is below F, D is above E, F is above A but below D. Which box is at the top? a) D b) F c) C d) A	ਛੇ ਡੱਬੇ A, B, C, D, E, ਅਤੇ F ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸਟੈਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। A, B ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੈ; C, F ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੈ; D, E ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੈ; F, A ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੈ ਪਰ D ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੈ। ਕਿਹੜਾ ਡੱਬਾ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਹੈ? a) D b) F c) C d) A

104	A man is looking at a photograph of someone. His friend asks, "Who is it you are looking at?" He replies, "Brothers and sisters I have none, but that man's father is my father's son." Who is in the photograph? a) His son b) His father c) His nephew d) Himself	ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਫੋਟੋ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਦੋਸਤ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ, "ਤੁਸੀਂ ਕਿਸਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ?" ਉਹ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, "ਮੇਰਾ ਭੈਣ ਭਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦਾ ਪਿਤਾ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ।" ਫੋਟੋ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਹੈ? a) ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ b) ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ c) ਉਸਦਾ ਭਤੀਜਾ d) ਉਹ ਖੁਦ
105	A clock shows 3:15. What is the angle between the hour and the minute hands? a) 7.5° b) 15° c) 30° d) 45°	ਇੱਕ ਘੜੀ 3:15 ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਘੜੀ ਦੀਆਂ ਘੰਟੇ ਅਤੇ ਮਿੰਟਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸੂਈਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿੰਨਾ ਕੋਣ ਹੈ? a) 7.5° b) 15° c) 30° d) 45°
106	A train running at 60 km/h crosses a pole in 30 seconds. What is the length of the train? a) 250 m b) 500 m c) 600 m d) 300 m	60 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਰੇਲਗੱਡੀ 30 ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੰਭੇ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰੇਲਗੱਡੀ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਕਿੰਨੀ ਹੈ? a) 250 ਮੀਟਰ b) 500 ਮੀਟਰ c) 600 ਮੀਟਰ d) 300 ਮੀਟਰ
107	A man starts walking north and walks 5 km, then he turns 90° right and walks 3 km, again turns right and walks 5 km. How far is he from the starting point? a) 3 km b) 5 km c) 6 km d) 8 km	ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਤੁਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੁਰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਉਹ 90 ਡਿਗਰੀ ਸੱਜੇ ਮੁੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 3 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੁਰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਸੱਜੇ ਮੁੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੁਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਹੈ? a) 3 ਕਿਲੋਮੀਟਰ b) 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ c) 6 ਕਿਲੋਮੀਟਰ d) 8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
108	Either the exam will be easy or the students will fail. The exam was not easy. Therefore a) Students will fail b) Students will pass c) Students may fail d) Cannot be determined	ਜਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਆਸਾਨ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ a) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣਗੇ b) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਸ ਹੋਣਗੇ c) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ d) ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
109	All men are mortal. Socrates is a man. Hence a) Socrates is immortal b) Socrates is mortal c) Socrates is god d) None of the above	ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹਨ। ਸੁਕਰਾਤ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ a) ਸੁਕਰਾਤ ਅਮਰ ਹੈ b) ਸੁਕਰਾਤ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹੈ c) ਸੁਕਰਾਤ ਦੇਵਤਾ ਹੈ d) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
110	5 men can complete a work in 20 days. How many men are needed to complete the same work in 10 days? a) 10 b) 8 c) 7 d) 12	5 ਆਦਮੀ ਇੱਕ ਕੰਮ 20 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। 10 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? a) 10 b) 8 c) 7 d) 12

111	ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਮਿਲਾਓ : <table> <tr> <th>ਸੂਚੀ I</th><th>ਸੂਚੀ II</th></tr> <tr> <td>A. ਸੰਜੋਗ</td><td>I. ਪਿਛਾੜੀ</td></tr> <tr> <td>B. ਸਾਕਾਰ</td><td>II. ਜਾਂਦੇ</td></tr> <tr> <td>C. ਆਉਂਦੇ</td><td>III. ਵਿਜੋਗ</td></tr> <tr> <td>D. ਅਗਾੜੀ</td><td>IV. ਨਿਰਾਕਾਰ</td></tr> </table> ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ : a) A- III, B- II, C- I, D- IV b) A- III, B- IV, C- I, D- II c) A- III, B- IV, C- II, D- I d) A- III, B- I, C- II, D- IV	ਸੂਚੀ I	ਸੂਚੀ II	A. ਸੰਜੋਗ	I. ਪਿਛਾੜੀ	B. ਸਾਕਾਰ	II. ਜਾਂਦੇ	C. ਆਉਂਦੇ	III. ਵਿਜੋਗ	D. ਅਗਾੜੀ	IV. ਨਿਰਾਕਾਰ
ਸੂਚੀ I	ਸੂਚੀ II										
A. ਸੰਜੋਗ	I. ਪਿਛਾੜੀ										
B. ਸਾਕਾਰ	II. ਜਾਂਦੇ										
C. ਆਉਂਦੇ	III. ਵਿਜੋਗ										
D. ਅਗਾੜੀ	IV. ਨਿਰਾਕਾਰ										
112	ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਮਿਲਾਓ : <table> <tr> <th>ਸੂਚੀ I</th><th>ਸੂਚੀ II</th></tr> <tr> <td>A. ਉੱਜਲ</td><td>I. ਭੈੜਾ</td></tr> <tr> <td>B. ਉਜਾਲਾ</td><td>II. ਕੋਲ</td></tr> <tr> <td>C. ਖਰਾਬ</td><td>III. ਚਾਨਣ</td></tr> <tr> <td>D. ਇਕਰਾਰ</td><td>IV. ਨਿਰਮਲ</td></tr> </table> ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ : a) A- IV, B- III, C- I, D- II b) A- IV, B- III, C- II, D- I c) A- IV, B- II, C- I, D- III d) A- III, B- IV, C- II, D- I	ਸੂਚੀ I	ਸੂਚੀ II	A. ਉੱਜਲ	I. ਭੈੜਾ	B. ਉਜਾਲਾ	II. ਕੋਲ	C. ਖਰਾਬ	III. ਚਾਨਣ	D. ਇਕਰਾਰ	IV. ਨਿਰਮਲ
ਸੂਚੀ I	ਸੂਚੀ II										
A. ਉੱਜਲ	I. ਭੈੜਾ										
B. ਉਜਾਲਾ	II. ਕੋਲ										
C. ਖਰਾਬ	III. ਚਾਨਣ										
D. ਇਕਰਾਰ	IV. ਨਿਰਮਲ										
113	‘ਧੂੰ ਕੱਢਣਾ’ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? a) ਭੇਤ ਦੇਣਾ b) ਹਰਾ ਦੇਣਾ c) ਸ਼ੱਕ ਹੋਣਾ d) ਫੜ੍ਹਾਂ ਮਾਰਨਾ										
114	‘ਦੇਹਾਂ ਦਾ ਕਸੂਰ ਹੋਣਾ’ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ? a) ਦੇਹੀਂ ਹੱਥੀਂ ਤਾੜੀ ਵੱਜਣੀ b) ਦਿਲ ਖੱਟਾ ਹੋਣਾ c) ਦੇਹੀਂ ਦਲੀਂ ਮੁਕਾਬਲਾ d) ਨਾਚ ਨਾ ਜਾਣੇ ਆਂਗਣ ਟੇਢਾ										
115	‘ਸਜੀਵ’ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਲੇ ਅਗੇਤਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ। a) ਸਜ b) ਜੀਵ c) ਸ d) ਸਅਜ										

116	‘ਮੁਗ਼ਲ’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ ਕੀ ਹੈ ? a) ਮੁਗ਼ਲਣੀ b) ਮੁਗ਼ਲੀ c) ਮੁਗ਼ਲਾਣੀ d) ਮੁਗ਼ਲਈ
117	"Fable" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪ੍ਰੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਲਿਖੋ । a) ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਕਹਾਣੀ b) ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਹਾਣੀ c) ਯਥਾਰਥਕ ਕਹਾਣੀ d) ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਹਾਣੀ
118	69' ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਪ੍ਰੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਦੱਸੋ। a) ਅਨੱਤਰ b) ਅਨੁੱਹਤਰ c) ਉਨਾਸੀ d) ਉਨੱਤਰ
119	ਫਰੀਦਕੋਟ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ ? a) ਮੇਕਲ ਗੜ੍ਹ b) ਮੇਕਲ ਹਰ c) ਮੇਕਲ ਸਰ d) ਮੇਕਲ ਕਰ
120	ਤ੍ਰਿਝਣ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ? a) ਜਿੱਥੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ/ਗੱਭਰੂ ਇੱਕਠੇ ਬੈਠ ਕੇ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ b) ਜਿੱਥੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ/ਗੱਭਰੂ ਇੱਕਠੇ ਬੈਠ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ c) ਜਿੱਥੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਬੈਠ ਕੇ ਚਰਖਾ ਕੱਤਦੀਆਂ ਹਨ d) ਜਿੱਥੇ ਬੈਠ ਕੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO 21 POSTS OF DISTRICT DEFENCE SERVICES
WELFARE OFFICER (GROUP-A) IN THE DEPARTMENT OF DEFENCE SERVICES WELFARE, GOVT.
OF PUNJAB

EXAM DATE: 18-02-2026

ADVT. NO.- 20255

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	B	25	B	49	B	73	A	97	C
2	A	26	B	50	C	74	B	98	C
3	A	27	B	51	C	75	A	99	D
4	B	28	B	52	B	76	A	100	B
5	A	29	C	53	B	77	A	101	A
6	D	30	C	54	D	78	A	102	A
7	A	31	A	55	A	79	B	103	A
8	B	32	B	56	A	80	D	104	A
9	B	33	A	57	C	81	C	105	A
10	B	34	C	58	C	82	C	106	B
11	C	35	A	59	A	83	D	107	A
12	C	36	A	60	D	84	A	108	A
13	D	37	C	61	C	85	B	109	B
14	B	38	C	62	B	86	D	110	A
15	A	39	D	63	D	87	B	111	C
16	B	40	B	64	A	88	D	112	A
17	A	41	A	65	C	89	A	113	A
18	A	42	D	66	C	90	C	114	A
19	C	43	D	67	B	91	A	115	C
20	A	44	A	68	B	92	D	116	C
21	C	45	B	69	C	93	A	117	A
22	A	46	B	70	C	94	B	118	D
23	D	47	A	71	A	95	A	119	B
24	A	48	B	72	C	96	D	120	C

Sd/-

SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

CDPO - 04/01/2026

83	What among the following qualifies as domestic violence, as per The Protection of Women from Domestic Violence Act? a) Physical abuse b) Sexual abuse c) Verbal and emotional abuse d) All of the above
84	An amendment to the Hindu Succession Act, 1956 was made in 2005. As per this amendment, a married Hindu Woman has now the right to inherit _____. a) Property of her father like her brother b) Only to the self-acquired property of her father and not ancestral property c) A lower share than her brothers in the property of her father d) A proportion of the moveable property of her father
85	The Hindu Adoption and Maintenance Act, 1956 is also applicable to a) Muslims, Christians, Jains b) Buddhists, Jain, Sikhs c) Buddhists, Sikhs, Christians d) Buddhists, Jains, Muslims
86	The two main schools of law in matters of inheritance are, Dayabhaga and _____. a) Mayabhaga b) Pitakshara c) Satyabhaga d) Mitakshara
87	The Roop Kanwar Case, 1988, Rajasthan is famous for the enactment of: a) The Dowry Act b) The Domestic Violence Act c) The Sati Act d) The Widow Remarriage Act
88	The Child Welfare Officer is defined under which section of the Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, 2015? a) Section 2(14) b) Section 2(15) c) Section 2(16) d) Section 2(17)
89	Which section of The Prohibition of Child Marriage Act, 2006 defines "child marriage"? a) Section 1 b) Section 2 (b) c) Section 2 (c) d) Section 3
90	As per statutory provisions in India, for a specific job, the wages are a) dependent on the gender of the employee b) dependent on the work nature and the gender both c) independent of the gender if the work is same d) 10% higher for males as compared to females
91	What was the major outcome of the Battle of Talikota (1565) for the Vijayanagar Empire? a) The empire's expansion into the Deccan plateau b) The fall of Vijayanagar to the combined forces of the Deccan Sultanates c) The establishment of the new capital at Hampi d) The defeat of the Bahmani Sultanate

92	What immediate action did the British government take following the All India Congress Committee's resolution on 8th August, 1942 to start a mass struggle? a) Declared martial law across India b) Arrested all Congress leaders and declared the Congress an illegal body c) Imposed heavy fines on Indian provinces d) Dissolved provincial legislatures
93	What was the major reason behind the British building a vast network of roads in India during colonial rule? a) To encourage local tourism b) To enhance military mobility and administrative efficiency c) To improve transportation of agricultural produce for local markets d) To connect all rural areas with urban centres
94	Who was the President of the Gaya Congress Session held in December 1922? a) Mahatma Gandhi b) Chittaranjan Das c) Abul Kalam Azad d) Motilal Nehru
95	When authorized or unauthorized users are able to bypass standard security measures and gain high-level access to a computer system, network, or software application, the situation is referred to as: a) Spoofing b) War Dialing c) Back Doors d) Sniffing
96	For the Assertion (A) and Reason (R) given below, choose the correct alternative from the following: Assertion (A): Concentrations of chloroform, benzene, carbon tetrachloride, formaldehyde, and styrene can be many times higher in indoor air than in outdoor air. Reason (R): Plastics, carpets, paints, and other common materials off-gas these compounds. a) Both A and R are true and R is the correct explanation of A b) Both A and R are true but R is not the correct explanation of A c) A is true but R is false d) A is false but R is true
97	Consider the following statements about the Indian political system: 1. The President is Head of the State but not Head of the Government. 2. Parliament is sovereign. 3. The Supreme Court is the guardian of the Constitution. 4. The Directive Principles of State Policy are non-justiciable. Select the correct answer from the codes given below: a) 1 and 3 only b) 2 and 3 only c) 1, 3 and 4 only d) 1, 2, 3 and 4

98	Which of the following statement(s) is/are correct in respect of NITI Aayog? 1. It is a constitutional body. 2. It is a statutory body established as a think-tank. 3. Its chairperson is the Prime Minister. Select the correct answer from the codes given below: a) 1 only b) 1 and 3 only c) 2 and 3 only d) 3 only
99	Bhai Kahan Singh Nabha, in his Mahan Kosh, gives a list of "Bavanja Kavi" - fifty two court poets of Guru Gobind Singh. Who among the following was not one of these fifty two court poets? a) Nand Lal Goya b) Syed Muhammad Latif c) Sainapat d) Hussain Ali
100	Which of the following compositions are not a part of Dasam Granth? 1. Jaap Sahib 2. Alahunian 3. Chandi di Var 4. Anand Sahib Choose the correct option: a) 1 and 3 only b) 2 and 4 only c) 1 and 4 only d) 2 and 3 only
101	If 'p' is an integer and $q=3p+2$, then which of the following cannot be a divisor of 'q'? a) 4 b) 3 c) 7 d) 5
102	If 16th January, 2020 is Friday, then 4th March 2020 is: a) Wednesday b) Thursday c) Monday d) Friday
103	Statements: Gold prices are very high these days. Only rich people are buying gold. Conclusions: I. Gold prices will drop in future II. Only few gold shops are open these days. a) Only Conclusion I follows b) Only Conclusion II follows c) Both I and II follows d) Neither I nor II follows
104	If positive integers 'p' and 'q' are not both odd, then which of the following must be even: a) $p-q$ b) $2(p+q) - 1$ c) pq d) $p+q$

105	Three friends Ashok, Naman and Prateek travel same distance with speeds in the ratio 2 : 3 : 4. What is the ratio of the times taken by them to cover the distance? a) 5 : 4 : 3 b) 4 : 3 : 2 c) 6 : 4 : 3 d) None of these
106	In a dice numbered 1 to 6, 1 is opposite to 2 and adjacent to 5 and 6, then which of the following must be true? a) 5 is adjacent to 6 b) 2 is adjacent to 4 c) 4 is opposite to 6 d) 3 is opposite to 5
107	There are 26 children sitting in a circle, their names, in clockwise order, being A, B, C...Y, Z. They start counting clockwise from A, alternately saying 1, 2, 1, 2... Every child who says 2 leaves the circle immediately (So B is the first to leave, followed by D and F and so on). If they keep counting till only 1 child is left, who will that child be? a) N b) M c) U d) P
108	170 mangoes are bought at the rate of Rs. 765 and sold at the rate of Rs. 66 per dozen. The percentage of profit or loss is: a) 21 1/9% loss b) 22 2/9% loss c) 21 1/9 % profit d) 22 2/9% profit
109	What is the unit digit in $\{(6254)^{1793} \times (1825)^{317} \times (1678^{491})\}$? a) 0 b) 2 c) 5 d) 7
110	There are two big vessels P and Q containing milk. If 20 litres of milk is poured from P to Q, then the milk in both vessels is same. If 40 litres of milk is poured from Q to P, then the milk in P is double of the milk in Q. The milk in vessel P in litres is? a) 100 b) 80 c) 20 d) 200
111	ਅਖਾਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ:- ਘਿਓ ਡੁੱਲ੍ਹਾ ਥਾਲ ਨਾ ਮਿਹਣਾ ਨਾ _____ a) ਗੁੱਸਾ b) ਗਾਲ਼ c) ਮਾਰਨਾ d) ਮਾਲ

112	ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਪੱਖੋਂ ਸਹੀ ਹੈ ? a) ਫਰਸ਼, ਸੇਖੀਆਂ, ਕੁਫਰ b) ਫਰਸ਼, ਸੇਖੀਆਂ, ਕੁਫਰ c) ਫਰਸ਼, ਸੇਖੀਆ, ਕੁਫਰ d) ਫਰਸ਼, ਸੇਖੀਆ, ਕੁਫਰ
113	‘ਨਿਰਗੁਣ’ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਲੇ ਅਗੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ । a) ਗੁਣ b) ਨਿ c) ਨਿਰ d) ਨਇਰ
114	Bias ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਲਿਖੋ। a) ਪੱਖਪਾਤ b) ਵਿਰੋਧੀ c) ਸਮਕਾਲ d) ਨਿਰਪੱਖ
115	ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਕਿਸ ਦੇਸੀ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ? a) ਮਾਘ b) ਪੋਹ c) ਮੱਘਰ d) ਅੱਸੂ
116	ਗੈਂ (ਗਊ), ਚਾਸਣੀ (ਕੜਾਹੀ), ਭੱਤ (ਚੌਲ) ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਹਨ? a) ਪੁਆਧੀ b) ਮੁਲਤਾਨੀ c) ਪੋਠੋਹਾਰੀ d) ਡੋਗਰੀ
117	ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ‘ਬਸੰਤ ਪੰਚਮੀ’ ਦੇ ਦਿਨ ਕਿਸ ਦੀ ਸਮਾਧ ‘ਤੇ ਲੋਕ ਪਤੰਗਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹਨ? a) ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ b) ਮਾਧੋ ਲਾਲ ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ c) ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ d) ਹਾਸ਼ਮ ਸ਼ਾਹ
118	ਕਿਹੜਾ ਵਾਕ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਮੁਤਾਬਕ ਸਹੀ ਹੈ? a) ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ‘ਸੱਦਾ-ਪੱਤਰ’ ਦੇ ਕੇ ਆਓ। b) ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਆਓ। c) ਘਰ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਆਓ। d) ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਸੱਦਾ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਆਓ।

RAR Civils - Punjab

	ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 119 ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 120 ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ। ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਨਾਮ ਹੈ ਸਾਂਝੀ ਤਹਿਜੀਬ ਦਾ, ਉਹ ਤਹਿਜੀਬ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ੇਖ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ, ਸੰਤ ਨਾਮਦੇਵ, ਸੰਤ ਕਬੀਰ, ਸੰਤ ਰਵਿਦਾਸ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੱਕ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਰਹੱਸ ਦਰਸ਼ਨ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ . ਬਾਬਾ ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ, ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ ਦਾ ਸੂਫੀ ਫਲਸਫਾ, ਦਮੋਦਰ, ਹਾਸ਼ਮ ਸ਼ਾਹ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਤੇ ਪੀਲੂ ਵਰਗੇ ਦਾਨਿਸ਼ਵਰਾਂ ਦੀ ਮੁਹੱਬਤ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਜੀਬ ਵਿਚ ਉਜੜਨਾ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਵਸਣਾ ਨਹੀਂ। ਤੇ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਦਾ ਉਜੜ ਕੇ 150 ਦੇ ਲਗਭਗ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਵਸਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਤਹਿਜੀਬ ਨੂੰ ਪਿਛੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਸਗੋਂ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਲੈ ਕੇ ਤੁਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਣੇ ਵਿਚ ਜਾ ਵਸੇ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਇਸ਼ਕ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸੰਭਲ ਸੰਭਲ ਕੇ ਵਰਤਦਾ ਹੈ, ਰੱਜ ਕੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨਾ ਉਸਦੀ ਖਸਲਤ ਹੈ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਪਿਆਲੇ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਆਖਰੀ ਘੁੱਟ ਤੱਕ ਪੀਣ ਦੀ ਚਾਹਤ ਉਸਦੀ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਖਾਸਾ ਹੈ। ਉਹ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ- ਇਹ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ ਜਵਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਤ ਨੂੰ ਮਖੌਲ ਕਰਨਮਰਨ ਥੀਂ ਨਹੀਂ ਡਰਦੇ। ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਇਹ ਕਰਨ ਗੁਲਾਮੀ, ਜਾਨ ਕੋਹ ਆਪਣੀ ਵਾਰ ਦਿੰਦੇ, ਪਰ ਟੈਂ ਨਾ ਮੰਨਣ ਕਿਸੇ ਦੀਖੜ ਜਾਂਦੇ ਡਾਂਗਾਂ ਮੇਢੇ ਤੇ ਉਲਾਰ ਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਾਂਗਾਂ ਉਲਾਰਨ ਦਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਬਾਬਰ ਵਰਗਿਆਂ ਨੂੰ ‘ਰਾਜੇ ਸ਼ੀਹ ਮੁਕਦਮ ਕੁੱਤੇ’ ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨਾਬਰ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ, ਜਹਾਂਗੀਰ, ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਵਰਗਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿ ਕੇ ਜ਼ਫਰਨਾਮੇ ਵਰਗੇ ਖਤਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਾਲਮ ਦੀ ਹਉਮੈ ਦਾ ਸਰਬਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਹਿਬਰ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ। ਏਥੇ ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ ਵੀ ਨਾਇਕ ਹੈ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਵੀ, ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵੀ, ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ ਦੌਰਾਨ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਰਲੱਥ ਯੋਧੇ ਵੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹਉਂ ਭੰਨਣ ਵਾਲੇ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨ ਵੀ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿਰੁਧ ਚਟਾਨ ਵਾਂਗ ਖੜਨਾ ਸਾਡਾ ਖਾਸਾ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਉਤੇ ਦੋ ਸੌ ਸਾਲ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਹਕੂਮਤ ਪੂਰੇ ਇਕ ਸੌ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੋਡੇ ਨਹੀਂ ਲਵਾ ਸਕੀ। ਤੇ ਜਦੋਂ ਕਾਬਜ਼ ਵੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ 5-7 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਤੱਤੇ ਹੱਥਾਂ ਮੂਹਰੇ ਕਈ ਵਾਰ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ।
119	ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਦੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲ ਕੀ ਹੈ? a) ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹੀ b) ਚਲਦੇ ਫਿਰਦੇ ਰਹਿਣਾ c) ਕਿਤੇ ਟਿਕ ਕੇ ਨਾ ਬੈਠਣਾ d) ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਅੰਤ ਤੱਕ ਰੱਜ ਕੇ ਜੀਣਾ
120	ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਤੇ ਹਕੂਮਤ ਜਮਾਉਣ ਦੇ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਬਰਤਾਨਵੀ ਹਕੂਮਤ ਪੰਜਾਬ ਉਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਸਕੀ ਸੀ?? a) ਸੱਠ ਸਾਲ ਬਾਅਦ b) ਦੋ ਸੌ ਸਾਲ ਬਾਅਦ c) ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਮੇਂ d) ਇੱਕ ਸੌ ਸਾਲ ਬਾਅਦ

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO THE POSTS OF CHILD
DEVELOPMENT PROJECT OFFICER (GROUP-B) IN THE DEPARTMENT OF SOCIAL SECURITY AND
DEVELOPMENT OF WOMEN AND CHILDREN, GOVT. OF PUNJAB

ADVT. NO.- 202212

EXAM DATE: 04-01-2026

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	B	25	D	49	C	73	A	97	C
2	C	26	B	50	B	74	B	98	D
3	B	27	B	51	C	75	C	99	B
4	A	28	D	52	B	76	B	100	B
5	C	29	C	53	C	77	B	101	B
6	D	30	D	54	C	78	A	102	B
7	D	31	A	55	B	79	C	103	D
8	D	32	*	56	A	80	D	104	C
9	B	33	A	57	B	81	D	105	C
10	C	34	A	58	A	82	A	106	B
11	D	35	A	59	A	83	D	107	C
12	C	36	C	60	C	84	A	108	D
13	A	37	A	61	A	85	B	109	A
14	B&C	38	D	62	A	86	D	110	D
15	D	39	A	63	B	87	C	111	B
16	A	40	C	64	C	88	D	112	A
17	A	41	D	65	A	89	B	113	C
18	B	42	C	66	B	90	C	114	A
19	C	43	C	67	A	91	B	115	B
20	A	44	B	68	C	92	B	116	A
21	A	45	C	69	B	93	B	117	*
22	D	46	A	70	A	94	B	118	D
23	B	47	B	71	B	95	C	119	D
24	A	48	A	72	A	96	A	120	D

DATE : 30-Jan-2026

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

Remote Sensing officer - 12/08/2025

88	Which of the following helps in risk zone identification? a) DEM b) Population density c) Land use map d) All of the above
89	The instrument used to measure parallax is called: a) Stereoscope b) Parallax bar c) Plumb bob d) Total station
90	Match the environmental indicators with remote sensing tools: A. Land degradation 1. NDVI and NDBI B. Soil erosion risk 2. Slope and rainfall data C. Forest cover change 3. Multi-temporal Landsat D. Wetland mapping 4. NDWI and SAR a) A-1, B-2, C-3, D-4 b) A-2, B-1, C-4, D-3 c) A-4, B-3, C-2, D-1 d) A-1, B-3, C-2, D-4
91	COVID-19 vaccines developed by Moderna and Pfizer-BioNTech firms were based on which of the following principles? a) mRNA vaccine b) Whole virion inactivated vaccine c) Toxoid vaccine d) Recombinant adenovirus vector-based vaccine
92	Which of the following industries are considered as a Secondary Sector Industry? 1. Mining and Quarrying 2. Textile production 3. Transport and Storage 4. Gas and Water Supply Select the incorrect answer using the code given below: a) 1 and 3 only b) 1, 3 and 4 only c) 2 and 3 only d) 1, 2, 3 and 4
93	Given below are two statements: Statement 1: Declining biodiversity is still a major challenge globally Statement 2: Ozone hole is the primary cause of declining biodiversity In the light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below a) Both Statement 1 and Statement 2 are correct b) Both Statement 1 and Statement 2 are incorrect c) Statement 1 is correct but Statement 2 is incorrect d) Statement 1 is incorrect but Statement 2 is correct

94	Given below are two statements: one is labelled as Assertion A and the other is labelled as Reason R Assertion A: Bioaccumulation is the build-up of a persistent toxic substance in an organism's body Reason R: Biological magnification refers to the increased concentration of toxic chemicals such as certain pesticides in the tissues of organisms at higher trophic levels in food webs. In the light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below a) Both A and R are correct and R is the correct explanation of A b) Both A and R are correct but R is NOT the correct explanation of A c) A is correct but R is not correct d) A is not correct but R is correct
95	The 'Sivasamudram Waterfalls' is situated on which of the following Indian river? a) Krishna b) Godavari c) Kaveri d) Tambraparni
96	Pampas grassland is found in which one of the following countries? a) United States of America b) Australia c) Argentina d) Russia
97	Hirakud dam is built over which one of the following rivers in India? a) Godavari b) Kaveri c) Mahanadi d) Damodar
98	The Earth Summit (1992) took place in which one of the following cities? a) Brussels b) Rio de Janeiro c) Mexico City d) Buenos Aires
99	Which one of the following is a Constitutional Body? a) National Commission for Scheduled Tribes b) National Commission for Minorities c) National Commission for Women d) Planning Commission
100	Akbar granted the present city of Amritsar to which Guru: a) Guru Amar Das Ji b) Guru Angad Dev Ji c) Guru Ram Das Ji d) Guru Arjan Dev Ji

RAR Civils - Punjab

	Directions (Question Nos. 101 to 103): ABCD is a square, and l and m are straight lines. You are told that each of the vertices (corner points), A, B, C and D, of the square lies on one of the lines, l or m. Answer each question below, independent of the other questions. That is, in addition to the information given above, if additional information is given in a question, that additional information holds only for that question and not for the other questions in the section.
101	What is the minimum number of triangles that can be formed by ABCD, and the lines l and m? a) Zero b) One c) Two d) Four
102	What is the maximum number of triangles that can be formed by ABCD, and the lines l and m? a) Four b) Six c) Eight d) Ten
103	What is the maximum number of right-angled triangles that can be formed by ABCD, and the lines l and m? a) Two b) Four c) Six d) Eight
104	How many two-digit numbers are such that the product of their digits is a perfect square greater than 1? a) 8 b) 16 c) 14 d) 12
105	The ratio of prices of two buffaloes was 16:23. Two years later when the price of the first had risen by 10% and that of the second by ₹ 477, the ratio of their prices became 11:20. Find the original price of the two buffaloes? a) ₹ 848, ₹1219 b) ₹ 729 ₹ 1344 c) ₹ 1600, ₹ 2300 d) ₹ 729, ₹ 1219
106	There are 20 stations on a railway line. How many different kinds of single first-class tickets must be printed so as to enable a passenger to go from any station to any other? a) 38 b) 19 c) 380 d) 190

RAR Civils - Punjab

107	The payment of royalty to an author consists of a fixed amount, which is paid initially, and an additional amount for each copy sold. When 500 copies are sold he received ₹ 750. The total receipt when 1,350 copies were sold was ₹ 1,175. How much more will he receive by the time sale reaches 10,000 copies? a) ₹ 5, 725 b) ₹ 5, 500 c) ₹ 5, 000 d) ₹ 4, 325
108	Identify the correct answer: ABC is a Triangle, where $\angle ABC=60^\circ$ and the sides $\overline{AB}$ and $\overline{AC}$ are equal. If so, which of the following is true? a) Complementary angle of $\angle BCA$ is 60° b) Side $\overline{AC}$ is greater than the side $\overline{BC}$ c) ABC is a right-angled triangle d) Sides $\overline{AC}$ and $\overline{BC}$ are equal
109	In a 70 litre mixture of two liquids A and B, liquid B is 10%. How much quantity of liquid B to be added in the mixture so that the quantity of liquid B in the net mixture becomes 25%? a) 21 litres b) 14 litres c) 17.5 litres d) 16.5 litres
110	The formula $E=\sqrt[3]{a/6}$ describes the relationship between the length of the edge 'E' of a cube and the surface area 'a' of the cube. How much longer is the edge of a cube with a surface area of 1350 than the edge of one with a surface area of 600? a) 5 b) 15 c) 150 d) 250
111	‘ਲੋਈ ਲਾਹੁਣਾ’ ਮੁਹਾਵਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ- a) ਗਰਮੀ ਲਈ b) ਚੋਰੀ ਲਈ c) ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਲਈ d) ਮੁਸੀਬਤ ਲਈ
112	ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਸਹੀ ਹੈ? a) ਨੈਬ b) ਨਾਇਬ c) ਨੈਇਬ d) ਨੇਇਬ
113	ਸੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਹੈ- a) ਸੈਰ b) ਸ਼ਐਰ c) ਸਹੈਰ d) ਸਹਿਰ

114	‘ਅਣਲੋੜੀਂਦੀਆਂ’ ਵਿਚ ਅਗੇਤਰ ਹੈ- a) ਅ b) ਅਣਲੋੜੀਂਦੀ c) ਅਣਲੋ d) ਅਣ
115	‘ਛੱਤ ਤੇ ਮੰਜਾ ਪਿਆ ਹੈ।’ ਇਸ ਵਾਕ ਵਿਚ ‘ਤੇ’ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲੱਗੇਗਾ? a) ਕਾਮਾ b) ਛੁੱਟ ਮਰੇੜੀ c) ਜੋੜਨੀ d) ਦੁਬਿੰਦੀ
116	‘Ram used to play football’ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਹੈ ? a) ਰਾਮ ਫੁੱਟਬਾਲ ਖੇਡਦਾ ਹੈ। b) ਰਾਮ ਫੁੱਟਬਾਲ ਖੇਡੇਗਾ। c) ਰਾਮ ਫੁੱਟਬਾਲ ਖੇਡਦਾ ਸੀ। d) ਰਾਮ ਫੁੱਟਬਾਲ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ।
117	‘89’ ਅੰਕ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਹੈ? a) ਉਨੰਨਵੇ b) ਉਨਾਨਵੇ c) ਉਨਾਨਵੇਂ d) ਉਨੰਨਾਵੇਂ
118	ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸੀ ਮਹੀਨੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? a) ਵਿਸਾਖ b) ਜੇਠ c) ਹਾੜ d) ਚੇਤ
119	‘ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ’ ਵਾਕ ਵਿਚ ‘ਅਤੇ’ ਕੀ ਹੈ? a) ਕਿਰਿਆ b) ਸੰਬੰਧਕ c) ਵਿਸਮਿਕ d) ਯੋਜਕ
120	ਕਿਸ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? a) ਪਾਕਪਟਨ b) ਸਿਆਲਕੋਟ c) ਸੈਦਪੁਰ d) ਹਸਨ ਅਬਦਾਲ

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO THE POSTS OF REMOTE SENSING AND GEOGRAPHIC
INFORMATION SYSTEM OFFICER (GROUP-B) IN THE DEPARTMENT OF HOUSING AND URBAN
DEVELOPMENT (DIRECTORATE OF TOWN AND COUNTRY PLANNING)

COMPETITIVE EXAM DATE: 12-08-2025

ADVT. NO.- 202279

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	C	25	C	49	C	73	B	97	C
2	B	26	B	50	A	74	B	98	B
3	C	27	A	51	B	75	A	99	A
4	C	28	C	52	B	76	B	100	C
5	C	29	B	53	*	77	C	101	A
6	D	30	A	54	B	78	B	102	C
7	B	31	D	55	D	79	B	103	D
8	D	32	C	56	D	80	D	104	B
9	B	33	B	57	A	81	C	105	A
10	B	34	C	58	B	82	D	106	C
11	D	35	B	59	A	83	D	107	D
12	B	36	A	60	C	84	D	108	*
13	B	37	B	61	B	85	C	109	B
14	A	38	B	62	C	86	C	110	A
15	D	39	D	63	B	87	C	111	C
16	A	40	A	64	C	88	D	112	B
17	C	41	B	65	B	89	B	113	D
18	A	42	A	66	A	90	A	114	D
19	D	43	A	67	B	91	A	115	B
20	B	44	B	68	C	92	B	116	C
21	D	45	C	69	C	93	C	117	*
22	A	46	D	70	C	94	B	118	D
23	B	47	A	71	C	95	C	119	D
24	B	48	A	72	A	96	C	120	D

DATE : 15-DEC-2025

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO THE POSTS OF REMOTE SENSING AND GEOGRAPHIC
INFORMATION SYSTEM OFFICER (GROUP-B) IN THE DEPARTMENT OF HOUSING AND URBAN
DEVELOPMENT (DIRECTORATE OF TOWN AND COUNTRY PLANNING)

COMPETITIVE EXAM DATE: 12-08-2025

ADVT. NO.- 202279

ANSWER KEY SET - [B]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	D	25	C	49	B	73	D	97	A
2	A	26	C	50	C	74	D	98	B
3	A	27	A	51	C	75	D	99	B
4	C	28	B	52	C	76	C	100	C
5	A	29	B	53	B	77	B	101	B
6	B	30	A	54	A	78	C	102	A
7	B	31	B	55	C	79	C	103	C
8	*	32	C	56	A	80	C	104	B
9	B	33	B	57	C	81	D	105	A
10	D	34	B	58	D	82	B	106	D
11	D	35	D	59	B	83	D	107	C
12	A	36	C	60	A	84	B	108	B
13	B	37	D	61	C	85	B	109	C
14	A	38	D	62	D	86	D	110	B
15	C	39	D	63	*	87	B	111	A
16	B	40	C	64	B	88	B	112	B
17	C	41	C	65	A	89	A	113	B
18	B	42	C	66	C	90	D	114	D
19	C	43	D	67	B	91	A	115	A
20	B	44	B	68	D	92	C	116	B
21	A	45	A	69	D	93	A	117	A
22	B	46	A	70	B	94	D	118	A
23	C	47	B	71	C	95	B	119	B
24	C	48	C	72	*	96	D	120	C

DATE : 15-DEC-2025

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO THE POSTS OF REMOTE SENSING AND GEOGRAPHIC
INFORMATION SYSTEM OFFICER (GROUP-B) IN THE DEPARTMENT OF HOUSING AND URBAN
DEVELOPMENT (DIRECTORATE OF TOWN AND COUNTRY PLANNING)

COMPETITIVE EXAM DATE: 12-08-2025

ADVT. NO.- 202279

ANSWER KEY SET - [C]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	A	25	C	49	D	73	*	97	B
2	B	26	B	50	C	74	B	98	B
3	B	27	C	51	C	75	A	99	A
4	D	28	B	52	C	76	C	100	D
5	A	29	C	53	D	77	B	101	A
6	B	30	B	54	B	78	D	102	C
7	A	31	A	55	A	79	D	103	A
8	A	32	B	56	A	80	B	104	D
9	B	33	C	57	B	81	C	105	B
10	C	34	C	58	C	82	*	106	D
11	D	35	C	59	B	83	D	107	A
12	A	36	C	60	C	84	D	108	B
13	A	37	A	61	C	85	D	109	B
14	C	38	B	62	C	86	C	110	C
15	A	39	B	63	B	87	B	111	B
16	B	40	A	64	A	88	C	112	A
17	B	41	B	65	C	89	C	113	C
18	*	42	C	66	A	90	C	114	B
19	B	43	B	67	C	91	D	115	A
20	D	44	B	68	D	92	B	116	D
21	D	45	D	69	B	93	D	117	C
22	A	46	C	70	A	94	B	118	B
23	B	47	D	71	C	95	B	119	C
24	A	48	D	72	D	96	D	120	B

DATE : 15-DEC-2025

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO THE POSTS OF REMOTE SENSING AND GEOGRAPHIC
INFORMATION SYSTEM OFFICER (GROUP-B) IN THE DEPARTMENT OF HOUSING AND URBAN
DEVELOPMENT (DIRECTORATE OF TOWN AND COUNTRY PLANNING)

COMPETITIVE EXAM DATE: 12-08-2025

ADVT. NO.- 202279

ANSWER KEY SET - [D]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	B	25	A	49	B	73	B	97	B
2	A	26	B	50	A	74	A	98	C
3	C	27	B	51	B	75	C	99	C
4	B	28	*	52	C	76	A	100	C
5	A	29	B	53	B	77	C	101	D
6	D	30	D	54	B	78	D	102	B
7	C	31	D	55	D	79	B	103	D
8	B	32	A	56	C	80	A	104	B
9	C	33	B	57	D	81	C	105	B
10	B	34	A	58	D	82	D	106	D
11	A	35	C	59	D	83	*	107	B
12	B	36	B	60	C	84	B	108	B
13	B	37	C	61	C	85	A	109	A
14	D	38	B	62	C	86	C	110	D
15	A	39	C	63	D	87	B	111	A
16	B	40	B	64	B	88	D	112	C
17	A	41	A	65	A	89	D	113	A
18	A	42	B	66	A	90	B	114	D
19	B	43	C	67	B	91	C	115	B
20	C	44	C	68	C	92	*	116	D
21	D	45	C	69	B	93	D	117	A
22	A	46	C	70	C	94	D	118	B
23	A	47	A	71	C	95	D	119	B
24	C	48	B	72	C	96	C	120	C

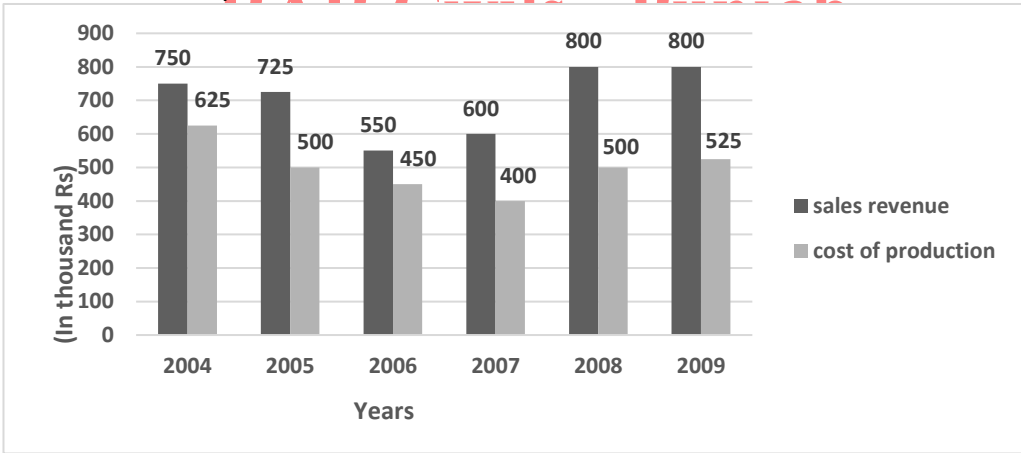
DATE : 15-DEC-2025

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

88	The complexes $[\text{Co}(\text{H}_2\text{O})_4\text{Cl}_2]\text{NO}_2$ and $[\text{Co}(\text{H}_2\text{O})_4\text{Cl}(\text{NO}_2)]\text{Cl}$, are a) Linkage isomers b) Ionization isomers c) Positional isomers d) Optical isomers
89	The number of metal-metal bonds present in $\text{Ir}_4(\text{CO})_{12}$, is/are a) 4 b) 6 c) 8 d) 0
90	The deep purple colour of KMnO_4 is due to: a) d-d transitions b) MLCT c) LMCT d) π - π Transitions
91	Who is the author of the famous poetry, "Sare Jahan Se Achha Hindostan Hamara"? a) Rabindranath Tagore b) Maulana Abul Kalam Azad c) Mohammad Iqbal d) Ram Prasad Bismil
92	The Archaeological Survey of India was established during the period of a) Lord Curzon b) Warren Hastings c) Lord Wellesley d) William Bentick
93	Modikhana, in context of history of Punjab, referred to: a) Official storehouse b) Shop of a Modi c) House of a Khatri d) Official residence of a qanungo
94	Which of the following statements about the Fundamental Duties as outlined in the Indian Constitution are accurate? 1. Fundamental duties can be enforced through writ jurisdiction. 2. Fundamental duties have been integral to the Indian Constitution since its inception. 3. Fundamental duties were incorporated into the Constitution based on the suggestions of the Swaran Singh Committee. 4. Fundamental duties are applicable exclusively to Indian citizens. Choose the correct response from the options provided: a) 1 and 2 Only b) 2 and 4 Only c) 1 and 3 Only d) 3 and 4 Only
95	Slackness in business activities due to a fall in demand during depression causes a) Disguised unemployment b) Cyclical unemployment c) Open unemployment d) Structural unemployment

96	Select the items, which India shows in its current account, using the code given below. 1. Inflows due to exports and outflows due to imports 2. Inflows and outflows due to income repatriation 3. Inflows and outflows due to foreign portfolio investment 4. External lending and borrowings Code: a) 1 and 2 Only b) 2 and 3 Only c) 3 and 4 Only d) 2 and 4 Only
97	The "Vienna Convention" related with environment is basically related with a) international trade in endangered species b) protection of ozone layer c) biodiversity conservation d) preservation of cultural environment
98	The causal agent for malaria belongs to which of the following categories? a) Bacteria b) Fungi c) Protozoan d) Virus
99	Which state recently became the first to pass the Uniform Civil Code Bill? a) Uttar Pradesh b) Bihar c) Madhya Pradesh d) Uttarakhand
100	John Hopfield and Geoffrey Hinton won the Nobel Prize for physics in 2024 for their contribution to a) Artificial Intelligence b) Machine Learning with artificial neural networks c) Particle physics d) Nanoparticles
101	120 140 172 228 332 ? a) 542 b) 522 c) 502 d) 532
102	The average monthly salary of 16 workers is ₹ 800. The salary of the manager is also included then average monthly salary is increased by ₹ 50. What is the monthly salary of the manager? a) ₹ 2650 b) ₹ 1400 c) ₹ 2000 d) ₹ 1650
103	$45 - [28 - \{37 - (15 - ?)\}] = 58$, then which of the following should replace the interrogation mark? a) 18 b) 17 c) 13 d) 19

104	A man has ₹ 480 in the denominations of one-rupee notes, five-rupee notes and ten-rupee notes. The number of notes of each denomination is equal. Find the total number of notes he has? a) 90 b) 75 c) 60 d) 45																					
105	What number should be added to each of the numbers 94, 24, 100 and 26 so that resulting numbers are in continued proportion? a) 10 b) 11 c) 9 d) 8																					
106	Between 6 PM and 7 PM the minute hand of a clock will be ahead of the hour hand by 3 minutes at a) 6:15 PM b) 6:18 PM c) 6:36 PM d) 6:48 PM																					
	(Directions for Question No. 107-110) In the following bar diagram, the data regarding the cost of production and sales revenue of the company XYZ in the given years have been given. Study the bar diagram carefully and answer the questions. <table><thead><tr><th>Years</th><th>sales revenue</th><th>cost of production</th></tr></thead><tbody><tr><td>2004</td><td>750</td><td>625</td></tr><tr><td>2005</td><td>725</td><td>500</td></tr><tr><td>2006</td><td>550</td><td>450</td></tr><tr><td>2007</td><td>600</td><td>400</td></tr><tr><td>2008</td><td>800</td><td>500</td></tr><tr><td>2009</td><td>800</td><td>525</td></tr></tbody></table>	Years	sales revenue	cost of production	2004	750	625	2005	725	500	2006	550	450	2007	600	400	2008	800	500	2009	800	525
Years	sales revenue	cost of production																				
2004	750	625																				
2005	725	500																				
2006	550	450																				
2007	600	400																				
2008	800	500																				
2009	800	525																				
107	By what percentage the amount received from the sales in the year 2005 of the company, more than the expenditure on production in the years 2008? a) 45% b) 40% c) 48% d) 49%																					
108	In how many years was the cost of production more than the average cost of production of the given years? a) 1 b) 2 c) 3 d) 4																					

109	The cost of Production in 2004 and 2007 be increased by 25% and 30% respectively, then by what percent will the total cost in these both years be more than the sales revenue of the year 2008? a) 62.7% b) 65.7% c) 67.7% d) 68.5%
110	In which year company had the maximum profit percent? a) 2008 b) 2007 c) 2006 d) 2005
111	ਛਪਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਥ ਨਾਲ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? a) ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ b) ਜੀਵਨੀ c) ਡਾਇਰੀ d) ਖਰੜਾ
112	ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਪੱਖੋਂ ਸਹੀ ਹੈ ? a) ਖਜ਼ਾਨਾ, ਦਗ਼ਾ, ਸੀਹ b) ਖਜ਼ਾਨਾ, ਦਗ਼ਾ, ਸ਼ੀਹ c) ਖਜ਼ਾਨਾ, ਦਗ਼ਾ, ਸੀਹ d) ਖਜ਼ਾਨਾ, ਦਗ਼ਾ, ਸੀਹ
113	Endorsement ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਲਿਖੋ । a) ਮੁਲ-ਅੰਕਣ b) ਪਿੱਠ-ਅੰਕਣ c) ਮੁਲਾਂਕਣ d) ਪਿੱਠ-ਅੰਕਣ
114	ਸ਼ਰਾਧ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸੀ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ? a) ਕੱਤਕ b) ਸਾਉਣ c) ਅੱਸੂ d) ਹਾੜ
115	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਨਾਂਵ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ। a) ਸ਼ਹਿਰ b) ਸੋਹਣਾ c) ਕਾਲਾ d) ਲੈਣਾ

116	'ਨਾਸਮਝੀ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ _____ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। a) ਸਿਰਫ਼ ਅਗੇਤਰ b) ਸਿਰਫ਼ ਪਿਛੇਤਰ c) ਅਗੇਤਰ ਅਤੇ ਪਿਛੇਤਰ d) ਮਧੇਤਰ
117	ਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜਨਾਵ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿੰਗ ਭੇਦ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? a) ਹਾਂ b) ਨਹੀਂ c) ਕਦੇ-ਕਦੇ d) ਕੁਝ ਪੜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ
118	'ਕੁਲਦੀਪ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਆਏ' ਵਾਕ ਵਿੱਚ 'ਪਿਤਾ' ਦਾ ਵਚਨ ਕਿਹੜਾ ਹੈ? a) ਬਹੁਵਚਨ b) ਦੇ ਵਚਨ c) ਇੱਕ ਵਚਨ d) ਤਿੰਨ ਵਚਨ
119	'Is he playing?' ਦਾ ਸੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਕਿਹੜਾ ਹੈ। a) ਕੀ ਉਹ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ? b) ਕੀ ਉਹ ਖੇਡਦਾ ਹੈ? c) ਕੀ ਉਹ ਖੇਡ ਚੁੱਕਾ ਹੈ? d) ਕੀ ਉਹ ਖੇਡੇਗਾ?
120	ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ: ਸੂਚੀ- 1 (A) ਜਠੇਰਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ (B) ਬਾਹਰ ਵਧਾਉਣਾ (C) ਸੁਰਮਾ ਪੁਆਈ (D) ਦਸਤਾਰਬੰਦੀ ਸੂਚੀ- 2 (I) ਜਣੇਪੇ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ (II) ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ (III) ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ (IV) ਗਰਭ ਸੰਸਕਾਰ (A) (B) (C) (D) a) (IV) (I) (III) (II) b) (III) (II) (I) (IV) c) (III) (IV) (II) (I) d) (I) (III) (IV) (II)

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO THE POSTS OF ARCHAEOLOGICAL
CHEMIST(GROUP-B) IN THE DEPARTMENT OF TOURISM AND CULTURAL AFFAIRS,
GOVERNMENT OF PUNJAB

ADVT. NO.-
20226

COMPETITIVE EXAM DATE: 13-06-2025

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	A	25	C	49	B	73	C	97	B
2	B	26	A	50	C	74	B	98	C
3	C	27	C	51	D	75	A	99	D
4	A	28	A	52	C	76	D	100	B
5	C	29	B	53	C	77	D	101	D
6	C	30	A	54	D	78	A	102	D
7	A	31	B	55	C	79	A	103	D
8	C	32	A	56	D	80	D	104	A
9	B	33	B	57	B	81	B	105	B
10	D	34	C	58	C	82	*	106	C
11	A	35	D	59	B	83	D	107	A
12	C	36	B	60	A	84	D	108	B
13	A	37	D	61	A	85	C	109	A
14	A	38	B	62	A	86	B	110	A
15	D	39	D	63	B	87	B	111	D
16	D	40	D	64	A	88	B	112	B
17	B	41	A	65	B	89	B	113	B
18	C	42	B	66	C	90	C	114	C
19	A	43	D	67	C	91	C	115	A
20	C	44	C	68	D	92	*	116	C
21	B	45	C	69	D	93	A	117	B
22	A	46	B	70	D	94	D	118	C
23	D	47	B	71	C	95	B	119	A
24	B	48	B	72	B	96	A	120	A

DATE : 15-DEC-2025

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO THE POSTS OF ARCHAEOLOGICAL
CHEMIST(GROUP-B) IN THE DEPARTMENT OF TOURISM AND CULTURAL AFFAIRS,
GOVERNMENT OF PUNJAB

ADVT. NO.-
20226

COMPETITIVE EXAM DATE: 13-06-2025

ANSWER KEY SET - [B]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	A	25	B	49	B	73	B	97	B
2	B	26	C	50	C	74	C	98	C
3	D	27	C	51	C	75	A	99	A
4	C	28	D	52	*	76	C	100	C
5	C	29	D	53	A	77	B	101	B
6	B	30	D	54	D	78	C	102	A
7	B	31	C	55	B	79	A	103	D
8	B	32	B	56	A	80	A	104	B
9	B	33	C	57	B	81	A	105	C
10	C	34	B	58	C	82	B	106	A
11	D	35	A	59	D	83	C	107	C
12	C	36	D	60	B	84	A	108	A
13	C	37	D	61	D	85	C	109	B
14	D	38	A	62	D	86	C	110	A
15	C	39	A	63	D	87	A	111	B
16	D	40	D	64	A	88	C	112	A
17	B	41	B	65	B	89	B	113	B
18	C	42	*	66	C	90	D	114	C
19	B	43	D	67	A	91	A	115	D
20	A	44	D	68	B	92	C	116	B
21	A	45	C	69	A	93	A	117	D
22	A	46	B	70	A	94	A	118	B
23	B	47	B	71	D	95	D	119	D
24	A	48	B	72	B	96	D	120	D

DATE : 15-DEC-2025

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO THE POSTS OF ARCHAEOLOGICAL
CHEMIST(GROUP-B) IN THE DEPARTMENT OF TOURISM AND CULTURAL AFFAIRS,
GOVERNMENT OF PUNJAB

ADVT. NO.-
20226

COMPETITIVE EXAM DATE: 13-06-2025

ANSWER KEY SET - [C]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	B	25	A	49	D	73	B	97	C
2	D	26	A	50	C	74	A	98	A
3	B	27	A	51	B	75	A	99	A
4	D	28	B	52	B	76	D	100	D
5	D	29	A	53	B	77	B	101	D
6	A	30	B	54	B	78	B	102	B
7	B	31	C	55	C	79	C	103	C
8	D	32	C	56	C	80	A	104	A
9	C	33	D	57	*	81	C	105	C
10	C	34	D	58	A	82	B	106	B
11	B	35	D	59	D	83	C	107	A
12	B	36	C	60	B	84	A	108	D
13	B	37	B	61	A	85	A	109	B
14	B	38	C	62	B	86	A	110	C
15	C	39	B	63	C	87	B	111	A
16	D	40	A	64	D	88	C	112	C
17	C	41	D	65	B	89	A	113	A
18	C	42	D	66	D	90	C	114	B
19	D	43	A	67	D	91	C	115	A
20	C	44	A	68	D	92	A	116	B
21	D	45	D	69	A	93	C	117	A
22	B	46	B	70	B	94	B	118	B
23	C	47	*	71	C	95	D	119	C
24	B	48	D	72	A	96	A	120	D

DATE : 15-DEC-2025

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO THE POSTS OF ARCHAEOLOGICAL
CHEMIST(GROUP-B) IN THE DEPARTMENT OF TOURISM AND CULTURAL AFFAIRS,
GOVERNMENT OF PUNJAB

ADVT. NO.-
20226

COMPETITIVE EXAM DATE: 13-06-2025

ANSWER KEY SET - [D]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	A	25	C	49	B	73	C	97	B
2	C	26	D	50	A	74	D	98	C
3	A	27	C	51	D	75	B	99	A
4	B	28	C	52	D	76	D	100	C
5	A	29	D	53	A	77	D	101	C
6	B	30	C	54	A	78	D	102	A
7	A	31	D	55	D	79	A	103	C
8	B	32	B	56	B	80	B	104	B
9	C	33	C	57	*	81	C	105	D
10	D	34	B	58	D	82	A	106	A
11	B	35	A	59	D	83	B	107	C
12	D	36	A	60	C	84	A	108	A
13	B	37	A	61	B	85	A	109	A
14	D	38	B	62	B	86	D	110	D
15	D	39	A	63	B	87	B	111	D
16	A	40	B	64	B	88	B	112	B
17	B	41	C	65	C	89	C	113	C
18	D	42	C	66	C	90	A	114	A
19	C	43	D	67	*	91	C	115	C
20	C	44	D	68	A	92	B	116	B
21	B	45	D	69	D	93	C	117	A
22	B	46	C	70	B	94	A	118	D
23	B	47	B	71	A	95	A	119	B
24	B	48	C	72	B	96	A	120	C

DATE : 15-DEC-2025

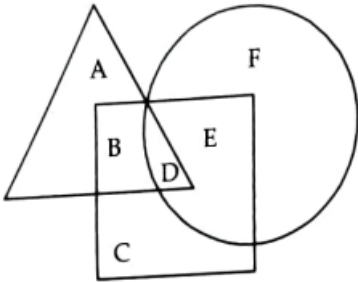
Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

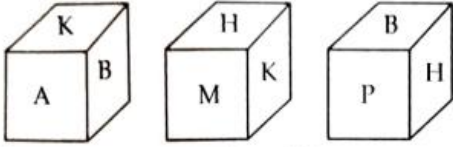
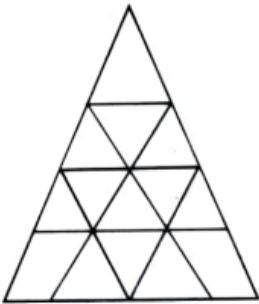
Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

Conservator - 28/05/2025

91	What does a budget surplus indicate? a) Government revenue exceeds expenditure b) Government expenditure exceeds revenue c) Government debt is rising d) Government is borrowing to finance its deficit
92	Which of the following are not an indicator of HDI? a) Health b) Education c) Dependency Ratio d) Standard of Living
93	Consider the following statements about the PRITHVI Scheme: 1. It focuses on polar and oceanic exploration. 2. It is a scheme by Ministry of Environment, Forests and Climate Change 3. The scheme's budget allocation for 2021-2026 is over 4500 crore. Which of the above statements are correct? a) 1 and 2 only b) 1 and 3 only c) 2 and 3 only d) 1, 2, and 3
94	Who was announced as a recipient of the Bharat Ratna in February 2024? a) L.K. Advani b) Mahatma Gandhi c) Rajiv Gandhi d) Sardar Patel
95	The largest renewable energy park in the world, built by Adani Green Energy, is located in which Indian state? a) Rajasthan b) Madhya Pradesh c) Gujarat d) Karnataka
96	Which of the following languages was recently granted Classical Language status by the Government of India? a) Bhojpuri b) Marathi c) Sindhi d) Tulu
97	The National Maritime Heritage Complex is being developed in which Indian state? a) Gujarat b) Maharashtra c) Tamil Nadu d) Kerala
98	What medal did Neeraj Chopra win in the men's javelin throw event at the Paris Olympics? a) Gold b) Silver c) Bronze d) No medal
99	What significant milestone took place on 2 June 2024, regarding the city of Hyderabad's status as a capital? a) Hyderabad officially became the sole capital of Telangana b) Hyderabad became the shared capital of Telangana and Andhra Pradesh c) Hyderabad was declared the capital of both Telangana and Karnataka. d) Hyderabad officially ceased to be the joint capital of Telangana and Andhra Pradesh.

Assistant Archaeological Engineer, Conservator & Assistant Conservator (2025)

100	Which countries and regions are part of the newly launched Biopharmaceuticals Alliance? a) India, United States, South Korea, Japan, and the European Union b) India, China, Japan, Russia, and the United States c) United States, South Korea, Japan, Canada, and the European Union d) India, United States, Australia, Japan, and the European Union
101	How much time will a man take to complete a race of 1500 m if he runs at 20 km/hr? a) 4 minutes b) $4\frac{1}{4}$ minutes c) $4\frac{1}{3}$ minutes d) $4\frac{1}{2}$ minutes
102	What will come in place of the question mark (?) in the given number series? 20 10 10 15 30 ? a) 105 b) 60 c) 90 d) 75
103	What will come in place of the question mark (?) in the given number series? 60 62 64 70 100 310 ? a) 1800 b) 2000 c) 2100 d) 2200
104	In the given figure, the triangle represents girls, the Square represents sports persons and the circle represents coaches. The portion in the figure which represents girls who are sports persons but not coaches is the one labelled, as a) A b) B c) D d) E
105	In a certain code, MARCH is written as OCTEJ, how is RETURN written in that code? a) TFUVSM b) QGSTQM c) TGVWTP d) TGRVSO

106	Three views of a cube following a particular motion are given below: What is the letter opposite to A? a) H b) P c) B d) M
107	 What is the total number of triangles in the above grid? a) 27 b) 26 c) 23 d) 22
108	There are Four routes to travel from city A to city B and six routes from city B to city C. How many routes are possible to travel from the city A to city C? a) 24 b) 12 c) 10 d) 8
109	A profit of ₹ 960 is divided between A and B in the ratio of $\frac{1}{3} : \frac{1}{5}$. The difference of their profit is: a) ₹ 120 b) ₹ 160 c) ₹ 180 d) ₹ 240
110	The shopkeeper offered a discount of 15% on the labelled price. By selling an article for Rs. 340 after giving discount he earned a profit of $13\frac{1}{3}\%$. What would have been the profit percentage if no discount was offered? a) $28\frac{1}{3}$ b) $30\frac{1}{3}$ c) 27 d) $33\frac{1}{3}$

111	ਕਿਸੇ ਨਾਟਕੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? a) ਪੁੱਠੇ ਕਾਮੇ b) ਦੁਬਿੰਦੀ c) ਬਿੰਦੀ ਕਾਮਾ d) ਵਿਸਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ
112	‘ਰਾਹ ਪਿਆ ਜਾਣੀਏ ਜਾਂ ਵਾਹ ਪਿਆ ਜਾਣੀਏ’ ਵਾਕ ਹੈ: - a) ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਾਕ b) ਵਿਸਮੈਵਾਚਕ ਵਾਕ c) ਸਧਾਰਨ ਵਾਕ d) ਸੰਜੁਕਤ ਵਾਕ
113	At your earliest convenience ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ: - a) ਗੱਲ ਮੂੰਹੋਂ ਕਢਵਾ ਲੈਣਾ b) ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ c) ਸੰਭਵ ਜਵਾਬ ਭੇਜੋ d) ਪਾਤਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰ ਦਿਉ
114	ਜਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਹੋਵੇ, ਜਿਸਨੂੰ ਅੱਗੋਂ ਤੋੜਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਹੋਵੇ :- a) ਉਤਪੰਨ ਸ਼ਬਦ b) ਰਚਿਤ ਸ਼ਬਦ c) ਤਤਸਮ ਸ਼ਬਦ d) ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ
115	ਫੂਲਕੀਆ ਮਿਸਲ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਕੌਣ ਸੀ? a) ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ b) ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ c) ਰਾਜਾ ਆਲਾ ਸਿੰਘ d) ਜੈ ਸਿੰਘ
	ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ 116-120 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਿਫਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਹਰ ਪਾਸੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਨਾ ਮਿਲਿਆ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਆਇਆ ਤਾਂ ਨਵੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ 1870 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਈ, ਉਰਦੂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੱਧ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮਕਾਜ, ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਨਿਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਈਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਫ਼ਾਰਸੀ ਹੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਹੇਠਲੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਉੱਤੇ ਉਰਦੂ ਤੇ ਉਪਰਲੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਮਾਧਿਅਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 1947 ਈਸਵੀ ਤੱਕ ਉਰਦੂ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਬੋਲ ਬਾਲਾ ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਉਰਦੂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਗਾਤਾਰ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਪਾਸਾਰ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਵਧਦਾ ਹੀ ਗਿਆ। 19 ਦਸੰਬਰ, 1967 ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸ. ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ) ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਬਿੱਲ 1967 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। “19 ਦਸੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ,

	1968 ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਦਫ਼ਤਰੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 29 ਦਸੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਇਸ ਬਿੱਲ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਦਸਖ਼ਤ ਹੋ ਗਏ। ਇੰਝ 30 ਦਸੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ 1968 ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। “ਇਕ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ 15 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 10 ਕਰੋੜ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ, ਢਾਈ ਕਰੋੜ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ, ਤਕਰੀਬਨ ਇਕ ਕਰੋੜ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹਨ।” ਵਿਸ਼ਵਭਰ ਵਿੱਚ 21 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚੌਦਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਗਿਆਰਵਾਂ ਸਥਾਨ ਹੈ।
116	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਦੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? a) 29 ਦਸੰਬਰ 1967 b) 13 ਅਪ੍ਰੈਲ 1968 c) 30 ਦਸੰਬਰ 1967 d) 1 ਜਨਵਰੀ 1968
117	ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ? a) ਪੰਜਾਬ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਿੱਲ b) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਬਿੱਲ c) ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿੱਲ d) ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿੱਲ
118	ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ ਕਦੋਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ? a) 19 ਦਸੰਬਰ 1967 b) 31 ਦਸੰਬਰ 1967 c) 1 ਜਨਵਰੀ 1968 d) 17 ਦਸੰਬਰ 1999
119	ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਹੜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ? a) ਗਿਆਰਵੇਂ b) ਨੌਵੇਂ c) ਦਸਵੇਂ d) ਚੌਦਵੇਂ
120	ਬਰਤਾਨਵੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਕਦੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਸੀ? a) 1945 b) 1870 c) ਉਨੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਧ ਵਿੱਚ d) 1939

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO THE POSTS OF ASSISTANT ARCHAEOLOGICAL
ENGINEER, CONSERVATOR AND ASSISTANT CONSERVATOR IN THE DEPARTMENT OF
TOURISM AND CULTURAL AFFAIRS, GOVERNMENT OF PUNJAB

ADVT. NO.-
2022101
2022102
202264

COMPETITIVE EXAM DATE: 28-05-2025

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	C	25	D	49	C	73	B	97	A
2	D	26	C	50	D	74	B	98	B
3	C	27	C	51	B	75	C	99	D
4	B	28	A	52	B	76	B	100	A
5	A	29	C	53	A	77	B	101	D
6	C	30	A	54	D	78	B	102	D
7	B	31	C	55	C	79	B	103	D
8	C	32	C	56	B	80	A	104	B
9	C	33	A	57	A	81	A	105	C
10	B	34	A	58	D	82	C	106	A
11	D	35	A	59	C	83	C	107	C
12	D	36	A	60	B	84	D	108	A
13	C	37	A	61	A	85	C	109	D
14	C	38	C	62	C	86	A	110	D
15	D	39	D	63	A	87	C	111	A
16	A	40	A	64	B	88	A	112	D
17	C	41	B	65	D	89	B	113	B
18	B	42	D	66	A	90	A	114	D
19	A	43	B	67	C	91	A	115	C
20	A	44	A	68	D	92	C	116	C
21	A	45	A	69	A	93	B	117	B
22	B	46	A	70	A	94	A	118	C
23	B	47	A	71	A	95	C	119	A
24	C	48	A	72	*	96	B	120	B

DATE:15-DEC-2025

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

Curator - 15/05/2025

86	As per The Ancient Monuments and Archaeological Sites and Remains act, 1958, an “ancient monument” may include a) Rock-sculpture b) Cave c) Inscription d) All of the above
87	Under the Indian Treasure-Trove Act, 1878, which authority has the power to make rules? a) Central Government b) Parliament c) State Government d) Vidhan Sabha
88	The purpose of The Antiquities and Art Treasures Act, 1972 is a) To regulate export trade in antiquities and art treasures b) To provide for the prevention of smuggling of and fraudulent dealings in antiquities c) Both “a” and “b” d) Neither “a” nor “b”
89	As per The Punjab Ancient and Historical Monuments and Archaeological Sites and Remains Act 1964, who is a “Director”? a) Director of Archaeology b) Director of Ancient and Historical Monuments c) Any officer authorised by the government to exercise the powers and perform the functions of the Director under this Act d) Both “a” and “c”
90	As per The Punjab Ancient and Historical Monuments and Archaeological Sites and Remains rules 1965, which of the activities are allowed within monuments? a) Begging b) Holding of non-religious meetings and parties without permission c) Consuming food in any area of the monument d) None of the above
91	Lapse rate is related to which one of the following elements influencing the temperature in any region? a) Altitude b) Seasonality c) Latitude d) Natural vegetation
92	Mariana trench is an example related to which one of the following relief features of the ocean? a) Ocean deeps b) Continental slope c) Continental shelf d) Deep sea-plain
93	Which one among the following represents an archipelago? a) Sri Lanka b) British Isles c) Madagascar d) Tasmania

94	A country's performance index based on income, education and health is known as a) Human Poverty Index b) Human Development Index c) Human Quality of Life Index d) Economic Development Index
95	What are the crops that are used directly by the farmer who produces them or that are sold locally called? a) Cash crops b) Subsistence crops c) Both "a" and "b" d) Neither "a" nor "b"
96	Geographical regions particularly rich in endemic, rare and threatened species, found in small areas but facing significant threats of habitat loss are known as a) Key Spots b) Hot Spots c) Cool Spots d) Green Spots
97	'To renounce practices derogatory to the dignity of Women' is quoted in which part of the Indian Constitution? a) Fundamental Rights b) Directive principles of the State Policy c) Fundamental Duties d) Legal Rights
98	Which Constitutional Amendment Act constitutionalized Panchayati Raj in India? a) 73rd Constitutional Amendment Act of 1992 b) 42nd Constitutional Amendment Act of 1976 c) 44th Constitutional Amendment Act of 1978 d) 81st Constitutional Amendment Act of 2000
99	When a country enters a recession, many jobs are lost. This situation gives rise to which type of unemployment? a) Frictional unemployment b) Cyclical unemployment c) Seasonal unemployment d) Disguised unemployment
100	Deficit Financing includes a) Borrowing from the Central bank b) Issue of new currency by the government c) Withdrawal of past accumulated cash balance by the government d) All of the above
101	A shopkeeper bought 30 kg of wheat at the rate of ₹ 45 per kg. He sold forty per cent of the total quantity at the rate of ₹ 50 per kg. Approximately, at what price per kg should he sell the remaining quantity to make 25 per cent overall profit? a) ₹ 54 b) ₹ 52 c) ₹ 50 d) ₹ 60

102	(Directions for Question No. 102-104): Study the following table carefully to answer the questions that follow. Number of flights cancelled by five different airlines in six different years					
	Airline	P	Q	R	S	T
	Year					
	2016	240	450	305	365	640
	2017	420	600	470	446	258
	2018	600	680	546	430	610
	2019	160	208	708	550	586
	2020	140	640	656	250	654
	2021	290	363	880	195	483
	What was the difference between the highest number of flights cancelled by airline - Q and the lowest number of flights cancelled by airline-T out of all the six years? a) 446 b) 456 c) 432 d) 422					
103	What was the approximate percentage increase in number of flights cancelled by airline-S in the year 2019 as compared to previous year? a) 127 % b) 27 % c) 150 % d) 45 %					
104	What is the approximate percentage of cancelled flights by airlines-P and R in 2018 compared to cancelled flights by airline-S in 2016? a) 356 % b) 280 % c) 265 % d) 314 %					
105	Ramesh is twice as good a workman as Sunil and finishes a piece of work in 3 hours less than Sunil. In how many hours they together could finish the same piece of work? a) $2\frac{1}{3}$ b) 2 c) $1\frac{2}{3}$ d) 4					
106	(Directions for Question No. 106-108): Study the following arrangement carefully and answer the questions given below: 3 9 2 1 8 1 2 6 8 6 3 6 4 2 5 2 8 5 2 6 4 5 1 4 9 4 7 3 2 7 2 5 9 How many 2's are there in the above arrangement, each of which is immediately preceded by a digit which has a numerical value of 5 or more than 5? a) None b) Two c) Three d) More than three					

107	Which of the following number is seventh to the left of the fourteenth number from the left end of the above arrangement? a) 3 b) 9 c) 2 d) 7
108	If all the even digits are removed from the above arrangements, then, which of the following digit will be tenth from the right end of the arrangement? a) 9 b) 5 c) 1 d) 3
109	A person walks 14m towards the east, takes a right turn and walks for 9m. He then takes a left turn and walks for 8m. He finally takes a left turn, walks 9m and stops. How far and towards which direction is he with respect to the starting point? a) 22m to the east b) 17m to the west c) 16m to the east d) 6 m to the north
110	A juice centre requires 35 dozen oranges for 28 days. How many dozen oranges will it require for 36 days? a) 50 b) 52 c) 40 d) 45
111	‘ਵਿਗੋਚਾ’ ਸ਼ਬਦ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਅਰਥ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ? a) ਖਸਾਰਾ b) ਭੁੱਲਣਾ c) ਹਾਨੀ d) ਗੁਆਚਣਾ
112	ਕਿਹੜਾ ਵਿਪਰੀਤ ਅਰਥਾਂ ਵਾਲਾ ਜੁੱਟ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ? a) ਸੰਘਣਾ/ਵਿਰਲਾ b) ਗੂੜ੍ਹਾ/ਫਿੱਕਾ c) ਤਿੱਖਾ/ਖੁੰਢਾ d) ਆਚਾਰ/ਵਿਹਾਰ
113	‘_____ ਮਾਈਂ ਹੋ ਜਾਣਾ’ ਮੁਹਾਵਰਾ ਪੂਰਾ ਕਰੋ: a) ਚਾਈਂ b) ਮਾਈਂ c) ਛਾਈਂ d) ਹਾਈਂ

RAR Civils - Punjab

114	‘ਖੱਬਾ’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਉਲਟ ਭਾਵੀ ਚੁਣੋ: a) ਸੰਜਾ b) ਸਜਾ c) ਸੱਜਾ d) ਸਜਾੱ
115	‘ਬਾਅਸੂਲ’ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਅਗੇਤਰ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? a) ਬਾਅ b) ਬਾਅਸ c) ਬ d) ਬਾ
116	‘Image’ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ _____ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। a) ਪ੍ਰਤੀਕ b) ਬਿੰਬ c) ਚਿੰਨ੍ਹ d) ਰੂਪਰੇਖਾ
117	‘Socrates, Plato and Aristotle are ancient Greek philosophers.’ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਹੈ: a) ਸੋਕਰੇਟਸ, ਪਲੈਟੋ ਅਤੇ ਅਰਸਤੂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗ੍ਰੀਕ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਹਨ। b) ਸੁਕਰਾਤ, ਪਲੈਟੋ ਅਤੇ ਅਰਸਤੂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਯੂਨਾਨੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਹਨ। c) ਸੁਕਰਾਤ, ਪਲੂਟੋ ਅਤੇ ਐਰੀਸਟੋਟਲ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਯੂਨਾਨੀ ਫ਼ਿਲਾਸਫ਼ਰ ਹਨ। d) ਸੁਕਰਾਤ, ਪਲੈਟੋ ਅਤੇ ਅਰਸਤੂ ਆਦਿਮ ਗ੍ਰੀਕ ਫ਼ਿਲਾਸਫ਼ਰ ਹਨ।
118	ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ ਕਦੋਂ ਹੋਈ? a) 1 ਨਵੰਬਰ, 1956 b) 1 ਨਵੰਬਰ, 1966 c) 1 ਨਵੰਬਰ, 1968 d) 15 ਅਗਸਤ, 1947
119	‘ਰਾਮ ਹੱਥ ਨਾਲ ਮਾਲੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜੇਬ ਚੋਂ ਧਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ’ - ਇਸ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਅਪਾਦਾਨ ਕਾਰਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ: a) ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ b) ਹੱਥ ਨਾਲ c) ਜੇਬ ਚੋਂ d) ਧਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
120	ਵਿਆਹ ਉਪਰੰਤ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰੀਤਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਜੁੱਟ ਹੈ: a) ਪਾਣੀ ਵਾਰਨਾ, ਬਕਲੀਆਂ ਵੰਡਣਾ b) ਸੂਸਕ, ਮਾਈਏ ਪੈਣਾ c) ਛੱਟੀਆਂ ਖੇਡਣਾ, ਗੋਤ ਕੁਨਾਲਾ d) ਕੰਗਣ ਖੇਡਣਾ, ਘਰ ਵਪਾਣਾ

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO THE POSTS OF CURATOR, DEPUTY
CURATOR AND ARCHAEOLOGICAL OFFICER IN THE DEPARTMENT OF TOURISM
AND CULTURAL AFFAIRS, GOVERNMENT OF PUNJAB

ADVT. NO.-
202271
202275
202276

COMPETITIVE EXAM DATE: 15-05-2025

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	D	25	A	49	B	73	B	97	C
2	A	26	D	50	A	74	D	98	A
3	B	27	C	51	A	75	B	99	B
4	D	28	C	52	C	76	A	100	D
5	C	29	B	53	D	77	B	101	D
6	A	30	A	54	C	78	C	102	D
7	B	31	B	55	A	79	A	103	B
8	A	32	A	56	B	80	A	104	D
9	A	33	B	57	A	81	B	105	B
10	C	34	D	58	D	82	B	106	D
11	B	35	C	59	A	83	D	107	C
12	A	36	A	60	B	84	D	108	B
13	C	37	A	61	C	85	C	109	A
14	D	38	D	62	D	86	D	110	D
15	A	39	B	63	B	87	C	111	B
16	A	40	A	64	D	88	C	112	D
17	B	41	B	65	C	89	D	113	C
18	A	42	D	66	D	90	D	114	C
19	D	43	C	67	D	91	A	115	D
20	B	44	C	68	D	92	A	116	B
21	D	45	C	69	B	93	B	117	B
22	C	46	B	70	C	94	B	118	B
23	A	47	C	71	A	95	B	119	C
24	B	48	A	72	D	96	B	120	C

DATE : 15-May-2025

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

88	Irradiated milk is produced to increase the content of: a) Vitamin A b) Vitamin C c) Vitamin D d) Vitamin E
89	A quantitative method for measuring social relationships is known as: a) Sociometry b) Perception c) Ethology d) Psychology
90	Correct sequence of steps of extension teaching is: a) Attention – Interest – Desire – Conviction – Action – Satisfaction b) Attention – Interest – Desire – Conviction – Satisfaction – Action c) Attention – Interest – Desire – Conviction – Satisfaction – Action d) Attention – Desire – Interest – Action – Conviction – Satisfaction
91	Consider the following: 1. SLR (Statutory Liquidity Ratio) 2. Open market operations 3. Capital Expenditure Which of the above is/are component/components of Monetary Policy? a) 1 only b) 1 and 2 only c) 2 and 3 only d) 1 and 3 only
92	India's foreign exchange reserves consist of 1. Foreign currency assets 2. Gold reserves 3. Special Drawing Rights Select the correct answer using codes given below: a) 1 and 3 only b) 1 and 2 only c) 1 only d) 1, 2 and 3
93	In regard to the Composition of the NITI Aayog, consider the following statements (1) Prime Minister is the Chairman. (2) Chief Ministers of all states are members. (3) Chief Ministers of union territories with legislatures and Lt. Governors of the union territories are members. (4) All the Cabinet Ministers of Central Government are members. Which of the statement/statements given above is/are true? a) 1 and 2 only b) 2, 3 and 4 only c) 1, 2 and 3 only d) 1, 2, 3 and 4

94	The process of identifying, predicting, evaluating and mitigating the biophysical, social and other relevant effects of development proposals prior to major decisions being taken and commitments made is known as: a) Precautionary Principle b) Environmental Impact Assessment c) Environmental Audit d) Polluter Pays principle
95	During summer season, which one of the following regions is referred to as 'Land of the Midnight Sun'? a) Africa b) Arctic circle c) America d) Asia
96	Cryptocurrency can be obtained by a) A private transaction b) An exchange c) A mining process d) All of the above
97	Which organelle is called powerhouse of the cell? a) Mitochondria b) Golgi body c) Ribosome d) None of the above
98	Which province was annexed by Lord Dalhousie in 1856, that was widely resented and created an atmosphere of rebellion? a) Jhansi b) Lucknow c) Awadh d) Meerut
99	The Constituent Assembly met on 9th December, 1946 and Dr Rajendra Prasad was elected its President. Which amongst the following political parties did not participate? a) The Muslim League b) The Indian National Congress c) The Communist Party of India d) The Hindu Mahasabha
100	Consider the following: 1. Treaty of Ropar (1831) stalled British expansion beyond Sutlej. 2. It was signed between Maharaja Ranjit Singh and Lord Auckland. Which of the above statements is/are correct? a) Only 1 b) Only 2 c) Both 1 and 2 d) Neither 1 nor 2

101	Find the largest number among the three numbers if the average of those numbers is 25 and the ratio of the numbers is 4:5:6 a) 20 b) 40 c) 50 d) 30
102	Alok sold a book at a loss of 20%. If the selling price had been increased by ₹ 210, there would have been a gain of 10%. What was the cost price of the book? a) 600 b) 700 c) 500 d) 250
103	A man paid ₹ 320 while travelling to 10 km in a taxi which has some initial fixed charges. Another man paid ₹ 552 for travelling 16 Km and the taxi driver charged double of the initial fixed charges from him. The charges of the taxi per km are a) ₹ 22 b) ₹ 17 c) ₹ 19 d) ₹ 21
104	A person has 4 coins each of different denomination. What is the number of different sums of money the person can form (using one or more coins at a time)? a) 11 b) 12 c) 15 d) 16
105	A three-centimetre cube has been painted red on all sides; it is then cut into one-centimetre cubes. How many cubes will be there with one side painted red? a) 4 b) 3 c) 6 d) 1
106	Consider the following statements followed by two conclusions: STATEMENTS: Some men are great Some men are wise CONCLUSION I: Men are either wise or great. CONCLUSION II: Some men are neither greater nor wise. Which one of the following is correct? a) Only conclusion I is valid b) Only conclusion II is valid c) Both conclusions are valid d) Neither of the conclusions is valid

RAR Civils - Punjab

107	Read the following in order to answer questions 107 and 108: Eight individuals, namely A, B, C, D, E, F, G, and H, are seated around a circular table facing the centre. A is sitting three places to the left of D, while G is sitting exactly between D and E. C is seated two places to the right of A, and H is seated two places to the left of B. F is sitting exactly between A and C. Based on this information, answer the following questions: How many individuals are sitting between B and C? a) 1 b) 2 c) 3 d) 4
108	If F and G switch their positions, who will be sitting between E and F? a) A b) B c) D d) G
109	A person is facing north and turns to his left at an angle of 60 degrees. Then, he turns to his left at an angle of 90 degrees. Finally, he turns to his right at an angle of 30 degrees. In which direction is he now facing? a) North b) West c) East d) South
110	Is the number 'x' even? Statement 1: $x/2$ is an integer. Statement 2: $x + 5$ is an odd number. a) Statement 1 alone is sufficient b) Statement 2 alone is sufficient c) Either one of the statements are sufficient d) Insufficient data
111	‘ਮੇਹਨ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੀਤੀ ਨੇਕੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਉਹ ਬੜਾ _____ ਹੈ।’ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣ ਕੇ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ:- a) ਕ੍ਰਿਤਗ b) ਗ਼ੱਦਾਰ c) ਅਕ੍ਰਿਤਘਣ d) ਅਣਥੱਕ
112	‘ਅੰਤ ਪਾਉਣਾ’ ਮੁਹਾਵਰੇ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ:- a) ਸਮਾਂ ਦੇਖਣਾ b) ਭੇਦ ਪਾਉਣਾ c) ਭੇਦ ਦੇਣਾ d) ਸੂਹ ਲੈਣੀ
113	‘ਅੱਖਰ ਇਕ ਨਾ ਜਾਣਦਾ ਨਾਮ.....’ ਕੋਈ ਇਕ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣ ਕੇ ਅਖਾਣ ਪੂਰਾ ਕਰੋ:- a) ਸਹਾਬੁਦੀਨ b) ਇਲਮਦੀਨ c) ਸੁਜਾਖਾ d) ਅਮੀਰਜ਼ਾਦਾ

114	ਸੁੱਧ ਪ੍ਰੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਦੱਸੋ – a) ਪੰਜਾਹ b) ਪਝਾਹ c) ਪਜਾਹ d) ਪੰਜਾਹ
115	‘ਇਕਹਿਰਾ’ ਅਤੇ ‘ਚੋਪਹਿਰਾ’ ਦਾ ਪਿਛੇਤਰ ਹੈ- a) ਅਹਿਰਾ b) ਹਿਰਾ c) ਹੈਰਾ d) ਐਰਾ
116	‘ਪਤਿਅਹੁਰਾ’ ਦਾ ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ ਹੈ – a) ਪਤਹਿਸ b) ਪਤਹੀਸ c) ਪਤੀਹਸ d) ਪੀਤਹਸ
117	‘ਮੈਂ ਆਪ ਉਸਨੂੰ ਨਕਲ ਮਾਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ’, ਇਸ ਵਾਕ ਵਿਚ ‘ਆਪ’ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਪੜਨਾਂਵ ਹੈ? a) ਨਿੱਜਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ b) ਸੰਬੰਧਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ c) ਪੁਰਖਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ d) ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ
118	‘ਦਗ਼ਾਬਾਜ਼ੀ’ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ- a) Deceitfulness b) Betrayer c) Insincere d) Proneness
119	ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ:- ਸੂਚੀ (1) (A) ਦੀਵਾਲੀ (B) ਕਰਵਾ ਚੌਥ (C) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ (D) ਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ (A) (B) (C) (D) a) (I) (II) (III) (IV) b) (III) (IV) (II) (I) c) (II) (IV) (I) (III) d) (IV) (III) (I) (II) ਸੂਚੀ (2) (I) ਕੱਤਕ ਦੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ (II) ਕੱਤਕ ਦੀ ਮੱਸਿਆ (III) ਫੱਗਣ ਦੀ ਮੱਸਿਆ (IV) ਕੱਤਕ ਦੇ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਪੱਖ ਦੀ ਚੌਥੀ ਤਿਥ
120	‘ਮੋਹੜੀ ਗੱਡਣ’ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ – a) ਕਿਸੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੁਆਰਾ ਨਵੇਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਣੀ b) ਕਿਸੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਡਰਨਾ ਗੱਡਣਾ c) ਕਿਸੇ ਉੱਚੀ ਥਾਂ ‘ਤੇ ਝੰਡਾ ਗੱਡਣਾ d) ਨਵਾਂ ਪਿੰਡ ਵਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਖੂਹ ਪੁੱਟਣਾ

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO THE POSTS OF VETERINARY
OFFICERS (GROUP-A) IN THE DEPARTMENT OF ANIMAL HUSBANDRY, FISHERIES
AND DAIRY DEVELOPMENT, GOVERNMENT OF PUNJAB

ADVT. NO.-
20241

COMPETITIVE EXAM DATE: 08-12-2024

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	C	25	D	49	B	73	C	97	A
2	C	26	D	50	C	74	C	98	C
3	A	27	C	51	C	75	A	99	A
4	C	28	C	52	D	76	C	100	D
5	D	29	D	53	C	77	B	101	D
6	C	30	D	54	A	78	A	102	B
7	D	31	C	55	D	79	A	103	A
8	D	32	B	56	A	80	C	104	C
9	A	33	B	57	D	81	A	105	C
10	*	34	D	58	D	82	B	106	D
11	C	35	C	59	A	83	B&D	107	C
12	C	36	A	60	C	84	C	108	B
13	B	37	A	61	D	85	B	109	B
14	A	38	D	62	*	86	D	110	C
15	C	39	C	63	A	87	D	111	C
16	A	40	C	64	D	88	C	112	B
17	B	41	C	65	A	89	A	113	B
18	A	42	D	66	C	90	A	114	D
19	D	43	A	67	A	91	B	115	A
20	D	44	C	68	B	92	D	116	C
21	C	45	*	69	A	93	C	117	A
22	B	46	D	70	C	94	B	118	A
23	B	47	B	71	D	95	B	119	C
24	C	48	A&B	72	D	96	D	120	A

DATE : 08-May-2025

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

Accountant - 23/11/2024

91	The sky would have appeared _____ in colour if earth doesn't have atmosphere. a) Red b) Blue c) Black d) White
92	A vaccine can be a) An antigenic protein b) Weakened pathogen c) Live attenuated pathogen d) All of these
93	Between whom was the battle of Buxar fought? a) Between the English and the Confederacy of Mir Qasim b) Between Dupleix and the Confederacy of Mir Qasim c) Between Lord Cornwallis and the Confederacy of Mir Qasim d) Between Warren Hastings and Mir Jafar
94	With reference to Bhagat Singh which of the following statements is/are correct? 1) Bhagat Singh made a quick transition of his political ideology and from Gandhian nationalism to revolutionary terrorism. 2) By 1927-28 he moved from revolutionary terrorism to Marxism 3) He never took up socialism as the final object of his political programme Select the correct answer from the statements mentioned above a) 1 only b) 1 and 2 c) 2 and 3 d) 3 only
95	Assertion (A): The Treaty of Amritsar was signed between Ranjit Singh and East India Company on April 1809. Reason (R): Ranjit Singh wanted to expand his empire with the help of the Company. a) (A) and (R) are correct and (R) correctly explains (A). b) (A) and (R) are correct but (R) does not correctly explain (A). c) (A) is correct but (R) is wrong. d) (A) is wrong but (R) is correct.
96	Consider the following statements about NISAR Mission: 1. It is a joint mission between European Space Agency (ESA) and ISRO 2. It will use an Earth observation Satellite to monitor Earth's surface changes, natural hazards, climate patterns, etc. Which of the above statements is/are correct? a) 1 Only b) 2 Only c) Both 1 and 2 d) Neither 1 nor 2

97	Which of the following factor/s lead to the sea level rise? 1. Retreating glaciers lead to reduced albedo 2. Melting of polar ice 3. Thermal expansion Choose the most appropriate answer from the options given below a) 2 only b) 2 and 3 only c) 1 and 2 only d) 1, 2 and 3
98	'The World Commission on Environment and Development' (Brundtland Commission) in its 1987 report had called for "a development that meets the needs of the present without compromising the ability of the future generations to meet their own needs." Such a development is known as: a) Complete Development b) Future Development c) Sustainable Development d) Strategic Development
99	In regard to the 73rd Constitution Amendment Act, which of the following statements is not correct? a) Every Panchayat shall continue for five years from the date appointed for its first meeting and no longer b) Election to constitute a Panchayat shall be completed before the expiry of its five year duration or within six months of its dissolution c) Election to the Panchayat should be conducted by the Election commission of India d) The 73rd constitutional amendment was passed in 1992
100	In the context of government budgeting, which among the following constitute non-tax revenue receipts? 1. RTI application fees 2. Spectrum charges 3. Dividends from the RBI Select the correct answer using the codes: a) 1 & 3 Only b) 2 & 3 Only c) 1 & 2 Only d) 1, 2 & 3

101	3 6 20 54 150 ? Find ? a) 380 b) 424 c) 410 d) 394
102	Statement: No women teacher can play. Some women teachers are athletes. Conclusion: I. Male athletes can play II. Some athletes can play a) Only conclusion I follows b) Only conclusion II follows c) Both I and II follows d) Neither I nor II follows
103	PALINDROME is to 6578903214 as AEROPLANE is to a) 456732185 b) 543124573 c) 542876514 d) 543267594
104	What is mirror Image of ILLINMNNMNMNNILIILLIL? a) LILLILNMMNMMNMIILILLI b) LILLILNMMNMMNMIILILLI c) LILLILNMMNMMNMIILILLI d) LILLILNMMNMMNMIILILLI
105	A man has some cow and hens in his farm. If number of heads is 45 and number of legs is 130, then how many cows are there? a) 30 b) 22 c) 25 d) None of these

106	Statements: Some apples are mangoes. All the mangoes are vegetables. Conclusions: I. Some apples are vegetables. II. No mango is apple. a) Only (I) conclusion follows b) Only (II) conclusion follows c) Either (I) or (II) follows d) Neither (I) nor (II) follows
107	Statements: All animals are herbivorous. Some plants are herbivorous. Conclusions: I. Some plants are animals. II. All animals are plants. a) Only (I) conclusion follows b) Only (II) conclusion follows c) Either (I) or (II) follows d) Neither (I) nor (II) follows
108	In the following series which element comes fifth to the left of number 12. A, 26, B, 25, C, 24, D, 23, a) J b) K c) L d) M
109	If Naina says, "Vineeta's father Naman is the only son of my father-in-law Tejpal", then how is Nimmi, who is the sister of Vineeta, related to Tejpal? a) Daughter b) Wife c) Daughter in law d) None of this
110	One morning Prakash and Vimal were taking a walk, when they stood face to face for discussion at a crossing. If Vimal's shadow was exactly to the left of Prakash, which direction was Prakash facing? a) East b) West c) North d) South

111	‘ਜਦ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਰਾਏ ਹੋਵੇ’ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ: a) ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ b) ਸਰਬ-ਸੰਮਤੀ c) ਹੁਕਮ d) ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ
112	ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਮਿਲਾਓ : ਸੂਚੀ I ਸੂਚੀ II (A) ਅਨਜਾਣ I. ਲਘੂ (B) ਸੰਝ II. ਉਮੰਗ (C) ਤਾਂਘ III. ਅੰਝਾਣਾ (D) ਅਲਪ IV. ਆਥਣ ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ : a) (A)-III, (B)-I, (C)-IV, (D)-II b) (A)- III, (B)-IV, (C)-I, (D)-II c) (A)-IV, (B)-III, (C)-II, (D)-I d) (A)-III, (B)-IV, (C)-II, (D)-I
113	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁਧ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ: a) ਤੀਮੀਂ b) ਤੀਵੀ c) ਤੀਵੀਂ d) ਤੀਬੀਂ
114	ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ‘ਤੇ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ : ਅਸੀਂ ਕੱਲ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਜਾਵਾਂਗੇ। a) ਜਾਹਾਜ਼ b) ਜ਼ਾਹਾਜ਼ c) ਜਹਾਜ਼ d) ਜਾਹਜ਼
115	ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ‘ਹਮ’ ਅਗੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ । a) ਹਮਰਾਜ਼ b) ਹਮਵਤਨ c) ਹਮਦਰਦੀ d) ਹਮੇਸ਼ਾ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਹਿਰੇ ਵਿੱਚੋਂ 116 ਤੋਂ 120 ਤੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ:

ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ 'ਵੱਸੀਏ ਸ਼ਹਿਰ ਭਾਵੇਂ ਹੋਵੇ ਕਹਿਰ' ਇਹ ਅਖਾਣ ਅੱਜ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਆਵਾਜਾਈ ਤੇ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ, ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਈ ਤੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣਾਇਆ, ਭਾਵੇਂ ਠੀਕ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਅੱਜ ਬਹੁਤੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਅੱਜ ਵਰਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਤੀਕ ਜਾਣ ਲਈ ਪੱਕੀ ਸੜਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਪੱਕੀਆਂ ਸਨ। ਮਾੜਾ ਜਿਹਾ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਨਾਲ ਗਲੀਆਂ ਤੇ ਰਸਤੇ ਚਿੱਕੜ ਦੇ ਖੇਭੇ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਖੇਤੀ-ਬਾੜੀ ਦਾ ਮਸ਼ੀਨੀਕਰਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿੰਨਾ ਔਖਾ ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਭਰਪੂਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਅੱਜ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਤ-ਦਿਨ ਹਲ ਦੇ ਮਗਰ ਫਿਰਨ, ਫੁੱਲਹੇ ਹੱਕਣ ਤੇ ਖੂਹ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁਮੰਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਟ੍ਰੈਕਟਰ, ਟਰਾਲੀਆਂ, ਬਿਜਾਈ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ, ਕੰਬਾਈਨਾਂ ਤੇ ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਫਟਾਫਟ ਮੁਕਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੇਂਡੂ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਫ਼ਰਕ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਸਫ਼ਰ ਲਈ ਸਾਈਕਲ, ਕਾਰਾਂ, ਜੀਪਾਂ, ਸਕੂਟਰਾਂ ਤੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰੇਡੀਓ ਤੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦਾ ਪਸਾਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਂਡੂ ਜੀਵਨ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤਕ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣਨ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਵਾਧਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਾਫ਼ ਹਵਾ, ਸਾਫ਼ ਤੇ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੇ ਮਿਲਾਵਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ। ਪਰੰਤੂ ਨਾਲ ਹੀ ਪੇਂਡੂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਔਖਿਆਈ ਅਜੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਖਾਨੇ ਤੇ ਕੰਮ ਦੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ ਨੇੜੇ-ਨੇੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਾਮੇ ਤੇ ਨੌਕਰ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਛੇਤੀ ਘਰ ਪਰਤ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਪੇਂਡੂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਿਆਂ ਤੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਪੇਂਡੂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜੀਵਨ ਪੇਂਡੂ ਜੀਵਨ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ, ਭੀੜ-ਭੜੱਕਾ ਤੇ ਰੋਲਾ-ਚੱਪਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ ਹਨ। ਫਿਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਫ਼ਰਕ ਹੈ। ਜਲੰਧਰ, ਲੁਧਿਆਣੇ ਤੇ ਪਟਿਆਲੇ ਨਾਲੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਸੜਕਾਂ ਖੁੱਲੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਸੁੱਖ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ। ਪਰ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ ਤੇ ਰੁੱਖਾਪਨ ਵਧੇਰੇ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮਕਾਨਕੀ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕਹਿਰ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਸਭ ਠੀਕ ਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਵੱਲ ਹੋਰ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

116	ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਰੇ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਕੀ ਹੈ? a) ਮਸ਼ੀਨੀਕਰਨ ਦਾ ਵੱਧਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ। b) ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਣ। c) ਸਿਆਣਿਆਂ ਦੀ ਕੂਟਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ। d) ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚਲਾ ਸੁਧਾਰ।
117	ਸ਼ਹਿਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸੁਭਾਅ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? a) ਰਸਮੀ b) ਗੈਰ-ਰਸਮੀ c) ਵਿਕਸਿਤ d) ਚਕਾ-ਚੌਧ ਰਹਿਤ
118	ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ? a) ਔਖਿਆਈ ਵਾਲਾ। b) ਤਕਲੀਫ਼ ਭਰਿਆ। c) ਅਤਿ-ਸੁੱਖ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਲਾ। d) ਵਧੇਰੇ ਵਿਕਸਿਤ।
119	ਪਿੰਡ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸ਼ਹਿਰ ਨਾਲੋਂ ਕਿਉਂ ਚੰਗਾ ਹੈ ? a) ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰਹਿਤ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ b) ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਣ। c) ਮਕਾਨਕੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ। d) ਮਸ਼ੀਨੀਕਰਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
120	ਲੇਖਕ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਦੇ ਕੀ ਐਗੂਣ ਹਨ? a) ਭੀੜ ਭੜੱਕਾ। b) ਸਿਹਤ ਸਿੱਖਿਆ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ। c) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ। d) ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ।

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

ANSWER KEY FOR THE JOINT COMPETITIVE EXAM OF ACCOUNTANT GRADE-I AND DIVISIONAL ACCOUNTANT IN VARIOUS DEPARTMENTS OF GOVERNMENT OF PUNJAB (ADVT. NO. 202224,202225 AND 202228)

COMPETITIVE EXAM DATE: 23-11-2024

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	D	25	A	49	A	73	A	97	D
2	C	26	A	50	D	74	C	98	C
3	B	27	B	51	B	75	C	99	C
4	B	28	C	52	B	76	D	100	D
5	B	29	B	53	C	77	D	101	C
6	C	30	C	54	D	78	D	102	D
7	C	31	B	55	D	79	C	103	D
8	B	32	B	56	C	80	B	104	A
9	C	33	C	57	B	81	A	105	D
10	C	34	C	58	B	82	C	106	A
11	D	35	B	59	D	83	D	107	D
12	C	36	C	60	D	84	C	108	D
13	D	37	A	61	D	85	C	109	D
14	A	38	A	62	B	86	B	110	C
15	C	39	A	63	C	87	B	111	B
16	C	40	B	64	A	88	C	112	D
17	B	41	B	65	D	89	B	113	C
18	A	42	A	66	D	90	C	114	C
19	A	43	B	67	C	91	C	115	D
20	B	44	A	68	C	92	D	116	B
21	B	45	A	69	D	93	A	117	A
22	D	46	D	70	B	94	B	118	C
23	A	47	D	71	C	95	C	119	A
24	A	48	A	72	D	96	B	120	C

DATE : 23-Nov-2024

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

ANSWER KEY FOR THE JOINT COMPETITIVE EXAM OF ACCOUNTANT GRADE-I AND DIVISIONAL ACCOUNTANT IN VARIOUS DEPARTMENTS OF GOVERNMENT OF PUNJAB (ADVT. NO. 202224,202225 AND 202228)

COMPETITIVE EXAM DATE: 23-11-2024

ANSWER KEY SET - [B]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	B	25	C	49	A	73	C	97	B
2	D	26	C	50	B	74	A	98	C
3	C	27	B	51	B	75	D	99	B
4	C	28	A	52	A	76	D	100	C
5	D	29	A	53	B	77	C	101	C
6	B	30	B	54	A	78	C	102	D
7	A	31	B	55	A	79	D	103	A
8	C	32	D	56	D	80	B	104	B
9	A	33	A	57	D	81	C	105	C
10	C	34	A	58	A	82	D	106	B
11	D	35	A	59	A	83	A	107	D
12	C	36	A	60	D	84	C	108	C
13	B	37	B	61	B	85	C	109	C
14	B	38	C	62	B	86	D	110	D
15	B	39	B	63	C	87	D	111	C
16	C	40	C	64	D	88	D	112	D
17	C	41	B	65	D	89	C	113	D
18	B	42	B	66	C	90	B	114	A
19	C	43	C	67	B	91	A	115	D
20	C	44	C	68	B	92	C	116	A
21	D	45	B	69	D	93	D	117	D
22	C	46	C	70	D	94	C	118	D
23	D	47	A	71	D	95	C	119	D
24	A	48	A	72	B	96	B	120	C

DATE : 23-Nov-2024

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

ANSWER KEY FOR THE JOINT COMPETITIVE EXAM OF ACCOUNTANT GRADE-I AND DIVISIONAL ACCOUNTANT IN VARIOUS DEPARTMENTS OF GOVERNMENT OF PUNJAB (ADVT. NO. 202224,202225 AND 202228)

COMPETITIVE EXAM DATE: 23-11-2024

ANSWER KEY SET - [C]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	C	25	B	49	B	73	C	97	D
2	D	26	C	50	C	74	D	98	D
3	D	27	C	51	B	75	D	99	C
4	A	28	B	52	B	76	C	100	B
5	D	29	C	53	C	77	B	101	A
6	A	30	C	54	C	78	B	102	C
7	D	31	D	55	B	79	D	103	D
8	D	32	C	56	C	80	D	104	C
9	D	33	D	57	A	81	D	105	C
10	C	34	A	58	A	82	B	106	B
11	B	35	C	59	A	83	C	107	B
12	D	36	C	60	B	84	A	108	C
13	C	37	B	61	B	85	D	109	B
14	C	38	A	62	A	86	D	110	C
15	D	39	A	63	B	87	C	111	C
16	B	40	B	64	A	88	C	112	D
17	A	41	B	65	A	89	D	113	A
18	C	42	D	66	D	90	B	114	B
19	A	43	A	67	D	91	C	115	C
20	C	44	A	68	A	92	D	116	B
21	D	45	A	69	A	93	A	117	D
22	C	46	A	70	D	94	C	118	C
23	B	47	B	71	B	95	C	119	C
24	B	48	C	72	B	96	D	120	D

DATE : 23-Nov-2024

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

ANSWER KEY FOR THE JOINT COMPETITIVE EXAM OF ACCOUNTANT GRADE-I AND DIVISIONAL ACCOUNTANT IN VARIOUS DEPARTMENTS OF GOVERNMENT OF PUNJAB (ADVT. NO. 202224,202225 AND 202228)

COMPETITIVE EXAM DATE: 23-11-2024

ANSWER KEY SET - [D]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	C	25	D	49	A	73	B	97	C
2	D	26	B	50	B	74	A	98	C
3	A	27	A	51	B	75	A	99	D
4	B	28	C	52	D	76	D	100	B
5	C	29	A	53	A	77	D	101	C
6	B	30	C	54	A	78	A	102	D
7	D	31	D	55	A	79	A	103	A
8	C	32	C	56	A	80	D	104	C
9	C	33	B	57	B	81	B	105	C
10	D	34	B	58	C	82	B	106	D
11	C	35	B	59	B	83	C	107	D
12	D	36	C	60	C	84	D	108	D
13	D	37	C	61	B	85	D	109	C
14	A	38	B	62	B	86	C	110	B
15	D	39	C	63	C	87	B	111	A
16	A	40	C	64	C	88	B	112	C
17	D	41	D	65	B	89	D	113	D
18	D	42	C	66	C	90	D	114	C
19	D	43	D	67	A	91	D	115	C
20	C	44	A	68	A	92	B	116	B
21	B	45	C	69	A	93	C	117	B
22	D	46	C	70	B	94	A	118	C
23	C	47	B	71	B	95	D	119	B
24	C	48	A	72	A	96	D	120	C

DATE : 23-Nov-2024

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

88. Which one of the following statements is **not correct** regarding matrix method of analysis ?
- (a) Flexibility matrix and its transpose are equal
 - (b) Stiffness matrix can only be derived for stable structures
 - (c) The elements of flexibility matrix of a structure are always dimensionally homogenous
 - (d) In stiffness matrix, diagonal elements will always be positive

89. Match the following :

Failure theory	Proposed by	Shape of graphical representation
A. Maximum shear stress theory	1. Mises & Henky	P. Ellipse
B. Maximum strain energy theory	2. Haigh	Q. Rectangle
C. Maximum shear strain energy theory	3. Tresca	R. Hexagon

Choose the correct option:

- (a) A3R, B2P, C1Q
 - (b) A3R, B2P, C1P
 - (c) A1P, B2Q, C3R
 - (d) A2Q, B1R, C3P
90. Which of the following statements is **incorrect** in reference to RCC design ?
- (a) The modification factor ratio decreases with increase in tensile reinforcement and grade of steel.
 - (b) Shrinkage of concrete increases bond stress.
 - (c) Side face reinforcement equal to 0.15% of web area is provided for depth of beam greater than 750 mm.
 - (d) Maximum strain in concrete is taken as 0.0035.
91. Which of the following pairs is **not** correctly matched ?
- (a) Lord Dalhousie – Doctrine of Lapse
 - (b) Lord Minto – India Councils Act, 1909
 - (c) Lord Wellesley – Subsidiary Alliance
 - (d) Lord Curzon – Vernacular Press Act, 1878
92. Non-Cooperation programme was adopted in the Congress Session of
- (a) Nagpur
 - (b) Calcutta
 - (c) Ahmedabad
 - (d) None of these

93. Consider the following statements :

1. The foundation stone of Harmandir Sahib in Amritsar was laid by Sai Hazrat Mia Mir.
2. Zafarnama was written by Shri Guru Gobind Singh Ji in Gurmukhi script.

Which of the above statements is/are correct ?

- (a) 1 only (b) 2 only
(c) Both 1 and 2 are correct (d) Neither 1 nor 2 is correct

94. What are the various channels via which the process of globalisation occurs from an economic perspective ?

1. Trade in goods and services
2. Movement of capital
3. Flow of finance

Select the correct answer from the codes given below.

- (a) 1 and 2 only (b) 2 and 3 only
(c) 1 and 3 only (d) 1, 2 and 3

95. Most Favoured Nation (MFN) clause is seen mainly in the context of which of the following topics ?

- (a) Terrorism in Middle East (b) International Trade
(c) Free Navigation across the globe (d) Reducing carbon emissions

96. Which one of the following statements is **not** correct with regard to the Comptroller and Auditor General of India (CAG) ?

- (a) The tenure of CAG is fixed for six years.
(b) The salary and emoluments of the CAG are charged on the Consolidated Fund of India.
(c) The CAG has been awarded a fully independent status.
(d) The CAG can only be removed on the recommendation of the President.

97. Asthenosphere is

- (a) Viscous, mechanically weak and ductile region of the upper mantle of the Earth
(b) Thick solid mantle of the Earth that is rich in iron, silicon, oxygen and magnesium
(c) Outermost thinnest zone of the earth
(d) Portion of the earth in which living organisms exist

98. Which of the following is a world famous beach for the 'Arribada' (arrival) of Olive Ridley Turtles in India and is often seen in news ?
- (a) Gahirmatha, Orissa (b) Marina Beach, Chennai
(c) Gulf of Kutch, Gujarat (d) Kovalam Beach, Kerala
99. Organization of the Petroleum Exporting Countries (OPEC) organization is in news frequently. Which of the following countries is **not** a part of OPEC ?
- (a) Russia (b) United Arab Emirates
(c) Gabon (d) Nigeria
100. The 21st ASEAN-India Summit, was held very recently and marked a decade of India's Act East Policy. Where was this summit held ?
- (a) Vietnam
(b) Lao People's Democratic Republic (LPDR)
(c) India
(d) Indonesia
101. The average height of 5 people in a room is 160 cm. A sixth person with height 172 cm enters the room. The average height of the 6 people in the room is
- (a) 166 cm (b) 164.50 cm
(c) 163.33 cm (d) 162 cm
102. The difference of two numbers is 20% of the larger number, if the smaller number is 12, the larger one is
- (a) 15 (b) 20
(c) 25 (d) 30
103. In a certain code language "START" is written as "TVDVY", then "FINISH" would be written as :
- (a) GKQMXN (b) NYMQKG
(c) GHJUKH (d) GJOJTI
104. A machine takes 12 hours to complete a job. If it is operated for 6 hours and then turned off, how much time will another machine of half its efficiency take to complete the remaining job ?
- (a) 6 hours (b) 8 hours
(c) 12 hours (d) 18 hours

Consider three sets : Set A, Set B, and Set C. The following information is given :

Set A contains prime numbers from 1 to 10.

Set B contains even numbers from 1 to 10.

Set C contains multiples of 3 from 1 to 10.

Based on the above information, answer the following questions (Q 105 & Q 106) :

105. How many elements are there in Set A ?

- (a) 3 (b) 4 (c) 5 (d) 6

106. How many elements are there in the intersection of Set A, Set B, and Set C ?

- (a) 0 (b) 1 (c) 2 (d) 3

Directions (Q 107 to Q 108) : A goldsmith has five gold rings, each having a different weight.

Statement (1): Ring D weighs twice as much as ring E.

Statement (2): Ring E weighs four and one-half times as much as ring F.

Statement (3): Ring F weighs half as much as ring G.

Statement (4): Ring G weighs half as much as ring H.

Statement (5): Ring H weighs less than ring D but more than ring F.

Based on the above statements, answer the following questions :

107. Which of the following represents the descending order of weights of the rings ?

- (a) E, G, H, D and F (b) H, F, G, D and E
(c) F, D, G, E and H (d) D, E, H, G and F

108. Which of the numbered statements above is **not** necessary to determine the correct order of the rings according to their weights ?

- (a) Statement 4 (b) Statement 5
(c) Statement 2 (d) Statement 3

109. Ram sold two scooters at same price, one of them at 10% profit. He incurred total loss of 12% in overall transaction. What was the approximate profit/loss incurred on the other scooter ?

- (a) 13% loss (b) 27% loss
(c) 13% profit (d) 22% loss

110. Statements : All offices are buildings. Some houses are buildings.

Conclusions :

I. Some houses are offices.

II. All offices are houses.

- (a) Only conclusion (I) follows (b) Only conclusion (II) follows
(c) Either (I) or (II) follows (d) Neither (I) nor (II) follow

111. 'ਅੱਥਰਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਜੁੱਟ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?

- (a) ਅੜਬ, ਅੰਝਾਣਾ, ਓਡਕ, ਕੱਬਾ (b) ਅੜਬ, ਕੱਬਾ, ਜਿੱਦੀ, ਚੰਚਲ
(c) ਕੱਬਾ, ਚੰਚਲ, ਸ਼ਿਸੂ, ਅਦਨਾ (d) ਕੱਬਾ, ਜਿੱਦੀ, ਓਡਕ, ਨਿਆਣਾ

112. 'ਕੁਟਿਲ' ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?

- (a) ਕਪਟੀ (b) ਮੱਕਾਰ (c) ਸਰਲ (d) ਦੁੱਭਰ

113. 'ਅੱਖ ਅੱਡੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ, ਕੱਜਲ ਨੂੰ _____ ਲੈ ਗਈ' ਅਖਾਣ ਪੂਰਾ ਕਰੋ :

- (a) ਇੱਲ (b) ਚੇਰਨੀ (c) ਸ਼ੇਰਨੀ (d) ਭੂਤਨੀ

114. 'ਕਲੇਜਾ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ' ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ :

- (a) ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਹੋਣਾ (b) ਕਲੇਜੇ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ
(c) ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਹੋਣਾ (d) ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਹੀ ਲੱਗਣਾ

115. ਠੀਕ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲਾ ਵਾਕ ਦੱਸੋ :

- (a) ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਦੇ ਅਮੀਰ ਸੀ।
(b) ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਦੇ ਅਮੀਰ ਸੀ।"
(c) ਉਸਨੇ, ਕਿਹਾ-ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਦੇ ਅਮੀਰ ਸੀ।
(d) ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ 'ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਦੇ ਅਮੀਰ ਸੀ।'

ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ

ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਰਮ-ਸੱਚ ਅਤੇ ਪਰਮਾਰਥ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਨ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸਦੀ ਹਸਤੀ ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਦਾ ਪਰਮ-ਸੱਚ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸ ਪਰਮ-ਸੱਚ ਦਾ ਪਰਮਾਣਿਕ ਗਿਆਨ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਮਨੁੱਖੀ ਕੀ ਹੈ ? ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪਰਮ-ਮਨੋਰਥ ਕੀ ਹੈ ? ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਉਪ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ – ਤੱਤ-ਮੀਮਾਂਸਾ (metaphysics); ਗਿਆਨ-ਮੀਮਾਂਸਾ (epistemology) ਅਤੇ ਨੀਤੀ-ਮੀਮਾਂਸਾ (ethics)। ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ ਨੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਭਿੰਨ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਤਾਰਕਿਕ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਲੈਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਭਾਵ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪਰੰਪਰਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਈਆਂ ਸਮੂਹ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਨਾਤਨ ਹਿੰਦੂ ਪਰੰਪਰਾ, ਬੌਧ, ਜੈਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੁੱਚਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਚਿੰਤਨ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਦਰਸ਼ਨ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਰਾਟ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਨਿਰਮਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ (116-120) ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ :

116. ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਰਮ-ਸੱਚ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

(a) ਸਦਾ ਸੱਚ ਬੋਲਣਾ	(b) ਜੀਵਨ ਦੇ ਮੂਲ ਦਾ ਸੱਚ
(c) ਇੱਕ ਰੱਬ	(d) ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਬੋਲ

117. ਮੀਮਾਂਸਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ :

(a) ਸਿਧਾਂਤ	(b) ਪ੍ਰਭਾਵ	(c) ਪ੍ਰਸ਼ਨ	(d) ਉੱਤਰ

118. ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕਿਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ?

- (a) ਸਿਰਫ ਸਨਾਤਨ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨਾਲ
 (b) ਸਿਰਫ ਜੈਨ-ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਨਾਲ
 (c) ਸਿਰਫ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਾਲ
 (d) ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨਾਲ

119. ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਿਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

(a) ਗਿਆਨ	(b) ਅਧਿਆਤਮ
(c) ਦੱਸ ਹੁਕਮ	(d) ਨੈਤਿਕਤਾ

120. ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚਲੇ 'ਦਰਸ਼ਨ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

(a) ਨਿਹਾਰਨਾ	(b) ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
(c) ਗਿਆਨ	(d) ਪਰਮ-ਸੱਚ

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT FOR THE POSTS OF SUB DIVISIONAL
OFFICER (CIVIL/PUBLIC HEALTH) / SUB DIVISIONAL ENGINEER (CIVIL) IN
VARIOUS DEPARTMENTS OF GOVERNMENT OF PUNJAB.

ADVT. NO.-
20233

COMPETITIVE EXAM DATE: 10-11-2024

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	C	25	C	49	D	73	A	97	A
2	A	26	D	50	A	74	D	98	A
3	C	27	B	51	B	75	C	99	A
4	D	28	A	52	*	76	B	100	B
5	B	29	B	53	A	77	A	101	D
6	A	30	B	54	B	78	A	102	A
7	A	31	B	55	C	79	D	103	A
8	B	32	A	56	B	80	B	104	C
9	D	33	B	57	*	81	C	105	B
10	B	34	B	58	A	82	C	106	A
11	D	35	D	59	D	83	C	107	D
12	C	36	B	60	C	84	D	108	B
13	A	37	C	61	C	85	B	109	B
14	A	38	B	62	B	86	B	110	D
15	A	39	B	63	B	87	A	111	B
16	C	40	C	64	C	88	C	112	C
17	C	41	D	65	A	89	B	113	A
18	D	42	A	66	C	90	C	114	C
19	B	43	D	67	B	91	D	115	B
20	C	44	D	68	C	92	A	116	B
21	B	45	B	69	A&B	93	A	117	A
22	A	46	C	70	*	94	D	118	D
23	D	47	B	71	B	95	B	119	C
24	B	48	B	72	B	96	D	120	A

DATE : 24-Dec-2024

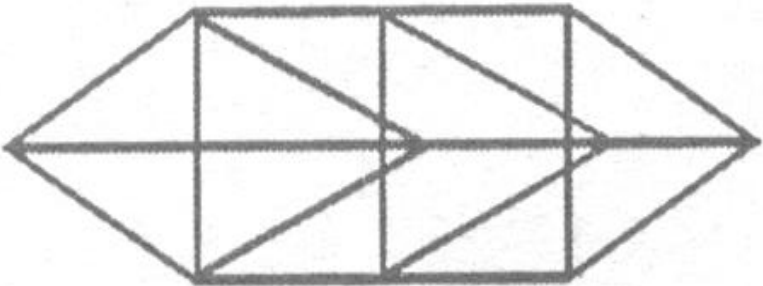
Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

Junior Scientific- 22/10/2024

91	The Commission constituted to study the Amritsar tragedy was headed by..... a) Sidney Rowlatt b) William Hunter c) Michel O' Dwyer d) William Rowlatt								
92	Gandhiji suspended the Non Co-operation Movement following the a) Amritsar Tragedy b) Wagon Tragedy c) Chauri Chaura Incident d) Simon Commission								
93	Match the following against its leaders <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">A. Aligarh Movement</td><td style="width: 50%;">i. Athmaram Panduranga</td></tr> <tr> <td>B. Nirankari Movement</td><td>ii. Balak Singh</td></tr> <tr> <td>C. Kuka Movement</td><td>iii. Baba Dayal Singh</td></tr> <tr> <td>D. Prarthana Samaj</td><td>iv. Sir Syed Ahmad Khan</td></tr> </table> Choose the correct pair a) A-i, B-ii, C-iii, D- iv b) A-ii, B-i, C-iv, D- iii c) A-i, B-ii, C-iii, D- iv d) A-iv, B-iii, C-ii, D-i	A. Aligarh Movement	i. Athmaram Panduranga	B. Nirankari Movement	ii. Balak Singh	C. Kuka Movement	iii. Baba Dayal Singh	D. Prarthana Samaj	iv. Sir Syed Ahmad Khan
A. Aligarh Movement	i. Athmaram Panduranga								
B. Nirankari Movement	ii. Balak Singh								
C. Kuka Movement	iii. Baba Dayal Singh								
D. Prarthana Samaj	iv. Sir Syed Ahmad Khan								
94	Who wrote a book describing the theory of economic drain of India during British rule? a) Lala Lajpat Rai b) Mahatma Gandhi c) Jawaharlal Nehru d) Dadabhai Naoroji								
95	While calculating national income, intermediate goods are not included, why ? a) To avoid double accounting b) It decreases income c) Intermediate goods are not good d) All of these								

96	Republic and the ideals of Liberty, Equality and Fraternity in the preamble of Indian Constitution are borrowed from which country? a) French b) U.S. c) England d) Ireland
97	Whenever the constituent assembly met as the legislative body, it was chaired by- a) Rajendra Prasad b) BR Ambedkar c) GV Mavlankar d) Jawahar Lal Nehru
98	Superior, Huron and Erie are: a) Great deserts of Middle East b) Great trenches of Pacific Ocean c) Great lakes of USA d) Great biodiversity hotspots of Antarctica
99	Which of the following rivers are tributaries of Ganga? a) Son, Kosi, Betwa, Ghagara, Gomti b) Kosi, Gomti, Ken, Son, Ghagara c) Son, Kosi, Gomti, Ghagara, Gandak d) Kosi, Chambal, Ghagara, Gandak, Gomti
100	Banda bahadur , who led the revolt against the Mughals after the assassination of Guru Gobind Singh , was captured and executed in reign of which of the following Mughal ruler: a) Bahadur shah b) Aurangzeb c) Jahandhar shah d) Farrukhsiyar
101	X and Y are brothers, C and D are sisters. X's son is D's brother. How is Y related to C? a) Uncle b) Grandfather c) Grandfather d) None of the above

102	A tower's $\frac{1}{5}$th part is painted bronze. $\frac{1}{4}$th of the remaining part is painted maroon. Rest of the tower has golden colour. If the height of this golden coloured part is 450m, that what is the tower's height? a) 2250m b) 1250m c) 1000m d) 750m
103	If the price of potatoes increased first by 20% and subsequently by 40%, then what is the final price per kilogram if the original price was Rs25 per kg? a) 40 b) 42 c) 45 d) 48
104	Consider the following propositions: A is human and mortal B is human and mortal C is human and mortal D is human and mortal Therefore, 'All humans are mortal' is an example of a) Deductive argument b) Inductive argument c) Syllogistic argument d) None of the above
105	Count the number of triangles in the figure given below : a) 22 b) 24 c) 15 d) 19

	Direction (Qs. 106 to 110): In the following figure, the circle shows Literate, the triangle shows Unemployed and the square shows Villagers. Study the diagram carefully & answer the following questions: The diagram shows three overlapping sets: Literate (circle), Unemployed (triangle), and Villagers (square). The numbers in the regions are as follows: - Literate only: 8 - Unemployed only: 15 - Villagers only: 20 - Literate and Unemployed only: 12 - Unemployed and Villagers only: 10 - Literate and Villagers only: 9 - All three (Literate, Unemployed, and Villagers): 4
106	Total numbers of villagers a) 20 b) 43 c) 78 d) 39
107	Total numbers of literate urban unemployed people a) 12 b) 8 c) 20 d) 10
108	Numbers of villagers which are illiterate and unemployed a) 10 b) 9 c) 4 d) 8
109	Total numbers of literate unemployed a) 12 b) 4 c) 16 d) 25
110	Numbers of villagers who are employed a) 10 b) 29 c) 12 d) 9

111	‘ਕਿਸੇ ਗ਼ਰੀਬ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਣਾ’ ਲਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਅਖਾਣ- a) ਜਿੰਨੇ ਮੂੰਹ ਉਨੀਆਂ ਗੱਲਾਂ b) ਜੱਟ ਕੀ ਜਾਣੇ ਲੋਗਾਂ ਦਾ ਭਾਅ c) ਡਾਢੇ ਦਾ ਸੱਤੀ-ਵੀਹੀਂ ਸੌ d) ਚਿੜੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਗਵਾਰਾਂ ਦਾ ਹਾਸਾ
112	‘ਸਹਿ’ ਅਰਥਤਰ ਤੋਂ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ। a) ਸਹਿਜ b) ਸਹਿਮ c) ਸਹਿਪਾਠੀ d) ਸਹਿਕ
113	‘ਜਿਹਨੇ ਲਾਹੀ ਲੇਈ ਉਸਦਾ ਕੀ ਕਰੇਗਾ ਕੋਈ’ ਇਸ ਅਖਾਣ ਵਿੱਚ ‘ਲੇਈ’ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? a) ਤਨ ਦਾ ਕੱਪੜਾ b) ਲੱਜ / ਸ਼ਰਮ c) ਗਰਮ ਚਾਦਰ d) ਸਤਿਕਾਰ
114	Yield ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਲਿਖੋ। a) ਪੈਦਾਵਾਰ b) ਘਾਟਾ c) ਵਾਧਾ d) ਨਸ਼ਟ
115	“ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਅਸਾਸਿਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ” ਇਸ ਵਾਕ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ:- a) Government of Punjab is all out for the safety of assets of emigrants Punjabis. b) Government of Punjab is committed to the safety of assets of emigrants Punjabis. c) Government of Punjab has given commitment for the safety of assets of emigrants Punjabis. d) Government of Punjab is always committed for the safety of assets of emigrants.
	ਅਣਡਿੱਠੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 116 ਤੋਂ 120) : ਕੁਦਰਤ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਵੀ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਲੋਭੀ ਲਾਲਸਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦੇ ਇਹ ਕਦੀ ਵੀ ਸਮੱਰਥ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਸੀਮਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾਂ ਅੰਦਰ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਕੁਦਰਤ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਨਿਰਧਾਰਤ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਕੁਦਰਤ ਲਈ ਔਖੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਜੇਤ ਜਗਦੀ ਰਹੇ ਜਾਂ ਬੁਝ ਜਾਵੇ ਇਸ ਦੀ ਵੀ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਉਕਾ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਜੀਵ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਜੇਤ ਨੂੰ ਜਗਦਿਆਂ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਦੇ ਘੇਰੇ ‘ਚ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਉਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਣਾ, ਸੁੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਵਿਚਰੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿਵੇਂ, ਸੂਝ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰ ਲੈ ਦੇ ਕੇ ਕੁਦਰਤ ਲਈ ਹੈ ਇਹ ਇਕ ਜੀਵ ਹੀ, ਹੋਰਨਾਂ ਜੀਵਾਂ ਜਿਹਾ ਇਕ ਜੀਵ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਇਸ ਵੱਲ ਵਤੀਰਾ ਵੀ ਉਹੋ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਹੋਰਨਾਂ ਜੀਵਾਂ ਵੱਲ, ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ। ਸਗੋਂ ਇਕ ਪਰਕਾਰ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਉਪਚਾਰਕ ਨਿੱਘ ਦਾ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰੋਲ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰੋਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਹਨ : ਇਕ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬੇਮੁਹਾਰੀ ਹਉਮੈ, ਜਿਹੜੀ ਥੋੜ੍ਹੇ ਨਾਲ ਵਿਚਰਦੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਵੱਧਦੀ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਆਬਾਦੀ।

116	ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਘਾਣ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਹੈ – 1. ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਹਓਮੈ 2. ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਆਬਾਦੀ 3. ਲੋਭੀ ਲਾਲਸਾਵਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚੋਂ ਸਹੀ ਕਿਹੜਾ ਹੈ – a) ਕੇਵਲ 1 b) ਕੇਵਲ 2 c) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 2 d) 1, 2 ਅਤੇ 3
117	ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਦਰਤ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੀ – 1. ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਸੀਮਤ ਹਨ 2. ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨ ਸੀਮਤ ਹਨ 3. ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਵਿਨਾਸ਼ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ 4. ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚੋਂ ਸਹੀ ਕਿਹੜਾ ਹੈ – a) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 2 b) ਕੇਵਲ 2 c) ਕੇਵਲ 2 ਅਤੇ 3 d) ਕੇਵਲ 4
118	ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਨਿਰਧਾਰਤ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਕੁਦਰਤ ਲਈ ਔਖੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਥਨ ਕਿਸ ਸਮੱਸਿਆ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ – a) ਅੰਨ੍ਹ-ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਕਮੀ b) ਵੱਧਦੀ ਆਬਾਦੀ c) ਵਸੋਬੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ
119	ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਵਿਚਲੇ ਸ਼ਬਦ 'ਉਪਚਾਰਕ ਨਿੱਘ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ – a) ਦੇਸਤਾਨਾ ਸਬੰਧ b) ਇਲਾਜਮਈ ਢੰਗ c) ਗਹਿਰਾ ਸਬੰਧ d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ
120	'ਅਜਿਹਾ ਨਿਰੋਲ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰੋਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ' ਵਾਕ ਵਿਚ ਨਿਰੋਲ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ – a) ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ b) ਕੇਵਲ c) ਮੁੱਖ ਰੋਲ d) ਵਿਨਾਸ਼

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO 03 POSTS OF JUNIOR SCIENTIFIC OFFICER (GROUP-B) IN THE DEPARTMENT OF SCIENCE, TECHNOLOGY AND ENVIRONMENT, GOVERNMENT OF PUNJAB

ADVT. NO.-
2022109

COMPETITIVE EXAM DATE: 22-OCT-2024

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	C	25	B	49	C	73	A	97	C
2	C	26	C	50	B	74	B	98	A
3	A	27	A	51	B	75	A	99	C
4	A	28	B	52	A	76	B	100	D
5	B	29	A	53	A	77	C	101	A
6	A	30	B	54	D	78	A	102	D
7	B	31	B	55	C	79	D	103	B
8	C	32	C	56	B	80	C	104	B
9	B	33	C	57	A	81	D	105	B
10	A	34	D	58	A	82	A	106	B
11	B	35	C	59	B	83	B	107	A
12	C	36	B	60	B	84	A	108	A
13	C	37	A	61	A	85	C	109	C
14	B	38	C	62	D	86	C	110	B
15	B	39	C	63	B	87	C	111	D
16	A	40	C	64	A	88	D	112	C
17	B	41	C	65	B	89	B	113	B
18	C	42	C	66	A	90	A	114	A
19	A	43	B	67	B	91	B	115	B
20	A	44	D	68	B	92	C	116	A
21	B	45	C	69	*	93	D	117	A
22	C	46	C	70	C	94	D	118	B
23	A	47	A	71	C	95	A	119	*
24	B	48	D	72	B	96	A	120	B

DATE : 12-Nov-2024

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

Environment Engineer - 06/10/2024

- 89.** In which sphere does the process of weathering primarily occur, and how does it affect the other spheres?
- (a) The biosphere; it enriches the soil with organic matter.
 - (b) The atmosphere; it influences the climate and weather patterns.
 - (c) The hydrosphere; it contributes to soil erosion and sediment transport.
 - (d) The lithosphere; it breaks down rocks into soil that supports plant life in the biosphere.
- 90.** What does the term “ecological footprint” specifically measure?
- (a) The total land area required to produce the resources consumed and absorb the waste generated by an individual, community, or country.
 - (b) The economic cost associated with environmental degradation and resource depletion.
 - (c) The carbon emissions produced by industrial activities and transportation.
 - (d) The amount of natural resources available in a given geographical area.
- 91.** A sustainable society:
- (a) Returns to a more primitive style of living.
 - (b) Continues as always and assumes that things will work out for the best.
 - (c) Meets the needs of the present without compromising those of the future.
 - (d) Is inconsistent with the goals of environmentalism.
- 92.** Which convention was adopted for the protection of ozone layer?
- (a) Vienna Convention
 - (b) Basel Convention
 - (c) Rotterdam Convention
 - (d) Stockholm Convention
- 93.** Calculating the value of GDP of two countries using the Purchasing Power Parity (PPP) method involves:
- (a) Expressing the value of both the countries' output in same currency.
 - (b) Finding out what can be bought in each country with a unit of the local currency.
 - (c) Comparing the inflation rates in each country.
 - (d) Taking into account the exchange rate of each country's currency.
- 94.** Consider the following statements with reference to indirect and direct taxes in India:
1. In the case of indirect taxes, the incidence and impact of the tax are on the same person.
 2. Direct taxes are progressive in nature.
 3. While Income Tax is a type of direct tax, corporate tax is a type of indirect tax.
- Which of the statements given above is/are correct?
- (a) 2 only
 - (b) 2 and 3 only
 - (c) 1 and 2 only
 - (d) 1, 2 and 3

95. The term secular was added to the Preamble by which amendment of the Indian Constitution?
- (a) 42nd (b) 44th
(c) 46th (d) 51st
96. The Tropic of Cancer traverses through which of the following combination of countries?
- (a) India, Philippines, China, Saudi Arabia, Egypt
(b) India, Egypt, China, Sri Lanka, Afghanistan
(c) India, China, Saudi Arabia, Egypt, Libya
(d) India, Egypt, China, Myanmar, Afghanistan
97. Match List I with List II and select answer from the codes given below.

<i>List I</i>	<i>List II</i>
A. Warren Hastings	I. Prohibition of Sati
B. Lord Wellesley	II. Treaty of Amritsar with Ranjit Singh
C. Lord Minto	III. Subsidiary Alliance
D. Lord William Bentick	IV. Regulating Act of 1773

- (a) A-III, B-IV, C-II, D-I (b) A-I, B-IV, C-III, D-II
(c) A-IV, B-III, C-II, D-I (d) A-IV, B-II, C-III, D-I
98. The Komagata Maru Affair merged with the programme of the:
- (a) Congress Party (b) Muslim League
(c) Ghadar Party (d) Revolutionaries
99. South Asian Association for Regional Cooperation (SAARC) has been in news recently. Which of the following countries is **not** a part of SAARC?
- (a) Afghanistan (b) Maldives
(c) Sri Lanka (d) Myanmar
100. The following phenomena appears in news frequently. Which of these has/have a bearing on Indian monsoon?
- (a) El Nino and Southern Oscillation (ENSO)
(b) Indian Ocean Dipole (IOD)
(c) Both (a) and (b)
(d) Neither (a) nor (b)

Directions (101 to 105) : Study the following information to answer the given questions:

- (1) In a class of boys and girls, Aman's rank is 12th and Manisha's rank is 8th.
- (2) Aman's rank among the boys is 6th and Manisha's rank among girls is 3rd.
- (3) In the class Manisha's rank is 52th from the other end.
- (4) From the other end, Aman's rank among the boys is 26th.

101. How many boys are there in the class?

- (a) 28 (b) 29
(c) 31 (d) Can't be determined

102. Which of the following is Manisha's rank among the girls from the other end?

- (a) 26th (b) 23rd
(c) 28th (d) Can't be determined

103. How many boys are there before Manisha?

- (a) 4 (b) 3
(c) 5 (d) Can't be determined

104. How many boys are there between Aman and Manisha?

- (a) One (b) Two
(c) Three (d) None of these

105. How many girls are there before Aman?

- (a) 6 (b) 5
(c) 7 (d) Can't be determined

RAR Civils - Punjab

106. N, M, O and P can do a piece of work in 80 days. N and M can together do the piece of work in 120 days, whereas O can do the piece of work in 360 days. In how many days P can finish the work?

- (a) 660 (b) 360 (c) 240 (d) 720

107. If the selling price of an article is 8 % more than its cost price and the discount offered is 10 % on the marked price of the article, then what is the ratio of the cost price to the marked price?

- (a) 5 : 6 (b) 8 : 9 (c) 4 : 5 (d) 3 : 4

108. The monthly incomes of two persons are in the ratio of 4:5 and their monthly expenditures are in the ratio of 7: 9. If each save ₹ 50 a month what are their monthly incomes:

- (a) ₹ 100, ₹ 125 (b) ₹ 200, ₹ 250 (c) ₹ 300, ₹ 375 (d) ₹ 400, ₹ 500

109. Rohit starts from his house in his car and travels 10 km towards the North, then 8 km towards East then 12 km towards his right, 6 km towards his left, 10 km toward north and finally 2 km towards his right. In which direction is he now with reference to the starting point?

- (a) North (b) South (c) North-east (d) South-west

110. What is the **incorrect** number in the sequence: 25, 34, 49, 68, 91, 118, 149 ?

- (a) 34 (b) 25 (c) 91 (d) 118

111. 'ਆਪਣੇ ਨੈਣ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦੇ ਤੂੰ ਮਟਕਾਉਂਦੀ ਫਿਰ' ਅਖਾਣ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?

- (a) ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੋ ਕੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਚੀਜ਼ ਮੰਗਣੀ।
- (b) ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਚੀਜ਼ ਦੇਣੀ।
- (c) ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੋ ਕੇ ਕੋਈ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣੀ।
- (d) ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੋ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣੀ।

112. 'ਬਿਨਾਂ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣਾ' ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

- (a) ਭਿੱਜੀ ਬਿੱਲੀ ਬਣ ਜਾਣਾ
- (b) ਬਿੱਲੀ ਲਈ ਛਿੱਕਾ ਟੁੱਟ ਪੈਣਾ
- (c) ਭੁੰਨੇ ਤਿੱਤਰ ਉਡਾਉਣਾ
- (d) ਭੂਤ ਸਵਾਰ ਹੋਣਾ

113. 'ਨਹੁੰ ਅੜ ਜਾਣਾ' ਮੁਹਾਵਰੇ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

- (a) ਕੁਝ ਸਹਾਰਾ ਮਿਲ ਜਾਣਾ
- (b) ਨਹੁੰ-ਮਾਸ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੋਣਾ
- (c) ਮੁਸੀਬਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਣੀ
- (d) ਰੰਗ ਵਿਚ ਭੰਗ ਪੈ ਜਾਣੀ

114. 'ਬੁੱਕਲ ਵਿਚ ਰੋੜੀ ਭੰਨਣੀ' ਮੁਹਾਵਰੇ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

- (a) ਮੌਜ ਕਰਨੀ
- (b) ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਣਾ
- (c) ਗੁਪਤ ਯਤਨ ਕਰਨਾ
- (d) ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ

RAR Civils - Punjab

115. ਸ਼ੁੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- (a) ਵੇਹੁਟੀ
- (b) ਵੇਹਟੀ
- (c) ਵਹੁਟੀ
- (d) ਵੇਹੁਟੀ

116. "I Eat Bread" ਵਾਕ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਸ਼ੁੱਧ ਅਨੁਵਾਦ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- (a) ਮੈਂ ਰੋਟੀ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
- (b) ਮੈਂ ਰੋਟੀ ਖਾ ਗਿਆ ਹਾਂ।
- (c) ਮੈਂ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ।
- (d) ਮੈਂ ਰੋਟੀ ਖਾ ਲਈ ਹੈ।

117. ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 'ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਮੇਲਾ' ਕਿੱਥੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ?

- (a) ਛਪਾਰ
- (b) ਜਗਰਾਓਂ
- (c) ਜਰਗ
- (d) ਬਠਿੰਡਾ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚੋਂ 118 ਤੋਂ 120 ਤੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ।

ਇਸ ਕਥਨ ਵਿੱਚ ਸੈਂ ਫੀਸਦੀ ਸਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਸੋਹਣਾ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੋਹਣਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਸੋਹਣਾ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਸੋਹਣੀ ਹੋਵੇ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਆਤਮਿਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸੋਹਣਾ ਹੋਵੇ, ਅਸਲ ਸੋਹਣਾ ਬਣਨ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਕੁੱਝ ਆਤਮਿਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਸਰੀਰਕ ਸੁੰਦਰਤਾ ਬੁੜ-ਚਿਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੁੰਦਰ ਚਿਹਰਾ ਮਰਦ ਜਾਂ ਤੀਵੀਂ ਦੀ ਪੱਕੀ ਜਾਈਦਾਦ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨਾਲ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਖੁੱਸ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਸੁੰਦਰ ਆਤਮਾ ਤੇ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਉਪਜੇ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਕਿਰਤਾਂ ਬੰਦੇ ਦੇ ਮਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੀ ਸਦੀਵੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉੱਚ ਨੈਤਿਕ ਗੁਣਾਂ ਤੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਕਲੋਂ ਕੋਝਾ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੰਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਹਰ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚੋਂ ਚੰਗਿਆਈ ਦੀ ਮਹਿਕ ਖਿੱਲਰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਦੁਖੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਠੰਡ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਵੀ ਲੋਕ ਚੰਮ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਉੱਪਰ ਮੋਹਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਕਤੀ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਪਿੱਛੋਂ ਨਾ ਉਹ ਸੁੰਦਰਤਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਉਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਖੁਸ਼ੀ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੁਹਣੇ ਤੇ ਨੇਕੀ ਭਰੇ ਕੰਮ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ-ਪਿਆਰ ਦਾ ਪਸਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੱਛ ਵਿੱਚ ਛੁਰੀ ਤੇ ਮੂੰਹੋਂ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੋਹਣਾ ਬੰਦਾ ਉਹ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਕੰਮ ਸੋਹਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੇਵਲ ਸ਼ਕਲ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਸਲ ਸੋਹਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

118. ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਪਰਵਿਰਤੀ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

- (a) ਜਿਹੜਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰੇ।
- (b) ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਬੋਲੇ।
- (c) ਜਿਹੜਾ ਅੰਦਰੋਂ ਹੋਰ ਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਹੋਰ ਹੋਵੇ।
- (d) ਜਿਹੜਾ ਅਨੈਤਿਕ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋਵੇ।

119. ਪੈਰੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਦੀਵੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਕਿਵੇਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ?

- (a) ਸੁੰਦਰ ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਮਨ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਕਾਰਣ
- (b) ਚੰਮ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰ ਕਿਨਾਰ ਕਰਕੇ
- (c) ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਰਾਮ ਰਾਮ ਬੋਲ ਕੇ
- (d) ਦੁਨਿਆਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੋਹ ਘਟਾ ਕੇ

120. ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਕੀ ਹੈ?

- (a) ਸੂਰਤ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ।
- (b) ਸੀਰਤ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ।
- (c) ਪਿਆਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ।
- (d) ਨੈਤਿਕ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ।

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO 41 POSTS OF ASSISTANT
ENVIRONMENTAL ENGINEER (GROUP-A) IN THE DEPARTMENT OF SCIENCE,
TECHNOLOGY AND ENVIRONMENT, GOVERNMENT OF PUNJAB

ADVT. NO.-
2022106

COMPETITIVE EXAM DATE: 06-OCT-2024

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	D	25	*	49	A	73	A	97	C
2	A	26	B	50	D	74	B	98	C
3	*	27	A	51	B	75	B	99	D
4	*	28	A	52	A	76	*	100	C
5	D	29	C	53	B	77	B	101	C
6	A	30	B	54	*	78	C	102	A
7	A	31	*	55	D	79	C	103	C
8	A	32	A	56	A	80	D	104	D
9	C	33	C	57	A	81	C	105	A
10	A	34	B	58	C	82	A	106	D
11	B	35	A&B	59	*	83	C	107	A
12	C	36	A	60	B	84	C	108	D
13	B	37	D	61	B	85	C	109	C
14	A	38	A	62	B	86	A	110	B
15	A	39	C	63	D	87	B	111	A
16	D	40	C	64	A	88	C	112	B
17	A	41	B	65	D	89	D	113	A
18	A	42	A	66	D	90	A	114	C
19	D	43	C	67	*	91	C	115	C
20	D	44	D	68	C	92	A	116	C
21	B	45	A	69	C	93	B	117	B
22	B	46	D	70	B	94	A	118	C
23	A	47	B&D	71	B	95	A	119	A
24	D	48	A	72	C	96	C	120	B

DATE : 28-Oct-2024

Sd/-
SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

District Manager - 25/08/2024

1	What connects J. Ramos-Horta, Muhammad Yunus, Nelson Mandela and Barack Obama? a) They were/are all longest serving Presidents of their respective countries b) They were/are heads of state/ government of their respective countries who also won Nobel Prize c) They were/are heads of state/ government of their respective countries who were twice elected to those posts unanimously d) They were/are heads of state of their respective countries who also served as United Nations Secretary General	1	ਜੇ. ਰਾਮੋਸ-ਹੋਰਤਾ, ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ, ਨੈਲਸਨ ਮੰਡੇਲਾ ਅਤੇ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ? a) ਉਹ ਸਾਰੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਨ/ਹਨ b) ਉਹ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਜ/ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸਨ/ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਜਿੱਤਿਆ c) ਉਹ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਜ/ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸਨ/ਹਨ ਜੋ ਦੋ ਵਾਰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ d) ਉਹ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸਨ/ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ																														
2	Maize, Cotton and Groundnut are generally considered to be ____ crops. a) Kharif b) Rabi c) Zaid d) Both 'b' and 'c'	2	ਮੱਕੀ, ਕਪਾਹ ਅਤੇ ਮੂੰਗਫਲੀ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ____ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। a) ਸਾਉਣੀ b) ਹਾੜੀ c) ਜੈਦ d) 'b' ਅਤੇ 'c' ਦੋਵੇਂ																														
3	Which of the following Sufi saints of Delhi is associated with the famous saying, “Hanooz Dilli Door Ast” (Delhi is yet far away). a) Shaikh Faridudin b) Nizamudin Auliya c) Shaikh Muinuddin Chishti d) Nasiruddin Chirag-I-Delhi	3	ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਸੂਫੀ ਸੰਤ ਦਾ ਨਾਂਅ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਹਾਵਤ, "ਹਨੂਜ਼ ਦਿਲੀ ਦੂਰ ਅਸਤ" (ਦਿੱਲੀ ਅਜੇ ਦੂਰ ਹੈ) ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। a) ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦੁਦੀਨ b) ਨਿਜ਼ਾਮੁਦੀਨ ਔਲੀਆ c) ਸ਼ੇਖ ਮੁਈਨੁਦੀਨ ਚਿਸ਼ਤੀ d) ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਚਿਰਾਗ-ਏ-ਦਿੱਲੀ																														
4	Which of the following is correct code regarding Truth/Falsity of following statements: 1. Babur wrote his memoirs called 'Tuzuk-I- Baburi' in Persian. 2. Sadler Commission is known as Magna Carta of English education in India. 3. “The Other Side of the Silence”, is written by Romila Thapar Code: <table><tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td>a) True</td><td>True</td><td>True</td></tr><tr><td>b) True</td><td>False</td><td>True</td></tr><tr><td>c) False</td><td>True</td><td>False</td></tr><tr><td>d) False</td><td>False</td><td>False</td></tr></table>	1	2	3	a) True	True	True	b) True	False	True	c) False	True	False	d) False	False	False	4	ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਕਥਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ/ਗਲਤ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਕੋਡ ਹੈ: 1. ਬਾਬਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ 'ਤੁਜੁਕ-ਏ-ਬਾਬਰੀ' ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਫ਼ਾਰਸੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ। 2. ਸੈਡਲਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮੈਗਨਾ ਕਾਰਟਾ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 3. “ਦ ਅਦਰ ਸਾਈਡ ਆਫ ਦ ਸਾਇਲੈਂਸ”, ਰੋਮਿਲਾ ਥਾਪਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ ਕੋਡ: <table><tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td>a) ਸਹੀ</td><td>ਸਹੀ</td><td>ਸਹੀ</td></tr><tr><td>b) ਸਹੀ</td><td>ਗਲਤ</td><td>ਸਹੀ</td></tr><tr><td>c) ਗਲਤ</td><td>ਸਹੀ</td><td>ਗਲਤ</td></tr><tr><td>d) ਗਲਤ</td><td>ਗਲਤ</td><td>ਗਲਤ</td></tr></table>	1	2	3	a) ਸਹੀ	ਸਹੀ	ਸਹੀ	b) ਸਹੀ	ਗਲਤ	ਸਹੀ	c) ਗਲਤ	ਸਹੀ	ਗਲਤ	d) ਗਲਤ	ਗਲਤ	ਗਲਤ
1	2	3																															
a) True	True	True																															
b) True	False	True																															
c) False	True	False																															
d) False	False	False																															
1	2	3																															
a) ਸਹੀ	ਸਹੀ	ਸਹੀ																															
b) ਸਹੀ	ਗਲਤ	ਸਹੀ																															
c) ਗਲਤ	ਸਹੀ	ਗਲਤ																															
d) ਗਲਤ	ਗਲਤ	ਗਲਤ																															

5	Match List I with List II and select correct answer from the codes given below. <table><tr><td>List I</td><td>List II</td></tr><tr><td>I Warren Hastings</td><td>A. Prohibition of Sati</td></tr><tr><td>II Lord Wellesley</td><td>B. Treaty of Amritsar with Ranjit Singh</td></tr><tr><td>III Lord Minto I</td><td>C. Subsidiary Alliance</td></tr><tr><td>IV Lord William Bentinck</td><td>D. Regulating Act of 1773</td></tr></table> Code: a) I-A, II-B, III-C, IV-D b) I-C, II-D, III-B, IV-A c) I-D, II-C, III-B, IV-A d) I-D, II-B, III-A, IV-C	List I	List II	I Warren Hastings	A. Prohibition of Sati	II Lord Wellesley	B. Treaty of Amritsar with Ranjit Singh	III Lord Minto I	C. Subsidiary Alliance	IV Lord William Bentinck	D. Regulating Act of 1773	5	ਸੂਚੀ I ਨਾਲ ਸੂਚੀ II ਦਾ ਮੇਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਚੁਣੋ। <table><tr><td>ਸੂਚੀ I</td><td>ਸੂਚੀ II</td></tr><tr><td>I ਵਾਰਨ ਹੇਸਟਿੰਗਜ਼</td><td>A. ਸਤੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ</td></tr><tr><td>II ਲਾਰਡ ਵੈਲੇਸਲੀ</td><td>B. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਸੰਧੀ</td></tr><tr><td>III ਲਾਰਡ ਮਿੰਟੋ I</td><td>C. ਸਹਾਇਕ ਸੰਧੀ</td></tr><tr><td>IV ਲਾਰਡ ਵਿਲੀਅਮ ਬੈਂਟਿੰਕ</td><td>D. ਰੈਗੂਲੇਟਿੰਗ ਐਕਟ ਆਫ 1773</td></tr></table> ਕੋਡ: a) I-A, II-B, III-C, IV-D b) I-C, II-D, III-B, IV-A c) I-D, II-C, III-B, IV-A d) I-D, II-B, III-A, IV-C	ਸੂਚੀ I	ਸੂਚੀ II	I ਵਾਰਨ ਹੇਸਟਿੰਗਜ਼	A. ਸਤੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ	II ਲਾਰਡ ਵੈਲੇਸਲੀ	B. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਸੰਧੀ	III ਲਾਰਡ ਮਿੰਟੋ I	C. ਸਹਾਇਕ ਸੰਧੀ	IV ਲਾਰਡ ਵਿਲੀਅਮ ਬੈਂਟਿੰਕ	D. ਰੈਗੂਲੇਟਿੰਗ ਐਕਟ ਆਫ 1773
List I	List II																						
I Warren Hastings	A. Prohibition of Sati																						
II Lord Wellesley	B. Treaty of Amritsar with Ranjit Singh																						
III Lord Minto I	C. Subsidiary Alliance																						
IV Lord William Bentinck	D. Regulating Act of 1773																						
ਸੂਚੀ I	ਸੂਚੀ II																						
I ਵਾਰਨ ਹੇਸਟਿੰਗਜ਼	A. ਸਤੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ																						
II ਲਾਰਡ ਵੈਲੇਸਲੀ	B. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਸੰਧੀ																						
III ਲਾਰਡ ਮਿੰਟੋ I	C. ਸਹਾਇਕ ਸੰਧੀ																						
IV ਲਾਰਡ ਵਿਲੀਅਮ ਬੈਂਟਿੰਕ	D. ਰੈਗੂਲੇਟਿੰਗ ਐਕਟ ਆਫ 1773																						
6	The following persons were associated with which movement: I V.V. Giri II Shiv Rao III Diwan Chamanlal IV N.M. Joshi a) Trade Union Movement b) Communist Movement c) Kisan Sabha Movement d) State People's Movement	6	ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ: I ਵੀ.ਵੀ. ਗਿਰੀ II ਸ਼ਿਵ ਰਾਓ III ਦੀਵਾਨ ਚਮਨਲਾਲ IV ਐਨ.ਐਮ. ਜੋਸ਼ੀ a) ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਅੰਦੋਲਨ b) ਸਾਮਵਾਦੀ ਲਹਿਰ c) ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਅੰਦੋਲਨ d) ਰਾਜ ਜਨ ਅੰਦੋਲਨ																				
7	Match List I with List II and select correct answer from the codes given below. <table><tr><td>List I</td><td>List II</td></tr><tr><td>I Shiv Kumar Batalvi</td><td>A Chitta Lahoo</td></tr><tr><td>II Bhai Vir Singh</td><td>B Pinjar</td></tr><tr><td>III Amrita Pritam</td><td>C Sundri</td></tr><tr><td>IV Nanak Singh</td><td>D Loona</td></tr></table> Code: a) I-D, II-C, III-B, IV-A b) I-C, II-B, III-A, IV-D c) I-C, II-D, III-B, IV-A d) I-D, II-A, III-C, IV-B	List I	List II	I Shiv Kumar Batalvi	A Chitta Lahoo	II Bhai Vir Singh	B Pinjar	III Amrita Pritam	C Sundri	IV Nanak Singh	D Loona	7	ਸੂਚੀ I ਨਾਲ ਸੂਚੀ II ਦਾ ਮੇਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਚੁਣੋ। <table><tr><td>ਸੂਚੀ I</td><td>ਸੂਚੀ II</td></tr><tr><td>I ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ</td><td>A. ਚਿੱਟਾ ਲਹੂ</td></tr><tr><td>II ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ</td><td>B. ਪਿੰਜਰ</td></tr><tr><td>III ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ</td><td>C. ਸੁੰਦਰੀ</td></tr><tr><td>IV ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ</td><td>D. ਲੂਣਾ</td></tr></table> ਕੋਡ: a) I-D, II-C, III-B, IV-A b) I-C, II-B, III-A, IV-D c) I-C, II-D, III-B, IV-A d) I-D, II-A, III-C, IV-B	ਸੂਚੀ I	ਸੂਚੀ II	I ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ	A. ਚਿੱਟਾ ਲਹੂ	II ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ	B. ਪਿੰਜਰ	III ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ	C. ਸੁੰਦਰੀ	IV ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ	D. ਲੂਣਾ
List I	List II																						
I Shiv Kumar Batalvi	A Chitta Lahoo																						
II Bhai Vir Singh	B Pinjar																						
III Amrita Pritam	C Sundri																						
IV Nanak Singh	D Loona																						
ਸੂਚੀ I	ਸੂਚੀ II																						
I ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ	A. ਚਿੱਟਾ ਲਹੂ																						
II ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ	B. ਪਿੰਜਰ																						
III ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ	C. ਸੁੰਦਰੀ																						
IV ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ	D. ਲੂਣਾ																						
8	Which of the following is/are correctly matched? I. Railway started from Bombay to Thane: 1857 II. Universities setup in Bombay, Madras and Calcutta: 1905 III. Supreme Court set up in Calcutta by East India Company: 1854 a) III Only b) I and III Only c) II Only d) None of the above	8	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ/ਖਾਂਦੇ ਹੈ/ਹਨ? I. ਰੇਲਵੇ ਬੰਬਈ ਤੋਂ ਠਾਣੇ ਤੱਕ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ: 1857 II. ਬੰਬਈ, ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ: 1905 III. ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ: 1854 a) ਕੇਵਲ III b) ਕੇਵਲ I ਅਤੇ III c) ਕੇਵਲ II d) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ																				

9	Who among the following were prominent members of the Nirguna cult of Bhakti Marg? I Bhagat Kabir II Guru Nanak Dev Ji III Bhagat Ravidas IV Mira Bai Select the correct answer using the codes given below: a) II and III b) I, III and IV c) I, II and III d) I, II, III and IV	9	ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਭਗਤੀ ਮਾਰਗ ਦੇ ਨਿਰਗੁਣ ਪੰਥ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੈਂਬਰ ਸਨ? I ਭਗਤ ਕਬੀਰ II ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ III ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ IV ਮੀਰਾ ਬਾਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ: a) II ਅਤੇ III b) I, III ਅਤੇ IV c) I, II ਅਤੇ III d) I, II, III ਅਤੇ IV
10	From whom did Maharaja Ranjit Singh acquire the famous Kohinoor diamond, which was later taken by the British to England. a) Shah Shujah b) Amirs of Sind c) Zaman Shah of Iraq d) Shah Alam II	10	ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਸ ਕੋਲੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੋਹਿਨੂਰ ਹੀਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਇੰਗਲੈਂਡ ਲੈ ਗਏ? a) ਸ਼ਾਹ ਸ਼ੁਜਾ b) ਸਿੰਧ ਦੇ ਅਮੀਰ c) ਇਰਾਕ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨ ਸ਼ਾਹ d) ਸ਼ਾਹ ਆਲਮ II
11	Consider the following statements and choose the incorrect option(s): 1. Proposal of Dominion Status was made in the "August Offer" of 1940. 2. Silver coin Rupaya was first issued by Akbar. 3. Nadir Shah invaded India during the reign of Sikandar Lodhi. a) 1 Only b) 2 and 3 Only c) 1 and 2 Only d) 1, 2 and 3	11	ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਗਲਤ ਵਿਕਲਪ/ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ: 1. 1940 ਦੀ "ਅਗਸਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼" ਵਿੱਚ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਸਟੇਟਸ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 2. ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਰੁਪਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਬਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 3. ਨਦੀਰਸ਼ਾਹ ਲੋਧੀ ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। a) ਕੇਵਲ 1 b) ਕੇਵਲ 2 ਅਤੇ 3 c) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 2 d) 1, 2 ਅਤੇ 3
12	Fill in the blanks: 1. Gautam Buddha delivered his first religious discourse at <u>X</u> 2. The first Buddhist monastic council was held at <u>Y</u> 3. The capital of Avanti, the Mahajanapada was at <u>Z</u> X, Y and Z are (respectively) a) Ujjain, Rajagriha, Sravasti b) Saranath, Sravasti, Rajagriha c) Ujjain, Kalinga, Rajagriha d) Saranath, Rajagriha, Ujjain	12	ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ: 1. ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਨੇ <u>X</u> ਵਿਖੇ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਵਚਨ ਕੀਤਾ 2. ਪਹਿਲੀ ਬੋਧੀ ਮੱਠ ਸਭਾ <u>Y</u> ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ 3. ਅਵੰਤੀ ਮਹਾਜਨਪਦ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ, <u>Z</u> ਵਿਖੇ ਸੀ X, Y ਅਤੇ Z ਹਨ (ਕ੍ਰਮਵਾਰ) a) ਉਜੈਨ, ਰਾਜਗ੍ਰਹਿ, ਸ਼ਰਾਵਸਤੀ b) ਸਾਰਨਾਥ, ਸ਼ਰਾਵਸਤੀ, ਰਾਜਗ੍ਰਹਿ c) ਉਜੈਨ, ਕਲਿੰਗ, ਰਾਜਗ੍ਰਹਿ d) ਸਾਰਨਾਥ, ਰਾਜਗ੍ਰਹਿ, ਉਜੈਨ
13	The land that was cultivated every year and never left fallow under the Mughals: a) Polaj b) Parauti c) Chachar d) Banjar	13	ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਹਰ ਸਾਲ ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਦੇ ਵੀ ਅਣਬੀਜੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ: a) ਪੋਲਜ b) ਪਰੌਤੀ c) ਚਾਚਰ d) ਬੰਜਰ

14	The Carnatic battles were fought between: a) English and Dutch b) Portuguese and English c) English and French d) English and Danes	14	ਕਰਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ _____ ਵਿੱਚਕਾਰ ਹੋਈਆਂ ਸਨ: a) ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਡੱਚ b) ਪੁਰਤਗਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ c) ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸਿਸੀਆਂ d) ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਡੇਨਜ਼
15	Select the correct alternative: a) Balaji Baji Rao was popularly known as Maratha Machhiavelli b) 'Back to the Vedas' call was given by Raja Ram Mohan Roy c) Satya Sodak Samaj was founded by Annie Beasant d) The president of the Indian National Congress at the time of Surat split was Rashbihari Ghosh	15	ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ: a) ਬਾਲਾਜੀ ਬਾਜੀ ਰਾਓ, ਮਰਾਠਾ ਮੈਕਿਆਵੇਲੀ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੀ। b) 'ਵੇਦਾਂ ਵੱਲ ਵਾਪਸ' ਹੋਕਾ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਰਾਏ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ c) ਸੱਤਿਆ ਸੋਧਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਐਨੀ ਬੇਸੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ d) ਸੂਰਤ ਵਿਭਾਜਨ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਸਬਿਹਾਰੀ ਘੋਸ਼ ਸਨ
16	I. The Allahabad pillar inscription was composed by 'X'. II. The Satnamis, who rebelled in the time of Aurangzeb and occupied the town of Narnaul, were followers of 'Y'. Identify 'X' and 'Y' respectively: a) Meghavarma and Guru Nanak Dev Ji b) Harishena and Saint Kabir c) Rudradeva and Dadu d) Ravikirti and Bhagat Ravidas	16	I. ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਥੰਮ੍ਹ ਦਾ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ 'X' ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। II. ਸਤਨਾਮੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾਰਨੌਲ ਸ਼ਹਿਰ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, 'Y' ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਸਨ। ਕ੍ਰਮਵਾਰ 'X' ਅਤੇ 'Y' ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ: a) ਮੇਘਵਰਮਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ b) ਹਰੀਸ਼ੇਣ ਅਤੇ ਸੰਤ ਕਬੀਰ c) ਰੁਦ੍ਰਦੇਵ ਅਤੇ ਦਾਦੂ d) ਰਵੀਕੀਰਤੀ ਅਤੇ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ
17	Which statement is/are correct about commercialization of agriculture during British rule in India? 1) It was based on commodity production for the world market 2) It was always concerned about the domestic market in India 3) It was basically engaged in China trade Choose the correct answer: a) 1 Only b) 2 and 3 Only c) 1 and 3 Only d) 3 Only	17	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ/ਹਨ? 1) ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਮੰਡੀ ਲਈ ਵਸਤੂ ਉਤਪਾਦਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। 2) ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੀ। 3) ਇਹ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਦੇ ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਸੀ। ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ a) ਕੇਵਲ 1 b) ਕੇਵਲ 2 ਅਤੇ 3 c) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 3 d) ਕੇਵਲ 3
18	Who was the first woman graduate of the Calcutta University? a) Toru Dutt b) Kadambini Ganguli c) Sarojini Naidu d) Renuka Roy	18	ਕਲਕੱਤਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ _____ ਸੀ। a) ਤੋਰੂ ਦੱਤ b) ਕਾਦੰਬਿਨੀ ਗਾਂਗੁਲੀ c) ਸਰੋਜਿਨੀ ਨਾਇਡੂ d) ਰੇਨੁਕਾ ਰਾਏ

19	Match List-I with List-II and select the correct answer using the code given below the lists: List-I (Association) List-II (Founder) A. Indian Association 1. Dadabhai Naoroji B. East India Association 2. Surendranath Banerjee C. Poona Sarvajanik Sabha 3. A.O. Hume D. Indian National Congress 4. M.G. Ranade Code: a) A(2),B(4),C(1),D(3) b) A(1),B(2),C(3),D(4) c) A(2),B(1),C(3),D(4) d) A(1),B(2),C(4),D(3)	19	ਸੂਚੀ-I ਨੂੰ ਸੂਚੀ-II ਨਾਲ ਮੇਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸੂਚੀਆਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ: ਸੂਚੀ-I (ਸੰਗਠਨ) ਸੂਚੀ-II (ਸੰਸਥਾਪਕ) A. ਇੰਡੀਅਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ 1. ਦਾਦਾਭਾਈ ਨੌਰੋਜੀ B. ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ 2. ਸੁਰੇਂਦਰਨਾਥ ਬੈਨਰਜੀ C. ਪੂਨਾ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸਭਾ 3. ਏ.ਓ. ਹਿਊਮ D. ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ 4. ਐਮ.ਜੀ. ਰਾਨਾਡੇ ਕੋਡ: a) A(2),B(4),C(1),D(3) b) A(1),B(2),C(3),D(4) c) A(2),B(1),C(3),D(4) d) A(1),B(2),C(4),D(3)
20	The Meerut Conspiracy case (1929- 33) was associated with- a) Indian Communists b) Revolutionary Terrorists c) Ghadar Activists d) INA Trials	20	ਮੇਰਠ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੇਸ (1929-33) _____ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। a) ਭਾਰਤੀ ਸਾਮਵਾਦੀਆਂ b) ਇਨਕਲਾਬੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ c) ਗਦਰ ਕਾਰਕੁਨਾਂ d) ਆਈ.ਐਨ.ਏ. ਟਰਾਇਲਜ਼
21	With respect to cultural history of India, 'Lavanya Yojanam', 'Rupabheda', 'Varnikabhanga' and 'Sadrishtyam' are among the Sadanga (6 Limbs) of a) Indian Classical Dance b) Indian Folk Dance c) Indian Painting d) Indian Theatre	21	ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, 'ਲਾਵਣਯ ਯੋਜਨਾ', 'ਰੂਪਭੇਦ', 'ਵਰਣਿਕਾਭੰਗ' ਅਤੇ 'ਸਦ੍ਰਿਸ਼ਯਮ' _____ ਦੇ ਸ਼ਡੰਗ (6 ਅੰਗਾਂ) ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ। a) ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨਾਚ b) ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ ਨਾਚ c) ਭਾਰਤੀ ਚਿੱਤਰਕਲਾ d) ਭਾਰਤੀ ਰੰਗਮੰਚ
22	Which of the following areas was/were in news due to recent border tensions between India and China? 1. Pangong Tso 2. Hot Springs 3. Galwan River Valley 4. Sir Creek a) 1 and 4 Only b) 3 Only c) 1, 2 and 3 Only d) 1, 2, 3 and 4	22	ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਵਿਚਕਾਰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸਰਹੱਦੀ ਤਣਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ/ਸਨ? 1. ਪੈਂਗੋਂਗ ਸੋ 2. ਹੋਟ ਸਪ੍ਰਿੰਗਜ਼ 3. ਗਲਵਾਨ ਨਦੀ ਘਾਟੀ 4. ਸਰ ਕ੍ਰੀਕ a) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 4 b) ਕੇਵਲ 3 c) ਕੇਵਲ 1, 2 ਅਤੇ 3 d) 1, 2, 3 ਅਤੇ 4
23	'Starlink' is a satellite internet constellation designed and manufactured by which company? a) Amazon b) SpaceX c) Blue Origin d) Apple	23	'ਸਟਾਰਲਿੰਕ' ਇੱਕ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਇੰਟਰਨੈਟ ਤਾਰਾਮੰਡਲ ਹੈ ਜੋ ਕੰਪਨੀ _____ ਦੁਆਰਾ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਅਤੇ ਨਿਰਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? a) ਐਮਾਜ਼ਾਨ b) ਸਪੇਸਐਕਸ c) ਬਲੂ ਓਰਿਜਨ d) ਐਪਲ

24	Which nation initiated 'Operation Dost' in response to the huge earthquake in Turkey and Syria? a) Pakistan b) China c) India d) Russia	24	ਤੁਰਕੀ ਅਤੇ ਸੀਰੀਆ ਵਿੱਚ ਆਏ ਵੱਡੇ ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 'ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਦੇਸਤ' ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ? a) ਪਾਕਿਸਤਾਨ b) ਚੀਨ c) ਭਾਰਤ d) ਰੂਸ
25	Identify the country with which India: 1. conducts a Military Exercise 'SAMPRITI' 2. has an operational rail link 'Petrpole-Benapole' 3. has worked on a 'Friendship Pipeline' for carriage of High Speed Diesel. 4. Shares a land border of over 4000 Km. a) China b) Myanmar c) Bangladesh d) Nepal	25	ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ: 1. ਇੱਕ ਫੌਜੀ ਅਭਿਆਸ 'ਸੰਪ੍ਰਤੀ' ਕਰਦਾ ਹੈ 2. ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਚਾਲਿਤ ਰੇਲ ਲਿੰਕ 'ਪੇਟਰਪੋਲ-ਬੇਨਾਪੋਲ' ਚਾਲੂ ਹੈ। 3. ਨੇ ਹਾਈ ਸਪੀਡ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀ ਵੇਆ-ਢੁਆਈ ਲਈ 'ਫ੍ਰੈਂਡਸ਼ਿਪ ਪਾਈਪਲਾਈਨ' 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। 4. 4000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸਰਹੱਦ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। a) ਚੀਨ b) ਮਿਆਂਮਾਰ c) ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ d) ਨੇਪਾਲ
26	Where are Nagi and Nakti bird Sanctuaries located that were recently added to Ramsar Convention's global list of wetlands of international importance? a) Andaman and Nicobar islands b) Bihar c) Chhattisgarh d) Dadra and Nagar Haveli and Daman and Diu	26	ਨਾਗੀ ਅਤੇ ਨਕਤੀ ਬਰਡ ਸੈਂਚੂਰੀਜ਼ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹਨ ਜੋ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਰਾਮਸਰ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹੱਤਤਾ ਵਾਲੇ ਵੈਟਲੈਂਡਜ਼ ਦੀ ਗਲੋਬਲ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ? a) ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂ b) ਬਿਹਾਰ c) ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ d) ਦਾਦਰਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ ਅਤੇ ਦਮਨ ਅਤੇ ਦੀਉ
27	"An amendment of the constitution may be initiated only by the introduction of a Bill for the purpose in either House of Parliament....." Above provision has been provided by which of the following articles and part of the constitution of India....? a) Article :- 368, Part X b) Article :- 367, Part X c) Article :- 368, Part XX d) Article :- 367, Part III	27	"ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੋਧ ਸਿਰਫ ਸੰਸਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਦਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ....." ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਅਨੁਛੇਦ ਅਤੇ ਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? a) ਅਨੁਛੇਦ :- 368, ਭਾਗ X b) ਅਨੁਛੇਦ :- 367, ਭਾਗ X c) ਅਨੁਛੇਦ :- 368, ਭਾਗ XX d) ਅਨੁਛੇਦ :- 367, ਭਾਗ III
28	Which of the following is not a member of G20: a) Mexico b) Saudi Arabia c) South Africa d) Singapore	28	ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ G20 ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ: a) ਮੈਕਸੀਕੋ b) ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ c) ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ d) ਸਿੰਗਾਪੁਰ

29	'Thwaites Glacier' / 'Doomsday Glacier' often heard in news is located in a) Hindukush Himalayas b) Antarctica c) Neptune d) Greenland	29	'ਥਵਾਈਟਸ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ' / 'ਡੂਮਸਡੇ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ' ਜੋ, ਅਕਸਰ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, _____ ਵਿੱਚ ਸਥਿੱਤ ਹੈ। a) ਹਿੰਦੂਕੁਸ਼ ਹਿਮਾਲਿਆ b) ਅੰਟਾਰਕਟਿਕਾ c) ਨੈਪਚਿਊਨ (ਵਰੁਣ) d) ਗ੍ਰੀਨਲੈਂਡ
30	Which of the following is /are correct: 1. India has recently become world's 3rd largest producer of sugar. 2. India has recently become world's 3rd largest consumer of sugar. 3. Punjab has recently become highest sugar producing state of India. 4. Punjab has recently become highest sugar exporting state of India. a) 2 and 3 Only b) 1 and 4 Only c) 1, 2 and 3 Only d) None of the above	30	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ/ਹਨ? 1. ਭਾਰਤ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਖੰਡ ਦਾ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਤੀਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਉਤਪਾਦਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। 2. ਭਾਰਤ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਖੰਡ ਦਾ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਤੀਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖਪਤਕਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। 3. ਪੰਜਾਬ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੰਡ ਉਤਪਾਦਕ ਰਾਜ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। 4. ਪੰਜਾਬ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੰਡ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੂਬਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। a) ਕੇਵਲ 2 ਅਤੇ 3 b) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 4 c) ਕੇਵਲ 1, 2 ਅਤੇ 3 d) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
31	'Tilapia', 'Golden Mahseer' and 'Channa Barca' often heard in news are varieties/species of _____ a) Birds b) Fish c) Butterflies d) Wheat	31	'ਤਿਲਾਪੀਆ', 'ਗੋਲਡਨ ਮਹਸੀਰ' ਅਤੇ 'ਚੰਨਾ ਬਾਰਕਾ' ਜੋ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ _____ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ/ਨਸਲਾਂ ਹਨ। a) ਪੰਛੀਆਂ b) ਮੱਛੀਆਂ c) ਤਿਤਲੀਆਂ d) ਕਣਕ
32	Pick the incorrect match (Olympian and corresponding sport) a) Karnam Malleswari - Women's Javelin throw b) Manu Bhaker - Women's 10 m air pistol shooting c) Bajrang Punia - Men's 65 kg wrestling d) Mirabai Chanu - Women's 49 kg weightlifting	32	ਗਲਤ ਜੋੜ ਚੁਣੋ (ਓਲੰਪੀਅਨ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਖੇਡ) a) ਕਰਨਮ ਮਲੇਸਵਰੀ - ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਜੈਵਲਿਨ ਥਰੋਅ b) ਮਨੂ ਭਾਕਰ - ਔਰਤਾਂ ਦੀ 10 ਮੀਟਰ ਏਅਰ ਪਿਸਟਲ ਸ਼ੂਟਿੰਗ c) ਬਜਰੰਗ ਪੁਨੀਆ - ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ 65 ਕਿਲੋ ਕੁਸ਼ਤੀ d) ਮੀਰਾਬਾਈ ਚਾਨੂ - ਔਰਤਾਂ ਦੀ 49 ਕਿਲੋ ਵੇਟਲਿਫਟਿੰਗ
33	According to 20th Livestock Census-2019, in Punjab _____ has highest share in total Livestock in population. a) Crossbreed Cattle b) Indigenous Cattle c) Buffaloes d) Goats	33	20ਵੀਂ ਪਸ਼ੂਪਨ ਜਨਗਣਨਾ-2019 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਵਿੱਚ _____ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। a) ਕਰਾਸਬ੍ਰੀਡ ਮਵੇਸੀ (Cattle) b) ਦੇਸੀ ਮਵੇਸੀ (Cattle) c) ਮੱਝਾਂ d) ਬੱਕਰੀਆਂ
34	Which of the following may be considered to be a suitable condition for growth of coral reefs? a) Temperature above 50° C most time of the year b) Temperature below 10° C most time of the year c) Average salinity above 65% d) Shallow depths of water	34	ਮੂੰਗਾ ਚਟਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਹੋਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸਥਿਤੀ ਢੁਕਵੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? a) ਸਾਲ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮਾਂ 50° C ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਤਾਪਮਾਨ b) ਸਾਲ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮਾਂ 10° C ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ c) ਔਸਤ ਖਾਰਾਪਣ 65% ਤੋਂ ਵੱਧ d) ਪਾਣੀ ਦੀ ਘੱਟ ਡੂੰਘਾਈ

35	Which of the following is a noted public interest lawyer and environmentalist who was awarded the Goldman Environmental Prize in 1996, Ramon Magsaysay Award in 1997 and Padma Shri in 2016: a) M.C. Setalvad b) Kailash Satyarthi c) M.C. Chagla d) M.C. Mehta	35	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ 1996 ਵਿੱਚ ਗੋਲਡਮੈਨ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪੁਰਸਕਾਰ, 1997 ਵਿੱਚ ਰੇਮਨ ਮੈਗਸੇਸੇ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ 2016 ਵਿੱਚ ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: a) ਐਮ.ਸੀ. ਸੇਤਲਵਾਡ b) ਕੈਲਾਸ਼ ਸਤਿਆਰਥੀ c) ਐਮ.ਸੀ. ਚਾਗਲਾ d) ਐਮ.ਸੀ. ਮਹਿਤਾ
36	Which of these International agreements was adopted with the objective to ensure access to genetic resources and fair and equitable sharing of benefits arising from their use: a) Nagoya Protocol 2010 b) Paris Agreement 2015 c) Rio Declaration 1992 d) Kyoto Protocol 1997	36	ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਝੌਤਾ ਜੈਨੇਟਿਕ ਸਰੋਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ: a) ਨਾਗੋਆ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ 2010 b) ਪੈਰਿਸ ਸਮਝੌਤਾ 2015 c) ਰੀਓ ਘੋਸ਼ਣਾ 1992 d) ਕਯੋਟੋ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ 1997
37	The book "Poor Economics: Radical Rethinking of the Way to Fight Global Poverty" was written by: a) Abhijit Banerjee and Esther Duflo b) Amartya Sen and Manmohan Singh c) Jagdish Bhagwati d) Raghuram Rajan	37	ਕਿਤਾਬ "ਪੂਰ ਆਰਥਿਕਸ: ਰੈਡੀਕਲ ਰੀਥਿੰਕਿੰਗ ਆਫ ਦ ਵੇਅ ਟੂ ਫਾਇਟ ਗਲੋਬਲ ਪਾਵਰਟੀ" _____ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ: a) ਅਭਿਜੀਤ ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਐਸਥਰ ਡੁਫਲੋ b) ਅਮਰਤਿਆ ਸੇਨ ਅਤੇ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ c) ਜਗਦੀਸ਼ ਭਗਵਤੀ d) ਰਾਘੁਰਾਮ ਰਾਜਨ
38	Consider the following statements: Statement I: Over hundreds of millions of years, photosynthetic organisms converted what was once a carbon dioxide-rich atmosphere to one in which oxygen is the most common component. Statement II: A balance between oxygen-producing photosynthesis and oxygen-using respiration maintains the current level of oxygen. Choose the most appropriate answer from the options given below a) Both statements 1 and 2 are correct b) Statement 1 is correct but Statement 2 is incorrect c) Statement 1 is incorrect but Statement 2 is correct d) Both statements 1 and 2 are incorrect	38	ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰੋ: ਕਥਨ I: ਲੱਖਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਾਣੂਆਂ ਨੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਦੇ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਭਰਪੂਰ ਸੀ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਕਸੀਜਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਕਥਨ II: ਆਕਸੀਜਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਆਕਸੀਜਨ-ਵਰਤਣ ਵਾਲੀ ਸੁਆਸ ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਆਕਸੀਜਨ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵਾਂ ਜਵਾਬ ਚੁਣੋ a) ਦੋਵੇਂ ਕਥਨ 1 ਅਤੇ 2 ਸਹੀ ਹਨ b) ਕਥਨ 1 ਸਹੀ ਹੈ ਪਰ ਕਥਨ 2 ਗਲਤ ਹੈ c) ਕਥਨ 1 ਗਲਤ ਹੈ ਪਰ ਕਥਨ 2 ਸਹੀ ਹੈ d) ਦੋਵੇਂ ਕਥਨ 1 ਅਤੇ 2 ਗਲਤ ਹਨ

39	The examples of Lentic ecosystem are: 1. lakes 2. rivers 3. ponds 4. streams Which of the following is a correct option? a) 1 and 2 only b) 2 and 4 only c) 1 and 3 only d) 1 and 4 only	39	ਲੈਟਿਕ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ: 1. ਝੀਲਾਂ 2. ਨਦੀਆਂ 3. ਛੱਪੜ 4. ਨਹਿਰਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ? a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2 b) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 4 c) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 3 d) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 4
40	Given below are two statements: one is labelled as Assertion A and the other is labelled as Reason R Assertion A: Some greenhouse gases contain halogens. Reason R: Halogens are commonly used as fumigants and disinfectants. In the light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below: a) Both A and R are correct and R is the correct explanation of A b) Both A and R are correct but R is NOT the correct explanation of A c) A is correct but R is not correct d) A is not correct but R is correct	40	ਹੇਠਾਂ ਦੇ ਕਥਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ: ਇੱਕ ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ 'A' ਵਜੋਂ ਲੇਬਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਾਰਨ 'R' ਵਜੋਂ ਲੇਬਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਦਾਅਵਾ A: ਕੁਝ ਗ੍ਰੀਨਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈਲੋਜਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਨ R: ਹੈਲੋਜਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਿਊਮੀਗੈਂਟ ਅਤੇ ਕੀਟਾਣੂਨਾਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵਾਂ ਜਵਾਬ ਚੁਣੋ: a) A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ b) A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ ਪਰ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ c) A ਸਹੀ ਹੈ ਪਰ R ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ d) A ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ R ਸਹੀ ਹੈ
41	Fostering Effective Energy Transition, 2024 Report was recently released by: a) UNEP and World Bank b) International Energy Agency and International Atomic Energy Agency c) World Economic forum d) BRICS	41	Fostering Effective Energy Transition, 2024 ਰਿਪੋਰਟ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ: a) UNEP ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ b) ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਊਰਜਾ ਏਜੰਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਏਜੰਸੀ c) ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਥਿਕ ਮੰਚ d) ਬ੍ਰਿਕਸ (BRICS)
42	Which one of the following terms often heard in news in the context of Environmental issues is most appropriately explained? a) Eco-Sensitive Zones: Areas defined under Environment (Protection) Act, 1986 as areas with more than 1500 vascular plants as endemics. b) Biodiversity hotspots: Areas surrounding protected areas like national parks and wildlife sanctuaries that act as buffers to reduce human impact on core areas. c) Bharat Stage IV: Current standards related to Arsenic and Uranium contamination in water. d) Dobson Unit: Used to measure ozone in air column from ground to top of atmosphere.	42	ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਖਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ? a) ਪਰਿਆਵਰਣ-ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰ (ਈਕੋ-ਸੈਂਸੇਟਿਵ ਜ਼ੋਨ): ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਉਹ ਖੇਤਰ ਜਿੱਥੇ 1500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੈਸਕੁਲਰ ਪੌਦੇ ਸਥਾਨਕ ਹੋਣ। b) ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਹੋਟਸਪੋਟਸ: ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਵਣਜੀਵ ਰੱਖਾਂ ਵਰਗੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਬਫਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। c) ਭਾਰਤ ਸਟੇਜ IV: ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਆਰਸੈਨਿਕ ਅਤੇ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੂਸ਼ਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਪਦੰਡ। d) ਡੋਬਸਨ ਯੂਨਿਟ: ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੇ ਸਿਖਰ ਤੱਕ ਹਵਾ ਦੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਓਜ਼ੋਨ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

43	Which of the following is not a mission among eight national missions under National Action Plan on climate change? a) National Mission for Enhanced Energy Efficiency b) National Solar Mission c) National Water Mission d) National Clean Air Mission	43	ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੱਠ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ? a) ਉੱਨਤ ਊਰਜਾ ਸਮਰੱਥਾ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਿਸ਼ਨ b) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੋਲਰ ਮਿਸ਼ਨ c) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਲ ਮਿਸ਼ਨ d) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵੱਛ ਹਵਾ ਮਿਸ਼ਨ
44	Which of the following National Parks is not located in North India? a) Hemis National Park b) Dachigam National Park c) Valley of Flowers National Park d) Bhitarkanika National Park	44	ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ? a) ਹੈਮਿਸ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ b) ਡਾਚੀਗਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ c) ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਘਾਟੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ d) ਭੀਤਰਕਨਿਕਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ
45	Consider the following statements about Indus river Dolphin: 1. Its conservation status is EW (Extinct in the Wild) as per IUCN, although a few species survive in captivity. 2. It can only be found in Jammu and Kashmir in the upper parts of river Nubra. 3. They rely on echolocation to navigate and communicate. Which of these statement(s) is/are correct? a) 1 only b) 3 only c) 2 and 3 only d) 1, 2 and 3	45	ਸਿੰਧ ਨਦੀ ਡਾਲਫਿਨ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰੋ: 1. IUCN ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦੀ ਸੰਰਖਿਅਤਾ ਅਵਸਥਾ EW (ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਲੁਪਤ) ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਨਸਲਾਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਧੀਨ (ਕੈਪਟਿਵਿਟੀ) ਵਿੱਚ ਬਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। 2. ਇਹ ਸਿਰਫ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਨੂਬਰਾ ਨਦੀ ਦੇ ਉੱਪਰਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 3. ਉਹ ਦਰਿਆਈ ਯਾਤਰਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਈਕੋਲੋਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ/ਹਨ? a) ਕੇਵਲ 1 b) ਕੇਵਲ 3 c) ਕੇਵਲ 2 ਅਤੇ 3 d) 1, 2 ਅਤੇ 3
46	Which of the following is one of the longest caves of India and was selected as one of the 'First 100 IUGS Geological Sites' in the World? Stalagmite sample from this cave preserved a high resolution record of Holocene paleo-climate and paleo-monsoon. The evidence led to the coining of latest Geological age of Holocene epoch. a) Mawmluh b) Krem Liat Prah c) Amarnath d) Ajanta	46	ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਗੁਫਾ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੀਆਂ ਗੁਫਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ 100 IUGS ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਾਈਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ? ਇਸ ਗੁਫਾ ਦੇ ਸਟੈਲਾਗਮਾਈਟ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਨੇ ਹੋਲੋਸੀਨ ਪੁਰਾਤਨ-ਜਲਵਾਯੂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਤਨ-ਮਾਨਸੂਨ ਦਾ ਉੱਚ ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਿਆ। ਸਬੂਤ ਹੋਲੋਸੀਨ ਯੁੱਗ (epoch) ਦੇ ਨਵੀਨਤਮ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਯੁੱਗ (age) ਦੇ ਨਾਮਕਰਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋਇਆ। a) ਮਾਮਲੁਹ b) ਕ੍ਰੇਮ ਲਿਆਟ ਪ੍ਰਾਹ c) ਅਮਰਨਾਥ d) ਅਜੰਤਾ
47	'Shaurya', 'Sagarika' and 'Nirbhay' often heard in news are: a) Drones developed by ISRO for Oceanographic Surveys and anti piracy operations. b) Indian Missiles c) Nuclear Powered Submarines d) Indigenously designed Navigational Satellites	47	'ਸ਼ੌਰਿਆ', 'ਸਾਗਰਿਕਾ' ਅਤੇ 'ਨਿਰਭੈ' ਜੋ ਅਕਸਰ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣੇ ਜਾਂਦੇ/ਸੁਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, _____ ਹਨ: a) ਸਮੁੰਦਰੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਡਾਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਇਸਰੋ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਡਰੋਨ b) ਭਾਰਤੀ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ c) ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਪਣਡੁੱਬੀਆਂ d) ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤੇ ਨੇਵੀਗੇਸ਼ਨਲ ਉਪਗ੍ਰਹਿ

48	Choose the correct match: a) Aspartame: Natural salt variety recently extracted from bacteria in International Space Station b) Graphene: Allotrope of Fluorine that displays superconductivity c) Quantum Dots: Large dark spots found only on surface of Sun and Jupiter d) Maglev: Fast and efficient way of rail transport that uses electromagnets	48	ਸਹੀ ਜੋੜ ਚੁਣੋ: a) ਅਸਪਾਰਟੇਮ: ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਕੁਦਰਤੀ ਨਮਕ ਦੀ ਕਿਸਮ b) ਗ੍ਰਾਫੀਨ: ਫਲੋਰੀਨ ਦਾ ਐਲੋਟ੍ਰੋਪ ਜੋ ਸੁਪਰਕੰਡਕਟੀਵਿਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ c) ਕੁਆਂਟਮ ਡੋਟ: ਕੇਵਲ ਸੂਰਜ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਿਸਪਤੀ ਨਛੱਤਰ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ 'ਤੇ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਕਾਲੇ ਧੱਬੇ d) ਮੈਗਲੇਵ: ਰੇਲ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਤਰੀਕਾ ਜੋ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਮੈਗਨੇਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ
49	Greenwich Mean Time is the yearly average (or 'mean') of the time each day when the Sun crosses the Prime Meridian at the Royal Observatory Greenwich. Greenwich Mean Time or Universal Time is the standard time for _____ longitude. a) 90 degrees b) 45 degrees c) 0 degree d) 60 degrees	49	ਗ੍ਰੀਨਵਿਚ ਮੀਨ ਟਾਈਮ 'ਰੋਜ਼ਾਨਾ' ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਔਸਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸੂਰਜ ਰਾਇਲ ਆਬਜ਼ਰਵੇਟਰੀ ਗ੍ਰੀਨਵਿਚ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਾਈਮ ਮੈਰੀਡੀਅਨ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗ੍ਰੀਨਵਿਚ ਮੀਨ ਟਾਈਮ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਟਾਈਮ _____ ਲੰਬਕਾਰ ਲਈ ਮਿਆਰੀ ਸਮਾਂ ਹੈ। a) 90 ਡਿਗਰੀ b) 45 ਡਿਗਰੀ c) 0 ਡਿਗਰੀ d) 60 ਡਿਗਰੀ
50	A body is moving according to the equation $x = at + bt^2 - ct^3$, where x is distance and a, b, c are constant. The acceleration of the body is: a) $a + 2bt$ b) $2b + 6ct$ c) $2b - 6ct$ d) $3b - 6ct$	50	ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਸਮੀਕਰਨ $x = at + bt^2 - ct^3$ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ x ਦੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ a, b, c ਸਥਾਈ ਅੰਕ ਹਨ। ਵਸਤੂ ਦਾ ਗਤੀਵਰਧਣ (acceleration) _____ ਹੈ: a) $a + 2bt$ b) $2b + 6ct$ c) $2b - 6ct$ d) $3b - 6ct$
51	Planet Mars has X number of natural satellites. Element Y has atomic number X. What is the number of electrons present in an atom of element Y? a) 0 b) 1 c) 2 d) 3	51	ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ X ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਹਨ। ਮੂਲਤੱਤ Y ਦਾ ਪਰਮਾਣੂ ਨੰਬਰ X ਹੈ। ਮੂਲਤੱਤ Y ਦੇ ਇੱਕ ਪਰਮਾਣੂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਇਲੈਕਟ੍ਰੌਨਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਕਿੰਨੀ ਹੈ? a) 0 b) 1 c) 2 d) 3
52	When looking at the radiation emitted by distant stars or galaxies, scientists see emission spectra 'shifted' towards the red end of the electromagnetic spectrum—the observed wavelengths are longer than expected'. Choose the correct statement about this passage. a) This is known as Planck effect and infrared shift b) This is known as Compton effect and red shift c) This is known as Doppler effect and red shift d) This is known as Compton effect and infrared shift	52	ਦੂਰ-ਦੂਰ ਦੇ ਤਾਰਿਆਂ ਜਾਂ ਤਾਰਾਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਰਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਗਿਆਨੀ ਐਮਿਸ਼ਨ ਸਪੈਕਟਰਾ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਮੈਗਨੈਟਿਕ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਦੇ ਲਾਲ ਸਿਰੇ ਵੱਲ 'ਸ਼ਿਫਟ' ਹੋਇਆ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ-ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੀਆਂ ਤਰੰਗ-ਲੰਬਾਈਆਂ (ਵੇਵ-ਲੈਂਥਾਂ) ਅਨੁਮਾਨਤ ਤਰੰਗ ਲੰਬਾਈਆਂ ਨਾਲੋਂ ਲੰਬੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਪੈਰੇ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਕਥਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ। a) ਇਸਨੂੰ ਪਲੈਂਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਇਨਫ੍ਰਾਰੈੱਡ ਸ਼ਿਫਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ b) ਇਸਨੂੰ ਕਾਪਟਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਇਨਫ੍ਰਾਰੈੱਡ ਸ਼ਿਫਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ c) ਇਸਨੂੰ ਡੋਪਲਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਲਾਲ ਸ਼ਿਫਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ d) ਇਸਨੂੰ ਕਾਪਟਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਨੀਲੀ ਸ਼ਿਫਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

53	Which among the following pairs, accused for killing English officers in England, was hanged? a) Madan Lal Dhingra and Udham Singh b) Rajguru and Sukhdev c) Khudi Ram Bose and Suryasen d) Kartar Singh Sarabha and Ashfaqullah Khan	53	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਜੋੜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਮਾਰਨ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਤਹਿਤ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ? a) ਮਦਨ ਲਾਲ ਢੀਂਗਰਾ ਅਤੇ ਊਧਮ ਸਿੰਘ b) ਰਾਜਗੁਰੂ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ c) ਖੁਦੀ ਰਾਮ ਬੋਸ ਅਤੇ ਸੂਰਿਆਸੇਨ d) ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਅਤੇ ਅਸ਼ਫਾਕੁੱਲਾ ਖਾਨ
54	Consider the following Statements: Statement I: Weight of an object is minimum at poles of Earth Statement II: Mass of an object is maximum at poles of Earth Which of the above statement(s) is/are correct? a) Only II b) only I c) Neither I nor II d) Both I and II	54	ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰੋ: ਕਥਨ I: ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਭਾਰ (weight) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇ ਧਰੁਵ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਥਨ II: ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਪੁੰਜ (Mass) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇ ਧਰੁਵ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ? a) ਸਿਰਫ II b) ਸਿਰਫ I c) ਨਾ ਹੀ I ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ II d) I ਅਤੇ II ਦੋਵੇਂ
55	Active immunity may be gained by a) Natural infection b) Vaccination c) Toxoids d) All of these	55	ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਰੋਗ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਤਾ (ਐਕਟਿਵ ਇਮਿਊਨਿਟੀ) ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? a) ਕੁਦਰਤੀ ਲਾਗ b) ਟੀਕਾਕਰਨ c) ਟੋਕਸੋਇਡਜ਼ d) ਇਹ ਸਾਰੇ
56	Which of the following is the correct order of thermal energy in three states of matter? a) Solid < Liquid < Gas b) Liquid < Solid < Gas c) Liquid < Gas < Solid d) Gas < Solid < Liquid	56	ਪਦਾਰਥ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਪੀ ਊਰਜਾ ਦਾ ਸਹੀ ਕ੍ਰਮ ਕਿਹੜਾ ਹੈ? a) ਠੋਸ < ਤਰਲ < ਗੈਸ b) ਤਰਲ < ਠੋਸ < ਗੈਸ c) ਤਰਲ < ਗੈਸ < ਠੋਸ d) ਗੈਸ < ਠੋਸ < ਤਰਲ
57	Which of the following statements is true for acids? a) Tastes bitter and changes red litmus to blue b) Tastes sour and changes blue litmus to red c) Tastes sour and changes red litmus to blue d) Tastes bitter and changes blue litmus to red	57	ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਤੇਜ਼ਾਬ ਲਈ ਸਹੀ ਹੈ? a) ਸੁਆਦ ਵਿੱਚ ਕੜਾ ਅਤੇ ਲਾਲ ਲਿਟਮਸ ਨੂੰ ਨੀਲੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਵਾਲਾ b) ਸੁਆਦ ਵਿੱਚ ਖੱਟਾ ਅਤੇ ਨੀਲੇ ਲਿਟਮਸ ਨੂੰ ਲਾਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਵਾਲਾ c) ਸੁਆਦ ਵਿੱਚ ਖੱਟਾ ਅਤੇ ਲਾਲ ਲਿਟਮਸ ਨੂੰ ਨੀਲੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਵਾਲਾ d) ਸੁਆਦ ਵਿੱਚ ਕੜਾ ਅਤੇ ਨੀਲੇ ਲਿਟਮਸ ਨੂੰ ਲਾਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਵਾਲਾ
58	Which of the following expressions may not be found in the Preamble of the Indian Constitution: a) Justice, Social, Economic and Political b) Liberty of Thought, Expression, Belief, Faith and Worship c) Equality of outcomes and tribes d) Fraternity assuring the dignity of the individual	58	ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: a) ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨਿਆਂ b) ਵਿਚਾਰ, ਪ੍ਰਗਟਾਉ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਉਪਾਸਨਾ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ c) ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮਤਾ d) ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਗੌਰਵ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਭਰਾਤਰਤਾ

59	Among the following Indian states, which one has a Uniform Civil Code (UCC) in the form of a common family law that has its roots in the 19th-century Portuguese Civil Code and remains in force even today? a) Goa b) Maharashtra c) Kerala d) Puducherry	59	ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਸਿਵਲ ਕੋਡ (UCC) ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਪੁਰਤਗਾਲੀ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹਨ? a) ਗੋਆ b) ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ c) ਕੇਰਲ d) ਪੁਡੁਚੇਰੀ
60	January 26 was specially chosen as the date of commencement of the constitution. What was the reason behind that? a) On this day, Purna Swaraj Day was celebrated in 1930 b) Mahatma Gandhi came to India on this day in 1915 c) Visit of Queen Victoria in 1870 on that day d) Swaraj Day was celebrated on 26th January, 1905	60	26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸੀ? a) ਇਸ ਦਿਨ 1930 ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਸਵਰਾਜ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ b) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਇਸ ਦਿਨ 1915 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਆਏ ਸਨ c) ਉਸ ਦਿਨ 1870 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਣੀ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਦੀ ਫੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ d) ਸਵਰਾਜ ਦਿਵਸ 26 ਜਨਵਰੀ, 1905 ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
61	The Flag code of India directs the ratio of the length to the height of the Indian National Flag to be as: a) 3:2 b) 4:3 c) 2:1 d) 5:2	61	ਭਾਰਤ ਦਾ ਝੰਡਾ ਕੋਡ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਝੰਡੇ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਉਚਾਈ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ _____ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ: a) 3:2 b) 4:3 c) 2:1 d) 5:2
62	The Vohra Committee, set up by the P.V. Narasimha Rao Government in July 1993, aimed to study: a) Economic reforms and liberalization in India b) The problem of terrorism in India c) Criminalisation of politics and the nexus among criminals, politicians, and bureaucrats in India d) Environmental issues and conservation measures in India	62	ਪੀ.ਵੀ. ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜੁਲਾਈ 1993 ਵਿੱਚ ਗਠਿਤ ਵੋਹਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਸੀ: a) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਉਦਾਰੀਕਰਨ b) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ c) ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀਆਂ, ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗਠਜੋੜ d) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ਸੰਰਖਿਅਣ ਦੇ ਉਪਾਅ
63	Which one of the following rights was described by Dr. Ambedkar as 'the heart and soul' of the Constitution? a) Right to equality b) Right against exploitation c) Right to constitutional remedies d) Right to freedom of religion	63	ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ 'ਦਿਲ ਅਤੇ ਆਤਮਾ' ਦੱਸਿਆ ਸੀ? a) ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ b) ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰ c) ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ d) ਧਰਮ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
64	In which case (1973) did the Supreme Court of India rule that the Parliament cannot amend provisions forming the 'basic structure' of the Constitution? a) Golaknath case b) Kesavananda Bharati case c) Maneka Gandhi case d) Minerva Mills case	64	ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਸ ਕੇਸ (1973) ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੰਸਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 'ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ' ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ? a) ਗੋਲਕਨਾਥ ਕੇਸ b) ਕੇਸਵਾਨੰਦ ਭਾਰਤੀ ਕੇਸ c) ਮੇਨਕਾ ਗਾਂਧੀ ਕੇਸ d) ਮਿਨਰਵਾ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੇਸ

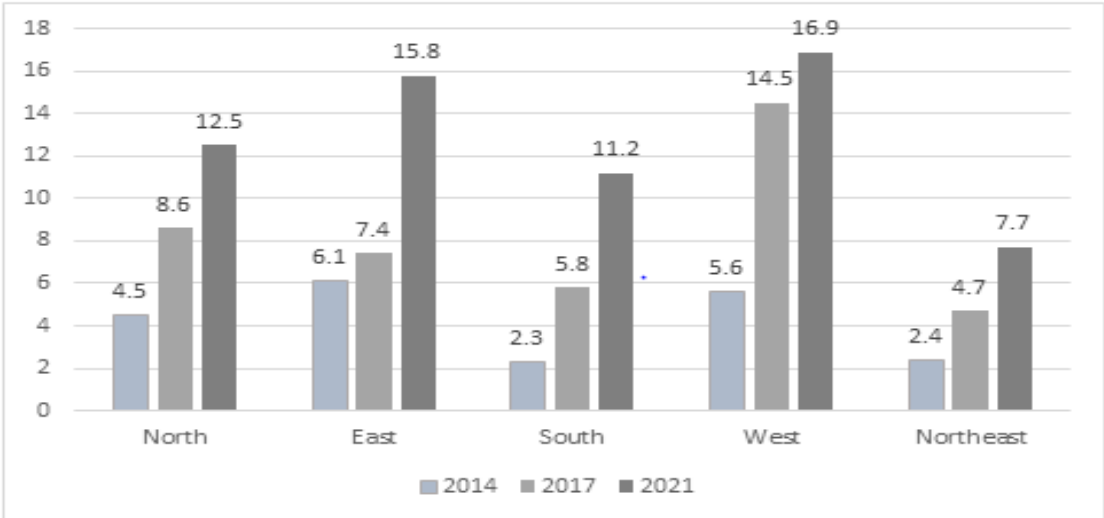
65	A Constitutional amendment shall also be ratified by legislatures of not less than one-half of the States by a resolution if it is meant to make any change in: a) Fundamental Rights b) Directive Principles c) Fundamental Duties d) High Court Provisions	65	ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੱਧਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ, ਜੇ ਉਹ ਸੋਧ _____ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। a) ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ b) ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ c) ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਰਤੱਵਾਂ d) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ
66	Which amendment of the Indian Constitution introduced the Goods and Services Tax (GST) in India? a) 102nd Amendment b) 101th Amendment c) 100th Amendment d) 103rd Amendment	66	ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਸੋਧ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਰ (ਜੀਐਸਟੀ) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ? a) 102ਵੀਂ ਸੋਧ b) 101ਵੀਂ ਸੋਧ c) 100ਵੀਂ ਸੋਧ d) 103ਵੀਂ ਸੋਧ
67	Which of the following statements is true about the abrogation of Article 370 of the Indian Constitution? a) Article 370 was abrogated through the 100th Amendment of the Indian Constitution. b) The abrogation of Article 370 led to the reorganization of the state of Jammu and Kashmir into three Union Territories. c) Article 370 granted special autonomy to the state of Jammu and Kashmir. d) The abrogation of Article 370 took place in the year 2020.	67	ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਨੁਛੇਦ 370 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸੱਚ ਹੈ? a) ਅਨੁਛੇਦ 370 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 100ਵੀਂ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। b) ਅਨੁਛੇਦ 370 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਦਾ ਤਿੰਨ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। c) ਅਨੁਛੇਦ 370 ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਸੀ। d) ਅਨੁਛੇਦ 370 ਨੂੰ ਸਾਲ 2020 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
68	From which country's constitution did the framers of the Indian Constitution borrow the idea of Directive Principles of State Policy? a) UK b) USA c) Ireland d) Spain	68	ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਲਿਆ ਸੀ? a) ਯੂ.ਕੇ. b) ਯੂ.ਐਸ.ਏ. c) ਆਇਰਲੈਂਡ d) ਸਪੇਨ
69	'Two Treatises of Government' was written By a) John Locke b) J.J Rousseau c) Thomas Hobbes d) Spencer	69	'ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਦੋ ਨਿਬੰਧ' ('ਟੂ ਟ੍ਰੀਆਟੀਜ਼ ਆਫ ਗਵਰਨਮੈਂਟ') ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ a) ਜੌਨ ਲੌਕ b) ਜੇ.ਜੇ. ਰੂਸੋ c) ਥਾਮਸ ਹੋਬਸ d) ਸਪੈਂਸਰ
70	The New Development Bank (NDB) is a multilateral development institution established by the BRICS headquartered in: a) Shanghai b) St. Petersburg c) New Delhi d) Sao Paulo	70	ਨਿਊ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ (NDB) ਬ੍ਰਿਕਸ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ _____ ਵਿਖੇ ਹੈ: a) ਸ਼ੰਘਾਈ b) ਸੇਂਟ ਪੀਟਰਸਬਰਗ c) ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ d) ਸਾਓ ਪੌਲੋ

71	'Vishaka Guidelines' promulgated by Supreme Court of India in 1997 dealt with? a) Umpire Decision Review System b) Santhara c) Witch Hunting d) Sexual Harassment	71	1997 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 'ਵਿਸ਼ਾਖਾ ਗਾਈਡਲਾਈਨਜ਼' _____ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ? a) ਅੰਪਾਇਰ ਡੀਸੀਜ਼ਨ ਰੀਵਿਊ ਸਿਸਟਮ (ਅੰਪਾਇਰ ਨਿਰਣਾ ਸਮੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ) b) ਸੰਥਾਰਾ c) ਡੈਂਟ ਸ਼ਿਕਾਰ (ਵਿਚ ਹੱਟਿੰਗ) d) ਜਿਨਸੀ ਉਤਪੀੜਨ
72	What are the various channels via which the process of globalisation occurs from an economic perspective? 1. Trade in goods and services 2. Movement of capital 3. Flow of finance Select the correct answer from the code given below. a) 1 and 2 b) 2 and 3 c) 1 and 3 d) 1,2 and 3	72	ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਆਰਥਿਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਕਿਹੜੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? 1. ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ 2. ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਸੰਚਾਰ 3. ਵਿੱਤ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ। a) 1 ਅਤੇ 2 b) 2 ਅਤੇ 3 c) 1 ਅਤੇ 3 d) 1,2 ਅਤੇ 3
73	Enhanced Access and Service Excellence (EASE) is a part of reforms agenda of which of the following? a) Public sector banks b) Private sector banks c) Private Schools d) Foreign banks	73	ਇਨਹਾਂਸਡ ਐਕਸੈਸ ਐਂਡ ਸਰਵਿਸ ਐਕਸੀਲੈਂਸ (EASE) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਏਜੰਡੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ? a) ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕ b) ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕ c) ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਕੂਲ d) ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬੈਂਕ
74	Which of the following indices is/are not published by the World Bank? 1. Ease of Doing Business Index 2. Human Development Index a) 2 only b) 1 only c) 1 and 2 d) neither 1 nor 2	74	ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜੇ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ/ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ? 1. ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੌਖ (Ease of Doing Business) ਸੂਚਕ ਅੰਕ 2. ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕ ਅੰਕ a) ਸਿਰਫ਼ 2 b) ਸਿਰਫ਼ 1 c) 1 ਅਤੇ 2 d) ਨਾ 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2
75	Silver economy is related to which among the following? a) Elderly in our society b) Production of microchips c) the immense growth of jewelry production d) Vaccine manufacturing	75	ਸਿਲਵਰ ਇਕਾਨਮੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ? a) ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗ b) ਮਾਈਕ੍ਰੋਚਿਪਸ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ c) ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਅਥਾਹ ਵਾਧਾ d) ਟੀਕੇ (ਵੈਕਸੀਨ) ਬਣਾਉਣਾ

76	Which of the following statement(s) is/are incorrect? 1. Magnesite, phosphorite and fluorite are metallic minerals. 2. NALCO is the lowest cost producer of Copper in the world 3. Together, Punjab and Haryana account for almost 65 percent of the total hydropower potential of the country. a) 1 and 2 Only b) 3 Only c) 1 and 3 Only d) 1, 2 and 3	76	ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜੇ ਗਲਤ ਹੈ/ਹਨ? 1. ਮੈਗਨੇਸਾਈਟ, ਫਾਸਫੋਰਾਈਟ ਅਤੇ ਫਲੋਰਾਈਟ ਧਾਤੂ ਖਣਿਜ ਹਨ। 2. ਨਾਲਕੋ (NALCO) ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਤਾਂਬੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਲਾਗਤ ਵਾਲਾ ਉਤਪਾਦਕ ਹੈ। 3. ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਕੋਲ ਸਾਂਝੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੁੱਲ ਪਣ-ਬਿਜਲੀ ਦੀ 65 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। a) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 2 b) ਕੇਵਲ 3 c) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 3 d) 1, 2 ਅਤੇ 3
77	PM Mitra Parks are often heard in news in context of: a) Mica Production b) Milk Production c) Textile Industry d) Nuclear Power	77	ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਿੱਤਰਾ (MITRA) ਪਾਰਕਸ _____ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। a) ਅਬਰਕ ਉਤਪਾਦਨ b) ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਨ c) ਕਪੜਾ ਉਦਯੋਗ d) ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ
78	Which of the following events of Indian economy was the first to happen? a) LPG reforms b) Sixth Five Year Plan c) Culmination of White Revolution d) Beginning of Green Revolution	78	ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਘਟਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀ ਸੀ? a) ਉਦਾਰਕਰਨ, ਨਿਜੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਸੁਧਾਰ b) ਛੇਵੀਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ c) ਚਿੱਟੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਸਿਖਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ d) ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ
79	Which one of the following rivers, often heard in news, is correctly matched with its tributary: a) Ganga: Penganga b) Brahmaputra: Ken c) Krishna: Tungabhadra d) Cauvery: Hasdeo	79	ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਨਦੀਆਂ, ਜੋ ਅਕਸਰ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਇੱਕ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ: a) ਗੰਗਾ: ਪੈਨਗੰਗਾ b) ਬ੍ਰਹਮਪੁੱਤਰ: ਕੇਨ c) ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ: ਤੁੰਗਭਦਰਾ d) ਕਾਵੇਰੀ: ਹਸਦੇਓ
80	Which one of the following is not electromagnetic in nature? a) Cathode rays b) X-rays c) Gamma- rays d) Infrared rays	80	ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦੀ ਫਿਤਰਤ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਮੈਗਨੈਟਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ? a) ਕੈਥੋਡ ਕਿਰਨਾਂ b) ਐਕਸ-ਰੇਜ਼ c) ਗਾਮਾ-ਕਿਰਨਾਂ d) ਇਨਫ੍ਰਾਰੈੱਡ ਕਿਰਨਾਂ

81	A truck's engine is following certain mileage characteristics for a speed limit of 25 km/hr to 80 km/hr. The truck can travel a distance of 15 km in 01 litre of diesel while travelling at 50 km/hr. Here onwards, for every increase of 5 km/hr in the speed of the truck the mileage is increased by 1 km per litre. In the same way, for every decrease of 5 kmph in the speed of the truck the mileage is decreased by 1 km per litre. Assume that the truck travels in the speed limit as mentioned above. Ramprasad has filled exactly 10 litres of diesel in his truck. He drives at a speed of 45 kmph for first 02 hours. What is maximum distance that he can cover with the remaining quantity of diesel before his fuel tank completely empties? a) 45 km b) 80 km c) 64.34 km d) 75 km	81	ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਦਾ ਇੰਜਣ 25 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਤੋਂ 80 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੀ ਗਤੀ ਸੀਮਾ ਲਈ ਕੁਝ ਖਾਸ ਮਾਈਲੇਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਟਰੱਕ 50 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 01 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਵਿੱਚ 15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਅੱਗੇ, ਟਰੱਕ ਦੀ ਸਪੀਡ ਵਿੱਚ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੇ ਹਰ ਵਾਧੇ ਲਈ ਮਾਈਲੇਜ 1 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟਰੱਕ ਦੀ ਸਪੀਡ ਵਿੱਚ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੀ ਹਰ ਕਮੀ ਲਈ ਮਾਈਲੇਜ 1 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੰਨ ਲਵੋ ਕਿ ਟਰੱਕ ਉੱਤੇ ਦਰਸਾਈ ਗਤੀ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਸਫਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਾਮਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਟਰੱਕ ਵਿੱਚ ਠੀਕ 10 ਲੀਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਪਹਿਲੇ 02 ਘੰਟੇ, 45 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਟਰੱਕ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀ ਬਾਕੀ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਟੈਂਕੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? a) 45 ਕਿ.ਮੀ b) 80 ਕਿ.ਮੀ c) 64.34 ਕਿ.ਮੀ d) 75 ਕਿ.ਮੀ
82	Consider a six-digit number $n42n91$. Another number P is subtracted from the given number such that resulting number is divisible by 11. Which of the following cannot be the value of P? a) 566 b) 335 c) 224 d) 181	82	ਛੇ-ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ $n42n91$ ਤੇ ਗੌਰ ਕਰੋ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਖਿਆ P ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੰਖਿਆ ਤੋਂ ਘਟਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਸੰਖਿਆ 11 ਦੁਆਰਾ ਵੰਡੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ P ਦਾ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ? a) 566 b) 335 c) 224 d) 181
83	A straight line AB is in East-West direction (point A in the west and point B in the east). Distance between A and B is $1+\sqrt{2}$ km. A rabbit is to the left of point A and running towards point A (and further towards B) along the line AB when a cheetah spots it. The cheetah is sitting at point P, which is at a distance of $\sqrt{2}$ km from point A exactly to the South East of point A. The moment cheetah spots the rabbit, it starts running. The speed of rabbit and cheetah are such that had the cheetah run towards point A, the cheetah would have just caught the rabbit at point A and had the cheetah run towards point B, the cheetah would have just caught the rabbit at point B. Assume that cheetah runs along the straight line towards A or B taking shortest possible distance. What is the ratio of the speeds of cheetah and rabbit? a) $(\sqrt{3}-1)(\sqrt{2}-1)$ b) $(\sqrt{2}-1)(\sqrt{3}-\sqrt{2})$ c) $(\sqrt{3}-1)(\sqrt{3}-2)$ d) None of these	83	ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ AB ਪੂਰਬ-ਪੱਛਮ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੈ (ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਬਿੰਦੂ A ਅਤੇ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਬਿੰਦੂ B)। A ਅਤੇ B ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਰੀ $1+\sqrt{2}$ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਖਰਗੋਸ਼ ਜਦੋਂ ਬਿੰਦੂ A ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਈਨ AB ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਿੰਦੂ A (ਅਤੇ ਅੱਗੇ B) ਵੱਲ ਦੌੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਚੀਤੇ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਇਸ ਉੱਤੇ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਤਾ ਬਿੰਦੂ P 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਜੋ ਬਿੰਦੂ A ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ $\sqrt{2}$ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਬਿੰਦੂ A ਦੇ ਦੱਖਣ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਹੈ। ਜਿਸ ਪਲ ਚੀਤਾ ਖਰਗੋਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦੌੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਖਰਗੋਸ਼ ਅਤੇ ਚੀਤੇ ਦੀ ਗਤੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਚੀਤਾ ਬਿੰਦੂ A ਵੱਲ ਦੌੜਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਿੰਦੂ A 'ਤੇ ਮਸਾਂ ਹੀ ਪਹੁੰਚਕੇ ਖਰਗੋਸ਼ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਚੀਤਾ ਬਿੰਦੂ B ਵੱਲ ਦੌੜਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਚੀਤਾ ਬਿੰਦੂ B 'ਤੇ ਮਸਾਂ ਹੀ ਪਹੁੰਚਕੇ ਖਰਗੋਸ਼ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਚੀਤਾ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੂਰੀ ਵਿੱਚ A ਜਾਂ B ਵੱਲ ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ ਤੇ ਦੌੜਦਾ ਹੈ। ਚੀਤਾ ਅਤੇ ਖਰਗੋਸ਼ ਦੀ ਗਤੀ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੈ? a) $(\sqrt{3}-1)(\sqrt{2}-1)$ b) $(\sqrt{2}-1)(\sqrt{3}-\sqrt{2})$ c) $(\sqrt{3}-1)(\sqrt{3}-2)$ d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

84	An alloy consists of metal Y and metal Z in the ratio 2:3. At each step, we add metals Y and Z to the alloy equal to 20% and 5% of weights of metal Y and metal Z respectively at previous step. Which step onwards will the alloy contain more than 50% metal Y? a) 5 b) 4 c) 3 d) 2	84	ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਿੱਚ 2:3 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਧਾਤ Y ਅਤੇ ਧਾਤ Z ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਧਾਤ Y ਅਤੇ ਧਾਤ Z ਦੇ ਕੁਮਵਾਰ 20% ਅਤੇ 5% ਵਜ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ Y ਅਤੇ Z ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਹੜੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਿੱਚ 50% ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਾਤ Y ਹੋਵੇਗੀ? a) 5 b) 4 c) 3 d) 2
85	A three digit odd number 'abc' has digits a,b,c in hundred's place, ten's place and unit's place in that order. First and third digits are consecutive integers. Sum of squares of second and third digits is a perfect square of a one-digit natural number. Similarly, the number that is one more than the number formed by the first and second digits (taken in that order) is also a perfect square. Number abc is – a) Prime number b) Cube of an integer c) Divisible by 7 d) Fifth power of an integer	85	ਇੱਕ ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਟਾਂਕ ਨੰਬਰ 'abc' ਵਿੱਚ ਸੈਂਕੜੇ, ਦਹਾਈ ਅਤੇ ਇਕਾਈ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਅੰਕ a,b,c ਉਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਅੰਕ ਲਗਾਤਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਵਰਗਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਇੱਕ ਅੰਕ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਵਰਗ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਸੰਖਿਆ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਅੰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੰਖਿਆ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਧ ਹੈ (ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ) ਵੀ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਵਰਗ ਹੈ। ਨੰਬਰ abc _____ ਹੈ। a) ਅਭਾਜ ਸੰਖਿਆ b) ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਦਾ ਘਣ c) 7 ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ d) ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਦੀ ਪੰਜਵੀਂ ਘਾਤ
86	Consider a set of 26 two-digit natural numbers a, b, c, ... x, y, z in increasing order (i.e. $a < b < c < \dots < x < y < z$). If the average of the last 25 numbers exceeds that of all the 26 numbers by 1, what could be the maximum value of 'a'? a) 51 b) 61 c) 14 d) 1	86	26 ਦੋ-ਅੰਕ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਸੰਖਿਆਵਾਂ a, b, c, ... x, y, z ਨੂੰ ਵਧਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੋ ($a < b < c < \dots < x < y < z$)। ਜੇਕਰ ਆਖਰੀ 25 ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਔਸਤ ਸਾਰੀਆਂ 26 ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਔਸਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ 'a' ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? a) 51 b) 61 c) 14 d) 1
87	Statements: All animals are herbivorous. Some plants are herbivorous. Conclusions: I. Some plants are animals. II. All animals are plants. a) Only (I) conclusion follows b) Only (II) conclusion follows c) Either (I) or (II) follows d) Neither (I) nor (II) follows	87	ਕਥਨ: ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਹਨ। ਕੁਝ ਪੌਦੇ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਹਨ। ਸਿੱਟੇ: I. ਕੁਝ ਪੌਦੇ ਜਾਨਵਰ ਹਨ। II. ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਪੌਦੇ ਹਨ। a) ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਟਾ (I) ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ b) ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਟਾ (II) ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ c) ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿੱਟਾ (I) ਜਾਂ ਸਿੱਟਾ (II) ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ d) ਨਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ (I) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ (II) ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ
88	In the following series which element comes fifth to the left of number 12. A, 26, B, 25, C, 24, D, 23, a) J b) K c) L d) M	88	ਹੇਠਲੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਤੱਤ ਨੰਬਰ 12 ਦੇ ਖੱਬੇ ਤੋਂ ਪੰਜਵਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। A, 26, B, 25, C, 24, D, 23, a) J b) K c) L d) M

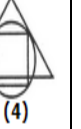
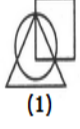
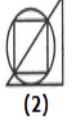
Directions (Question Nos. 89 & 90): A streaming service company analyzed the number of viewers across five different regions of a country. The total viewership of these shows (in lakhs) during 2014, 2017 and 2021 are shown in the following bar graph. Answer each question below, independent of the other questions. That is, in addition to the information given above, if additional information is given in a question, that additional information holds only for that question and not for the other questions in the section.		ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਸਵਾਲ ਨੰ.89 ਅਤੇ 90): ਇੱਕ ਸਟ੍ਰੀਮਿੰਗ ਸੇਵਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੰਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ। 2014, 2017 ਅਤੇ 2021 ਦੌਰਾਨ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ੋਅਜ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਦਰਸ਼ਕ ਗਿਣਤੀ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਾਰ ਗ੍ਰਾਫ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ, ਬਾਕੀ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਦਿਓ। ਭਾਵ, ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਾਧੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਵਾਲ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇ ਨਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲਾਂ ਲਈ।																									
 <table><thead><tr><th>Region</th><th>2014</th><th>2017</th><th>2021</th></tr></thead><tbody><tr><td>North</td><td>4.5</td><td>8.6</td><td>12.5</td></tr><tr><td>East</td><td>6.1</td><td>7.4</td><td>15.8</td></tr><tr><td>South</td><td>2.3</td><td>5.8</td><td>11.2</td></tr><tr><td>West</td><td>5.6</td><td>14.5</td><td>16.9</td></tr><tr><td>Northeast</td><td>2.4</td><td>4.7</td><td>7.7</td></tr></tbody></table>				Region	2014	2017	2021	North	4.5	8.6	12.5	East	6.1	7.4	15.8	South	2.3	5.8	11.2	West	5.6	14.5	16.9	Northeast	2.4	4.7	7.7
Region	2014	2017	2021																								
North	4.5	8.6	12.5																								
East	6.1	7.4	15.8																								
South	2.3	5.8	11.2																								
West	5.6	14.5	16.9																								
Northeast	2.4	4.7	7.7																								
89	During the period 2017-2021, for region 'X' the rate of increase in viewership was maximum and during the period 2014-2017, for region 'Y' the rate of increase in viewership was minimum. What do 'X' and 'Y' respectively stand for? a) West and East b) East and East c) West and North East d) South and North East	89	2017-2021 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਖੇਤਰ 'X' ਲਈ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਦਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਅਤੇ 2014-2017 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਖੇਤਰ 'Y' ਲਈ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਦਰ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ। 'X' ਅਤੇ 'Y' ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕੀ ਹਨ? a) ਪੱਛਮ ਅਤੇ ਪੂਰਬ b) ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੂਰਬ c) ਪੱਛਮ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪੂਰਬ d) ਦੱਖਣ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪੂਰਬ																								
90	What is the ratio of average viewership in South in given three years to the average viewership in West in the same period? a) 41.76 % b) 52.16 % c) 57.86 % d) 65.87 %	90	ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਔਸਤ ਦਰਸ਼ਕਤਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਔਸਤ ਦਰਸ਼ਕਤਾ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੈ? a) 41.76 % b) 52.16 % c) 57.86 % d) 65.87 %																								

Directions (Question Nos. 91 to 94): Study the following table and answer the questions given below. Following table gives information on the number of candidates that appeared for job interviews, the number of candidates that qualified and the number of selected candidates for three major IT firms, Accenture, Infosys and TCS for a period from 2015 to 2019.				ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 91 ਤੋਂ 94): ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿਓ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਮੁੱਖ IT ਫਰਮਾਂ, Accenture, Infosys ਅਤੇ TCS ਲਈ 2015 ਤੋਂ 2019 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।					
Year	TCS			Accenture			Infosys		
	Appeared	Qualified	Selected	Appeared	Qualified	Selected	Appeared	Qualified	Selected
2015	7880	6374	199	6016	4915	224	9663	5947	138
2016	6355	5576	134	6179	4707	244	7186	6401	172
2017	8360	4074	187	9886	7331	182	6469	6175	221
2018	9267	4655	229	6582	5223	227	8930	5735	234
2019	7396	6176	216	6956	4888	223	7763	7404	227
91	For which IT firm the average number of candidates selected over the years is the maximum? a) Infosys b) Accenture c) TCS d) Accenture and TCS both			91	ਕਿਸ IT ਫਰਮ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਗਿਣਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ? a) ਇਨਫੋਸਿਸ b) ਐਕਸੈਂਚਰ c) ਟੀ.ਸੀ.ਐਸ. d) ਐਕਸੈਂਚਰ ਅਤੇ ਟੀ.ਸੀ.ਐਸ. ਦੋਵੇਂ				
92	In the year 2017, which IT firm had the lowest percentage of candidates selected over the candidates appeared? a) Infosys and TCS b) TCS c) Infosys d) Accenture			92	ਸਾਲ 2017 ਵਿੱਚ, ਕਿਹੜੀ IT ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਸੀ? a) ਇਨਫੋਸਿਸ ਅਤੇ ਟੀ.ਸੀ.ਐਸ. b) ਟੀ.ਸੀ.ਐਸ. c) ਇਨਫੋਸਿਸ d) ਐਕਸੈਂਚਰ				
93	The number of candidates selected by TCS during the period under review is approximately what percent of the number selected for Infosys during this period? a) 82.42% b) 76.95% c) 97.27% d) 91.49%			93	ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਟੀ.ਸੀ.ਐਸ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਨਫੋਸਿਸ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਲਗਭਗ _____ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ। a) 82.42% b) 76.95% c) 97.27% d) 91.49%				
94	The percentage of candidates selected for Accenture over those qualified for Accenture is highest in the year? a) 2019 b) 2018 c) 2017 d) 2016			94	ਐਕਸੈਂਚਰ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਕਿਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ? a) 2019 b) 2018 c) 2017 d) 2016				

95	You have a standard weighing balance, but no weights. You are given 8 balls looking alike and told that 7 of them have the same weight, but one is a fake and thus is of the wrong weight. However, you do not know whether it is lighter or heavier. You have to identify the fake one by using the balance as few times as possible. How many operations will be required to do so? a) 2 b) 3 c) 4 d) 5	95	ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਵਜ਼ਨ ਜਾਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਤੱਕੜੀ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਵੱਟਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਦਿੱਸਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅੱਠ ਗੋਦਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 7 ਦਾ ਭਾਰ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਨਕਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਲਤ ਭਾਰ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਇਹ ਹਲਕੀ ਹੈ ਜਾਂ ਭਾਰੀ। ਤੁਸੀਂ ਤੱਕੜੀ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਵਾਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਨਕਲੀ ਗੋਦ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਤੱਕੜੀ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ? a) 2 b) 3 c) 4 d) 5																																																																
Directions (Question Nos. 96 & 97): A sequence of digits and symbols and their respective letter codes are given below:		ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 96 ਅਤੇ 97): ਅੰਕਾਂ ਅਤੇ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅੱਖਰ ਕੋਡ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:																																																																	
<table><tr><td>Digit / Symbol</td><td>3</td><td>≠</td><td>4</td><td>\$</td><td>7</td><td>2</td><td>Δ</td><td>θ</td><td>*</td><td>6</td><td>9</td><td>1</td><td>+</td><td>8</td><td>x</td></tr><tr><td>Letter / Codes</td><td>g</td><td>b</td><td>t</td><td>l</td><td>a</td><td>c</td><td>d</td><td>n</td><td>w</td><td>p</td><td>j</td><td>o</td><td>f</td><td>z</td><td>y</td></tr></table>		Digit / Symbol	3	≠	4	\$	7	2	Δ	θ	*	6	9	1	+	8	x	Letter / Codes	g	b	t	l	a	c	d	n	w	p	j	o	f	z	y	<table><tr><td>Digit / Symbol</td><td>3</td><td>≠</td><td>4</td><td>\$</td><td>7</td><td>2</td><td>Δ</td><td>θ</td><td>*</td><td>6</td><td>9</td><td>1</td><td>+</td><td>8</td><td>x</td></tr><tr><td>Letter / Codes</td><td>g</td><td>b</td><td>t</td><td>l</td><td>a</td><td>c</td><td>d</td><td>n</td><td>w</td><td>p</td><td>j</td><td>o</td><td>f</td><td>z</td><td>y</td></tr></table>		Digit / Symbol	3	≠	4	\$	7	2	Δ	θ	*	6	9	1	+	8	x	Letter / Codes	g	b	t	l	a	c	d	n	w	p	j	o	f	z	y
Digit / Symbol	3	≠	4	\$	7	2	Δ	θ	*	6	9	1	+	8	x																																																				
Letter / Codes	g	b	t	l	a	c	d	n	w	p	j	o	f	z	y																																																				
Digit / Symbol	3	≠	4	\$	7	2	Δ	θ	*	6	9	1	+	8	x																																																				
Letter / Codes	g	b	t	l	a	c	d	n	w	p	j	o	f	z	y																																																				
96	Conditions: (i) If the second and the last elements of the group are digit and symbol respectively then code both of them as 'J' (ii) If both the first and the last elements of the group are symbols then code both of them as 'D'. (iii) If third and fourth elements of the group are digits and symbols respectively then interchange their respective codes. (iv) If both the last two elements are symbols then code both of them as 'Z'. Find the codes for the groups of elements given below using digit / symbol and their respective codes according to the above conditions. a) 67\$84+2: palztfc b) 16+3\$2*: ojfflaj c) Both 'a' and 'b' d) Neither 'a' nor 'b'	96	ਸ਼ਰਤਾਂ: (i) ਜੇਕਰ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਤੱਤ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅੰਕ ਅਤੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਨ ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ 'J' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਕਰੋ (ii) ਜੇਕਰ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਤੱਤ ਦੋਵੇਂ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਨ ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ 'D' ਵਜੋਂ ਕੋਡ ਕਰੋ। (iii) ਜੇਕਰ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਤੀਜੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਤੱਤ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅੰਕ ਅਤੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੋਡ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬਦਲੋ। (iv) ਜੇਕਰ ਦੋਵੇਂ ਆਖਰੀ ਦੇ ਤੱਤ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਨ ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ 'Z' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਕਰੋ। ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਕ/ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਕੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਲਈ ਕੋਡ ਲੱਭੋ। a) 67\$84+2: palztfc b) 16+3\$2*: ojfflaj c) 'a' ਅਤੇ 'b' ਦੋਵੇਂ d) ਨਾ 'a' ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 'b'																																																																
97	283+279≠ a) dfcajbjj b) dcjfabdj c) cjfgcajj d) cfdcbajd	97	283+279≠ a) dfcajbjj b) dcjfabdj c) cjfgcajj d) cfdcbajd																																																																

98	Directions (Question No. 98): Based on the following paragraph In a game, exactly six inverted cups stand side by side in a straight line, and each has exactly one ball hidden under it. The cups are numbered consecutively 1 through 6. Each of the balls is painted a single solid colour. The colours of the balls are green, magenta, orange, purple, red, and yellow. The balls have been hidden under the cups in a manner that conforms to the following conditions. The purple ball must be hidden under a lower numbered cup than the orange ball. The red ball must be hidden under a cup immediately adjacent to the cup under which the magenta ball is hidden. The green ball must be hidden under cup 5. Which of the following must be true? a) The green ball is under a lower-numbered cup than the yellow ball. b) The orange ball is under a lower-numbered cup than the green ball c) The purple ball is under a lower-numbered cup than the green ball d) The purple ball is under a lower-numbered cup than the red ball	98 ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 98): ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਓ: ਇੱਕ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਰੇਖਾ ਵਿੱਚ ਨਾਲੇ ਨਾਲ ਉਲਟੇ ਰੱਖੇ ਕੱਪਾਂ ਹੇਠ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਗੋਦ ਲਕੇ ਕੇ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੱਪਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1 ਤੋਂ 6 ਨੰਬਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਗੋਦ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੇਂਟ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗੋਦਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਹਰਾ, ਮੈਜੈਂਟਾ, ਸੰਤਰੀ, ਜਾਮਣੀ, ਲਾਲ ਅਤੇ ਪੀਲਾ ਹਨ। ਗੋਦਾਂ ਨੂੰ ਕੱਪਾਂ ਦੇ ਥੱਲੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਮਣੀ ਗੋਦ ਨੂੰ ਸੰਤਰੀ ਗੋਦ ਵਾਲੇ ਕੱਪ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨੰਬਰ ਵਾਲੇ ਕੱਪ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਲੁਕਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲਾਲ ਗੋਦ ਨੂੰ ਉਸ ਕੱਪ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਲੁਕਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਲੇ ਕੱਪ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਮੈਜੈਂਟਾ ਗੋਦ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਰੀ ਗੋਦ ਨੂੰ ਕੱਪ 5 ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਲੁਕਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸੱਚ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? a) ਹਰੀ ਗੋਦ ਪੀਲੀ ਗੋਦ ਦੇ ਕੱਪ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨੰਬਰ ਵਾਲੇ ਕੱਪ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੈ b) ਸੰਤਰੀ ਗੋਦ ਹਰੀ ਗੋਦ ਦੇ ਕੱਪ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨੰਬਰ ਵਾਲੇ ਕੱਪ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੈ c) ਜਾਮਣੀ ਗੋਦ ਹਰੀ ਗੋਦ ਦੇ ਕੱਪ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨੰਬਰ ਵਾਲੇ ਕੱਪ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੈ d) ਜਾਮਣੀ ਗੋਦ ਲਾਲ ਗੋਦ ਦੇ ਕੱਪ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨੰਬਰ ਵਾਲੇ ਕੱਪ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੈ
99	The cost of producing radios in Country Q is ten percent less than the cost of producing radios in Country Y. Even after transportation fees and tariff charges are added, it is still cheaper for a company to import radios from Country Q to Country Y than to produce radios in Country Y. These statements, if true, best support which of the following assertions? a) Labour costs in Country Q are ten percent below those in Country Y. b) Importing radios from Country Q to Country Y will eliminate ten percent of the manufacturing jobs in Country Y. c) The tariff on a radio imported from Country Q to Country Y is less than ten percent of the cost of manufacturing the radio in Country Y. d) The fee for transporting a radio from Country Q to Country Y is more than ten percent of the cost of manufacturing the radio in Country Q.	99 ਦੇਸ਼ Q ਵਿੱਚ ਰੇਡੀਓ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇਸ਼ Y ਵਿੱਚ ਰੇਡੀਓ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਤੋਂ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਢੇਆ-ਢੁਆਈ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਟੈਰਿਫ ਚਾਰਜ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਦੇਸ਼ Q ਤੋਂ ਦੇਸ਼ Y ਵਿੱਚ ਰੇਡੀਓ ਆਯਾਤ ਕਰਨਾ ਦੇਸ਼ Y ਵਿੱਚ ਰੇਡੀਓ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਸਸਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਥਨ, ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਹਨ, ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ? a) ਦੇਸ਼ Q ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਲਾਗਤ ਦੇਸ਼ Y ਨਾਲੋਂ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘੱਟ ਹੈ। b) ਦੇਸ਼ Q ਤੋਂ ਦੇਸ਼ Y ਵਿੱਚ ਰੇਡੀਓ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ Y ਵਿੱਚ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨੌਕਰੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। c) ਦੇਸ਼ Q ਤੋਂ ਦੇਸ਼ Y ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਕੀਤੇ ਰੇਡੀਓ 'ਤੇ ਟੈਰਿਫ ਦੇਸ਼ Y ਵਿੱਚ ਰੇਡੀਓ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਦਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। d) ਦੇਸ਼ Q ਤੋਂ ਦੇਸ਼ Y ਤੱਕ ਰੇਡੀਓ ਨੂੰ ਦੀ ਢੇਆ-ਢੁਆਈ ਦੀ ਫੀਸ ਦੇਸ਼ Q ਵਿੱਚ ਰੇਡੀਓ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਦਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

100	What will be the unit's digit in $81^{0.16} \times 81^{0.09}$? a) 3 b) 9 c) 1 d) 5	100	$81^{0.16} \times 81^{0.09}$ ਵਿੱਚ ਯੂਨਿਟ (ਇਕਾਈ) ਦਾ ਅੰਕ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? a) 3 b) 9 c) 1 d) 5
101	Directions (Question No. 101 & 102): Answer the questions based on the passage below: In an exam, there are five benches, numbered 1 through 5 from front to back. Each bench accommodates up to two persons, seated side by side. Six people — T, G, L, M, P and J — are writing the examination. L is sharing the bench with someone. M is not sharing a bench and is seated immediately behind an empty bench. T is not sharing a bench with either G or P. G is in either the third or fourth bench. Which of the following groups of students could occupy the second bench? a) T and G b) L and M c) J and T d) J, G, and P	101	ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 101 ਅਤੇ 102): ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿਓ। ਇੱਕ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ, ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਤੱਕ 1 ਤੋਂ 5 ਤੱਕ ਪੰਜ ਨੰਬਰਾਂ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੈਠਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਛੇ ਵਿਅਕਤੀ - T, G, L, M, P ਅਤੇ J - ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। L ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਬੈਂਚ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। M ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਬੈਂਚ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਪਿੱਛੇ ਬੈਠਾ ਹੈ। T, G ਜਾਂ P ਨਾਲ ਬੈਂਚ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। G ਤੀਜੇ ਜਾਂ ਚੌਥੇ ਬੈਂਚ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਗਰੁੱਪ ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਸਕਦੇ ਹਨ? a) T ਅਤੇ G b) L ਅਤੇ M c) J ਅਤੇ T d) J, G, ਅਤੇ P
102	If P is in the second bench, how many different combinations are possible for the third bench? a) two b) three c) four d) five	102	ਜੇਕਰ P ਦੂਜੇ ਬੈਂਚ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੀਜੇ ਬੈਂਚ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਯੋਗ ਸੰਭਵ ਹਨ? a) ਦੋ b) ਤਿੰਨ c) ਚਾਰ d) ਪੰਜ
103	Read the following information carefully and answer the questions as follows- (I) 8 persons A,B,C,D,E,F,G,H are seated around a circular table facing the center. (II) C and E are not adjacent to each other (III) B is on the left of E (IV) H is on the right of D. (V) There are three persons between B and H (VI) A is adjacent to F (VII) F is on the left of C. Assuming A to be at the first position and moving clockwise, who occupies the 6th position? a) B b) G c) C d) None of these	103	ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿਓ- (I) 8 ਵਿਅਕਤੀ A, B, C, D, E, F, G, H ਇੱਕ ਗੋਲਾਕਾਰ ਮੇਜ਼ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। (II) C ਅਤੇ E ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹਨ (III) B, E ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਹੈ (IV) H, D ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ। (V) B ਅਤੇ H ਵਿਚਕਾਰ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ (VI) A, F ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ (VII) F, C ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਹੈ। A ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਘੜੀ ਦੇ ਰਖ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧਦੇ ਹੋਏ, 6ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਕੌਣ ਹੈ? a) B b) G c) C d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

104	Select the figure which satisfies the same conditions of placement of the dots as in Figure-X. (X) (1) (2) (3) (4) a) 4 b) 3 c) 2 d) 1	104	ਉਹ ਚਿੱਤਰ ਚੁਣੋ ਜੋ ਬਿੰਦੀਆਂ ਦੀ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਉਹੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਿੱਤਰ-X ਵਿੱਚ। (X) (1) (2) (3) (4) a) 4 b) 3 c) 2 d) 1
105	The year next to 1896 that will have the same calendar as that of the year 1896 : a) 1908 b) 1902 c) 1904 d) 1905	105	ਸਾਲ 1896 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸ ਸਾਲ ਦਾ ਕੈਲੰਡਰ 1896 ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ: a) 1908 b) 1902 c) 1904 d) 1905
106	Profit after selling an article for 425 is the same as loss after selling it for 355. The cost of the article is a) ₹ 385 b) ₹ 400 c) ₹ 390 d) ₹ 395	106	ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ₹ 425 ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ₹ 355 ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਸਤੂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕੀ ਹੈ? a) ₹ 385 b) ₹ 400 c) ₹ 390 d) ₹ 395
107	A number of friends decided to go on a picnic and planned to spend Rs. 96 on eatables. Four of them, however, did not turn up. As a consequence, the remaining ones had to additionally contribute ₹ 4 each (extra). The number of those who attended the picnic was a) 8 b) 12 c) 16 d) 24	107	ਕੁੱਝ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਪਿਕਨਿਕ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 96 ਰੁਪਏ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਉਤੇ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ₹ 4 ਵਾਧੂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਪਿਕਨਿਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ _____ ਸੀ। a) 8 b) 12 c) 16 d) 24
108	A wire of length L can be used to make 12 squares of side 4cm each, with no wire remaining. (The wire makes the perimeters of the squares). How many rectangles of dimensions 5cm X 1cm can be made using the same wire, with no wire remaining? a) 8 b) 12 c) 16 d) 18	108	ਇੱਕ ਤਾਰ ਜਿਸਦੀ ਲੰਬਾਈ 'L' ਹੈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ 4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਭੁਜਾ ਦੇ 12 ਵਰਗ (square) ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਤਾਰ ਨਹੀਂ ਬਚਦੀ। (ਤਾਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ)। ਇਹੋ ਤਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ 5cm X 1cm ਦੇ ਅਯਾਮਾਂ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਆਇਤਕਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਬਿਲਕੁਲ ਤਾਰ ਨਾ ਬਚੇ? a) 8 b) 12 c) 16 d) 18

109	The postal department wants to minimize the number of types of postal stamps used. Suppose all postages are in rupees (integer values) greater than or equal to ₹10. Though just one type of stamps, namely ₹1 stamps, are enough to generate all postages, the postal department has decided not to have ₹1 stamps. Then, a) Only ₹2 stamps are enough for all postages. b) Only ₹5 stamps are enough for all postages. c) Only ₹2 and ₹5 stamps are enough for all postages. d) Only ₹2 and ₹3 stamps are enough for all postages.	109	ਡਾਕ ਵਿਭਾਗ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਡਾਕ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੰਨ ਲਓ ਕੇ ਹਰ ਡਾਕ ਦੀ ਕੀਮਤ 10 ਰੁਪਏ (ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਮੂਲ) ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ, ਅਰਥਾਤ ₹1 ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ, ਸਾਰੀ ਡਾਕ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਨ, ਡਾਕ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ₹1 ਦੀ ਟਿਕਟ ਨਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ: a) ਸਾਰੀਆਂ ਡਾਕ ਟਿਕਟਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ₹2 ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਹੀ ਕਾਫੀ ਹਨ। b) ਸਾਰੀਆਂ ਡਾਕ ਟਿਕਟਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ₹5 ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਹੀ ਕਾਫੀ ਹਨ। c) ਸਾਰੀਆਂ ਡਾਕ ਟਿਕਟਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ₹2 ਅਤੇ ₹5 ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਹੀ ਕਾਫੀ ਹਨ। d) ਸਾਰੀਆਂ ਡਾਕ ਟਿਕਟਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ₹2 ਅਤੇ ₹3 ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਹੀ ਕਾਫੀ ਹਨ।
110	A rainbow is being observed through a cryptic magic lens by Galileo. Copernicus is standing near him and observing the same rainbow directly and not through the lens. What appeared Violet to Copernicus, was visible as Indigo to Galileo (observing it through the magic lens). What appeared Blue to Copernicus, appeared Green to Galileo. What appeared green to Copernicus, appeared yellow to Galileo, and so on....Copernicus put a fruit in front of the magic lens and asked Galileo to guess it by observing it through the lens. Galileo could see a red coloured fruit through the lens. Which of the following fruits might have actually been kept by Copernicus in front of the lens? a) Apple b) Banana c) Guava d) Orange	110	ਗੈਲੀਲੀਓ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਪਟਿਕ ਜਾਦੂਈ ਲੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਤਰੰਗੀ ਪੀਂਘ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਪਰਨਿਕਸ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਤਰੰਗੀ ਪੀਂਘ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਲੈਂਸ ਰਾਹੀਂ। ਜੇ ਕੋਪਰਨਿਕਸ ਨੂੰ ਵਾਇਲਟ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਗੈਲੀਲੀਓ ਨੂੰ (ਜਾਦੂਈ ਲੈਂਸ ਦੁਆਰਾ) ਇੰਡੀਗੋ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਕੋਪਰਨਿਕਸ ਨੂੰ ਨੀਲਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ, ਉਹ ਗੈਲੀਲੀਓ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ। ਜੇ ਕੋਪਰਨਿਕਸ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਗੈਲੀਲੀਓ ਨੂੰ ਪੀਲਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ... ਕੋਪਰਨਿਕਸ ਨੇ ਜਾਦੂਈ ਲੈਂਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਫਲ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਗੈਲੀਲੀਓ ਨੂੰ ਲੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖ ਕੇ ਇਸਦਾ ਅਸਲ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਗੈਲੀਲੀਓ ਲੈਂਸ ਰਾਹੀਂ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦਾ ਫਲ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕੋਪਰਨਿਕਸ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਫਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲੈਂਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? a) ਸੇਬ b) ਕੇਲਾ c) ਅਮਰੂਦ d) ਸੰਤਰਾ
111	‘ਅਲਪ’ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ - a) ਘੱਟ b) ਅਧਿਕ c) ਉੱਚਾ d) ਸੱਖਣਾ		
112	ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਪੱਖੋਂ ਸਹੀ ਹੈ ? a) ਰੇਡਵੇਜ਼, ਸ਼ਖਸੀਅਤ, ਸਾਬਾਸ਼ b) ਰੇਡਵੇਜ਼, ਸ਼ਖਸੀਅਤ, ਸਾਬਾਸ਼ c) ਰੇਡਵੈਜ਼, ਸ਼ਖਸੀਅਤ, ਸਾਬਾਸ਼ d) ਰੈਡਵੇਜ਼, ਸ਼ਖਸੀਅਤ, ਸਾਬਾਸ਼		

113	ਸੂਚੀ I (ੳ) ਆਲੇ ਕੋਡੀ ਛਿੱਕੇ ਕੋਡੀ ਕਰਨਾ (ਅ) ਸੇਤਰ ਸੁੱਕ ਜਾਣਾ (ੲ) ਹਿੰਗ-ਫਟਕੜੀ ਨਾ ਲੱਗਣਾ ਸੂਚੀ II I. ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਰਨਾ II. ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਾ ਹੋਣਾ III. ਸਿੱਧੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲ ਨਾ ਸੁਣਨਾ IV. ਬਹੁਤ ਧਨ ਕਮਾਉਣਾ ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ : a) (ੳ)- III, (ਅ)- I, (ੲ)- II b) (ੳ)- III, (ਅ)- II, (ੲ)- I c) (ੳ)- II, (ਅ)- III, (ੲ)- I d) (ੳ)- I, (ਅ)- III, (ੲ)- II
114	“ਪਠਾਨਕੋਟ ਤੋਂ ਘਰੇਲੂ ਉਡਾਨਾਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ” ਇਸ ਵਾਕ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ:- a) From Pathankot-domestic flights will start soon. b) Domestic flights will start soon from Pathankot. c) From Pathankot-domestic flights are going to start soon. d) Domestic flights are resuming soon in Pathankot.
115	‘ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ’ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਯੋਜਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ? a) ਅਧੀਨ ਯੋਜਕ b) ਸਮਾਨ ਯੋਜਕ c) ਇਕਹਿਰੇ ਯੋਜਕ d) ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧਕੀ ਯੋਜਕ
116	‘ਛੁੱਟ ਮਰੇੜੀ’ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜਾ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? a) ‘ b) , c) “ ” d) :
117	ਸਹੀ ਕਥਨ ਚੁਣੋ: 1. ਬਿਆਸ ਅਤੇ ਸਤਲੁਜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਮਾਝਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2. ‘ਪੰਝੀ ਪੈਰੇ’ ਸ਼ਬਦ ਪੁਆਧੀ ਅਤੇ ਮਲਵਈ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। a) ਕੇਵਲ 1 b) ਕੇਵਲ 2 c) ਦੋਵੇਂ 1 ਅਤੇ 2 d) ਨਾ 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2
118	‘ਬਾਰਾਮਾਹ ਮਾਝ’ ਅਤੇ ‘ਬਾਰਾਮਾਹ ਤੁਖਾਰੀ’ ਰਚਨਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕਿਹੜੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰਚੀ ਗਈ ਹੈ ? a) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ b) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ c) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ d) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ

119	ਲੈ ਕੇ ਨਾਮ ਗੋਪਾਲ ਦਾ ਬੰਨ੍ਹਾਂ ਜੰਝ ਮੈਂ ਆਪ, ਖੇਲ੍ਹੇ ਬਿਨਾਂ ਜੇ ਖਾਓਗੇ ਖਾਣਾ ਦੇਉ ਸਰਾਪ । ਤੁਲਸੀ ਪੂਜਣ ਮੈਂ ਚਲੀ ਸੱਠ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨਾਲ, ਜਾਂਵੀਓ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਬੰਨ੍ਹ ਤੇ ਥੋਡੇ ਥਾਲ । ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਹੜਾ ਕਾਵ-ਰੂਪ ਹੈ – a) ਰੁੱਤ ਗੀਤ b) ਪੱਤਲ c) ਛੰਦ ਪਰਾਗਾ d) ਥਾਲ
120	ਪੈਰ੍ਹਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੁਆਲ ਦਾ ਜੁਆਬ ਦਿਓ: ਕਲਾ ਦੇ ਅਰਥ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਕੀਤੇ ਲੱਭਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ, ਹੁਲਾਸ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਜਾਚ। ਪਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਾ ਉਹ ਕੋਮਲ ਹੁਨਰ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਲ ਦੇ ਅਣ-ਗੰਢੇ ਗੀਤਾਂ, ਅਣ-ਪੂਰੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਅਤੇ ਅਣ-ਮਾਏ ਹੁਸਨਾਂ ਨੂੰ ਕਸਬੀ ਕਮਾਲ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਦਿਸਦੀਆਂ ਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੂਪਮਾਨ ਕਰਦਾ, ਅਪਰ-ਅਪਾਰ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਵਾਕਫ਼ੀਅਤ ਵਧਾਂਦਾ, ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਦਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਕਲਾ ਦਾ ਸਾਰਾ ਵਾਸਤਾ ਹੀ ਜਨ-ਸਾਧਾਰਨ ਨਾਲ ਹੈ-ਅਖੌਤੀ ਅਮੀਰ ਇਸਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵਾਂਝੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਛਾਵੇਂ, ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਥਰੂ-ਭਿੱਜੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਸਾਹਵੇਂ, ਸੰਦਲ ਅਗਨੀ ਦੁਆਲੇ ਫਿਰਦੇ ਦੂਲ੍ਹੇ-ਦੁਲ੍ਹਨ ਦੀ ਝਾਤ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਕਲਾ ਹੈ ! ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬਿਜਲੀ-ਬੱਤੀਆਂ ਨਾਲ ਚੁੰਧਿਆਏ ਸਾਇਬਾਨ ਹੇਠਾਂ, ਕਿਸੇ ਬੇ-ਜੋੜ ਫ਼ਿਲਮੀ ਨਗ਼ਮਾ ਵਜਾਂਦੇ ਫ਼ਿਲਮੀ ਬੈਂਡ ਦੇ ਸ਼ੇਰੀਲੇ ਤਾਲ ਨਾਲ, ਬਾਂਹ ਵਿੱਚ ਬਾਂਹ ਪਾਈ ਆਉਂਦੇ ਅਦਾਲਤੀ ਵਿਆਹ-ਜੋੜੇ ਦੀ ਝਾਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਬੇ-ਕਲਾ ਹੈ ! ਸਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰੀਚੜੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਰੀਝਾਂ ਭਰੇ ਛੰਦ ਸੁਣਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਵਿਆਹਵਾਂ ਦਾ ਹੁਲਾਰਾ ਹੈ ! ਤੇ ਸਬੰਧੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਖ-ਲਾਹਣੇ, ਮੁੱਠ-ਖੁਲਾਣੇ ਤੇ ਗਾਨਾ ਖੇਡਣ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਕਲਾ ਹੈ ! ਬੰਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸਿੱਠਣੀਆਂ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਵਾਛੜ ਹੇਠਾਂ ਸਨੇਹੀਆਂ ਹੱਥੋਂ ਭੋਜਨ ਪਾਣਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੁਪਨਾ ਹੈ ! ਤੇ ਵਰਦੀਆਂ ਪਾਈ ਖਾਮੋਸ਼ ਹਰਲ ਹਰਲ ਕਰਦੇ ਬਹਿਰਿਆਂ-ਖਾਨਸਾਮਿਆਂ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨੀ ਸੇਵਾਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਅਕੇਵਾਂ ਹੈ ! a) ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸ਼ਬਦ ਸਾਇਬਾਨ ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਹੈ ਖੇੜਾ b) ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸ਼ਬਦ ਕਰੀਚੜੀਆਂ ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਹੈ ਛੱਲੇ c) ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸ਼ਬਦ ਕਸਬੀ ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਹੈ ਧਾਰਮਿਕ d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE COMPETITIVE EXAM FOR 05 POSTS OF DISTRICT MANAGER (GROUP-B) IN PUNJAB
STATE WAREHOUSING CORPORATION UNDER THE DEPARTMENT OF AGRICULTURE, GOVT. OF PUNJAB
(ADVT. NO. 20223)

COMPETITIVE EXAM DATE: 24-08-2024

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	B	25	C	49	C	73	A	97	C
2	A	26	B	50	C	74	A	98	C
3	B	27	C	51	C	75	A	99	C
4	D	28	D	52	C	76	D	100	A
5	C	29	B	53	A	77	C	101	C
6	A	30	D	54	C	78	D	102	B
7	A	31	B	55	D	79	C	103	A
8	D	32	A	56	A	80	A	104	B
9	C	33	C	57	B	81	D	105	A
10	A	34	D	58	C	82	C	106	C
11	B	35	D	59	A	83	B	107	A
12	D	36	A	60	A	84	B	108	C
13	A	37	A	61	A	85	D	109	C&D
14	C	38	C	62	C	86	B	110	D
15	D	39	C	63	C	87	D	111	B
16	B	40	B	64	B	88	D	112	B
17	A	41	C	65	D	89	B	113	A
18	B	42	D	66	B	90	B	114	B
19	A	43	D	67	C	91	B	115	B
20	A	44	D	68	C	92	D	116	A
21	C	45	B	69	A	93	C	117	D
22	C	46	A	70	A	94	D	118	B
23	B	47	B	71	D	95	B	119	B
24	C	48	D	72	D	96	A	120	B

DATE: 17-Sep-2024

Sd/-

SECRETARY [EXAMINATIONS]

91. Identify the fauna from the following information :

Nature : Scavengers

Common species : White rumped, Slender-Billed, Red-headed

Common threats : Use of diclofenac for veterinary purposes

Impact of decline in population : Increased risk of spread of rabies and ill impact on observance of last rites by Parsis in 'Tower of Silence'.

- (a) Pygmy hog
- (b) Forest Owlet
- (c) Sandpiper
- (d) Vulture

92. With respect to achievements of Indians in the field of Science and Technology, match the following :

List I

List II

1. Inelastic theory of scattering	P. S. Chandrasekhar
2. Work on stellar evolution and white dwarfs	Q. C.V. Raman
3. Contribution to quantum mechanics and development of Bose-Einstein Condensate	R. S.N. Bose
4. Research on Crescograph and Electromagnetic Waves	S. J.C. Bose

Code :

	1	2	3	4
(a)	P	Q	R	S
(b)	Q	P	S	R
(c)	Q	P	R	S
(d)	P	Q	S	R

93. 'Naz foundation v. Government of NCT of Delhi', 'National Legal Services Authority v. Union of India', 'Navtej Singh Johar v. Union of India' cases are often heard in news in context of :

- (a) Man-Animal conflict and wildlife conservation
- (b) LGBTQIA + rights
- (c) Simultaneous elections to Lok Sabha and State Legislatures
- (d) Reservation based on caste

- 94.** Beginning with Dwarka, Gujarat, if you travel to Jagannath Temple, Puri along the coast, what's the correct order of cities you might visit ?
1. Mumbai
 2. Mangalore
 3. Panaji
 4. Vishakapatnam
- (a) 1, 2, 3, 4
(b) 3, 1, 2, 4
(c) 1, 3, 2, 4
(d) 4, 1, 2, 3
- 95.** Bibi Bhani, the daughter of Sikh Guru 'X', was married to Sikh Guru 'Y'. 'Z', one of the sons of Guru 'Y', was married to Mata Ganga and became _____ guru of sikhs ?
- (a) Third
(b) Fourth
(c) Fifth
(d) Sixth

RAR Civils - Punjab

- 96.** As per Article 266(1) of Indian Constitution, all revenues received by the Government of India, all loans raised by that government by the issue of treasury bills, loans or ways and means advances and all moneys received by that government in repayment of loan shall form :
- (a) Consolidated Fund of India
(b) Contingency Fund of India
(c) Public Account of India
(d) Current Account of India
- 97.** Which of the following abbreviations, often heard in news in context of Indian Economy, is incorrectly matched ?
- (a) CAG : Comptroller and Auditor General
(b) CGST : Customs, Goods and Service Taxes
(c) EPFO : Employees' Provident Fund Organization
(d) FPI : Foreign Portfolio Investment

- 98.** What term is often seen in news and represents a style of politics where ‘Objective facts are less influential in shaping public opinion than appeals to emotion and personal belief’ ?
- (a) Orwellian Politics (b) Post Truth Politics
(c) Utopian Politics (d) Fabian Politics
- 99.** Arrange choronologically, the following events of modern history of Punjab :
1. Rajiv-Longowal accord
 2. Creation of Ropar division as one of the five divisions of Punjab
 3. Trifurcation of Punjab including constitution of separate state of Haryana
 4. Guru Ka Bagh Morcha
- (a) 4, 2, 1, 3 (b) 4, 3, 1, 2
(c) 3, 4, 1, 2 (d) 3, 4, 2, 1
- 100.** What is the minimum number of districts that you must pass through, to reach birthplace of Udham Singh from Bhagat Singh museum at Khatkar Kalan (including the origin and destination districts) ?
- (a) 4 (b) 5 (c) 6 (d) 7
- 101.** Total 280 candidates are undergoing training at Punjab Police Academy. All these candidates drink either one, two or three drinks out of tea, coffee and juice. It is known that :
- I. Number of candidates who drink tea, coffee and juice are in Arithmetic Progression in that order.
 - II. Number of candidates who drink tea and coffee, tea and juice, and coffee and juice are in Arithmetic Progression in that order.
 - III. Number of candidates who drink only tea, only coffee and only juice are in Arithmetic Progression in that order.
 - IV. Number of candidates who drink only one drink is two times the number of candidates who drink only two drinks.
 - V. Number of candidates who drink only two drinks is nine times the number of candidates who drink all the three drinks.
- How many candidates drink coffee ?
- (a) 130 (b) 110
(c) 60 (d) 70

102. A cuboid has six sides of different colours. The red side is opposite to black. The blue side is adjacent to white. The brown side is adjacent to blue. The red side is face down. Which one of the following would be the opposite to brown ?

- (a) Blue
- (b) Black
- (c) White
- (d) Red

103. A wheat merchant has four varieties of wheat – A, B, C, D with him. He mixed the entire quantity of the wheat of varieties A and B with him. With this mixture, if he mixes the entire quantity of wheat of variety C, which costs ₹ 20 per kg, the mixture so formed would cost ₹ 25 per kg. Instead, if he mixes with it the entire quantity of wheat of variety D, which costs ₹ 36 per kg, the mixture so formed would cost ₹ 31 per kg. If the entire quantity of wheat of variety D is thrice that of wheat of variety C, how much (in ₹) would the mixture of the entire quantity of wheat of all 4 varieties cost

RAR Civils - Punjab

- (a) ₹ 29.5 per kg
- (b) ₹ 28 per kg
- (c) ₹ 30.5 per kg
- (d) ₹ 26.5 per kg

104. Statement 1 : The cost of 2 pens and 3 pencils is \$10.

Statement 2 : The cost of 1 pen and 2 pencils is \$5.

To answer the question, ‘What is the cost of 3 pens and 4 pencils ?’,

- (a) Statement 1 alone is sufficient, but statement 2 alone is not sufficient.
- (b) Statement 2 alone is sufficient, but statement 1 alone is not sufficient.
- (c) Both statements together are sufficient, but neither statement alone is sufficient.
- (d) Each statement alone is sufficient.

105. In terms of population, Chennai is much larger than Bangalore. Since Mumbai has a greater population than Delhi, it follows that Chennai has more inhabitants than Delhi.

All of the following make the argument more logically correct EXCEPT :

- (a) Delhi has fewer inhabitants than Bangalore
- (b) Bangalore has the same number of inhabitants as Delhi
- (c) Chennai has the same number of inhabitants as Mumbai
- (d) Mumbai has more inhabitants than Bangalore

106. Directions (Question Nos. 106) : The following table provides the details about the number of students in 5 different areas of expertise in MBA over the years.

Years	Areas of Expertise in MBA				
	Marketing	Finance	Business Analyst	HR	Operations
2017	71	149	150	133	116
2018	126	61	105	114	154
2019	84	109	121	104	83
2020	65	62	142	155	97
2021	137	57	79	121	87

In which year was the percentage of students participating in 'Business Analyst' area of expertise maximum ?

- (a) 2017
- (b) 2018
- (c) 2019
- (d) 2020

- 107.** Paresh can finish a certain piece of work in 35 days at a stretch. But after few days, he increases his speed by 60% and finishes the work in 26 days. Find after how many days did he increase his speed ?
- (a) 8
 - (b) 9
 - (c) 10
 - (d) 11
- 108.** A coconut tree is taller than a pine tree by 6 meters. A woodcutter starts cutting the coconut tree from 12 m above the ground so that after the coconut tree falls, its top just touches the bottom of the pine tree. Had he cut the pine tree from 8 m above the ground, the top of the pine tree would have fallen in a way that its top would just have touched the bottom of the coconut tree. What is the height of the coconut tree ?
- (a) 33 meters
 - (b) 29 meters
 - (c) 27 meters
 - (d) 21 meters

RAR Civils - Punjab

- 109.** How many two-digit numbers are there such that the product of their digits is a perfect square greater than 1 ?
- (a) 18
 - (b) 16
 - (c) 14
 - (d) 12
- 110.** Five friends Ram, Rakesh, Ramesh, Rohit and Rupesh are sitting on a round table facing the center. Rakesh is sitting to the left of Ram. Rohit is sitting to the right of Ramesh. Ram and Ramesh are sitting next to each other. Where is Rupesh sitting with respect to Rohit ?
- (a) Immediate left
 - (b) Second person to the left
 - (c) Third person to the left
 - (d) Fourth person to the left

111. 'ਨਿੱਕੜੀ ਸੂਈ ਵੱਟਮਾਂ ਧਾਗਾ ਬੈਠ ਕਸੀਦਾ ਕੱਢ ਰਹੀਂ ਆਂ' ਕੀ ਹੈ ?

- (a) ਘੋੜੀ
- (b) ਬੋਲੀ
- (c) ਲੋਰੀ
- (d) ਸੁਹਾਗ

112. ਜੇ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਾਰਤਕ ਨੂੰ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਖਿਆਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਭਾਵ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਪਰਧਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਸਾਹਿਤਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਕਵਿਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਜਾਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਮੁੱਢਲੇ ਪੜਾਅ ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਲਵਲਿਆਂ ਵਾਲੀ ਦਿਲ ਦੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਿਰਜਣਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੌਧਿਕਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਵਿਤਾ ਕੇਵਲ ਭਾਵ ਪਰਧਾਨ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਕੇਵਲ ਵਿਚਾਰ ਪਰਧਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਕ ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਪਾਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਭਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਧੇਰੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਧੇਰੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਆਮ ਬੋਲਚਾਲ ਤਾਂ ਮੁੱਢ ਵਿਚ ਵੀ ਵਾਰਤਕ ਅੰਦਰ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਕਲਾਤਮਿਕ ਸਿਰਜਣਾ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ।

RAR Civils - Punjab

ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:

ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘਰੇਲੂ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜੇ ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ?

- (a) ਕਵਿਤਾ
- (b) ਵਾਰਤਕ
- (c) ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਦੋਨੋਂ
- (d) ਬੋਲੀਆਂ

113. 'ਛਾਹ ਵੇਲਾ' ਕਿਹੜੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

- (a) ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ
- (b) ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ
- (c) ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ
- (d) ਸਵੇਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ

114. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ :

_____ ਦੀ ਵੰਡ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ _____ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ।

- (a) ਜੈਦਾਦ, ਕਚਹਿਰੀ
- (b) ਜਾਇਦਾਦ, ਕਚੈਹਰੀ
- (c) ਜੈਦਾਤ, ਕਚਹਰੀ
- (d) ਜਾਇਦਾਦ, ਕਚਹਿਰੀ

115. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਾਲਾ ਵਾਕ ਚੁਣੋ :

- (a) ਚੰਗਾ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ।
- (b) ਚੰਗਾ, ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ।
- (c) ਚੰਗਾ ! ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ।
- (d) ਚੰਗਾ; ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ।

RAR Civils - Punjab

116. Chrysanthemum ਫੁੱਲ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ ?

- (a) ਚਮੇਲੀ
- (b) ਨਰਗਸ
- (c) ਗੁਲਦਾਊਦੀ
- (d) ਗੁਲਨਾਰ

117. ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਂਦਲਬਾਰ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਚ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ -

- (a) ਗਿੱਧਾ
- (b) ਸੰਮੀ
- (c) ਮਾਹੀਆ
- (d) ਮਲਵਈ ਗਿੱਧਾ

118. 'ਭੁੱਖੇ ਦੀ ਧੀ ਰੱਜੀ ਉਡਾਉਣ ਲੱਗੀ' ਅਖਾਣ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਭਰੋ।

- (a) ਧਨ
- (b) ਮੌਜ
- (c) ਤੋਤੇ
- (d) ਖੇਹ

119. 'ਆਪ ਅੱਜ-ਕਲ੍ਹ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹੋ ?' - ਕਿਹੜਾ ਪੁਰਖ ਹੈ ?

- (a) ਪਹਿਲਾ ਪੁਰਖ
- (b) ਦੂਜਾ ਪੁਰਖ
- (c) ਤੀਜਾ ਪੁਰਖ
- (d) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

RAR Civils - Punjab

120. ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਮਿਲਾਓ :

ਸੂਚੀ I	ਸੂਚੀ II
A. ਤਹਿਜ਼ੀਬ	i. ਦੋਸਤੀ
B. ਗੌਂ	ii. ਜਿਸਮ
C. ਜੁੱਸਾ	iii. ਸੱਭਿਅਤਾ
D. ਸੱਜਣਤਾ	iv. ਮਤਲਬ

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ :

- (a) A-iii, B-iv, C-i, D-ii
- (b) A-iii, B-iv, C-ii, D-i
- (c) A-iii, B-ii, C-iv, D-i
- (d) A-ii, B-iii, C-iv, D-i

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO 200 POSTS OF AGRICULTURE DEVELOPMENT OFFICER (GROUP-A) IN THE DEPARTMENT OF AGRICULTURE AND FARMERS WELFARE, GOVERNMENT OF PUNJAB (ADVT. NO.- 2022111)

COMPETITIVE EXAM DATE: 30-JUNE-2024

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	A	25	D	49	A	73	B	97	B
2	D	26	C	50	A	74	C	98	B
3	C	27	D	51	A	75	D	99	B
4	B	28	B	52	D	76	A	100	A
5	C	29	D	53	C	77	D	101	A
6	D	30	B	54	A	78	B	102	C
7	B	31	A	55	C	79	C	103	A
8	A	32	A	56	C	80	A	104	C
9	A	33	A	57	B	81	B	105	D
10	A	34	B	58	C	82	A	106	D
11	D	35	A	59	B	83	A	107	D
12	A	36	B	60	B	84	B	108	A
13	C	37	C	61	C	85	C	109	B
14	A	38	A	62	D	86	D	110	D
15	C	39	D	63	C	87	A	111	D
16	C	40	A	64	A	88	B	112	B
17	D	41	D	65	B	89	D	113	D
18	B	42	A	66	A	90	C	114	D
19	B	43	B	67	D	91	D	115	B
20	D	44	A	68	D	92	C	116	C
21	C	45	C	69	B	93	B	117	B
22	B	46	D	70	B	94	C	118	D
23	A	47	D	71	C	95	C	119	B
24	B	48	B	72	C	96	A	120	B

DATE : 30-Jun-2024

Sd/-

SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

1	Which of the following is correct about Chandrayaan-3? a) It was India's third attempt at achieving a soft landing on north pole of moon. b) With success in the mission, India became second country to land on moon. c) It was launched on a PSLV heavy lift launch vehicle from Andaman and Nicobar. d) 23 August has been declared as National Space Day to commemorate its landing.	1	ਚੰਦਰਯਾਨ-3 ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ? a) ਚੰਦਰਮਾ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਧਰੁਵ 'ਤੇ ਸੌਫਟ ਲੈਂਡਿੰਗ ਲਈ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਤੀਜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ। b) ਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਭਾਰਤ ਚੰਦਰਮਾ 'ਤੇ ਉਤਰਨ ਵਾਲਾ ਦੂਜਾ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਗਿਆ। c) ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਤੋਂ ਇੱਕ PSLV ਰੈਵੀ ਲਿਫਟ ਲਾਂਚ ਵਾਹਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। d) 23 ਅਗਸਤ ਦਾ ਦਿਨ ਇਸ ਲੈਂਡਿੰਗ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
2	At the 77th Cannes Film Festival, for the first time in 30 years, an Indian film which centers around the lives of two nurses was nominated for Palme d'Or, the highest award in the festival, and it won the Grand Prix, the second position in the category. Name this Payal Kapadia film? a) Sunflowers were the first ones to know b) All We Imagine As Light c) Dedh Bigha Zameen d) Article 370	2	77ਵੇਂ ਕਾਨਸ ਫਿਲਮ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵਿੱਚ, 30 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮ ਜੋ ਦੋ ਨਰਸਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਪੁਰਸਕਾਰ, ਪਾਮ ਡੀ'ਓਰ (Palme d'Or) ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਗ੍ਰਾਂ ਪ੍ਰੀ (Grand Prix) ਜਿੱਤਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਵਰਗ ਵਿਚ ਦੂਸਰੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਇਲ ਕਪਾਡੀਆ ਦੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ? a) ਸਨਫਲਾਵਰਜ਼ ਵਰ ਦੀ ਫਰਸਟ ਵਨਜ਼ ਟੂ ਨੋਅ b) ਆਲ ਵੀ ਇਮੇਜਿਨ ਐਜ਼ ਲਾਈਟ c) ਡੇਢ ਬਿਘਾ ਜ਼ਮੀਨ d) ਆਰਟੀਕਲ 370
3	National Emblem is adopted from Lion Capital of Ashoka at Sarnath. Which of the following animal's/bird's sculpture may not be seen in frieze of the abacus? a) Elephant b) Horse c) Bull d) Peacock	3	ਕੌਮੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸਾਰਨਾਥ ਵਿਖੇ ਅਸ਼ੋਕ ਦੀ ਲਾਇਨ ਕੈਪੀਟਲ (ਸ਼ੇਰ ਸਤੰਭ ਦਾ ਉਪਰਲਾ ਹਿੱਸਾ) ਤੋਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੀਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਜੀਵ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਅਬਾਕਸ ਦੇ ਫ੍ਰੀਜ਼ (ਥੰਮ ਦੇ ਉਤਲੇ ਸਿਰੇ ਕੋਲ ਬਣੀ ਕਿੰਗਰੀ) ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। a) ਹਾਥੀ b) ਘੋੜਾ c) ਬਲਦ d) ਮੋਰ
4	Which of the following countries is: 1. A permanent member of UNSC (United Nations Security Council) 2. A member of BRICS, and 3. is cooperating/collaborating with India on BrahMos Missile and Su-30MKI programme. a) China b) USA c) Russia d) Israel	4	ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜੋ: 1. UNSC (ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ) ਦਾ ਸਥਾਈ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। 2. ਬ੍ਰਿਕਸ (BRICS) ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਅਤੇ 3. ਬ੍ਰਹਮੋਸ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਅਤੇ Su-30MKI ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। a) ਚੀਨ b) ਅਮਰੀਕਾ c) ਰੂਸ d) ਇਜ਼ਰਾਈਲ

5	Takht Shri Hazur Sahib is located on the banks of a) Narmada b) Godavari c) Krishana d) Yamuna	5	ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਕਿਸ ਦਰਿਆ ਦਾ ਕੰਢੇ ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ? a) ਨਰਮਦਾ b) ਗੋਦਾਵਰੀ c) ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ d) ਯਮੁਨਾ
6	Who translated Gita into Persian, wrote 'Majma-ul-Bahrain'? He was the eldest son of Shah Jahan. a) Aurangzeb b) Jahangir c) Dara Shikoh d) Amir Khusrow	6	ਕਿਸਨੇ ਗੀਤਾ ਦਾ ਫਾਰਸੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 'ਮਜਮਾ-ਉਲ-ਬਹਰੀਨ' ਲਿਖੀ? ਉਹ ਸ਼ਾਹਜਹਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। a) ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ b) ਜਹਾਂਗੀਰ c) ਦਾਰਾ ਸ਼ਿਕੋਹ d) ਅਮੀਰ ਖੁਸਰੋ
7	The Great Bath of Indus Valley Civilization was found at? a) Ropar b) Mohenjo-Daro c) Harappa d) Kalibangan	7	ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਮਹਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਘਰ (Great Bath) ਕਿੱਥੇ ਮਿਲਿਆ ਸੀ? a) ਰੋਪੜ b) ਮੋਹਿੰਜੋ-ਦਾੜੋ c) ਹੜੱਪਾ d) ਕਾਲੀਬੰਗਨ
8	Match the following: International Conference on Environment A. Stockholm conference B. Earth Summit C. Kyoto protocol D. Paris conference code A B C D a) 4 3 2 1 b) 1 3 2 4 c) 3 2 4 1 d) 4 1 2 3	8	ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ: ਵਾਤਾਵਰਣ ਉਪਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਝੌਤਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ A. ਸਟਾਕਹੋਮ ਕਾਨਫਰੰਸ B. ਧਰਤੀ ਸੰਮੇਲਨ (Earth Summit) C. ਕਯੋਟੋ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ D. ਪੈਰਿਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੋਡ A B C D a) 4 3 2 1 b) 1 3 2 4 c) 3 2 4 1 d) 4 1 2 3
9	The Preamble was amended and Fundamental Duties were added in the Constitution by which of the following amendments? a) 1 st b) 73 rd c) 44 th d) 42 nd	9	ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ (Preamble) ਦੀ ਸੋਧ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? a) ਪਹਿਲੀ b) 73ਵੀਂ c) 44ਵੀਂ d) 42ਵੀਂ

10	Terms 'BOT, BOOT, BOO, BOLT, HAM' are associated with: a) Public Private Partnerships b) Atomic Energy c) Betting and Gambling d) Cyber Warfare	10	ਸ਼ਬਦ 'BOT, BOOT, BOO, BOLT, HAM' ਕਿਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ: a) ਸਾਰਵਜਨਿਕ-ਨਿਜੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ b) ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ c) ਸੱਟੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਜੂਆ ਖੇਡਣਾ d) ਸਾਈਬਰ ਯੁੱਧ
11	'Jhum', 'Chena', 'Milpa' and 'Ladang' are local names for a) Hot Winds b) Cold Winds c) Cyclones d) Shifting Cultivation	11	'ਝੂਮ', 'ਚੇਨਾ', 'ਮਿਲਪਾ' ਅਤੇ 'ਲਡਾਂਗ' ਕਿਸ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਨਾਮ ਹਨ a) ਗਰਮ ਹਵਾਵਾਂ b) ਠੰਡੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ c) ਚਕਰਵਾਤ d) ਸਥਾਨਾਂਤਰ ਖੇਤੀ
12	What is correct about literacy rate in India as per 2011 Census? a) Female literacy rate was much higher than male literacy rate. b) Female literacy rate was almost equal to male literacy rate. c) For the purpose of Census 2011, a person aged 18 years and above, who can both read and write with understanding of any language is treated as literate. d) Punjab's literacy rate, though better than that of Rajasthan, is worse than Mizoram.	12	2011 ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸਹੀ ਹੈ? a) ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ ਮਰਦ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। b) ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ ਲਗਭਗ ਮਰਦ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। c) ਜਨਗਣਨਾ 2011 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, 18 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਪੜ੍ਹ ਅਤੇ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਾਖਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। d) ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ ਭਾਵੇਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ, ਪਰ ਮਿਜੋਰਮ ਨਾਲੋਂ ਮਾੜੀ ਹੈ।
13	Which one of the following is not a feature of a zonal council? a) It is a constitutional body b) Five Zonal Councils were set up under the States Reorganization Act of 1956 c) Chandigarh, although not a state, is included in Zonal Council d) It is an advisory body	13	ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਇੱਕ ਜ਼ੋਨਲ ਕੌਂਸਲ (ਖੇਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ) ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ? a) ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ b) 1956 ਦੇ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੰਜ ਜ਼ੋਨਲ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ c) ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਜ਼ੋਨਲ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ d) ਇਹ ਇੱਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੰਸਥਾ ਹੈ
14	Who among the following termed Article 356 as a "safety valve"? He also chaired the Drafting Committee of Constituent Assembly? a) Dr. Rajendra Prasad b) Dr. B.R. Ambedkar c) Jawaharlal Nehru d) Sardar Vallabhbhai Patel	14	ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 356 ਨੂੰ "ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲਵ" ਕਿਹਾ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਖਰੜਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵੀ ਕੀਤੀ। a) ਡਾ. ਰਾਜੇਂਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ b) ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ c) ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ d) ਸਰਦਾਰ ਵੱਲਭ ਭਾਈ ਪਟੇਲ

15	Provision for CSR has been made under Companies Act, 2013, what does CSR stand for? a) Company's Statutory Responsibility b) Compulsory Security Reporting c) Corporate Social Responsibility d) Capital Stock Reporting	15	ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀ.ਐਸ.ਆਰ. (CSR) ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? a) ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ b) ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ c) ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ d) ਕੈਪੀਟਲ ਸਟਾਕ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ
16	The planetesimals made up of primarily water ice, dust or other frozen gases like CH ₄ (Methane) are known as : a) Black holes b) Asteroids c) Comets d) Planets	16	ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਰਫ਼, ਧੂੜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੰਮੀ ਹੋਈ ਗੈਸਾਂ ਜਿਵੇਂ ਮੀਥੇਨ ਦੇ ਬਣੇ ਪਲੈਨੇਟੇਸਿਮਲ/ਗ੍ਰਹਿਅਣੂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: a) ਬਲੈਕ ਹੋਲ b) ਐਸਟੇਰੋਇਡ c) ਧੂਮਕੇਤੂ d) ਗ੍ਰਹਿ
17	Water, Sanitation and Hygiene' (WASH) is specifically targeted under which of the following SDGs (Sustainable Development Goals)? a) SDG 1 b) SDG 6 c) SDG 16 d) SDG 5	17	ਪਾਣੀ, ਸਵੱਛਤਾ ਅਤੇ ਸਫਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (WASH) ਕਿਸ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਟੀਚੇ (SDG) ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਕਸ਼ ਹੈ? a) SDG 1 b) SDG 6 c) SDG 16 d) SDG 5
18	Some common media in which speed of sound waves was measured are mentioned below: 1. Air 2. Steel 3. Water What is the correct (increasing) order of the speed of sound in the media? a) 2<3<1 b) 3<2<1 c) 1<3<2 d) 3<1<2	18	ਕੁਝ ਆਮ ਮਾਧਿਅਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਧੁਨੀ ਤਰੰਗਾਂ ਦੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ: 1. ਹਵਾ 2. ਸਟੀਲ 3. ਪਾਣੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਗਤੀ ਦਾ (ਵਧਣ ਦਾ) ਸਹੀ ਕ੍ਰਮ ਕੀ ਹੈ? a) 2<3<1 b) 3<2<1 c) 1<3<2 d) 3<1<2
19	An object is immersed in a fluid. In order that the object becomes invisible, it should a) behave as a perfect reflector, but must not obey Snell's Law. b) Have Specific Gravity of 0. c) Have Refractive Index as 1. d) Have Refractive Index matching with that of the surrounding fluid.	19	ਇੱਕ ਵਸਤੂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਡੁਬੋਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਦਿੱਖ ਹੋਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਕਿਹੜੀ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ? a) ਉਹ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਰਿਫਲੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰੇ, ਪਰ ਸਨੈਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਕਰੇ। b) ਉਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਗੁਰੂਤਾ (ਸਪੈਸਿਫਿਕ ਗ੍ਰੈਵਿਟੀ) 0 ਹੋਵੇ। c) ਅਪਵਰਤਨ ਅੰਕ 1 ਹੋਵੇ। d) ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਤਰਲ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਅਪਵਰਤਨ ਅੰਕ ਹੋਵੇ।

20	Which one of the following is/are not a bacterial disease(s)? a) AIDS b) Dengue c) Measles d) All of the above	20	ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਇੱਕ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ? a) ਏਡਜ਼ b) ਡੈਂਗੂ c) ਖਸਰਾ d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ
21	Data-collecting spacecraft, carrying scientific instruments to conduct short experiments during sub-orbital flight, are called research rockets They are typically used to test and calibrate satellite and spacecraft instrumentation. These rockets are also known as a) Cruise missiles b) Anti-Satellite (ASAT) c) Plasma Rockets d) Sounding Rockets	21	ਉਪ-ਔਰਬਿਟਲ ਉਡਾਨ ਦੌਰਾਨ ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਯੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਡੇਟਾ-ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਨੂੰ ਖੋਜ ਰਾਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਪੁਲਾੜੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਯੰਤਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਕੈਲੀਬਰੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਕਟਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? a) ਕਰੂਜ਼ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ b) ਐਂਟੀ-ਸੈਟੇਲਾਈਟ (ASAT) c) ਪਲਾਜ਼ਮਾ ਰਾਕਟ d) ਸਾਊਂਡਿੰਗ ਰਾਕਟ
22	The BCG vaccine used for the prevention of tuberculosis is derived from which of the following microorganisms? a) Bordetella pertussis b) Mycobacterium tuberculosis c) Mycobacterium bovis d) Saccharomyces cerevisiae	22	ਤਪਦਿਕ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ BCG ਵੈਕਸੀਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸੂਖਮ ਜੀਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਤੋਂ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? a) ਬੋਰਡੇਟੇਲਾ ਪਰਟੂਸਿਸ b) ਮਾਈਕੋਬੈਕਟੀਰੀਅਮ ਟਿਊਬਰਕਿਯੂਲੋਸਿਜ਼ c) ਮਾਈਕੋਬੈਕਟੀਰੀਅਮ ਬੋਵਿਸ d) ਸੈਕਰੋਮਾਈਸਿਸ ਸੈਰੇਵੀਸੀ
23	'The fair and equitable sharing of benefits arising out of the utilization of genetic resources, thereby contributing to the conservation and sustainable use of biodiversity', is associated with which of the following protocols/conventions? a) Bonn Convention b) Montreal Protocol c) Kyoto Protocol d) Nagoya Protocol	23	'ਜੈਨੇਟਿਕ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜੈਵਿਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ', ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ/ਸੰਮੇਲਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ? a) ਬੋਨ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ b) ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ c) ਕਯੋਟੋ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ d) ਨਾਗੋਆ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ
24	Ettutogai, Pattupattu & Tolkappiyam are works of_____ a) Ajivika literature of 6 th Century BC b) Bengali Literature c) Sangam Literature d) Vajrayana literature	24	ਏਟੂਟੋਗਈ, ਪੱਟੂਪੱਟੂ ਅਤੇ ਤੋਲਕੱਪਿਯਮ _____ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹਨ। a) 6ਵੀਂ ਸਦੀ ਈ.ਪੂ. ਦਾ ਅਜੀਵਿਕਾ ਸਾਹਿਤ b) ਬੰਗਾਲੀ ਸਾਹਿਤ c) ਸੰਗਮ ਸਾਹਿਤ d) ਵਜ੍ਯਾਨ ਸਾਹਿਤ

25	Who among the following was the earliest known scholars of Indian astronomy, known for famous 'Panchasiddhantika' and 'Brihat Samhita'? a) Aryabhatta I b) Aryabhatta II c) Brahmagupta d) Varahamihira	25	ਭਾਰਤੀ ਖਗੋਲ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੌਣ ਸੀ, ਜੋ ਪ੍ਰਸਿੱਧ 'ਪੰਚਸਿਧਾਂਤਿਕਾ' ਅਤੇ 'ਬ੍ਰਹਿਤ ਸੰਹਿਤਾ' ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ? a) ਆਰੀਆਭਟ I b) ਆਰੀਆਭਟ II c) ਬ੍ਰਹਮਗੁਪਤ d) ਵਰਾਹਮਿਹਿਰਾ												
26	A great advance in the technical knowledge of Mohenjodaro civilization is indicated by: i) Casting and Metal alloys ii) Potter's wheel iii) Kiln-burnt brick iv) Boring of hard substances like carnelian Select the correct choice from the following: a) i and ii only b) iii and iv only c) ii and iii only d) i, ii, iii and iv	26	ਮੋਹਨਜੋਦਾਰੋ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਤਰੱਕੀ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਝਲਕਦੀ ਹੈ: i) ਕਾਸਟਿੰਗ ਅਤੇ ਧਾਤੂ ਮਿਸ਼ਰਣ ii) ਘੁਮਿਆਰ ਦਾ ਪਹੀਆ iii) ਭੱਠੀ ਵਿੱਚ ਪਕਾਈ ਇੱਟ iv) ਕਾਰਨੇਲੀਅਨ ਵਰਗੇ ਸਖ਼ਤ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਬੋਰਿੰਗ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਚੋਣ ਚੁਣੋ: a) ਕੇਵਲ i ਅਤੇ ii b) iii ਅਤੇ iv ਕੇਵਲ c) ii ਅਤੇ iii ਕੇਵਲ d) i, ii, iii ਅਤੇ iv												
27	Jawaharlal Nehru stated that 'History will record his work in many pages and will call him the builder and consolidator of the new India'. This statement refers to which of the following personalities, who was also associated with Bardoli Satyagraha? 'Statue of Unity' has been built in his honour. a) M K Gandhi b) Pattabi Sitaramaiah c) Vallabhai Patel d) V P Menon	27	ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 'ਇਤਿਹਾਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਈ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਕਰੇਗਾ'। ਇਹ ਕਥਨ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਕਿਹੜੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਬਾਰਦੋਲੀ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸੀ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ 'ਚ 'ਸਟੈਚੂ ਆਫ ਯੂਨਿਟੀ' ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। a) ਐਮ ਕੇ ਗਾਂਧੀ b) ਪੱਤਾਬੀ ਸੀਤਾਰਾਮਈਆ c) ਵੱਲਭ ਭਾਈ ਪਟੇਲ d) ਵੀਪੀ ਮੈਨਨ												
28	Consider the following pairs: <table><tr><td>1. Warren Hastings</td><td>Calcutta Madrasa</td></tr><tr><td>2. Jonathan Duncan</td><td>Founder of the Sanskrit College at Benaras</td></tr><tr><td>3. The Charter Act 1813</td><td>Provision for granting of 10 Crore of rupees for Indian education</td></tr></table> Which of the pairs mentioned above is/ are not correctly matched? a) 1 and 2 only b) 2 only c) 3 only d) 1 only	1. Warren Hastings	Calcutta Madrasa	2. Jonathan Duncan	Founder of the Sanskrit College at Benaras	3. The Charter Act 1813	Provision for granting of 10 Crore of rupees for Indian education	28	ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰੋ: <table><tr><td>1. ਵਾਰਨ ਹੇਸਟਿੰਗਜ਼</td><td>ਕਲਕੱਤਾ ਮਦਰੱਸਾ</td></tr><tr><td>2. ਜੋਨਾਥਨ ਡੰਕਨ</td><td>ਬਨਾਰਸ ਦਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਕਾਲਜ ਦਾ ਸੰਸਥਾਪਕ</td></tr><tr><td>3. 1813 ਦਾ ਚਾਰਟਰ ਐਕਟ</td><td>ਭਾਰਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ 10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ</td></tr></table> ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਸਹੀ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ? a) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 2 b) ਕੇਵਲ 2 c) ਕੇਵਲ 3 d) ਕੇਵਲ 1	1. ਵਾਰਨ ਹੇਸਟਿੰਗਜ਼	ਕਲਕੱਤਾ ਮਦਰੱਸਾ	2. ਜੋਨਾਥਨ ਡੰਕਨ	ਬਨਾਰਸ ਦਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਕਾਲਜ ਦਾ ਸੰਸਥਾਪਕ	3. 1813 ਦਾ ਚਾਰਟਰ ਐਕਟ	ਭਾਰਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ 10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ
1. Warren Hastings	Calcutta Madrasa														
2. Jonathan Duncan	Founder of the Sanskrit College at Benaras														
3. The Charter Act 1813	Provision for granting of 10 Crore of rupees for Indian education														
1. ਵਾਰਨ ਹੇਸਟਿੰਗਜ਼	ਕਲਕੱਤਾ ਮਦਰੱਸਾ														
2. ਜੋਨਾਥਨ ਡੰਕਨ	ਬਨਾਰਸ ਦਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਕਾਲਜ ਦਾ ਸੰਸਥਾਪਕ														
3. 1813 ਦਾ ਚਾਰਟਰ ਐਕਟ	ਭਾਰਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ 10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ														

29	Which of the following books is not about partition of Punjab: a) Train to Pakistan b) Pinjar c) Lahoo di lau d) Tamas	29	ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਕਿਤਾਬ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ: a) ਟ੍ਰੇਨ ਟੂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ b) ਪਿੰਜਰ c) ਲਹੂ ਦੀ ਲੇਅ d) ਤਮਸ
30	Who laid the foundation stone of Sri Harmandir Sahib in Amritsar? a) Emperor Akbar b) Sheikh Farid ji c) Sri Guru Arjan Dev ji d) Mian Mir ji	30	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਕਿਸਨੇ ਰੱਖਿਆ? a) ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਕਬਰ b) ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਜੀ c) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ d) ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਜੀ
31	Where is Haider Sheikh's dargah (tomb) located? After dissolution of Princely states in 1948, this place became part of PEPSU. a) Malerkotla b) Nakodar c) Mubarakpur Sharif d) Ferozepur	31	ਹੈਦਰ ਸ਼ੇਖ ਦੀ ਦਰਗਾਹ (ਮਕਬਰਾ) ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ? 1948 ਵਿੱਚ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਭੰਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਸਥਾਨ ਪੈਪਸੂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ। a) ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ b) ਨਕੋਦਰ c) ਮੁਬਾਰਕਪੁਰ ਸ਼ਰੀਫ d) ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ
32	According to the Indus Water Treaty, India has not got the exclusive rights over which of these rivers: a) Ravi b) Beas c) Sutlej d) Chenab	32	ਸਿੰਧੂ ਜਲ ਸੰਧੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਹਨ: a) ਰਾਵੀ b) ਬਿਆਸ c) ਸਤਲੁਜ d) ਝਨਾ
33	Consider the following statements about Sikh Gurus: I. Sri Guru Har Rai became the seventh Sikh Guru after Sri Guru Hargobind. II. Banda Bahadur was appointed as a military leader of the Sikhs by Sri Guru Gobind Singh. III. Sri Guru Arjan Dev gave Sikhs a new script called 'gurumukhi'. IV. Sri Guru Tegh Bahadur wore two swords of Miri and Piri to represent the worldly and temporal powers of the Sikhs. Which of the statement given above is / are correct? a) IV only b) I, II and III only c) I and II only d) III and IV only	33	ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ ਉੱਤੇ ਗੌਰ ਕਰੋ: I. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਏ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਤਵੇਂ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਬਣੇ। II. ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਫੌਜੀ ਆਗੂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। III. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ 'ਗੁਰਮੁਖੀ' ਨਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਲਿਪੀ ਦਿੱਤੀ। IV. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਅਤੇ ਲੋਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਮੀਰੀ ਅਤੇ ਪੀਰੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤਲਵਾਰਾਂ ਪਹਿਨੀਆਂ ਸਨ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ? a) ਕੇਵਲ IV b) ਕੇਵਲ I, II ਅਤੇ III c) ਕੇਵਲ I ਅਤੇ II d) ਕੇਵਲ III ਅਤੇ IV

34	‘Jeremiah Manele’ was recently elected as Prime Minister of Country 'X', which is located in Melanesia (Oceania) Identify the country 'X' which has 'Honiara' as its capital. a) New Zealand b) São Tomé and Príncipe c) Maldives d) Solomon Islands	34	‘ਜੇਰੇਮਿਆਹ ਮਾਨੇਲੇ’ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ 'X' ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੇਲਾਨੇਸ਼ੀਆ (ਓਸ਼ੇਨੀਆ) ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਦੇਸ਼ 'X' ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ a) ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ b) ਸਾਓ ਟੋਮੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪੇ c) ਮਾਲਦੀਵ d) ਸੋਲੋਮਨ ਟਾਪੂ																
35	Which of the following regions/places often heard in news are correctly matched): <table><thead><tr><th>Place in News</th><th>Region</th></tr></thead><tbody><tr><td>1. Gaza</td><td>Latin America</td></tr><tr><td>2. Kosovo</td><td>Carribean Sea</td></tr><tr><td>3. Nagorno Karabakh</td><td>Pakistan</td></tr></tbody></table> a) 1 only b) 2 & 3 only c) 1 & 3 only d) None of the above	Place in News	Region	1. Gaza	Latin America	2. Kosovo	Carribean Sea	3. Nagorno Karabakh	Pakistan	35	ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਖੇਤਰ/ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। <table><thead><tr><th>ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ</th><th>ਖੇਤਰ</th></tr></thead><tbody><tr><td>1. ਗਾਜ਼ਾ</td><td>ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕਾ</td></tr><tr><td>2. ਕੋਸੋਵੋ</td><td>ਕੈਰੇਬੀਅਨ ਸਾਗਰ</td></tr><tr><td>3. ਨਾਗੋਰਨੋ ਕਾਰਾਬਾਖ</td><td>ਪਾਕਿਸਤਾਨ</td></tr></tbody></table> a) ਕੇਵਲ 1 b) ਕੇਵਲ 2 ਅਤੇ 3 c) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 3 d) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ	ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ	ਖੇਤਰ	1. ਗਾਜ਼ਾ	ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕਾ	2. ਕੋਸੋਵੋ	ਕੈਰੇਬੀਅਨ ਸਾਗਰ	3. ਨਾਗੋਰਨੋ ਕਾਰਾਬਾਖ	ਪਾਕਿਸਤਾਨ
Place in News	Region																		
1. Gaza	Latin America																		
2. Kosovo	Carribean Sea																		
3. Nagorno Karabakh	Pakistan																		
ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ	ਖੇਤਰ																		
1. ਗਾਜ਼ਾ	ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕਾ																		
2. ਕੋਸੋਵੋ	ਕੈਰੇਬੀਅਨ ਸਾਗਰ																		
3. ਨਾਗੋਰਨੋ ਕਾਰਾਬਾਖ	ਪਾਕਿਸਤਾਨ																		
36	Top 3 fruits with highest production recorded in Punjab (in decreasing order) in 2022-23 were: a) Guava, Banana, Amla b) Mango, Guava, Litchi c) Kinnow, Guava, Mango d) Litchi, Kinnow, Banana	36	2022-23 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਤਪਾਦਨ (ਘੱਟਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ) ਕਿਹੜੇ ਤਿੰਨ ਫਲਾਂ ਦਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ? a) ਅਮਰੂਦ, ਕੇਲਾ, ਆਂਵਲਾ b) ਅੰਬ, ਅਮਰੂਦ, ਲੀਚੀ c) ਕਿੰਨੂ, ਅਮਰੂਦ, ਅੰਬ d) ਲੀਚੀ, ਕਿੰਨੂ, ਕੇਲਾ																
37	Who among the following was elected as President of Punjab Riyasti Praja Mandal after its formation in 1928? a) Master Tara Singh b) Sohan Singh Bhakna c) Maharaja Bhupinder Singh d) Sewa Singh Thikriwala	37	1928 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਿਆਸਤੀ ਪ੍ਰਜਾ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਉਪਰੰਤ ਕੌਣ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ? a) ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ b) ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ c) ਮਹਾਰਾਜਾ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ d) ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਠੀਕਰੀਵਾਲਾ																
38	With respect to history of Punjab, 'Mudki', 'Aliwal' and 'Sabraon' were: a) Venues of First Anglo Sikh war b) Venues of battles between Sri Guru Gobind Singh and Aurangzeb c) Birth places of Panj Pyare d) Venues of battles between Banda Bahadur and Governor of Sirhind	38	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 'ਮੁਦਕੀ', 'ਅਲੀਵਾਲ' ਅਤੇ 'ਸਬਰਾਉਂ' ਕੀ ਸਨ a) ਪਹਿਲੀ ਐਂਗਲੋ-ਸਿੱਖ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ b) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈਆਂ ਜੰਗਾਂ ਦੇ ਮੈਦਾਨ c) ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੇ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ d) ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈਆਂ ਜੰਗਾਂ ਦੇ ਘਟਨਾ ਸਥਲ																

39	Anand Sahib is the composition of which Sikh Guru who also constructed the famous Baoli at Goindwal Sahib? a) Sri Guru Angad Dev ji b) Sri Guru Amar Das ji c) Sri Guru Ram Das Ji d) Sri Guru Arjan Dev Ji	39	ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਕਿਸ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬਾਉਲੀ ਵੀ ਬਣਵਾਈ ਸੀ? a) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ b) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ c) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ d) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
40	Which district would you have to visit to see Bir Moti Bagh Wildlife Sanctuary, Netaji Subhas National Institute of Sports and historical village 'Ghulam'? a) Amritsar b) Rupnagar c) Patiala d) Hoshiarpur	40	ਬੀਰ ਮੋਤੀ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਰੱਖ (ਸੈਂਚੁਅਰੀ), ਨੇਤਾਜੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਸਪੋਰਟਸ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿੰਡ 'ਘੁਲਾਮ' ਦੇਖਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ? a) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ b) ਰੂਪਨਗਰ c) ਪਟਿਆਲਾ d) ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ
41	Which of the following groups/categories is the primary beneficiary of following steps taken by Indian state? 1. PESA Act 2. Eklavya Model Residential Schools 3. MSP for MFP a) Scheduled Castes b) Scheduled Tribes c) Marginal & Small Farmers d) Persons with disabilities	41	ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਮੂਹਾਂ/ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਭਾਰਤ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਇਹਨਾਂ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਹੈ? 1. ਪੇਸਾ (PESA) ਐਕਟ 2. ਇਕਲਵਯ ਮਾਡਲ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਕੂਲ 3. ਐੱਮ.ਐੱਫ.ਪੀ (MFP) ਲਈ ਐੱਮ.ਐੱਸ.ਪੀ.(MSP) a) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ b) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ c) ਹਾਸੀਆਗਤ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨ d) ਦਿਵਿਆਗ ਵਿਅਕਤੀ
42	Watson-Crick model is associated with? a) Origin and expansion of universe b) Structure of DNA c) Nuclear Fission d) Production of Shale gas	42	ਵਾਟਸਨ-ਕ੍ਰਿਕ ਮਾਡਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ? a) ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ b) ਡੀਐਨਏ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ c) ਪਰਮਾਣੂ ਵਿਖੰਡਨ d) ਸ਼ੇਲ ਗੈਸ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ
43	'Sonora' and 'Lerma Rojo' are varieties of _____ a) Mango b) Wheat c) Sugarcane d) Rice	43	'ਸੋਨੋਰਾ' ਅਤੇ 'ਲਰਮਾ ਰੋਜੋ' _____ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ a) ਅੰਬ b) ਕਣਕ c) ਗੰਨਾ d) ਚੌਲ
44	'Baltoro', 'Biafo', 'Chota Shigri' and 'Lolofond' are _____ a) Hot Deserts of India b) Volcanoes of India c) Glaciers of India d) Mangroves of India	44	'ਬਾਲਤੋਰੋ', 'ਬਿਆਫੋ', 'ਛੋਟਾ ਸ਼ਿਗਰੀ' ਅਤੇ 'ਲੋਲੋਫੰਡ' _____ ਹਨ a) ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਰਮ ਰੇਗਿਸਤਾਨ b) ਭਾਰਤ ਦੇ ਜੁਆਲਾਮੁਖੀ c) ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਰਫ਼ਾਨੀ ਤੋਏ d) ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੈਂਗਰੋਵਜ਼

45	Which of the following is/are method(s) for preservation of fruits and similar food stuff? 1. Deep freezing 2. Preservation by salt 3. Preservation by sugar 4. Sun drying a) 1 and 2 only b) 1 and 4 only c) 2, 3 and 4 only d) 1, 2, 3 and 4	45	ਫਲਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ(ਆਂ) ਵਿਧੀ(ਆਂ) ਹੈ/ਹਨ? 1. ਅਤਿ ਠੰਡਾ ਕਰਨਾ 2. ਲੂਣ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਾਲ 3. ਖੰਡ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਾਲ 4. ਧੁੱਪ ਵਿੱਚ ਸੁਕਾਉਣਾ a) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 2 b) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 4 c) ਕੇਵਲ 2, 3 ਅਤੇ 4 d) 1, 2, 3 ਅਤੇ 4
46	Ahar Pynes, Zabo, Vav and Kul are _____ a) Agroforestry methods suited for Thar desert. b) Traditional water harvesting structures c) Rituals prevalent in vedic age d) Medicinal plants of Himalayas	46	ਆਹਰ ਪਾਇਨ, ਜਾਬੋ, ਵਾਵ ਅਤੇ ਕੁਲ _____ ਹਨ a) ਥਾਰ ਮਾਰੂਥਲ ਲਈ ਵਣ-ਖੇਤੀ (agroforestry) ਦੀਆਂ ਢੁਕਵੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ। b) ਰਵਾਇਤੀ ਜਲ-ਸੰਚਏ (ਵਾਟਰ ਹਾਰਵੈਸਟਿੰਗ) ਢਾਂਚੇ c) ਵੈਦਿਕ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ d) ਹਿਮਾਲਿਆ ਦੇ ਚਿਕਿਤਸਕ ਪੌਦੇ
47	Which of these organizations was formed on 8th August, 1967 with signing of Bangkok declaration? To mark 25th anniversary of India's partnership with this organization, Heads of its 10 member states were invited as Chief Guests in 2018 Republic Day celebrations of India. a) SAARC b) ASEAN c) BIMSTEC d) BRICS	47	ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸੰਸਥਾ 8 ਅਗਸਤ 1967 ਨੂੰ ਬੈਂਕਾਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ? ਇਸ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ, ਇਸ ਦੇ 10 ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ ਸਮਾਰੋਹ 2018 ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। a) ਸਾਰਕ (SAARC) b) ਆਸੀਆਨ (ASEAN) c) ਬਿਮਸਟੇਕ (BIMSTEC) d) ਬ੍ਰਿਕਸ (BRICS)
48	Assertion (A): The President of India is indirectly elected. Reason (R): Under the Parliamentary system of Government, the head of State is only a nominal head. Codes: a) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A). b) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A). c) (A) is true, but (R) is false. d) (R) is true, but (A) is false.	48	ਦਾਅਵਾ (A): ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ (R): ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਸਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਾਮਾਤਰ ਮੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਡ: a) (A) ਅਤੇ (R) ਦੋਵੇਂ ਸੱਚ ਹਨ ਅਤੇ (R) (A) ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। b) (A) ਅਤੇ (R) ਦੋਵੇਂ ਸੱਚ ਹਨ, ਪਰ (R) (A) ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। c) (A) ਸੱਚ ਹੈ, ਪਰ (R) ਗਲਤ ਹੈ। d) (R) ਸੱਚ ਹੈ, ਪਰ (A) ਗਲਤ ਹੈ।

49	Which according to Dr. B.R Ambedkar are the 'Novel features' of Indian Constitution? They are prescribed in Part IV of Indian Constitution. a) Fundamental Rights b) Emergency Provisions of the Constitution c) Directive Principles of state policy d) Fundamental Duties	49	ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ 'ਨਿਵੇਕਲੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ' ਕੀ ਹਨ? ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ IV ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। a) ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ b) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਉਪਬੰਧ c) ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ d) ਮੌਲਿਕ ਕਰਤੱਵ
50	'Economic justice' as one of the objectives has been explicitly provided in which part of Indian constitution? a) The Fundamental Rights and the Directive Principles of State policy. b) The Preamble and the Fundamental Duties. c) The Preamble and the Directive Principles of State policy. d) The Fundamental Rights and the Fundamental Duties.	50	'ਆਰਥਿਕ ਨਿਆਂ' ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ? a) ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ। b) ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਕਰਤੱਵ। c) ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ। d) ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਕਰਤੱਵ।
51	Under the Citizenship Act, 1955, which of the following are the ways of losing citizenship? 1) By renunciation 2) By termination 3) By deprivation 4) By transfer of territory Select the correct answer using the code given below: a) 1 and 2 only b) 1, 2 and 3 only c) 2, 3 and 4 only d) 1, 3 and 4 only	51	ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ, 1955 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਗੁਆਉਣ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਤਰੀਕੇ ਹਨ? 1) ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ (By renunciation) 2) ਸਮਾਪਤੀ ਦੁਆਰਾ (By termination) 3) ਵੰਚਿਤ ਕਰਕੇ (By deprivation) 4) ਖੇਤਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੁਆਰਾ (By transfer of territory) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ: a) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 2 b) ਕੇਵਲ 1, 2 ਅਤੇ 3 c) ਕੇਵਲ 2, 3 ਅਤੇ 4 d) ਕੇਵਲ 1, 3 ਅਤੇ 4
52	Which of the following statements regarding Chief Minister or Council of Ministers is/are not correct? 1. CM is a member of the Inter State Council and the NITI Aayog, both headed by the Prime Minister. 2. The Council of Ministers shall be collectively responsible to the legislative assembly of the state. 3. Chief Minister holds office during the pleasure of the President. a) 1 only b) 1 and 2 only c) 3 only d) 1, 2 and 3	52	ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਬਿਆਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ? 1. ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 2. ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। 3. ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੌਰਾਨ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ। a) ਕੇਵਲ 1 b) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 2 c) ਕੇਵਲ 3 d) 1, 2 ਅਤੇ 3

53	Which of the following bodies may not be explicitly found in the Constitution (and hence may not be called 'Constitutional Bodies'). 1. National Development Council 2. NITI Aayog 3. National Human Rights Commission select the correct answer using the codes given below: a) 1, 2 and 3 b) 1 and 3 only c) 1 and 2 only d) Only 3	53	ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸੰਸਥਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ (ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ' ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ) 1. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਕਾਸ ਕੌਂਸਲ 2. ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ 3. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਆਯੋਗ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ: a) 1, 2 ਅਤੇ 3 b) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 3 c) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 2 d) ਕੇਵਲ 3
54	Arrange the following events of Indian freedom struggle chronologically: 1. Formation of Indian National Congress by A.O. Hume. 2. Gandhi-Irwin Pact 3. Partition of Bengal by Curzon. a) 1 2 3 b) 3 2 1 c) 1 3 2 d) 3 1 2	54	ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰੋ: 1. ਏ.ਓ. ਹਿਊਮ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਗਠਨ। 2. ਗਾਂਧੀ-ਇਰਵਿਨ ਸਮਝੌਤਾ 3. ਕਰਜਨ ਦੁਆਰਾ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਵੰਡ। a) 1 2 3 b) 3 2 1 c) 1 3 2 d) 3 1 2
55	Select the correct statement about the 'unemployment trap'. a) A situation in the economy when the rate of employment growth is less than the rate of increase in the unemployed population. b) A situation of frictional unemployment when there is a heavy rush of labour force from primary to secondary activities. c) A situation when existing job loss is higher than the new jobs created. d) A situation where unemployed population of an economy feels discouraged to become employed, when opportunity cost of going to work is higher than the income received.	55	'ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਜਾਲ' ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਕਥਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ। a) ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਜਦੋਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। b) ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਾਤਮਕ (frictional) ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿਰਤੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਕਿਰਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਹਟਕੇ, ਸੈਕੰਡਰੀ ਕਿਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਭਦੇ ਹਨ। c) ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਾ ਘਟਣਾ ਨਵੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦੀ ਦਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ। d) ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਜਦੋਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਆਬਾਦੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਦਾਸੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਵਸਰ ਲਾਗਤ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
56	One of the main tasks post-independence was to decide on the type of economic system most suitable for India. Consider the following statements in this regard. 1. India moved ahead with the mixed economy 2. With mixed economy India sought an alternative to capitalism and socialism. Select the correct ones. a) Only 1 b) Only 2 c) Both 1 & 2 d) None of the above	56	ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੀਂ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰੋ। 1. ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ 2. ਮਿਸ਼ਰਤ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਨੇ ਪੂੰਜੀਵਾਦ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦ ਦਾ ਬਦਲ ਲੱਭਿਆ। ਸਹੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ। a) ਕੇਵਲ 1 b) ਕੇਵਲ 2 c) 1 ਅਤੇ 2 ਦੋਵੇਂ d) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

57	When a country or a company exports a product at a price that is lower in the foreign importing market than the price in the exporter's domestic market, then to counter this process, governments generally impose. a) Anti-Dumping Duty b) Counter-vailing Duty c) Safeguard Duty d) Customs Duty	57	ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਕਿਸੇ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਉਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਯਾਤਕ ਦੀ ਘਰੇਲੂ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਨਾਲੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਆਯਾਤ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ? a) ਐਂਟੀ-ਡੰਪਿੰਗ ਡਿਊਟੀ b) ਕਾਉਂਟਰ-ਵੇਲਿੰਗ ਡਿਊਟੀ c) ਸੇਫਗਾਰਡ ਡਿਊਟੀ d) ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ
58	The situation when a person whose marginal productivity is zero or when more people are engaged in a job than actually required is called : a) Disguised unemployment b) Frictional unemployment c) Open unemployment d) Seasonal unemployment	58	ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦੀ ਮਾਰਜਿਨਲ (ਮਾਮੂਲੀ) ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਸਿਫ਼ਰ ਹੈ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? a) ਛੁਪੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ b) ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਾਤਮਕ (Frictional) ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ c) ਖੁਲ੍ਹੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ d) ਮੌਸਮੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ
59	If too much money is chasing too few goods, the resulting inflation is known as _____. a) Stagflation b) Cost-push inflation c) Demand-pull inflation d) Great Economic Depression	59	ਜਦੋਂ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਖ਼ਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤਾ ਪੈਸਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਖਰੀਦੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਥੁੜ੍ਹ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਮੁਦਰਾਸਫ਼ਿਤੀ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ? a) ਸਟੈਗਫਲੇਸ਼ਨ b) ਲਾਗਤ ਜਨਿਤ ਮੁਦਰਾ ਸਫ਼ਿਤੀ c) ਮੰਗ ਜਨਿਤ ਮੁਦਰਾ ਸਫ਼ਿਤੀ d) ਗੰਭੀਰ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ
60	Which of the following describes the nature of 'Remal' (that affected areas of West Bengal) recently heard in news? a) Tsunami b) Cyclone c) Avalanche d) Volcano	60	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 'ਰੇਮਲ', ਜੋ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ, (ਜਿਸਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ) ਕੀ ਹੈ? a) ਸੁਨਾਮੀ b) ਚੱਕਰਵਾਤ c) ਬਰਫ਼ਬਾਰੀ d) ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ
61	A Satellite like Aditya -L1 placed in the halo orbit of the Sun-Earth system has the major advantage of continuously viewing the Sun without any eclipses. It will remain relatively stable with respect to Sun and Earth. What does L stand for in Aditya-L1? a) Light Emitting Diode b) Low Earth Orbit c) Lithium Ion Battery d) Lagrangian Point	61	ਸੂਰਜ-ਧਰਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪਰਭਾਤ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਦਿਤਿਆ -L1 ਵਰਗੇ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਦੇ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਦੇਖ ਸਕਣਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਫਾਇਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੂਰਜ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਸਥਿਰ ਰਹੇਗਾ। ਆਦਿਤਿਆ-L1 ਵਿੱਚ L ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? a) ਲਾਈਟ ਐਮੀਟਿੰਗ ਡਾਇਊਡ b) ਨਿਚਲੀ (ਲੋ) ਅਰਥ ਆਰਬਿਟ c) ਲਿਥੀਅਮ ਆਇਨ ਬੈਟਰੀ d) ਲੈਗ੍ਰਾਂਜੀਅਨ ਪੁਆਇੰਟ

62	Consider the following statements regarding “Unique Identification Authority of India (UIDAI)” 1. It was established on 12th July 2016 2. It was established on 29th September 2010 3. It comes under Ministry of electronics and information technology (MeitY) 4. It comes under Ministry of Statistics and Programme Implementation. Which of the above statement(s) is/are correct? a) 1 and 3 only b) 1 and 4 only c) 2 and 3 only d) 2 and 4 only	62	"ਭਾਰਤੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪਛਾਣ ਅਥਾਰਟੀ (UIDAI)" ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ 1. ਇਸਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 12 ਜੁਲਾਈ 2016 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ 2. ਇਸਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 29 ਸਤੰਬਰ 2010 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ 3. ਇਹ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ (MeitY) 4. ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਾਗੂਕਰਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਸਹੀ ਹੈ? a) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 3 b) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 4 c) ਕੇਵਲ 2 ਅਤੇ 3 d) ਕੇਵਲ 2 ਅਤੇ 4																				
63	Match the works with the corresponding authors- <table><tr><th>Literary work</th><th>Author</th></tr><tr><td>A. Buddhacharita</td><td>1. Kanishka</td></tr><tr><td>B. Harshacharita</td><td>2. Ashvaghosha</td></tr><tr><td></td><td>3. Bana</td></tr><tr><td></td><td>4. Kalidas</td></tr></table> Code A B a) 1 4 b) 4 1 c) 2 3 d) 4 2	Literary work	Author	A. Buddhacharita	1. Kanishka	B. Harshacharita	2. Ashvaghosha		3. Bana		4. Kalidas	63	ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਲੇਖਕਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਕਰੋ- <table><tr><th>ਸਾਹਿਤਕ ਕੰਮ</th><th>ਲੇਖਕ</th></tr><tr><td>A. ਬੁੱਧਚਰਿਤ</td><td>1. ਕਨਿਸ਼ਕ</td></tr><tr><td>B. ਹਰਸ਼ਚਰਿਤ</td><td>2. ਅਸ਼ਵਘੋਸ਼</td></tr><tr><td></td><td>3. ਬਾਣ</td></tr><tr><td></td><td>4. ਕਾਲੀਦਾਸ</td></tr></table> ਕੋਡ A B a) 1 4 b) 4 1 c) 2 3 d) 4 2	ਸਾਹਿਤਕ ਕੰਮ	ਲੇਖਕ	A. ਬੁੱਧਚਰਿਤ	1. ਕਨਿਸ਼ਕ	B. ਹਰਸ਼ਚਰਿਤ	2. ਅਸ਼ਵਘੋਸ਼		3. ਬਾਣ		4. ਕਾਲੀਦਾਸ
Literary work	Author																						
A. Buddhacharita	1. Kanishka																						
B. Harshacharita	2. Ashvaghosha																						
	3. Bana																						
	4. Kalidas																						
ਸਾਹਿਤਕ ਕੰਮ	ਲੇਖਕ																						
A. ਬੁੱਧਚਰਿਤ	1. ਕਨਿਸ਼ਕ																						
B. ਹਰਸ਼ਚਰਿਤ	2. ਅਸ਼ਵਘੋਸ਼																						
	3. ਬਾਣ																						
	4. ਕਾਲੀਦਾਸ																						
64	In 1661, Charles II received which island/islands as part of the dowry from Catherine of Braganza for the promise of English support against the Dutch in India? a) Andaman and Nicobar b) Lakshadweep c) Bombay d) Maldives	64	1661 ਵਿੱਚ, ਚਾਰਲਸ II ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਡੱਚਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਲਈ ਕੈਥਰੀਨ ਆਫ ਬ੍ਰੇਜ਼ਾਂਜ਼ਾ ਤੋਂ ਦਾਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜੇ ਟਾਪੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ? a) ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ b) ਲਕਸ਼ਦੀਪ c) ਬੰਬਈ d) ਮਾਲਦੀਵ																				
65	Match list I with List II and select the correct answer using the code given below: <table><tr><th>List I</th><th>List II</th></tr><tr><td>A. Nyaya</td><td>1. Kapila</td></tr><tr><td>B. Vaisheshika</td><td>2. Jamini</td></tr><tr><td>C. Samkhya</td><td>3. Kanada</td></tr><tr><td>D. Mimamsa</td><td>4. Gautam</td></tr></table> Code A B C D a) 4 3 1 2 b) 3 4 2 1 c) 1 3 4 2 d) 2 1 3 4	List I	List II	A. Nyaya	1. Kapila	B. Vaisheshika	2. Jamini	C. Samkhya	3. Kanada	D. Mimamsa	4. Gautam	65	ਸੂਚੀ II ਨਾਲ ਸੂਚੀ I ਦਾ ਮੇਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ: <table><tr><th>ਸੂਚੀ I</th><th>ਸੂਚੀ II</th></tr><tr><td>A. ਨਿਆਇ</td><td>1. ਕਪਿਲ</td></tr><tr><td>B. ਵੈਸ਼ੇਸ਼ਿਕ</td><td>2. ਜਾਮਿਨੀ</td></tr><tr><td>C. ਸਾਂਖ</td><td>3. ਕਣਾਦ</td></tr><tr><td>D. ਮੀਮਾਂਸ</td><td>4. ਗੌਤਮ</td></tr></table> ਕੋਡ A B C D a) 4 3 1 2 b) 3 4 2 1 c) 1 3 4 2 d) 2 1 3 4	ਸੂਚੀ I	ਸੂਚੀ II	A. ਨਿਆਇ	1. ਕਪਿਲ	B. ਵੈਸ਼ੇਸ਼ਿਕ	2. ਜਾਮਿਨੀ	C. ਸਾਂਖ	3. ਕਣਾਦ	D. ਮੀਮਾਂਸ	4. ਗੌਤਮ
List I	List II																						
A. Nyaya	1. Kapila																						
B. Vaisheshika	2. Jamini																						
C. Samkhya	3. Kanada																						
D. Mimamsa	4. Gautam																						
ਸੂਚੀ I	ਸੂਚੀ II																						
A. ਨਿਆਇ	1. ਕਪਿਲ																						
B. ਵੈਸ਼ੇਸ਼ਿਕ	2. ਜਾਮਿਨੀ																						
C. ਸਾਂਖ	3. ਕਣਾਦ																						
D. ਮੀਮਾਂਸ	4. ਗੌਤਮ																						

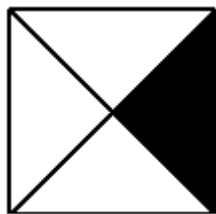
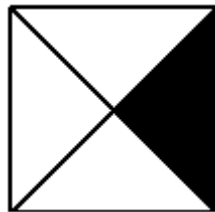
66	Muhamad-bin-Tughluq set up a new department called 'Diwan-i-Kohi' for the progress and development of _____? a) Art b) Cities/Towns c) Agriculture d) Industries	66	ਮੁਹੰਮਦ-ਬਿਨ-ਤੁਗਲਕ ਨੇ _____ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ 'ਦੀਵਾਨ-ਏ-ਕੋਹੀ' ਨਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਵਿਭਾਗ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ? a) ਕਲਾ b) ਸ਼ਹਿਰਾਂ/ਕਸਬਿਆਂ c) ਖੇਤੀਬਾੜੀ d) ਉਦਯੋਗਾਂ
67	Which of the following steps taken by Government might help in restricting the black money in the economy? 1. Lokpal and Lokayukta Act 2. Benami Transaction Prohibition Act 3. Tax benefits for making online payments 4. Prevention of Money Laundering Act a) 2 and 4 only b) 1, 3 and 4 only c) 1 and 2 only d) 1, 2, 3 and 4	67	ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਦਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਕਦਮ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕਾਲੇ ਧਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? 1. ਲੋਕਪਾਲ ਅਤੇ ਲੋਕਾਯੁਕਤ ਐਕਟ 2. ਬੇਨਾਮੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ 3. ਔਨਲਾਈਨ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਕਸ ਸਬੰਧੀ ਛੋਟ/ਲਾਭ 4. ਪੰਨ ਸੋਧਣ ਨਿਵਾਰਣ ਐਕਟ a) ਕੇਵਲ 2 ਅਤੇ 4 b) ਕੇਵਲ 1, 3 ਅਤੇ 4 c) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 2 d) 1, 2, 3 ਅਤੇ 4
68	Which of the following pairs of National Parks/Wild Life Sanctuaries/Biosphere reserves are not located in the same state? a) Panna and Kanha b) Dudwa and Manas c) Ranthambore and Sariska d) Silent Valley and Periyar	68	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਕ/ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਰੱਖ (ਸੈਂਚੁਅਰੀ)/ਬਾਇਓਸਫੀਅਰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਇੱਕੋ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ? a) ਪੰਨਾ ਅਤੇ ਕਾਨ੍ਹਾ b) ਦੁਧਵਾ ਅਤੇ ਮਾਨਸ c) ਰਣਥੰਬੋਰ ਅਤੇ ਸਰਿਸਕਾ d) ਸਾਇਲੈਂਟ ਵੈਲੀ ਅਤੇ ਪੇਰੀਆਰ
69	Which of the following may be the impact/impacts of water pollution? 1. Eutrophication 2. Bio-Magnification 3. Increase in BOD (Biochemical Oxygen Demand) a) 1 and 3 only b) 2 only c) 2 and 3 only d) 1, 2 and 3	69	ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜੇ ਪਾਣੀ ਦਾ/ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ/ਹਨ? 1. ਯੂਟਰੋਫੀਕੇਸ਼ਨ 2. ਜੈਵਿਕ-ਵਧਾਅ 3. ਜੈਵ-ਰਸਾਇਣਿਕ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਮੰਗ (B.O.D.) a) ਕੇਵਲ 1 ਅਤੇ 3 b) ਕੇਵਲ 2 c) ਕੇਵਲ 2 ਅਤੇ 3 d) 1, 2 ਅਤੇ 3
70	'Happy seeder machines', 'BS Emission standards' and 'SAFAR portal' will primarily help in reduction of: a) Air pollution b) Soil pollution c) E-waste d) Radioactive waste	70	'ਹੈਪੀ ਸੀਡਰ ਮਸ਼ੀਨਾਂ', 'ਬੀ.ਐਸ. ਐਮੀਸ਼ਨ ਮਿਆਰ' ਅਤੇ 'ਸਫਰ ਪੋਰਟਲ' ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ: a) ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ b) ਮਿੱਟੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ c) ਈ-ਕੂੜਾ (ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਕੂੜਾ) d) ਰੇਡੀਓਐਕਟਿਵ ਰਹਿੰਦ

71	An artificially manipulated/alters image or a video generated using a specific type of machine learning, which often misrepresents someone/something is called _____. It is an emergent threat falling under the realm of synthetic media, and is often used to create realistic images/videos of events that never happened. What is described in this passage? (Fill in the blank) a) Botnet b) Ransomware c) Deepfake d) Trojan horse	71	ਇੱਕ ਅਸੁਭਾਵਿਕ ਚੰਗ ਨਾਲ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨ ਲਰਨਿੰਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ/ਬਦਲਿਆ ਚਿੱਤਰ ਜਾਂ ਵੀਡੀਓ, ਜੋ ਅਕਸਰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼/ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਚੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ _____ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਭਰਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਉਹਨਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਸਲੀ ਦਿੱਸਣ ਵਾਲੇ ਚਿੱਤਰ/ਵੀਡੀਓ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੀਆਂ। ਇਸ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿਚ ਕਿਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ? (ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ) a) ਬੋਟਨੈੱਟ (Botnet) b) ਰੈਨਸਮਵੇਅਰ (Ransomware) c) ਡੀਪਫੇਕ (Deepfake) d) ਟਰੋਜਨ ਘੋੜਾ (Trojan horse)
72	Rashtriya Vayoshri Yojna primarily aims to improve standard of living of which of the following sections of society? As per Census 2011, they occupy around 8.6% share in total population of the country. a) Infants b) Adolescents c) Senior Citizens d) Transgenders	72	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਯੋਸ਼ੀ ਯੋਜਨਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰੱਖਦੀ ਹੈ? 2011 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਵਰਗ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 8.6% ਹਿੱਸਾ ਹੈ। a) ਬੱਚੇ b) ਕਿਸ਼ੋਰ c) ਬਜ਼ੁਰਗ d) ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ
73	Common but Differentiated Responsibilities and Respective Capabilities', 'National Mission on Sustainable Habitat' and 'Global Stocktake' are often heard in news in context of the a) Conservation of wildlife by promoting Protected Area Network b) Bamboo based building structures c) Climate change d) Arms Race	73	"ਸਾਂਝੀਆਂ ਪਰ ਵਿਭੇਦਿਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮਰਥਾਵਾਂ", "ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਤਤ ਅਵਾਸ ਮਿਸ਼ਨ" ਅਤੇ 'ਗਲੋਬਲ ਸਟਾਕਟੇਕ' ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਕਿਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ a) ਪ੍ਰੋਟੈਕਟਡ ਏਰੀਆ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਕੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ b) ਬਾਂਸ ਆਧਾਰਿਤ ਇਮਾਰਤੀ ਢਾਂਚੇ c) ਜਲਵਾਯੂ ਤਬਦੀਲੀ d) ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ
74	A ball is thrown upward at a certain angle with the horizontal and it returns to the ground describing a parabolic path. Which of the following remains constant: a) Momentum of the ball b) Kinetic energy of the ball c) Vertical component of velocity of the ball d) Horizontal component of velocity of the ball	74	ਇੱਕ ਗੋਦ ਨੂੰ ਹੋਰੀਜ਼ੈਂਟਲ (ਲੇਟਵੀਂ ਰੇਖਾ) ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕੋਣ 'ਤੇ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਪੈਰਾਬੋਲਿਕ ਮਾਰਗ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ: a) ਗੋਦ ਦੀ ਸੰਵੇਗ (ਮੋਮੈਂਟਮ) b) ਗੋਦ ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲ/ਗਤੀਆਤਮਿਕ ਊਰਜਾ c) ਗੋਦ ਦੇ ਵੇਗ ਦਾ ਵਰਟੀਕਲ (ਖੜਵਾਂ) ਕੰਪੋਨੈਂਟ d) ਗੋਦ ਦੇ ਵੇਗ ਦਾ ਹਾਰੀਜ਼ੈਂਟਲ (ਲੇਟਵਾਂ) ਕੰਪੋਨੈਂਟ

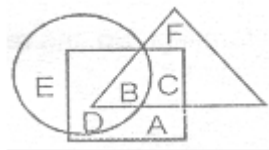
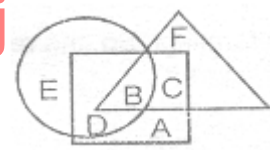
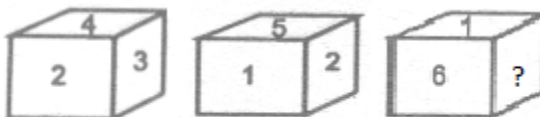
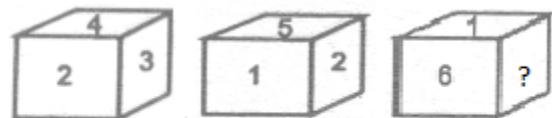
75	Why Vitamin C cannot be stored in our body? a) It is soluble in water b) It is soluble in fat c) It neither soluble in water nor in fat d) It reacts with Vitamins A and B12	75	ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ 'ਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ? a) ਇਹ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘੁਲਣਸ਼ੀਲ ਹੈ b) ਇਹ ਚਰਬੀ ਵਿੱਚ ਘੁਲਣਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ c) ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘੁਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚਰਬੀ ਵਿੱਚ d) ਇਹ ਵਿਟਾਮਿਨ ਏ ਅਤੇ ਬੀ12 ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ
76	OPEC stands for a) Organization of the Petroleum Exporting Countries b) Organization of the Petroleum Exchange Centres c) Oil and Petroleum Exporters of Central Asia d) Organization of Petroleum Exporters of East Asia	76	OPEC ਦਾ ਪੂਰਾ ਰੂਪ(ਫੁਲ ਫਾਰਮ) ਕੀ ਹੈ? a) ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸੰਗਠਨ b) ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦਾ ਸੰਗਠਨ c) ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਤੇਲ ਅਤੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਨਿਰਯਾਤਕ d) ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਨਿਰਯਾਤਕਾਂ ਦਾ ਸੰਗਠਨ
77	The phosphorus cycle lacks a/an _____ component. a) mineral b) atmospheric c) aquatic d) organic	77	ਫਾਸਫੋਰਸ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ _____ ਭਾਗ/ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। a) ਖਣਿਜ b) ਵਾਯੂਮੰਡਲ c) ਆਬੀ (ਐਕੁਵੈਟਿਕ) d) ਜੈਵਿਕ
78	In which one of the following biomes would you expect decomposers to work most rapidly and efficiently? a) Subtropical-Desert b) Tropical evergreen rainforest c) Savanna d) Taiga	78	ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਾਇਓਮ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਡੀਕੰਪੋਜ਼ਰਾਂ (ਜੈਵਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ/ਗਲਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਾਣੂਆਂ) ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰੋਗੇ? a) ਉਪ-ਉਸ਼ਣ ਮਾਰੂਥਲ b) ਉਸ਼ਣ ਸਦਾਬਹਾਰ ਜੰਗਲ c) ਸਵਾਨਾ d) ਟੈਗਾ
79	The noted environmental activist Medha Patkar has been associated with which environmental movement for most of her life: a) Chipko Movement b) Appiko Movement c) Narmada Bachao Andolan d) Clean Ganga Campaign	79	ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਾਰਕੁਨ ਮੇਧਾ ਪਾਟਕਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਸ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਰਹੀ ਹੈ: a) ਚਿਪਕੋ ਅੰਦੋਲਨ b) ਐਪੀਕੋ ਅੰਦੋਲਨ c) ਨਰਮਦਾ ਬਚਾਓ ਅੰਦੋਲਨ d) ਸਵੱਛ ਗੰਗਾ ਅਭਿਆਨ
80	Congo river and Okavango swamp is located in a) America b) Africa c) Asia d) Europe	80	ਕਾਂਗੋ ਨਦੀ ਅਤੇ ਓਕਾਵਾਂਗੋ ਦਲਦਲੀ ਖੇਤਰ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹਨ? a) ਅਮਰੀਕਾ b) ਅਫਰੀਕਾ c) ਏਸ਼ੀਆ d) ਯੂਰਪ

81	Pikachu loves to eat balls of berry jam. Ash feeds it 20 spherical balls of diameter 2 cm each day. One day, Ash feeds it jam cubes of side 1 cm each, such that Pikachu gets the same amount of berry jam as it used to get on any other day (as nearly as possible). How many cubes of berry jam was Pikachu fed that day? a) Between 20-25 b) Between 40-45 c) Between 60-65 d) Between 80-85	81	ਪਿਕਾਚੂ ਬੈਰੀ ਜੈਮ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਸ਼ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ 2 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਵਿਆਸ ਦੀਆਂ ਗੋਲਾਕਾਰ 20 ਗੋਲੀਆਂ ਖੁਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਿਨ, ਐਸ਼ ਇਸਨੂੰ 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਭੁਜਾ (side) ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਘਣ ਖੁਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਪਿਕਾਚੂ ਨੂੰ ਓਨੀ ਹੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਬੈਰੀ ਜੈਮ ਮਿਲੇ, ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਤਕਰੀਬਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਿਨ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਪਿਕਾਚੂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਘਣ ਖੁਆਏ ਗਏ ਸਨ? a) 20-25 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ b) 40-45 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ c) 60-65 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ d) 80-85 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ
82	Six friends are sitting in a circle facing inwards. i) Preeti and Priya are exactly opposite to each other ii) Srishti is in between Preeti and Deepika iii) Deepika is immediately to the left of Priya iv) Rishi is not exactly opposite to Deepika v) Adeel is not sitting immediately to the right of Srishti Who are the neighbors of Deepika? a) Rishi and Adeel b) Priya and Srishti c) Preeti and Srishti d) None of these	82	ਛੇ ਦੋਸਤ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। i) ਪ੍ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਆ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹਨ ii) ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਦੀਪਿਕਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ iii) ਦੀਪਿਕਾ ਇੱਕਦਮ ਪ੍ਰੀਆ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਹੈ iv) ਰਿਸ਼ੀ ਦੀਪਿਕਾ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ v) ਅਦੀਲ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਇੱਕਦਮ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਾ ਹੈ ਦੀਪਿਕਾ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਕੌਣ ਹਨ? a) ਰਿਸ਼ੀ ਅਤੇ ਅਦੀਲ b) ਪ੍ਰੀਆ ਅਤੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ c) ਪ੍ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
83	What is the pattern followed in the given series: 144, 121, 100, 81, 64, ? a) Subtraction of consecutive prime numbers b) Subtraction of consecutive square numbers c) Subtraction of consecutive even numbers d) Subtraction of consecutive odd numbers	83	ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਪੈਟਰਨ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: 144, 121, 100, 81, 64, ? a) ਲਗਾਤਾਰ(consecutive) ਅਭਾਜ(Prime) ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਘਟਾਓ b) ਲਗਾਤਾਰ(consecutive) ਵਰਗ(square) ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਘਟਾਓ c) ਲਗਾਤਾਰ(consecutive) ਜਿਸਤ(Even) ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਘਟਾਓ d) ਲਗਾਤਾਰ(consecutive) ਟਾਂਕ(odd) ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਘਟਾਓ
84	In the still waters of Beas, a man can swim from Mandi to city 'X' downstream in a certain amount of time, T. He can swim the same distance in half the time if water is flowing in the river from upstream to downstream with certain velocity of its own (V). If he tries to swim back from 'X' to Mandi: it takes him time T_1, to swim when the water is still and T_2 when water was flowing from upstream to downstream with velocity V. Which of the following is correct? (Times T, T_1 or T_2 may or may not have a definite value) a) $T_1 = T_2$ b) $T_2 = 2T$ c) $T_2 = 4T_1$ d) None of the above	84	ਬਿਆਸ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਡੀ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰ 'X' ਡਾਊਨਸਟ੍ਰੀਮ (ਹਿਠਾੜ ਵੱਲ) ਤੱਕ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ, T ਵਿੱਚ ਤੈਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਉੱਪਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹਾਵ ਦਾ ਵੇਗ (V) ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਦੂਰੀ ਅੱਧੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੂਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹੁਣ 'X' ਤੋਂ ਮੰਡੀ ਤੱਕ ਵਾਪਸ ਤੈਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ T_1 ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪਾਣੀ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਜੇ ਪਾਣੀ ਉਤੇ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਵੱਲ ਵੇਗ (V) ਨਾਲ ਵਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਦੂਰੀ ਟਾਈਮ T_2 ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। (T, T_1 ਜਾਂ T_2 ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਤਰਾ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ? a) $T_1 = T_2$ b) $T_2 = 2T$ c) $T_2 = 4T_1$ d) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

85	Choose odd one out: a) Yard b) Light Year c) Nautical Mile d) Nano Second	85	ਬੇਮੇਲ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ (ਜੋ ਬਾਕੀਆਂ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਹੋਵੇ): a) ਗਜ b) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਾਲ c) ਸਮੁੰਦਰੀ ਮੀਲ d) ਨੈਨੋ ਸਕਿੰਟ																																																				
86	Complete the series: 7, 26, 63, 124, 215, 342, ? a) 411 b) 511 c) 611 d) 711	86	ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ: 7, 26, 63, 124, 215, 342, ? a) 411 b) 511 c) 611 d) 711																																																				
87	In a conference, the ratio of Americans to Japanese is same as the ratio of Americans who know French to Japanese who do not know French. The ratio of persons who know French to those who do not is 1:3. If the ratio of Americans who know French to those who do not is 1:4, then what is the ratio of Americans to Japanese in the conference? (Assume that there are only Japanese and Americans at the conference.) a) 9:1 b) 10:1 c) 11:1 d) 12:1	87	ਇੱਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਫ੍ਰੈਂਚ ਜਾਨਣ ਵਾਲੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਅਤੇ ਫ੍ਰੈਂਚ ਨਾ ਜਾਨਣ ਵਾਲੇ ਜਾਪਾਨੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਫ੍ਰੈਂਚ ਜਾਨਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਨਾ ਜਾਨਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 1:3 ਹੈ। ਜੇਕਰ ਫ੍ਰੈਂਚ ਜਾਨਣ ਵਾਲੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਅਤੇ ਫ੍ਰੈਂਚ ਨਾ ਜਾਨਣ ਵਾਲੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 1:4 ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੈ? (ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਚੱਲੋ ਕਿ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਜਾਪਾਨੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਹੀ ਹਨ।) a) 9:1 b) 10:1 c) 11:1 d) 12:1																																																				
88	53 per cent of a number is 358 less than the square of 26. What is the value of three-fourth of 23 percent of that number? a) 100 b) 109.5 c) 113 d) 103.5	88	ਕਿਸੇ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਤਰਵੰਜਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 26 ਦੇ ਵਰਗ ਤੋਂ 358 ਘੱਟ ਹੈ। ਉਸ ਸੰਖਿਆ ਦੇ 23 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਚੌਥਾਈ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ? a) 100 b) 109.5 c) 113 d) 103.5																																																				
Direction (Q 89 to 92): Study the following table carefully to answer the given questions. The table gives the percentage distribution of the population of five states Rajasthan, Kerala, Punjab, Uttar Pradesh and Madhya Pradesh on the basis of the educational index and also on the basis of sex: <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">States</th><th rowspan="2">Percentage of People below Educational Index</th><th colspan="2">The proportion of Male and Female (Male: Female)</th></tr> <tr> <th>Below Educational Index</th><th>Above Educational Index</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Rajasthan</td><td>18</td><td>3:4</td><td>1:4</td></tr> <tr> <td>Kerala</td><td>10</td><td>1:5</td><td>3:2</td></tr> <tr> <td>Uttar Pradesh</td><td>16</td><td>2:3</td><td>5:1</td></tr> <tr> <td>Punjab</td><td>11</td><td>3:5</td><td>4:5</td></tr> <tr> <td>Madhya Pradesh</td><td>12</td><td>2:5</td><td>2:3</td></tr> </tbody> </table>		States	Percentage of People below Educational Index	The proportion of Male and Female (Male: Female)		Below Educational Index	Above Educational Index	Rajasthan	18	3:4	1:4	Kerala	10	1:5	3:2	Uttar Pradesh	16	2:3	5:1	Punjab	11	3:5	4:5	Madhya Pradesh	12	2:5	2:3	ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਸਵਾਲ 89 ਤੋਂ 92): ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ। ਇਹ ਸਾਰਣੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੂਚਕਾਂਕ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਜ ਰਾਜਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਕੇਰਲਾ, ਪੰਜਾਬ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਵੰਡਦੀ ਹੈ: <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">ਰਾਜ</th><th rowspan="2">ਵਿਦਿਅਕ ਸੂਚਕਾਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ</th><th colspan="2">ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ (ਨਰ:ਨਾਰੀ)</th></tr> <tr> <th>ਵਿਦਿਅਕ ਸੂਚਕਾਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ</th><th>ਵਿਦਿਅਕ ਸੂਚਕਾਂਕ ਤੋਂ ਉੱਪਰ</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ਰਾਜਸਥਾਨ</td><td>18</td><td>3:4</td><td>1:4</td></tr> <tr> <td>ਕੇਰਲਾ</td><td>10</td><td>1:5</td><td>3:2</td></tr> <tr> <td>ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼</td><td>16</td><td>2:3</td><td>5:1</td></tr> <tr> <td>ਪੰਜਾਬ</td><td>11</td><td>3:5</td><td>4:5</td></tr> <tr> <td>ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼</td><td>12</td><td>2:5</td><td>2:3</td></tr> </tbody> </table>		ਰਾਜ	ਵਿਦਿਅਕ ਸੂਚਕਾਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ (ਨਰ:ਨਾਰੀ)		ਵਿਦਿਅਕ ਸੂਚਕਾਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ	ਵਿਦਿਅਕ ਸੂਚਕਾਂਕ ਤੋਂ ਉੱਪਰ	ਰਾਜਸਥਾਨ	18	3:4	1:4	ਕੇਰਲਾ	10	1:5	3:2	ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	16	2:3	5:1	ਪੰਜਾਬ	11	3:5	4:5	ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	12	2:5	2:3
States	Percentage of People below Educational Index			The proportion of Male and Female (Male: Female)																																																			
		Below Educational Index	Above Educational Index																																																				
Rajasthan	18	3:4	1:4																																																				
Kerala	10	1:5	3:2																																																				
Uttar Pradesh	16	2:3	5:1																																																				
Punjab	11	3:5	4:5																																																				
Madhya Pradesh	12	2:5	2:3																																																				
ਰਾਜ	ਵਿਦਿਅਕ ਸੂਚਕਾਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ	ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ (ਨਰ:ਨਾਰੀ)																																																					
		ਵਿਦਿਅਕ ਸੂਚਕਾਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ	ਵਿਦਿਅਕ ਸੂਚਕਾਂਕ ਤੋਂ ਉੱਪਰ																																																				
ਰਾਜਸਥਾਨ	18	3:4	1:4																																																				
ਕੇਰਲਾ	10	1:5	3:2																																																				
ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	16	2:3	5:1																																																				
ਪੰਜਾਬ	11	3:5	4:5																																																				
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	12	2:5	2:3																																																				

89	If the male population above the educational index for state Uttar Pradesh is 1.6 Lakhs then the total population of Uttar Pradesh is (In Lakhs)? a) 2.28 b) 3.69 c) 2.96 d) 3.67	89	ਜੇਕਰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਲਈ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੂਚਕਾਂਕ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਪੁਰਸ਼ ਆਬਾਦੀ 1.6 ਲੱਖ ਹੈ ਤਾਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ) ਕਿੰਨੀ ਹੈ? a) 2.28 b) 3.69 c) 2.96 d) 3.67
90	What will be the number of females below the educational index in the state of Rajasthan if that the population of Rajasthan is 14 Lakhs? a) 2.20 Lakhs b) 1.44 Lakhs c) 3.28 Lakhs d) 2.89 Lakhs	90	ਜੇਕਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 14 ਲੱਖ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੂਚਕਾਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ? a) 2.20 ਲੱਖ b) 1.44 ਲੱਖ c) 3.28 ਲੱਖ d) 2.89 ਲੱਖ
91	What will be the male population (in Lakhs) above the educational index for Punjab if the female population below the educational index for Punjab is 2 Lakhs? a) 12.56 b) 11.50 c) 10.28 d) 12.98	91	ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੂਚਕਾਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 2 ਲੱਖ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੂਚਕਾਂਕ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਮਰਦ ਆਬਾਦੀ (ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ) ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ? a) 12.56 b) 11.50 c) 10.28 d) 12.98
92	If the population of males below the educational index for Madhya Pradesh is 4 Lakhs and that for state of Kerala is 5 Lakhs then what will be the ratio of the total population of Madhya Pradesh and Kerala? a) 10:19 b) 9:23 c) 11:23 d) 7:18	92	ਜੇਕਰ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੂਚਕਾਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 4 ਲੱਖ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 5 ਲੱਖ ਹੈ ਤਾਂ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? a) 10:19 b) 9:23 c) 11:23 d) 7:18
93	If the area of the shaded region of the square is 25, then what is the length of the diagonal of the square? a) 10 b) $5\sqrt{2}$ c) $10\sqrt{2}$ d) None of these	93	ਜੇਕਰ ਵਰਗ ਦੇ ਛਾਂਦਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ 25 ਹੈ, ਤਾਂ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਕਰਣ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਕਿੰਨੀ ਹੈ? a) 10 b) $5\sqrt{2}$ c) $10\sqrt{2}$ d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

	Direction (Questions 94 to 96): In each question below are given few statements followed by two conclusions numbered I and II. You have to take the given statements to be true even if they seem to be at variance with commonly known facts and then decide which of the given conclusion(s) logically follow(s) from the given statements (disregarding commonly known facts).		ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਸਵਾਲ 94 ਤੋਂ 96): ਹੇਠਾਂ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਥਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸਦੇ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸਿੱਟੇ ਨੰਬਰ I ਅਤੇ II ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਣਾ ਪਏਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਜਾਪਦੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਿੱਟਾ ਤਰਕਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ, (ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ), ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
94	Statements: Some Professors are illiterate. All Professors are female. Conclusions: I. Professors who are literate are also female. II. Professors who are literate are not necessarily female. a) Only Conclusion I follows b) Only Conclusion II follows c) Both I and II follow d) Neither I nor II follow	94	ਬਿਆਨ: ਕੁਝ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਔਰਤਾਂ ਹਨ। ਸਿੱਟਾ: I. ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹਨ ਉਹ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਹਨ। II. ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਔਰਤ ਹੀ ਹੋਣ। a) ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਸਿਰਫ਼ I ਹੈ b) ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਸਿਰਫ਼ II ਹੈ c) ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਦੋਵੇਂ I ਅਤੇ II ਹਨ d) ਨਾ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ I ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ II ਹੈ
95	Statements: X is an integer. X is not divisible by 3 and $4 < (9-X)/5$ Conclusions: I. $X > 11$ II. $-(X+11)$ is positive a) Only Conclusion I follows b) Only Conclusion II follows c) Both I and II follow d) Neither I nor II follows	95	ਕਥਨ: X ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਹੈ। X, 3 ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ/ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ $4 < (9-X)/5$ ਸਿੱਟਾ: I. $X > 11$ II. $-(X+11)$ ਘਣਾਤਮਕ (ਪੋਜ਼ੀਟਿਵ) ਹੈ a) ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਸਿਰਫ਼ I ਹੈ b) ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਸਿਰਫ਼ II ਹੈ c) ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਦੋਵੇਂ I ਅਤੇ II ਹਨ d) ਨਾ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ I ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ II ਹੈ
96	Statements: Gold prices are very high these days. Only rich people are buying gold. Conclusions: I. Gold prices will drop in future II. Only few gold shops are open these days. a) Only Conclusion I follows b) Only Conclusion II follows c) Both I and II follow d) Neither I nor II follows	96	ਬਿਆਨ: ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਕੇਵਲ ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਹੀ ਸੋਨਾ ਖਰੀਦ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿੱਟਾ: I. ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਘਟਣਗੀਆਂ II. ਇਹਨੀਂ ਦਿਨੀਂ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਹੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਹਨ। a) ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਸਿਰਫ਼ I ਹੈ b) ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਸਿਰਫ਼ II ਹੈ c) ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਦੋਵੇਂ I ਅਤੇ II ਹਨ d) ਨਾ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ I ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ II ਹੈ

98	What is the difference between average income per working person in Kolkata and average income per working person in Delhi? a) 430 b) 350 c) 280 d) 440	98	ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਮਾ ਔਸਤ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਮਾ ਔਸਤ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ? a) 430 b) 350 c) 280 d) 440
99	The number of working graduates in Chennai is approximately what percentage of the number of working non-graduates in Delhi? a) 46.5% b) 51% c) 61.5% d) 72%	99	ਚੇਨਈ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੈਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਲਗਭਗ ਕਿੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ? a) 46.5% b) 51% c) 61.5% d) 72%
100	Directions (Q. 100): In the following diagram three classes of population are represented by three shapes. The triangle represents school teachers, the square represents married persons and the circle represents persons living in joint families. 	ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਸਵਾਲ 100) ਨਿਮਨ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਅਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਿਕੋਣ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਵਰਗ ਵਿਆਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੱਕਰ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। 	
100	School teachers who are married but do not live in joint families are represented by a) A b) C c) F d) D	100	ਜਿਹੜੇ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਆਹੇ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ___ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। a) A b) C c) F d) D
101	From the following figures of dice, find which number will come in place of ‘?’ (i) (ii) (iii) a) 4 b) 2 c) 3 d) 5	101	ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਕਿ ‘?’ ਦੀ ਥਾਂ ‘ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਆਵੇਗੀ। (i) (ii) (iii) a) 4 b) 2 c) 3 d) 5

102	Two bus tickets from city A to city B and three tickets from city A to C cost Rs. 77 but three tickets from city A to B and two tickets from city A to C cost Rs 73. What are the fares for cities B and C from A? a) Rs 15, Rs 16 b) Rs 17, Rs 13 c) Rs 13, Rs 17 d) Rs 16, Rs 15	102	ਸ਼ਹਿਰ A ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰ B ਤੱਕ ਬੱਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਟਿਕਟਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ A ਤੋਂ C ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 77 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਪਰ ਸ਼ਹਿਰ A ਤੋਂ B ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਟਿਕਟਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ A ਤੋਂ C ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਦੋ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 73 ਰੁਪਏ ਹੈ। B ਅਤੇ C ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਸ਼ਹਿਰ A ਤੋਂ ਕੀ ਹਨ? a) 15 ਰੁਪਏ, 16 ਰੁਪਏ b) 17 ਰੁਪਏ, 13 ਰੁਪਏ c) 13 ਰੁਪਏ, 17 ਰੁਪਏ d) 16 ਰੁਪਏ, 15 ਰੁਪਏ
103	Lamb : Sheep :: ? : Goat a) Kitten b) Puppy c) Calf d) Kid	103	ਲੇਲਾ : ਭੇਡ :: ? : ਬੱਕਰੀ a) ਬਲੂੰਗੜਾ b) ਕਤੂਰਾ c) ਵੱਛਾ d) ਮੇਮਣਾ
104	Perimeter of an equilateral triangle is equal to circumference of a circle. 'X' is the ratio of area of the triangle to the area of the circle. What can be said about 'X'? a) $X < 0.25$ b) $0.5 \leq X < 0.75$ c) $0.75 \leq X < 1$ d) $0.25 \leq X \leq 0.5$	104	ਇੱਕ ਸਮਭੁਜ ਤਿਕੋਣ ਦਾ ਘੇਰਾ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਤਿਕੋਣ ਦੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਚੱਕਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 'X' ਹੈ। 'X' ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? a) $X < 0.25$ b) $0.5 \leq X < 0.75$ c) $0.75 \leq X < 1$ d) $0.25 \leq X \leq 0.5$
105	The sum of three numbers (natural numbers) of a GP (Geometric Progression) is 14 and the sum of their squares is 84. Find the largest number. a) 8 b) 6 c) 4 d) 9	105	ਇੱਕ ਜਿਮਾਇਤੀ ਲੜੀ (GP) ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ (ਕੁਦਰਤੀ ਸੰਖਿਆਵਾਂ) ਦਾ ਜੋੜ 14 ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਰਗਾਂ ਦਾ ਜੋੜ 84 ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਦੱਸੋ। a) 8 b) 6 c) 4 d) 9
106	A car averages 40 kilometres per hour for the first 6 hours of a trip and averages 60 kilometres per hour for each additional hour of travel time. If the average speed for the entire trip is 55 kilometres per hour, how many hours long the total trip is? a) 12 b) 16 c) 18 d) 24	106	ਇੱਕ ਕਾਰ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਇੱਕ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ 6 ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਔਸਤਨ 40 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਹਰੇਕ ਵਾਧੂ ਘੰਟੇ ਲਈ ਔਸਤਨ 60 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੂਰੀ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਔਸਤ ਗਤੀ 55 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਯਾਤਰਾ ਕਿੰਨੇ ਘੰਟੇ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ? a) 12 b) 16 c) 18 d) 24

	Direction (Q 107 & 108): Based on the following paragraph A farmer plants only five different kinds of Crops -- beans, corn, wheat, peas, and barley. Every year the farmer plants exactly three kinds of Crops according to the following restrictions. If the farmer plants corn, he also plants beans that year. If he plants wheat one year, then he does not plant it the next year. In any year, he plants no more than one of the crops he planted in the previous year.		ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਸਵਾਲ 107 & 108): ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਕੇਵਲ ਪੰਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਬੀਜਦਾ ਹੈ - ਫਲੀਆਂ, ਮੱਕੀ, ਕਣਕ, ਮਟਰ ਅਤੇ ਜੌਂ। ਹਰ ਸਾਲ ਕਿਸਾਨ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਹੀ ਬੀਜਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੱਕੀ ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਸਾਲ ਫਲੀਆਂ ਵੀ ਬੀਜਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇੱਕ ਸਾਲ ਕਣਕ ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਕਣਕ ਨਹੀਂ ਬੀਜਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲ, ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਬੀਜੀ ਗਈਆਂ ਫਸਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਬੀਜਦਾ।
107	Which of the following is a possible sequence of combinations for the farmer to plant in two successive years? a) Beans, corn, wheat; corn, peas, barley b) Beans, corn, peas; beans, corn, barley c) Beans, peas, barley; beans, corn, wheat d) Corn, peas, barley; beans, wheat, peas	107	ਕਿਸਾਨ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੀਜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸੰਭਾਵੀ ਕ੍ਰਮ ਹੈ? a) ਫਲੀਆਂ, ਮੱਕੀ, ਕਣਕ; ਮੱਕੀ, ਮਟਰ, ਜੌਂ b) ਫਲੀਆਂ, ਮੱਕੀ, ਮਟਰ; ਫਲੀਆਂ, ਮੱਕੀ, ਜੌਂ c) ਫਲੀਆਂ, ਮਟਰ, ਜੌਂ; ਫਲੀਆਂ, ਮੱਕੀ, ਕਣਕ d) ਮੱਕੀ, ਮਟਰ, ਜੌਂ; ਫਲੀਆਂ, ਕਣਕ, ਮਟਰ
108	If the farmer plants beans, corn, and wheat in the first year, which of the following combinations must be planted in the third year? a) Beans, corn, and wheat b) Beans, corn, and peas c) Beans, wheat, and peas d) Beans, peas, and barley	108	ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਫਲੀਆਂ, ਮੱਕੀ ਅਤੇ ਕਣਕ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੀਜੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਬੀਜੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ? a) ਫਲੀਆਂ, ਮੱਕੀ, ਅਤੇ ਕਣਕ b) ਫਲੀਆਂ, ਮੱਕੀ ਅਤੇ ਮਟਰ c) ਫਲੀਆਂ, ਕਣਕ ਅਤੇ ਮਟਰ d) ਫਲੀਆਂ, ਮਟਰ ਅਤੇ ਜੌਂ
109	A can do a work in 20 days and B can do the same work in 30 days. If they work alternately for a day each, starting with A, how many days will it take to complete the work? a) 12 days b) 24 days c) 30 days d) 25 days	109	A ਕੋਈ ਕੰਮ 20 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ B ਉਹੀ ਕੰਮ 30 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ A ਅਤੇ B ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਇੱਕ ਇੱਕ ਦਿਨ ਇੱਕਲੇ ਇੱਕਲੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ A ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ), ਤਾਂ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨ ਲੱਗਣਗੇ? a) 12 ਦਿਨ b) 24 ਦਿਨ c) 30 ਦਿਨ d) 25 ਦਿਨ
110	Probability of taking out an ace from a well shuffled deck of 52 cards is same as probability of _____ a) Getting 1 on a dice b) Taking out ace from a well shuffled deck of cards containing no kings. c) Taking out ace from a well shuffled deck of cards containing no card of spades in it. d) Getting a 1 on a dice everytime when thrown 13 times.	110	ਤਾਂਸ਼ ਦੇ 52 ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਲਾਏ ਹੋਏ ਪੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਯੱਕਾ ਕੱਢਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ _____ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ: a) ਇੱਕ ਪਾਸੇ 'ਤੇ 1 ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ b) ਤਾਂਸ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਲਾਏ ਹੋਏ ਪੈਕ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਵਿੱਚੋਂ ਯੱਕਾ ਕੱਢਣਾ c) ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਲਾਏ ਹੋਏ ਪੈਕ ਵਿੱਚੋਂ ਯੱਕੇ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦਾ ਕੋਈ ਪੱਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ) d) 13 ਵਾਰ ਸੁੱਟੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਹਰ ਵਾਰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ 'ਤੇ 1 ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ

117	ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਿੱਚ ਅਗੋਤਰ ਹੈ- a) ਪਰਮ b) ਪਰ c) ਪਰਮਾ d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
118	Pedestrian ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਲਿਖੋ । a) ਰਥ ਯਾਤਰੀ b) ਤੀਰਥ ਯਾਤਰੀ c) ਸਾਈਕਲ ਯਾਤਰੀ d) ਪੈਦਲ ਯਾਤਰੀ
119	ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ ? a) ਸਿੰਧੂ b) ਸਰਸਤੀ c) ਅਸਕਿਣੀ d) ਪਰੁਸ਼ਣੀ
120	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਅਖੀਰਲੇ ਰਾਗ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ ? a) ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਅਤੇ ਆਸਾ ਰਾਗ b) ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਅਤੇ ਜੈਜਾਵੰਤੀ ਰਾਗ c) ਆਸਾ ਰਾਗ ਅਤੇ ਧਨਾਸਰੀ ਰਾਗ d) ਧਨਾਸਰੀ ਰਾਗ ਅਤੇ ਰਾਮਕਲੀ ਰਾਗ

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO 07 POSTS OF SUPERINTENDENT HOME (GROUP-B) AND 01 POST OF DISTRICT SOCIAL SECURITY OFFICER (GROUP-B) IN THE DEPARTMENT OF SOCIAL SECURITY AND DEVELOPMENT OF WOMEN AND CHILDREN, GOVERNMENT OF PUNJAB.

COMPETITIVE EXAM DATE: 09-JUNE-2024

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	D	25	D	49	C	73	C	97	B
2	B	26	D	50	C	74	D	98	C
3	D	27	C	51	B	75	A	99	C
4	C	28	C	52	C	76	A	100	B
5	B	29	C	53	A	77	B	101	C
6	C	30	D	54	C	78	B	102	C
7	B	31	A	55	D	79	C	103	D
8	A	32	D	56	C	80	B	104	B
9	D	33	C	57	A	81	D	105	A
10	A	34	D	58	A	82	B	106	D
11	D	35	D	59	C	83	D	107	C
12	D	36	C	60	B	84	D	108	A
13	A	37	D	61	D	85	D	109	B
14	B	38	A	62	A	86	B	110	C
15	C	39	B	63	C	87	C	111	B
16	C	40	C	64	C	88	D	112	C
17	B	41	B	65	A	89	A	113	A
18	C	42	B	66	C	90	B	114	B
19	D	43	B	67	D	91	B	115	B
20	D	44	C	68	B	92	D	116	A
21	D	45	D	69	D	93	C	117	A
22	C	46	B	70	A	94	A	118	D
23	D	47	B	71	C	95	B	119	D
24	C	48	A	72	C	96	D	120	B

DATE : 09-Jun-2024

Sd/-

SECRETARY (EXAMINATIONS)

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

Junior Auditor - 05/05/2024

- 91.** Identify the district from the passage given below :
- House to Asafwala War Memorial and a Wildlife Sanctuary well-known for blackbuck, this district is also famous for its Sadqi Retreat Ceremony. It is located in the South-West of Punjab and is distinguished for its 'Toshas' and 'Kinnow farming'.
- (a) Ferozepur (b) Fazilka
(c) Amritsar (d) Malerkotla
- 92.** The government's push for nanotechnology is based on which of the following rationales/grounds ?
- I. It can enable higher agricultural productivity.
II. It can help in management of toxic wastes and treatment of water via nanofibers and nano membranes.
III. It can enable earlier diagnosis of diseases and efficient drug delivery.
IV. Because of nanoscale of materials, there is an absolute zero risk of allergic reactions, disruption of cellular functions or damage to DNA, because of creation of free radicals.
- (a) I and II only (b) II and III only
(c) I, II and III only (d) I, II, III and IV
- 93.** Which of the following schemes/missions has been launched to provide the 'Record of Rights' to village household owners possessing houses in inhabited areas ?
- (a) MUDRA Scheme (b) SVAMITVA Scheme
(c) Mission Karmayogi (d) Land Bank Scheme
- 94.** The Constitution (103rd Amendment) Act deals with
- (a) Reservation for economically weaker sections in public employment and education.
(b) Introduction of Goods and Services Tax.
(c) Reservation of 1/3rd of all seats for women in the Lok Sabha and State Legislatures.
(d) Establishment of National Judicial Appointments Commission.
- 95.** '6 × 6 × 6 strategy', based on 6 beneficiaries, 6 interventions and 6 institutional mechanisms for all stakeholders, aims to reduce the prevalence of _____.
- (a) Anaemia (b) COVID-19
(c) Malaria (d) Diabetes

96. Arrange the following lakes from South to North :

- I. Ashtamudi
 - II. Chilika
 - III. Harike
 - IV. Pangong Tso
- (a) IV, III, II, I
(b) II, I, IV, III
(c) I, II, III, IV
(d) II, I, III, IV

97. 'Broadband Highways', 'e-Kranti' and 'e-Governance' are pillars of which 'one' 'not' 'are' of the following programs/schemes ?

- (a) PM Gati Shakti (b) Make in India
(c) e-NAM (d) Digital India

98. Which of the following pairs is/are *incorrectly* matched ?

- I. Income tax : Direct tax
- II. GST : Indirect tax
- III. Corporation tax : Indirect tax

- (a) I only (b) II and III only
(c) I and II only (d) III only

99. Which of the following statements is *incorrect* about Banda Singh Bahadur ?

- (a) He was also known as Madho Das and was given the name of Banda Singh by the 10th Sikh Guru.
(b) He made the fort of Mukhlispur as his capital and renamed it as Lohgarh.
(c) He was tortured to death by the Mughal Emperor Aurangzeb.
(d) He is famous for his Samana and Sirhind marches.

100. Which of the following events of Indian freedom struggle was the first to occur ?

- (a) Rowlatt Satyagraha
(b) Swadeshi Movement against the partition of Bengal
(c) Komagata Maru incident
(d) Champaran Satyagraha

101. The answer key to a hypothetical MCQ (Multiple Choice Questions) based exam (every question having four options a, b, c and d) followed the pattern a, b, c, d, a, a, b, b, c, c, d, d, a, a, a, b, b, b and so on... (answer to 1st question being a, to 2nd being b and so on as per the pattern given above). If the paper had 120 questions in total, what should have been the answer to the last question ?

- (a) a
- (b) b
- (c) c
- (d) d

102. Alan's bag had a three-digit numeric lock. He set the password such that it was a palindrome and hence easy to remember. But he is not able to recall it precisely at the moment. But, he does remember the following with certainty

- I. The middle digit was an even prime.
- II. The sum of digits was divisible by 7 or 9.
- III. The sum of squares of digits was less than 100.

Which of the following digits when entered, might open Alan's bag ?

- (a) 626
- (b) 824
- (c) 828
- (d) 248

RAR Civils - Punjab

103. A bug and a housefly are resting at one corner of a cubical room with 3 m long sides. Both of them see a prey located at the diagonally opposite corner of the room at the same time and immediately start running/flying towards it. While the bug has to move on the floor or the walls and cannot fly, there is no such restriction for the housefly. Based on this information, and the assumption that they take up the shortest possible routes, which of the following statements is definitely correct ?

- (a) The housefly reaches the prey first irrespective of its flying speed.
- (b) Irrespective of the moving/flying speed, both have to travel a distance of over 5 m.
- (c) If the bug moves at 3 m/s and the housefly flies at 1 m/s, both of them reach the prey at the same time.
- (d) With equal flying and moving speeds, the fly will be able to catch the prey and come back to its original position, while the bug will not even be able to reach the original position of the prey (the diagonally opposite corner) in the same time.

104. How many pairs of letters are there in these words which have as many letters between them in the word as in the alphabet ?

- (a) "CASTRAPHONE" : less than 5 (b) "EXPERIENCED" : less than 4
(c) "CASTRAPHONE" : more than 7 (d) "EXPERIENCED" : more than 4

105. What is the value of 'a' ?

Statement I : $a^2 + 6a + 9 = 0$

Statement II : $a > 0$

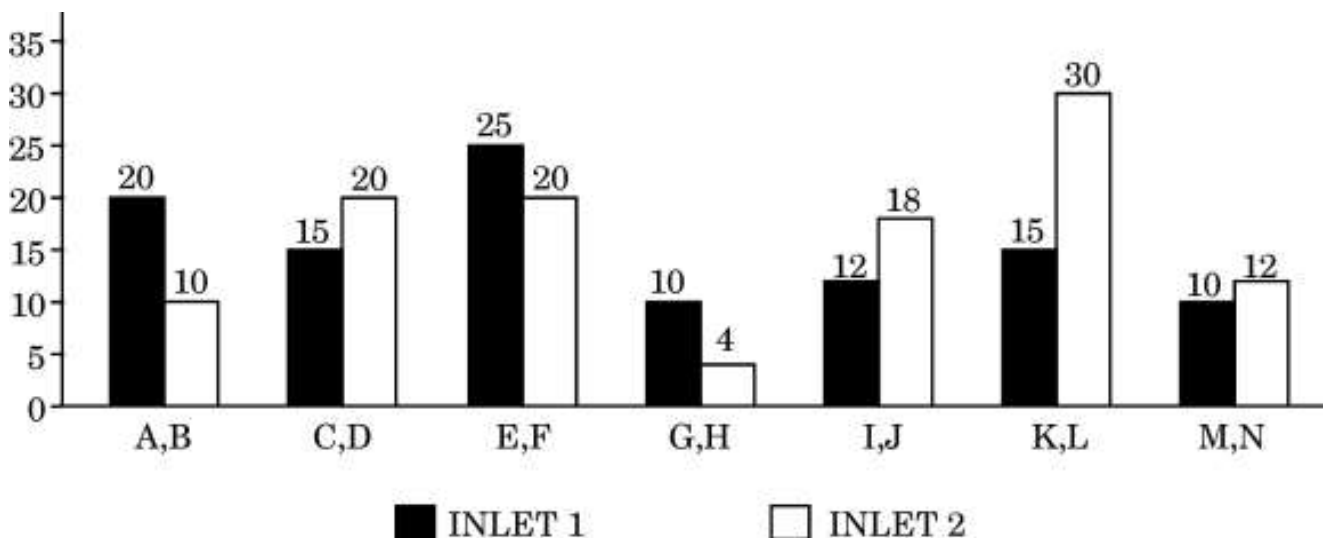
- (a) Statement I alone is sufficient
(b) Statement II alone is sufficient
(c) Both statements together are sufficient
(d) Even both statements taken together are insufficient

106. Identify the wrong number in the series : 20, 45, 85, 140, 210, 300

- (a) 45 (b) 85 (c) 140 (d) 300

Directions (107 – 108) : Study the following graph carefully to answer the given questions :

Time taken by the pipes to fill a tank/cistern (hours/minutes)

107. A large cistern can be filled by two pipes A and B. How many minutes will it take to fill the cistern from an empty state, if B is used for half the time and A and B fill it together for the other half ?

- (a) 7·5 minutes (b) 2·5 minutes
(c) 4·0 minutes (d) 8·0 minutes

108. Two pipes G and H are used to fill a cistern. If they are opened on alternate minutes and if pipe G is opened first, in how many minutes will the tank be full ?

- (a) 5 to 6 minutes (b) 3 to 4 minutes
(c) 8 to 9 minutes (d) 6 to 7 minutes

Directions (Question Nos. 109 to 110) :

Arav, Erav, Ina, Ona and Uria are employees who work 8-hour shifts in company C. Company C has three different 8-hour shifts that start from 6 AM, 10 AM and 2 PM. The company (office) is closed (or locked) from 10 PM to 6 AM.

The company provides pick up and drop off for these employees. The same car is used for this purpose. Hence, employees who work the same 8-hour shift arrive and leave the office (that is, company premises) together. Furthermore, those who leave the office at a particular time always get to meet those who arrive at that time. And those who are in the office at the same time always get to meet all others in the office at that time. None of them arrive earlier than the start of their shift or leave later than the end of their shift. And none of them works more than one shift on any day. And no shift goes without any employees.

On a working day, all of them are present and report to office at the starting times of their respective shifts. On that day, Arav is not the last to leave the office. Erav and Ina do not come together to office on that day. Uria is not the first to reach office on that day. Note that if two or more people reach office at 6 AM, we say that they reach office first on that day and if two or more people leave office at 10 PM, we say that they leave office last on that day. If two or more people arrive first, we say each of them arrives first. Similarly, if two or more people leave last, we say each of them leaves last.

Answer each question below, independent of the other questions. That is, in addition to the information given above, if additional information is given in a question, that additional information holds only for that question and not for the other questions in the section.

- 109.** On the given working day, if Arav is not the first to arrive at office, and if only one of all the employees reaches office at 10 AM, then which of the following must hold ?
- (a) Either Erav or Ina reaches office at 10 AM
 - (b) If Ina does not leave office last, then Ona leaves office last
 - (c) Ina and Ona arrive first
 - (d) None of the above
- 110.** On the given working day, if exactly two people arrive first and exactly two people leave last, then
- (a) Ona arrives at 10 AM
 - (b) Erav and Ina meet
 - (c) Arav arrives first
 - (d) None of the above

111. 'ਆਕੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

- (a) ਬਾਗ਼ੀ
- (b) ਬਾਕੀ
- (c) ਅੱਕਣਾ
- (d) ਆਪਣਾ

112. ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ 'ਪੜਨਾਂਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ' ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :

- (a) ਉਹ
- (b) ਜਿਹਾ
- (c) ਸਾਰੇ
- (d) ਤੂੰ

RAR Civils - Punjab

113. ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ-ਜੋਟਾ ਸਹੀ ਹੈ ?

- (a) ਪੰਡਤ/ਪੰਡਤਾਈ
- (b) ਪੰਡਤ/ਪੰਡਤਣੀ
- (c) ਪੰਡਤ/ਪੰਡਤੀ
- (d) ਪੰਡਤ/ਪੰਡਤਾਈ

114. ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਾਕ 'ਘੋੜੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਰੂਪ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ?

- (a) ਭਰਾ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਭੈਣ ਘੋੜੀ ਗਾ ਰਹੀ ਹੈ ।
- (b) ਬੀਜੀ ਦੇ ਘੋੜੀਆਂ ਨਾਲ ਦਰੀ ਬੁਣ ਰਹੇ ਨੇ ।
- (c) ਭਤੀਜਾ ਚਾਚੇ ਨਾਲ ਹੀ ਘੋੜੀ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ।
- (d) ਘੋੜੀ-ਕਈ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ।

115. ਅਖਾਣਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ/ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ :

A. _____ ਦੇ ਮੂਹ ਲੱਛਮੀ	(i)	ਤਿੱਤਰ
B. ਤਿਹਾਏ _____ ਕਟੋਰਾ ਲੱਭਾ ਪਾਣੀ ਪੀ ਪੀ ਆਫਰਿਆ	(ii)	ਤਰਖਾਣ
C. _____ ਕੰਨ ਬਰਾਬਰ ਹੋਏ	(iii)	ਘੋੜੇ
	(iv)	ਜੱਟ

ਕੋਡ :

	A	B	C
(a)	(iii)	(ii)	(i)
(b)	(iii)	(iv)	(i)
(c)	(i)	(ii)	(iii)
(d)	(i)	(iv)	(iii)

116. ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :

(a) ਅਗੇਤਰ	(b) ਮਧੇਤਰ
(c) ਧਾਤੂ	(d) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ

RAR Civils - Punjab

117. 'ਉਹ ਹੀ ਹੁੜ-ਮੱਤ ਕਰਦਾ ਸੀ।' ਵਾਕ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ :

	ਸੂਚੀ	ਸੂਚੀ
A. ਉਹ	(i)	ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ
B. ਹੀ	(ii)	ਕਿਰਿਆਵੀ ਸ਼ਬਦ
C. ਹੁੜ-ਮੱਤ	(iii)	ਪੜਨਾਂਵੀ ਸ਼ਬਦ
D. ਕਰਦਾ	(iv)	ਦਬਾਵਾਚਕ ਸ਼ਬਦ

ਕੋਡ :

	A	B	C	D
(a)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(b)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(c)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(d)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

118. ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਅਤਾ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਈਆਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨਤਮ ਸਭਿਅਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਦੂਸਰੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਪੁਰਾਤਨ ਸਭਿਅਤਾਵਾਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗਰਦਿਸ਼ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਗੁੰਮ ਗੁਆਚ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਇਹ ਅੱਜ ਵੀ ਆਪਣੇ ਜੀਵੰਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਦਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਪ੍ਰਾਚੀਨਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਸੰਬੰਧ ਦੱਖਣ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਉਸ ਭੂਗੋਲਿਕ ਖਿੱਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਉਥਲ ਪੁਥਲ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੱਦਬੰਦੀਆਂ ਬਦਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਸਦੀ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਤੁਰੀ ਆ ਰਹੀ ਭੂ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਹਿਚਾਣ ਅਜੇ ਵੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਤੇ ਜੀਵੰਤ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਪਹਿਲੋਂ ਪਹਿਲ, ਭਾਰਤੀ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ, ਉਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਭੂਖੰਡ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਗਿਆਨ-ਗ੍ਰੰਥ ਰਿਗਵੇਦ ਵਿੱਚ ‘ਸਪਤ-ਸਿੰਧੂ’ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਪਤ ਸਿੰਧੂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੱਤ ਮਹਾਂ ਨਦੀਆਂ ਦਾ ਲਖਾਇਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੰਧੂ ਅਤੇ ਸਰਸਵਤੀ ਨਦੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਦੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਪਤ-ਸਿੰਧੂ ਦੇ ਇਸ ਭੂਗੋਲਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਣਵੰਡੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਵੀ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਭੂਮੀ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਿਆ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਹੋਈਆਂ ਪੁਰਾਤੱਤ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਭਿਅਤਾ ਤਕਰੀਬਨ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰੀ, ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਮਾਨਵ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਪੰਝੂੜਾ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ :

ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਮਾਨਵ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਪੰਝੂੜਾ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ?

- (a) ਇਸ ਦਾ ਆਕਾਰ ਪੰਝੂੜੇ ਵਰਗਾ ਹੈ
- (b) ਇਸਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ
- (c) ਇਥੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ ਚਲਦੀਆਂ ਹਨ
- (d) ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ

119. ‘ਰਾਮ ਦੀ ਮਾਸੀ ਚਲੀ ਗਈ’ ਵਿੱਚ ‘ਦੀ’ _____ ਹੈ।

- (a) ਯੋਜਕ
- (b) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ
- (c) ਵਿਸਮਿਕ
- (d) ਸੰਬੰਧਕ

120. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਸੰਧੀ (1809 ਈ:) ’ਤੇ ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ?

- (a) ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ
- (b) ਦੀਵਾਨ ਚੈਨ ਸਿੰਘ
- (c) ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ
- (d) ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO 75 POSTS OF JUNIOR
AUDITOR (GROUP B) IN THE DEPARTMENT OF FINANCE,
GOVERNMENT OF PUNJAB

ADVT. NO.-
202269

COMPETITIVE EXAM DATE: 05-MAY-2024

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	A	25	C	49	D	73	A	97	*
2	C	26	C	50	B	74	A	98	D
3	D	27	D	51	C	75	A	99	C
4	A	28	D	52	B	76	D	100	B
5	C	29	C	53	C	77	C	101	A
6	B	30	D	54	B	78	C	102	A
7	A & B	31	C	55	D	79	C	103	B
8	B	32	A	56	B	80	C	104	D
9	A	33	A	57	D	81	C	105	A
10	C	34	C	58	*	82	A	106	D
11	C	35	D	59	D	83	C	107	D
12	D	36	C	60	A	84	D	108	A
13	D	37	D	61	D	85	C	109	D
14	A	38	D	62	D	86	C	110	B
15	B	39	C	63	A	87	C	111	A
16	C	40	C	64	D	88	C	112	B
17	A	41	A	65	B	89	A	113	D
18	C	42	D	66	D	90	D	114	D
19	A	43	D	67	D	91	B	115	D
20	A	44	D	68	A	92	C	116	C
21	D	45	C	69	D	93	B	117	C
22	B	46	A	70	C	94	A	118	B
23	*	47	C	71	A	95	A	119	D
24	C	48	C	72	A	96	C	120	D

Sd/-

DATE : 29-AUG-2024

SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

Planning officer - 24/04/2024

- 85 In population studies, what does "dependency ratio" indicate about a population?
- a) The percentage of the population that is seasonally employed (and contributing to the economy), to the total population
 - b) The ratio of children and elderly individuals to the working-age population
 - c) The percentage of the population that depends on government subsidy for food and fuel
 - d) The ratio of unindustrialized rural population to industrialized urban population
- 86 In urban planning, what does "land use zoning" refer to in the context of planning urban networks and services?
- a) Allocating land for parks and recreational facilities on the outskirts of cities
 - b) Designating areas for residential, commercial, industrial or other specific land uses
 - c) Identifying areas with high potential for natural disasters and taking measures for enhanced resilience
 - d) Regulating the density of the population in unplanned unauthorized societies
- 87 What is the primary goal of an effective "storm water drainage system" in urban planning?
- a) Maximizing the sewage treatment by promoting addition of reactive chemicals
 - b) Controlling water pollution from industrial sources
 - c) Managing excess rainwater and preventing flooding
 - d) Promoting water conservation in urban areas using microirrigation techniques
- 88 When planning for fire protection, what does "defensible space" refer to?
- a) A space where residents can hide during a fire
 - b) An area that is not accessible by firefighters and hence needs automatic mechanical defense
 - c) Creating a space around a structure that reduces the risk of spreading of fire
 - d) A space that is free from all vegetation in rural settings
- 89 In infrastructure planning, what does the term "smart grid" typically refer to?
- a) An advanced road network with automated traffic control
 - b) A sophisticated urban water supply system based on perpendicular distribution pipelines
 - c) An intelligent electrical grid that uses digital technology for efficient energy distribution
 - d) A network of smart transportation hubs along Industrial Corridors and Dedicated Freight Corridors
- 90 Which of the following subjects may be seen in 12th schedule of Indian Constitution?
- a) Urban Planning including Town Planning
 - b) Fire Services
 - c) Cattle Pounds
 - d) All of the above
- 91 'Harrod Domar' model and 'Mahalanobis model' were related to
- a) Green Revolution
 - b) Monetary policy framework for inflation targeting
 - c) Five year plans
 - d) Nationalization of banks

- 92 The power of the supreme court of India to decide disputes between the Centre and the states fall under its
a) Advisory jurisdiction
b) Appellate jurisdiction
c) Writ Jurisdiction
d) Original jurisdiction
- 93 Given below are two statements: one is labelled as Assertion A and the other is labelled as Reason R
Assertion A: In most cases, invasive species take advantage of opportunities in ecosystems that are disturbed by human activity
Reason R: Unlike invasive species, the native species show traits, such as high reproductive rates, high dispersal rates, and high genetic variability
In the light of the above statements, choose the most appropriate answer from the options given below
a) Both A and R are correct and R is the correct explanation of A
b) Both A and R are correct but R is not the correct explanation of A
c) A is correct but R is not correct
d) A is incorrect but R is correct
- 94 'AIRAWAT', 'Pratyush' and 'Mihir', often heard in news, are
a) Cheetahs translocated from South Africa to India.
b) Elephants designated as official Mascots for 2036 Olympics
c) India's fastest Supercomputers
d) Platinum rated buildings constructed recently using 3-D printing
- 95 Which of the following events of Indian history was last to happen (chronologically)
a) Komagatamaru incident
b) Announcement of partition of Bengal by Lord Curzon
c) Formation of Naujawan Bharat Sabha
d) Founding of Arya Samaj by Dayanand Saraswati
- 96 Which of the following initiatives taken by the government may help in reducing air pollution:
(1) PM Ujjwala Yojana
(2) International Solar Alliance
(3) Mission Shakti and Swadhar Greh
(4) National Action Plan on climate change
a) 2, 3, and 4 only
b) 1, 2, and 4 only
c) 3 and 4 only
d) 1 and 2 only
- 97 The compositions of which of the following bhakts/saints is/are part of Sri Guru Granth Sahib?
a) Kabir
b) Farid
c) Surdas
d) All of the above

- 98 Which one of the following pair is correctly matched?
National park	Location
a) Sangalila -----	Punjab
b) Keibul Lamjao-----	Manipur
c) Dudhwa-----	Andaman and Nicobar islands
d) Dachigam-----	Chattisgarh
- 99 With respect to art and culture of India, 'Ravana Chhaya', 'Kundhei', 'Gombeyatta' and 'Putul Nautch' are forms/styles of _____
- Martial Dances
 - Traditional Theatre
 - Puppetry
 - Indo-Islamic Architecture
- 100 Consider the following statements:
- Thomas Cup is awarded to the champions of One Day International Cricket.
 - 2024 Summer Olympics is scheduled to take place in Sharm-el-Sheikh, Egypt.
 - Dhanraj Pillay is known as the 'Wizard of Hockey' because of his remarkable performance at 1924 and 1928 Olympics.
- Which of the above statements are correct?
- 1 and 2 only
 - 3 only
 - 1, 2 and 3
 - None of the above
- 101 In the following question, the symbols @, &, \$, # and * are used with the following meaning as illustrated below:
- 'P \$ Q' means 'P is neither smaller than nor equal to Q'
- 'P @ Q' means 'P is not greater than Q'
- 'P * Q' means 'P is neither greater than nor smaller than Q'
- 'P & Q' means 'P is neither greater nor equal to Q'
- 'P # Q' means 'P is not smaller than Q'
- Assuming the given statements to be true, find which of the following conclusions I, II, III and IV given below is/are definitely true.
- Statements:
- Z # H, B & H, K \$ B
- Conclusions:
- K \$ Z
 - K * Z
 - K \$ H
 - Z \$ B
- Only I is true
 - Only II is true
 - Only I and III are true
 - Only IV is true
- 102 A cube is painted blue on all faces and is then cut into 125 cubes of equal size. Answer the following question based on the statement.

How many cubes are not painted on any face?

- a) 8
- b) 16
- c) 27
- d) 36

103 What is the value of x when
 $81 \times [16/25]^{x+2} \div [3/5]^{2x+4} = 144$?

- a) 1
- b) 0
- c) -2
- d) -1

104 If 7 times the 7th term of an AP is equal 11 times its 11th term, then the 18th term of the AP is

- a) 1
- b) 2
- c) 0
- d) 18

Directions for Q 105 & 106: For answering the following questions, use the data given in the Table below and choose the most appropriate option:

Brand	Revenue in 2011 (Rs Cr)	Growth (from 2010 to 2011)
HTC	450	99.1%
Karbons	1,004	25.5%
LG	1,834	14.6%
Micromax	2,289	42.9%
Nokia	12,929	0.2%
RIM (Blackberry)	1,950	61.2%
Samsung	5,720	21.7%
Spice	920	-11.5%
Others	2,761	48.5%

105 What was the revenue of Spice in the year 2010?

- a) 825 Cr.
- b) 1040 Cr.
- c) 1022.22 Cr.
- d) 1033.33 Cr.

106 What is value of ratio of 2010 Revenues to 2011 Revenues for Samsung?

- a) 0.217
- b) 4.608
- c) 2.304
- d) 0.822

- 107 January 3, 2008 was Thursday. What day of the week fell on January 3, 2009?
 a) Tuesday
 b) Friday
 c) Thursday
 d) Saturday
- 108 If 4 bulbs are there in a box each of which can be defective or non defective then what is the probability that at least one bulb is non defective ?
 a) $15/16$
 b) $1/16$
 c) $3/4$
 d) $1/4$
- 109 Consider three sets: Set A, Set B and Set C. The following information is given:
 Set A contains prime numbers from 1 to 10.
 Set B contains even numbers from 1 to 10.
 Set C contains multiples of 3 from 1 to 10.
 Based on this information, answer the following question:
 Which of the following statements is/are correct?
 1. There are 3 elements in Set A
 2. There are 4 elements in Set A
 3. There are 5 elements in Set A
 4. There is 1 element in intersection of Sets A, B and C
 5. There is no element in intersection of Sets A, B and C
- a) 1 & 4
 b) 2 & 5
 c) 3 & 4
 d) 3 & 5
- 110 Find the sum of $0.40 + 0.43 + 0.46 + \dots + 1$
 a) 16.7
 b) 13.7
 c) 12.7
 d) 14.7
- 111 ਸੁੱਧ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਪਛਾਣੋ:
 a) ਡੂੰਗਾ, ਸੱਭਿਯਤਾ, ਏਡੀਟਰ
 b) ਭਿੱਝ, ਯਗ, ਅਨਬਨ
 c) ਘਭਰਾਉਣਾ, ਵੋਹਟੀ, ਨਿਰਭਯ
 d) ਕਾਫ਼ੀ, ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ, ਚੁੰਢੀ
- 112 ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪਿਛੇਤਰ ਸਹੀ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ?
 a) ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ- ਆਵਲੀ
 b) ਬਣਾਵਟ- ਟ
 c) ਹਮਲਾਵਰ- ਆਵਰ
 d) ਦਿਆਲੂ-ਆਲੂ

RAR Civils - Punjab

113 ਯੂਨੈਸਕੋ ਵਲੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ _____

- a) ਵਣਜਾਰਿਆਂ ਨਾਲ
- b) ਕਾਲਬੇਲੀਆਂ ਨਾਲ
- c) ਠਠੇਰਿਆਂ ਨਾਲ
- d) ਘੁਮਿਆਰਾਂ ਨਾਲ

114 ਅਖਾਣ ਪੂਰੀ ਕਰੋ: "ਉੱਠ ਨੀ ਨੂੰਹੇ ਨਿੱਸਲ ਹੋ, _____ ਛੱਡ ਤੇ ਚੱਕੀ ਝੋ"

- a) ਰੋਟੀ
- b) ਚਾਟੀ
- c) ਝਾੜੂ
- d) ਚਰਖਾ

115 1. ਕਸਾਈ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ ਕਸਾਇਣ ਹੈ।

2. ਖੱਤਰੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ ਖੱਤਰਨ ਹੈ।

3. ਪੇਂਡੂ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ ਪੇਂਡੀ ਹੈ।

4. ਗਾਂ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ ਗਾਂਵਾ ਹੈ।

5. ਜੁਗਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ ਇੱਜੜ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਵਾਕ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸੁੱਧ ਹਨ?

- a) ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- b) 1
- c) 3
- d) 4

116 'Coffee is produced in Brazil.' ਦਾ ਸਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਹੈ:

- a) ਕੋਫੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਵਿੱਚ।
- b) ਕੋਫੀ ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- c) ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਫੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- d) ਕੋਫੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

117 ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਰਮ-ਸੱਚ ਅਤੇ ਪਰਮਾਰਥ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੂੜ੍ਹਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਨ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਹੈ? ਇਸਦੀ ਹਸਤੀ ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਦਾ ਪਰਮ-ਸੱਚ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਪਰਮ-ਸੱਚ ਦਾ ਪਰਮਾਣਿਕ ਗਿਆਨ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਮਨੁੱਖ ਕੀ ਹੈ? ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪਰਮ-ਮਨੋਰਥ ਕੀ ਹੈ? ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਉਪ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ – ਤੱਤ-ਮੀਮਾਂਸਾ (metaphysics); ਗਿਆਨ-ਮੀਮਾਂਸਾ (epistemology) ਅਤੇ ਨੀਤੀ-ਮੀਮਾਂਸਾ (ethics)। ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ ਨੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਭਿੰਨ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ

ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਤਾਰਕਿਕ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਲੈਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਭਾਵ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪਰੰਪਰਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਈਆਂ ਸਮੂਹ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਨਾਤਨ ਹਿੰਦੂ ਪਰੰਪਰਾ, ਬੌਧ, ਜੈਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੁੱਚਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਚਿੰਤਨ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਦਰਸ਼ਨ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਰਾਟ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਨਿਰਮਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ:

ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਰਮ-ਸੱਚ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ:

- a) ਸਦਾ ਸੱਚ ਬੋਲਣਾ
- b) ਜੀਵਨ ਦੇ ਮੂਲ ਦਾ ਸੱਚ
- c) ਇੱਕ ਰੱਬ
- d) ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ

118 ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ (ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ) ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਘਟਨਾ ਆਖੀਰ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ?

I ਭੰਗਾਈ ਦੀ ਯੁੱਧ

II ਪਹਿਲਾ ਐਂਗਲੋ-ਸਿੱਖ ਯੁੱਧ

III ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲੜਾਈ

IV ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਲੜਾਈ

- a) I
- b) II
- c) III
- d) IV

RAR Civils - Punjab

119 ਯੋਜਕ ਚੁਣੋ:

- a) ਦਾ, ਦੀ
- b) ਨੂੰ, ਨੇ
- c) ਅਤੇ, ਪਰ
- d) ਉੱਤੇ, ਕੋਲ

120 ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਸਵਰ-ਲੇਪ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ -

- a) ਮਰੂਦ
- b) ਸ਼ਨਾਨ
- c) ਖੰਡਪਾਠ
- d) ਇਤਰਾਜ਼

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

COMPETITIVE EXAMINATION 07 POSTS OF PLANNING OFFICER (GROUP A) IN THE
DEPARTMENT OF TOWN AND COUNTRY PLANNING,
GOVERNMENT OF PUNJAB

COMPETITIVE EXAM DATE: 14-APR-2024

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	B	25	C	49	C	73	C	97	D
2	C	26	B	50	D	74	C	98	B
3	B	27	A	51	B	75	A	99	C
4	C	28	B	52	D	76	B	100	D
5	A	29	B	53	A	77	C	101	D
6	B	30	B	54	A	78	C	102	C
7	D	31	D	55	D	79	A	103	D
8	C	32	A	56	B	80	D	104	C
9	A	33	B	57	C	81	C	105	B
10	A	34	A	58	D	82	D	106	D
11	C	35	B	59	A	83	C	107	D
12	A	36	C	60	A	84	B	108	A
13	D	37	D	61	C	85	B	109	B
14	D	38	A	62	C	86	B	110	D
15	A	39	C	63	B	87	C	111	D
16	C	40	A	64	A	88	C	112	A
17	A	41	B	65	D	89	C	113	C
18	C	42	B	66	C	90	D	114	D
19	C	43	A	67	D	91	C	115	B
20	C	44	B	68	B	92	D	116	B
21	D	45	A	69	B	93	C	117	B
22	B	46	B	70	B	94	C	118	B
23	D	47	C	71	D	95	C	119	C
24	B	48	A	72	A	96	B	120	D

DATE : 14-Apr-2024

Sd/-

SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

- 86 A spiderweb clot in the CSF that has been collected is indicative of
- a) Pneumococcal meningitis
 - b) Viral meningitis
 - c) TB meningitis
 - d) Cryptococcal meningitis
- 87 Semen predominantly contains which sugar?
- a) Glucose
 - b) Fructose
 - c) Lactose
 - d) Galactose
- 88 Good cholesterol in the body is
- a) VLDL
 - b) LDL
 - c) HDL
 - d) Triglyceride
- 89 Which of the following is NOT a substrate for ELISA?
- a) Phenol
 - b) Hydrogen peroxide
 - c) P-Nitrophenyl-phosphate DAB
 - d) Luminol
- 90 One International Unit (IU) is defined using the amount of the enzyme that will catalyse
- a) 1 μ mole of substrate per min
 - b) 1 nano mole of substrate per min
 - c) 1 m mole of substrate per min
 - d) 1 μ mole of substrate per hour
- 91 Madhu said, 'My mother's only son Ashok has no son'. Which of the following can be concluded?
- a) Ashok has only daughters.
 - b) Ashok is not married.
 - c) Ashok does not have a father.
 - d) None of these

Direction (Q 92-93): Study the following information carefully and answer the questions given below:

In a certain code language,

‘study just not done’ is coded as ‘ds gi nj hq’

‘study same and equal’ is coded as ‘gi sw as xz’

‘same case just different’ is coded as ‘sw ds ap kl’

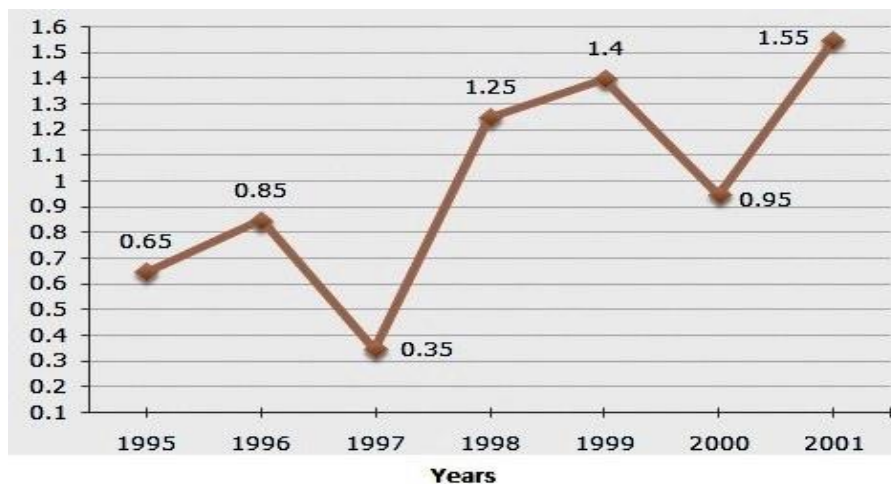
‘not different but equal’ is coded as ‘mn ap nj as’

- 92 What is the code of ‘different’ as per the given code language?
- a) ap
 - b) gi
 - c) mn
 - d) as
- 93 What is the code of ‘equal study’ as per the given code language?
- a) gi ds
 - b) sw kl
 - c) as gi
 - d) as sw

Direction (Q 94-96): The following line graph gives the ratio of the amounts of imports by a company to the amount of exports from that company over the period from 1995 to 2001.

RAR Civils - Punjab

Ratio of Value of Imports to Exports by the Company Over the Years.

- 94 If the imports in 1998 amounted to Rs. 250 crores and the total exports in the years 1998 and 1999 together were Rs. 500 crores, then the imports in 1999 were of the value
- a) Rs. 250 cr
 - b) Rs. 300 cr
 - c) Rs. 357 cr
 - d) Rs. 420 cr

- 95 What was the percentage increase in imports from 1997 to 1998?
- a) 72
 - b) 56
 - c) 28
 - d) Data Inadequate
- 96 In how many of the given years were the exports more than the imports?
- a) 1
 - b) 2
 - c) 3
 - d) 4
- 97 X can complete a work in 20 days and Y can complete the same work in 25 days. If they work together for 5 days and then Y leaves, how long will it take for X to complete the remaining work?
- a) 8 days
 - b) 10 days
 - c) 12 days
 - d) 11 days
- 98 Find the real-time of a clock, if its mirror image shows 06 : 55 ?
- a) 11 : 35
 - b) 02 : 25
 - c) 12 : 25
 - d) 05 : 05
- 99 The probabilities that a student will receive an A, B or C grade are 0.50, 0.28, and 0.22 respectively. What is the probability that the student will receive at least B grade?
- a) 0.28
 - b) 0.78
 - c) 0.50
 - d) 0.39
- 100 In a survey of 500 people, 280 people like to eat Pizza, 220 people like to eat Burgers, and 180 people like to eat both Pizza and Burgers. How many people do not like either Pizza or Burgers?
- a) 40
 - b) 80
 - c) 120
 - d) 180

RAR Civils - Punjab

- 101 Kashmir saffron, Hyderabad Lac Bangles & Majuli Masks have got IPR protection under which of the following category?
- Geographical indications
 - Copyright
 - Trademark
 - Patent
- 102 Who was the Lt. Governor of Punjab at the time of Jallianwala Bagh Massacre?
- Michael O'Dwyer
 - Gen. Reginald Dyer
 - Lord Irwin
 - Lord Mountbatten
- 103 The book, 'Poverty and Un-British Rule in India' was written by
- R C Dutt
 - Lala Lajpat Rai
 - S. Subramania Iyer
 - Dadabhai Naoroji
- 104 Which can help in checking soil erosion on hilly areas?
- Contour bunding
 - Planting trees
 - Mulching
- 1 only
 - 2 and 3 only
 - 1,2 and 3
 - 1 and 2 only
- 105 Match List-I with List-II and select most appropriate correct answer from the code given below

List I (Islands)	List II (Location)
A. Hawaii & Fiji	1. Pacific Ocean
B. St. Helena & Azores	2. Atlantic Ocean
C. Svalbard & Ellesmere	3. Arctic Ocean
D. Madagascar & Maldives	4 Indian Ocean

Code:

	A	B	C	D
a)	1	2	3	4
b)	2	1	3	4
c)	1	2	4	3
d)	4	3	2	1

- 106 Which of the following is/are among the fundamental duties of citizens explicitly laid down in the Indian constitution?
1. To preserve the rich heritage of our composite culture
 2. To protect the weaker sections from social and political injustice
 3. To develop the scientific temper and the spirit of inquiry
 4. To strive towards excellence in all spheres of individual and collective activity
- a) 1 and 2 only
b) 2 only
c) 1, 3 and 4 only
d) 1, 2, 3 and 4
- 107 Which of the following statements are correct regarding money bills?
1. Lok Sabha can either accept or reject all or any of the recommendations of the Rajya Sabha.
 2. Rajya Sabha can reject or amend the money bill.
 3. President can call joint sitting to resolve deadlock between the houses over a passage of time.
- a) 1 only
b) 2 only
c) 3 only
d) 1 and 3 only
- 108 Which of the following materials may be used to produce ethanol/biofuels?
1. corn
 2. sugar beet
 3. cassava
 4. damaged grain
- a) 1 and 4 only
b) 2 and 3 only
c) 1,2 and 3 only
d) 1,2,3 and 4
- 109 New Development Bank (NDB) is an initiative of :
- a) SCO
b) UNGA
c) UNEP
d) BRICS
- 110 Recently, which of the following country has planned shifting of its capital to Nusantara?
- a) Malaysia
b) Philippines
c) Taiwan
d) Indonesia

111 ਕਿਹੜਾ ਜੁੱਟ ਗਲਤ ਹੈ:

- a) ਬੁੱਢਾ/ਬੁੱਢੀਆਂ
- b) ਪੱਖੀ/ਪੱਖੀਆਂ
- c) ਤਾਲਾ/ਤਾਲੇ
- d) ਸਾਲੀ/ਸਾਲੀਆਂ

112 ਠੀਕ ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲਾ ਵਾਕ ਪਛਾਣੋ:

- a) ਰਾਮ: “ਦੁਹੱਥੜ ਮਾਰ ਕੇ” ਹਾਏ ! ਮੇਰਾ ਕੱਖ ਨਾ ਰਿਹਾ।
- b) ਰਾਮ: (ਦੁਹੱਥੜ ਮਾਰ ਕੇ) ਹਾਏ ! ਮੇਰਾ ਕੱਖ ਨਾ ਰਿਹਾ।
- c) ਰਾਮ: (ਦੁਹੱਥੜ ਮਾਰ ਕੇ) ਹਾਏ, ਮੇਰਾ ਕੱਖ ਨਾ ਰਿਹਾ!
- d) ਰਾਮ: (ਦੁਹੱਥੜ ਮਾਰ ਕੇ) ਹਾਏ। ਮੇਰਾ ਕੱਖ ਨਾ ਰਿਹਾ।

113 ‘Linguistics studies phonetics, graphology, morphology, syntax and semantics.’ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਹੈ:

- a) ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ, ਵਾਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਲਿਪਾਂਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- b) ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ, ਲਿਪਾਂਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ, ਵਾਕ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- c) ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ, ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ, ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ, ਵਾਕ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਲਿਪਾਂਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- d) ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਲਿਪਾਂਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਵਾਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

114 ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ

A. ੬੯	1. ਉਣਾਹਟ
B. ੮੯	2. ਉੱਤਰ
C. ੭੯	3. ਉਣਾਸੀ
D. ੫੯	4. ਉਣਾਨਵੇਂ

- a) A(1) B(2) C(3) D(4)
- b) A(2) B(4) C(3) D(1)
- c) A(4) B(1) C(2) D(3)
- d) A(3) B(1) C(2) D(4)

115 ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ

A. ਛਿਲਾ	1. ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਬਾਅਦ ਦੇ 40 ਦਿਨ
B. ਸੇਟ	2. ਵਿਧਵਾ ਇਸਤਰੀ ਲਈ ਮਾਇਕ ਸਹਾਇਤਾ
C. ਸੂਸਕ	3. ਦੁੱਲ੍ਹ ਦੇ ਪਿਓ ਵਲੋਂ ਡੋਲੀ ਵੇਲੇ ਵਾਰੇ ਗਏ ਸਿੱਕੇ
D. ਸਿਰਵੰਨੜਾ	4. ਨਾਨਕਿਆਂ ਵਲੋਂ ਬੱਚੇ ਲਈ ਆਈਆਂ ਸੇਗਾਤਾਂ

- a) A(1) B(2) C(3) D(4)
b) A(1) B(3) C(4) D(2)
c) A(4) B(1) C(2) D(3)
d) A(3) B(1) C(2) D(4)

116 ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਆਧਾਰਿਤ ਜਗੀਰਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮਰਦਾਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਕੁੜੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਹੀ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ, ਰੰਗ-ਢੰਗ, ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਅਤੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਉਚਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਭਾਰੂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪੈਰ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਮੰਦਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਵਰਜਿਆ ਸੀ। ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਕੁੜੀਆਂ ਪੜ੍ਹਨ-ਲਿਖਣ ਲੱਗੀਆਂ, ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਲੱਗੀਆਂ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਰਦੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਘੁੰਡ ਕੱਢ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਰੀਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਉਹ ਰਵਾਇਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰਾਵਾ ਘੱਗਰਾ, ਕੁੜਤੀ, ਚਾਦਰ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਸਲਵਾਰ-ਕਮੀਜ਼, ਚੁੰਨੀ ਪਹਿਨਣ ਲੱਗੀਆਂ ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਕੁੜੀਆਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਜੀਨ-ਟੈਪ ਤੇ ਸਕਰਟ-ਟੈਪ ਪਹਿਨਣ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਕੇਵਲ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਵੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਵੀਂ ਵਿਆਹੀ ਕੁੜੀ ਤੋਂ ਇਹ ਆਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਕਿ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸਰੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਤੋਂ ਘੁੰਡ ਕੱਢੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਭਾਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਯੋਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅੱਧ-ਨੰਗਾ ਭੜਕਾਊ ਪਹਿਰਾਵਾ ਪਹਿਨੇ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਲਹਿੰਗਾ-ਚੋਲੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਪੁਸ਼ਾਕ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਮ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਲੜਕੀਆਂ ਸਲਵਾਰ-ਕਮੀਜ਼ ਪਹਿਨਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੈਯੋ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੈਪਰੀਆਂ, ਹਾਫ ਪੈਂਟ, ਬਰਮੂਡੇ, ਸਕਰਟਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਪਹਿਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਇਸ ਪਹਿਰਾਵੇ-ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਉੱਥੇ ਆਪਣੇ ਰਵਾਇਤੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪਰ ਰਵਾਇਤੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ-ਹੱਕ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣੀ ਵੀ ਗ਼ਲਤ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜੋਕੀ ਤਬਦੀਲੀ ਵਿਚ ਮੰਡੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ ਕਿ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰੈਡੀਮੇਡ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੱਪੜੇ ਘੱਟ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਪੁਸ਼ਾਕ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸੁਹਜ-ਸੁਆਦਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਗੀਆਂ ਦੇਸੀ ਪੁਸ਼ਾਕਾਂ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:

ਰਵਾਇਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰਾਵਾ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- a) ਸਲਵਾਰ-ਕਮੀਜ਼
b) ਜੀਨ-ਟੈਪ
c) ਚੁੰਨੀ
d) ਘੱਗਰਾ, ਕੁੜਤੀ

117 'ਛਪਾਰ ਦਾ ਮੇਲਾ' ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਲੱਗਦਾ ਹੈ?

- a) ਮੋਗਾ
- b) ਲੁਧਿਆਣਾ
- c) ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ
- d) ਸੰਗਰੂਰ

118 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਮੁਹਾਵਰਾ ਚੁਣੋ।

- a) ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਰ੍ਹੋਂ ਬੀਜਣੀ
- b) ਹੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਸਰ੍ਹੋਂ ਉਗਾਣੀ
- c) ਹੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਸਰ੍ਹੋਂ ਜਮਾਉਣੀ
- d) ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਰ੍ਹੋਂ ਜਮਾਉਣੀ

119 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਹੈ-

- a) ਕਰਮ, ਕਰਤਾ, ਕਿਰਿਆ
- b) ਕਿਰਿਆ, ਕਰਮ, ਕਰਤਾ
- c) ਕਰਤਾ, ਕਰਮ, ਕਿਰਿਆ
- d) ਕਿਰਿਆ, ਕਰਤਾ, ਕਰਮ

120 ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਮੂਲ, ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਇਕਾਈ ਹੈ -

- a) ਸ਼ਬਦ
- b) ਵਾਕ
- c) ਧੁਨੀ
- d) ਅੱਖਰ

PUNJAB PUBLIC SERVICE COMMISSION

REVISED ANSWER KEY FOR THE RECRUITMENT TO 06 POSTS OF LECTURER MEDICAL LAB TECHNOLOGY (GROUP-A) (SUBORDINATE INSTITUTIONS) IN THE DEPARTMENT OF TECHNICAL EDUCATION AND INDUSTRIAL TRAINING, GOVERNMENT OF PUNJAB (ADVT. NO.- 202292)

COMPETITIVE EXAM DATE: 21-MAR-2024

ANSWER KEY SET - [A]

Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer	Q.No.	Answer
1	A	25	B	49	D	73	B	97	D
2	A	26	A	50	C	74	C	98	D
3	C	27	D	51	C	75	B	99	B
4	A	28	D	52	D	76	B	100	D
5	B	29	B	53	D	77	C	101	A
6	A	30	A	54	B	78	A & D	102	A
7	C	31	C	55	C	79	D	103	D
8	C	32	C	56	D	80	A	104	C
9	C	33	A	57	A	81	C	105	A
10	C	34	C	58	A	82	A	106	C
11	B	35	C	59	B	83	D	107	A
12	D	36	B	60	B	84	D	108	D
13	D	37	C	61	B	85	C	109	D
14	A	38	C	62	B	86	C	110	D
15	B	39	D	63	A	87	B	111	A
16	B	40	D	64	B	88	C	112	B
17	A	41	B	65	A	89	A	113	B
18	C	42	A	66	B	90	A	114	B
19	A	43	C	67	C	91	D	115	B
20	C	44	C	68	A	92	A	116	D
21	C	45	C	69	D	93	C	117	B
22	D	46	D	70	D	94	D	118	C
23	B	47	D	71	C	95	D	119	C
24	C	48	B	72	C	96	D	120	A

Sd/-

SECRETARY [EXAMINATIONS]

Join RAR Civils - Punjab (Telegram , YT)

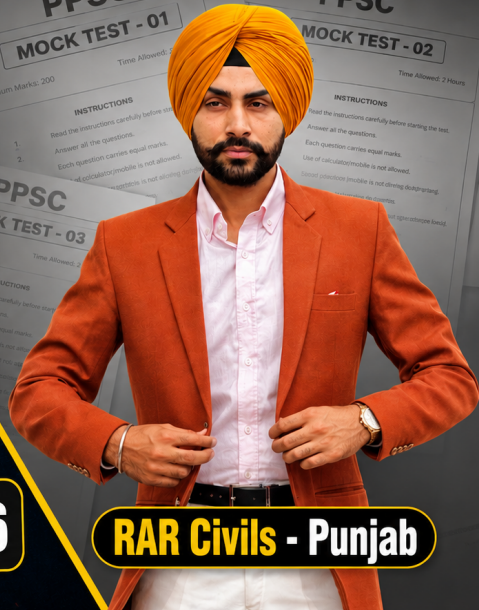
PPSC PYQS

2023 TO 2026

**TARGET
SENIOR ASSISTANT**

2026

RAR Civils - Punjab